

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 22 / Sayı: 262 / Ekim 2003

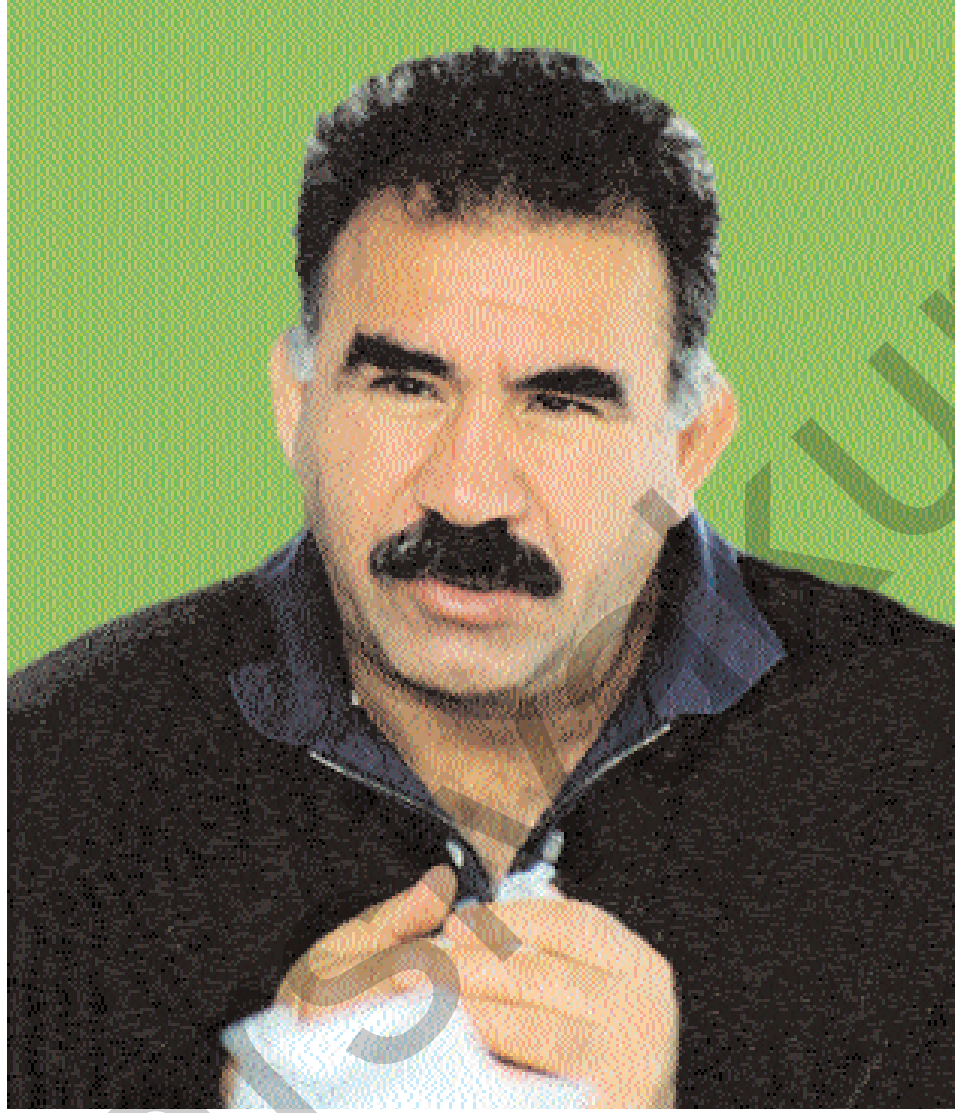
SÖZ BİTTİ SIRA EYLEMDE

ÇÖZÜMÜ ZORLAŞTIRAN İNKARCI ZİHNEYETTİR

Önderlik “dört duvar arasında, yüzyıl da ayakta kalsam bu özlemlerimi, bu mücadelemi sürdüreceğim” diyor. Bu Önderlik dün kadar hepimize her şeyi verdi. Bugün Önderliğin zor koşullarda sürdürdüğü tutumun parçası olabilmeliyiz. Önderlik, orada inkar ve tasfiye politikasına tavır koyarken biz destekçi olamayız. Aksine oradaki tutumu doğru anlayıp mücadeleyi yükseltme sorumluluğuyla karşı karşıyayız. Bütün Kürt halkının da, dostlarının da böyle anlaması gerekiyor. Gerilla, KADEK de böyle anlıyor.

Devamı 3'te

APOCU ÇİZGİDE NETLEŞELİM ZAFERİ KENDİMİZ İÇİN NETLEŞTİRELİM

20 yıl önce tek bir silahımız dahi olmamasına rağmen, bütün örgütler, devletler Apocu harekete karşı savaş ilan etmiş, ama mücadele bugüne kadar başarıyla yürütülmüştür. Belki karşıımızdaki devletler güçlüdür. Gelişkin teknikleri vardır, büyük ordulara sahiptirler, ama buna karşılık da Apocu hareketin inancı büyük, yolu doğru ve bilimseldir. Halkımızın mücadelesi haklıdır ve bu nedenle sesi de gürdür. Hareketimizin sahip olduğu güç, kaynağını Apocu felsefeden almaktadır. Karşıımızdaki güçlerin böyle bir felsefeye sahip olmaması bizi zafere ulaştıracak en önemli etmendir. Apocu hareketin yarattığı gerçek, inanca dayanan, yüce bir gerçektir. Tarih boyunca ancak tarihi hareketler fedaileşebilmiştir ve Apocu harekette de bu öz ve ruh yakalanmıştır. Bu sayede zafere ulaşılacaktır.

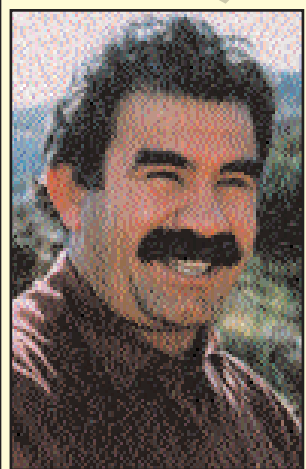
Devamı 6'da

DEMOKRATİK EKOLOJİK TOPLUM YENİ ZİHNİYETLE ÖRGÜTLENEN KADIN KİMLİĞİYLE YARATILACAKTIR

Önderlik ideolojisine denk yaşam ölçü ve ahlakını açığa çıkarmakla yükümlüyüz. Ortadoğu'nun geleneksel, geri değer yargıları ile Avrupa'nın maneviyatı zayıf düşüren bireyciliğine alternatif olarak özgürlükçü, eşitlikçi toplum düzenine ulaşmak özgür bireyin yaratılmasıyla mümkündür. Başkan Apo bunu “benim demokrasi anlayışım aslında kendimin özeti” belirlemesiyle bunu çarpıcı bir biçimde ifade etmiştir. Özgürlük mücadelesi içinde yer alan kadını “en büyük erdem dünyayı yaşanılır hale getirmektir” felsefesinin militanı olarak değerlendirmiş ve onunla gerçek arkadaş olmuştur.

Devamı 12'de

ULUSLARARASI 9 EKİM KOPLOSU ÖNDERLİK ŞAHSINDA ORTADOĞU'DAKİ TÜM HALKLARI HEDEFLEMEKTEDİR

— ABDULLAH ÖCALAN —

Bu halkın ilk defa namuslu, onurlu ve insanlığa örnek teşkil edebilecek bir kurtuluş devrimi bu hale gelmişken, bunu kaybetmek kadar—ki kendim açımdan özellikle bunu belirtmek durumdayım—acı verecek başka hiçbir şey yoktur. Yani insan her şeyden vazgeçebilir, her şeyi bir tarafa bırakabilir, ama böyle güzelliklerle dolu bir devrimi kaybetmek, hiçbir yüreğin dayanamaya-

cağı bir durumdur. Dolayısıyla biraz yüreğim, beynim var diyenlerin en çok üzerinde titreyeceği nokta, bu devrimci gelişmenin mutlaka sağlam örgütlenmesi, kurumlaşması noktasıdır. Bunun için hiçbir kişisel engel, hatta düşman bahane olamaz. İşte bizim de önümüze gerçek kendini böyle koyuyor, buna rağmen biz çalışmakta iddialyız, daha fazla başarmakta da iddialyız.

16'da

İçindekiler

- Önderlik gündemiyle bütünlüklü olmak
Önderliğin kompo karşısındaki mücadelesini anlamakla mümkündür
2'de
- Demokratik ekolojik cinsel devrim çağdaş demokrasiyi yaratacak ve insanlığı sosyalizm yolunda ilerletecektir
15'te
- Siyasetin ve yöneticiliğin tarihsel gelişimi -II-
21'de
- Demokratik uygarlıksal gelişme ve yerel yönetimler -II-
25'te
- Özgürlüğe akan bir ırmak: MUNZUR (Hüseyin Gül (Munzur) arkadaşın anısına)
32'de
- Özgürlüğün tadı (Şehit Fikret Aras (Berxwedan) arkadaşın anısına)
34'te

Önderlik gündemiyle bütünlüklü olmak, Önderliğin komplo karşısındaki mücadelesini anlamakla mümkündür

Önderlik gerçeğini anlamak, Önderliğin içinde bulunduğumuz süreci nasıl ele aldığını kavramak ve buna göre gereken pratik tutumu sergilemek hayati önem taşıyor. Günümüz açısından, Önderliğin öngördüğü ve istediği pratiğe kendimizi ulaştırmamız hem yakıcı hem de ertelenemez hale geldi. Bu açıdan, sürecin Önderlikçe ele alınıp ve çözülmesi tarzını bilince çıkararak cevap oluşturmamız ve doğru mücadele yöntemlerini bulmamız lazım. 1 Ekim'den itibaren başlatılan kampanya, böyle bir eksene otursunsa, doğru ele alınmış olur ve başarıyla yürütülebilir. Objektiviteden kopuk, yine Önderlik gerçeğinden uzak bir söylem ve eylemin sonuç vereceğini ve gelişme yaratacağını düşünmek doğru değildir. Böyle bir değerlendirme, tehlikelere açık bir pozisyon ortaya çıkartabilir. İnkâr sisteminin, daha örgütlü, umutlu, hesaplı ve daha yoğun saldırı yürütmesini gündeme getirebilir. Bu açıdan, Önderlik gündemiyle ne kadar bütünlüklüyüz, halkı ne kadar Önderlik gündeminin içine çekiyor ve sevk ediyoruz konuları irdelenmesi gereken hususlar oluyor.

Önderliğin Atina Mahkemesi'ne sunduğu savunma kapsamında yeniden yapılanmaya dair yürütülen tartışmalar böyle bir duyarlılığı daha da gerekli kılıyor. Burada basının rolü de ön plana çıkıyor kuşkusuz. Çünkü günlük olarak insanları ve halkı enforme etme, yine düşüncelerine hitap etme özelliğine sahip. Basının gündem dışı kalması; izleyenleri, okuyanları, dolayısıyla toplumu kendi gerçek gündeminin dışına çekerek, başka gündemlere sevk edebilir. Bu, bilinç sapmasının, kafa karışıklığının ve yitme çabasının yaşanmasına da neden olabilir. Yine halkın güçlü bir biçimde Önderlik ile buluşmasını, bütünleşmesini engelleyebileceği gibi, halkın Önderliğin çağrılarını temelinde pratiğe geçmesini de zayıflatır. Söz konusu gerçekleri göremeyen, kendini doğru çizgiye çekemeyen bir basın, halkı doğru yönde motive edemez. Açık ki; gerçekleri iyi gören, gündemi doğru yakalayan bir basın hem örgütü hem de halkı doğru bir gündeme, yeterli bir duyarlılığa ve etkin bir politik pratik tutuma çekebilir. Basının böyle bir yönlendiriciliğe sahip olduğunu kabul etmemiz lazım. Bu gücün doğru rol oynaması için gereken duyarlılığın ve hassasiyetin gösterilmesi gerekiyor. Zaten doğru tutum; herkesin kendi alanında işin gereklerini doğru bir biçimde yapmasıdır. Halk Önderlik gündemiyle tam buluşturulmalıdır. Bu örgütün olduğu kadar, basın da görevlidir. Mevcut süreçte Önderliğin oluşturduğu gündemi doğru anlamak, değerlendirmek, ona sahip çıkmak, onun üzerimize yüklediği görev ve sorumlulukların gereğini yerine getirmek lazım. Propaganda ajitasyon çalışmamız bütünüyle buna odaklaşmak zorunda. Halkın temel talebinin odağının da bu olması gerekiyor. Yine diplomasimiz buna kilitlenmeli, gerilla da bu direniş üzerine almalıdır. Önderliğe: “Ben üstlendi, kendini zorlamaya gerek yok” diyebilmelidir.

Örgütün doğru gündem içinde olup olmaması hayati önemdedir. Gündemden kopmak, gündemi doğru tutturmamak ya da gündeme yeterli düzeyde yanıt olamamak, bir örgüt açısından çizgiden farklılaşmayı ifade eder. Önderlik gündemi ile bütünlüklü hareket etmek, yine söz, davranış, tutum ile içine girmek, yine söz, davranış, tutum ile içine gir-

diği yeni süreci doğru ve yeterli anlamak, Önderliğin uluslararası komplo karşısındaki duruşunu ve mücadelesini doğru anlamakla mümkündür. Bunun üzerinde ciddi durmamız, yeniden ele almamız, kendi gerçeklerimizi, doğrularımızı daha iyi tespit etmek için yoğun bir arayış ve tartışma içinde olmamız lazım.

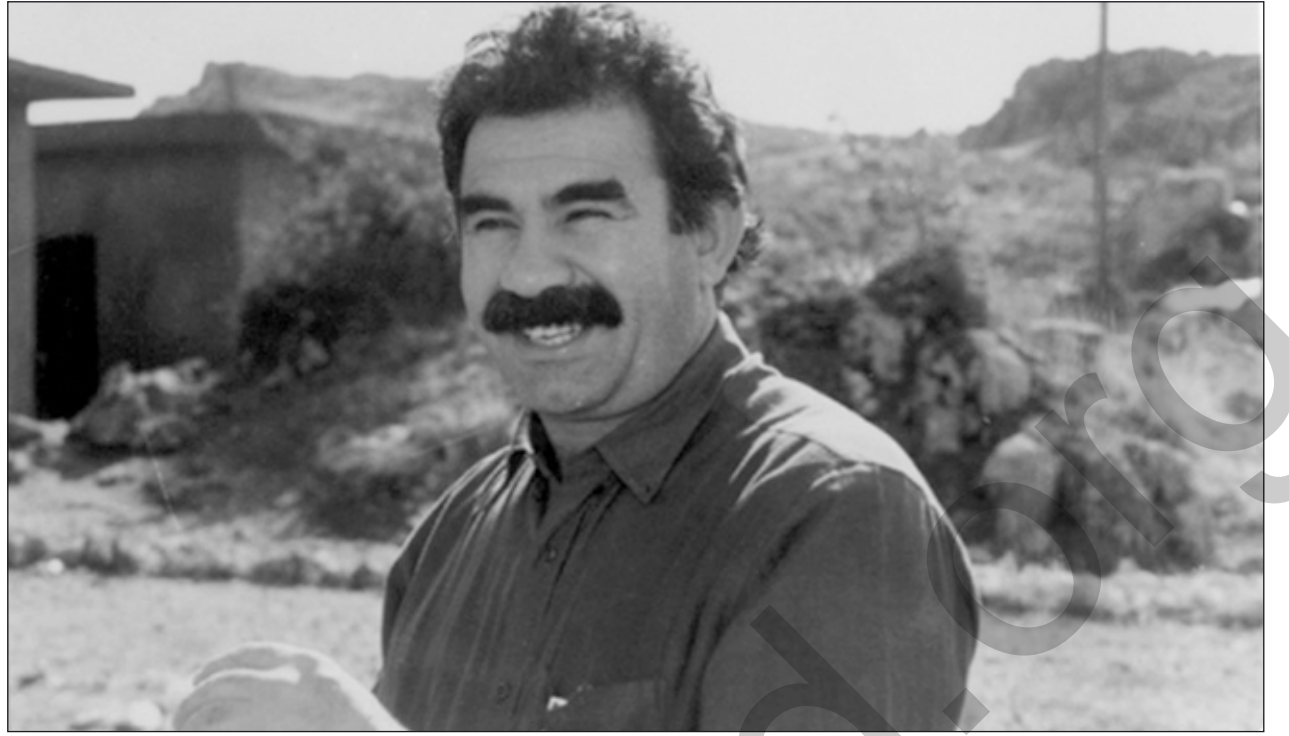
Komployu boşa çıkartan

Önderlik-halk bütünleşmesidir

Önderliğin komplo karşısındaki mücadelesi, birkaç aşamada değerlendirilmelidir. Birinci aşama; komplo aktif harekete geçtiği, Önderliğe imhayı dayatarak, şiddetli bir Türk-Kürt çatışmasıyla kaosu yaratmak istediği dönemdir. Bunun öncesi olmakla birlikte, pratik yöneliş olarak 9 Ekim 1998'de başlamış, mahkeme sürecine ulaşmakla da tamamlanmıştır. Uluslararası gericiiliğin yoğun bir saldırısı söz konusuydu. Komployu yönlendiren öncülük, dünyada, bölgede ve Kürdistan'da hemen herkesi komplo nun başarısı için yönlendirir ve denetler hale gelmişti. Önderliğin denetim altına alınmasını isteyen güçler vardı elbette, ancak daha çok imhayı öngörenler vardı. Bu çevreler, yaratılacak çatışma ortamından fayda sağlamayı, rant elde etmeyi umuyorlardı. Komploya karşı mücadele, imhayı önleme, boşa çıkartma, dolayısıyla tarafları tüketecek şiddette bir çatışmanın gelişmesinin önünü alma hedefine yönelikti. Böyle bir süreçte, saldırıları boşa çıkartmayı başaran Önderlik yaklaşımlarının daha doğru özümzenmesine ve bilince çıkarılmasına ihtiyacı var.

Genel olarak çeşitli devletlerin yaklaşımları, yine işbirlikçiliğin ve bölge gericiiliğinin tutumları biliniyor. Söz konusu güçler, komployu başarıya götürmede ve 15 Şubat'ı gerçekleştirmede uluslararası düzeyde bir birlik oluşturdular. Halk, bu dönemde Önderlikle çok güçlü bir birleşmeyi yaşadı. **“Güneşimizi Karartamazsınız”** sloganıyla gerçekleştiren direnişler, Kürdistan'ın her dört parçasına yayılan, yurtdışındaki Kürtleri içine alan, öte yandan zindandaki yoldaşlarımızın da güçlü katılım gösterdiği ve Önderliğin komploya karşı mücadelesiyle birleşen bir direniş oldu. Onlarca insan; genç, yaşlı, kadın, erkek kendilerini cayır cayır yaktılar. Komplo karşısında her şeylerini ortaya koyarak direneceklerini, komplo nun başarısına izin vermeyeceklerini gösterdiler. Bu, güçlü bir bütünleşmeydi; Önderliğin sonuç alacağından, komployu başarısızlığa uğratacağından kuşku duymamaya dayanıyordu. Gerçekleştirilen direnişler, Önderliğin doğru izlenmesini ifade ediyordu. Nitekim öyle bir birlik ve bütünleşme ortaya çıktı. Komployu esas itibarıyla böyle bir Önderlik-halk bütünleşmesi boşa çıkardı. Halkın Önderliği çok güçlü ve dinamik bir biçimde sahiplenmesi, uluslararası gericiiliği ürküttü, korkuttu. Önderliğin çok duyarlı, tedbirli, ölçülü ve gerçeğe uygun tutum ve davranışları da, böyle bir destekle birleşerek, komplo nun bu aşamada başarısız kalmasına yol açtı.

Örgüt de imkanları kullanarak, Önderliğe yöneltilen imhayı, dolayısıyla hedeflenen çatışma ve kaos ortamının gerçekleşmesini boşa çıkartmaya çaba harcadı. Gerilla aktivite kazandı, fedailik çizgisinde adımlar atıldı. Öte yandan halkı bilinçlendirme ve mücadeleye sevk etme yönünde de yoğun bir propa-

ganda çalışması yürütüldü. Komplo nun imha etme yönelimlerine karşı, örgütün ve halkın topyekün direnişi esas alındı. Mahkeme sürecine ulaşıldığında, doğru taktiksel değişiklikler yapabilme gücünü göstermesi, örgütü doğru gündeme, yani Önderlik gerçeğine daha da yakınlaştırdı. Fakat gerilla gücü ve örgüt gerçeği dikkate alındığında, aynı zamanda bütün bu görevlerin örgütümüz üzerinde olduğu düşünüldüğünde, uluslararası komplo karşısında zayıf kalındığını ifade etmek gerekiyor. Komplo karşısında zayıf bir pratikleşme içinde olundu. Bunun böyle olmasıyla destek halktan, mücadeleyi yürütme ise Önderlikten geldi.

Önderliğin, uluslararası komploya karşı nasıl bir mücadele yürüttüğünü, 9 Ekim'den itibaren başlayan hareket tarzını inceleyerek açığa çıkartabilir, görebiliriz. Atina'dan geri çevrilme istendiğinde, geriye dönen değil de, ileriye giden tutumunun bir öngörü olduğunu kabul etmemiz lazım. Geriye dönüş, komployu amacına ulaştırabilirdi. Rusya'da yapılan çalışmalar, oradan Roma'ya yönelik de komployu boşa çıkartmak için bir arayış ve çabayı ifade ediyordu. Bu, komployu deşifre etme, komplo sürecini uzatma bakımından büyük bir rol oynadı. Eğer imha yaşanmadıysa, bunda mücadeleyi sürece yayabilmiş olmanın rolü vardır. Bunun için Roma'dan geri dönüş, önemle ele alınması gereken konulardan biridir. Önderlik neden Roma'da daha ileriye gidemedi? Aynı hattan geri dönüş nasıl gerçekleşti? Önderliği Atina'dan geri döndüremeyenler, Roma'dan nasıl geri döndürebildiler? Bu noktada, hangi etkenler rol oynadı? Bu hususların iyi tahlil edilmesi büyük önem taşıyor. Çünkü geri dönüşle birlikte 15 Şubat'ın gerçekleşmesi sağlandı.

Çeşitli işbirlikçi ajan kesimlerin komployu başarıya götürebilecekleri bir ortam açıldı. Bunda bazı kişilerin olumsuz rol oynadıkları biliniyor. Örneğin Önderlik Mahir Welat için; Rusya adına güvence vererek geri dönüş kararına yol açtığını belirtiyor. Aynı zamanda Yunanistan'a giderken davet üzerine gittiğini, oradaki temsilciliğin bu daveti çıkarttığını söylüyor. Kuşkusuz bunlar yanıltıcı tutum, söz ve davranışlardı. Bazı kişiler, bu şekilde uluslararası komplo nun istemi doğrultusunda hareket ettiler. Diğer yandan

ABD'nin baskıları, şimdi hükümet olan Berlusconi'nin –o zaman muhalefetteydi– iktidara yönelik geliştirdiği baskılar, Almanya'nın sinsi, çatışmadan medet uman politikaları, Rusya'nın para karşılığı kendini pazarlayan yöneticileri, Atina'nın tarihi Türk düşmanlığını Kürt özgürlük hareketini feda ederek, kendi yararına çözümlenmeyi ifade eden komplocu ve menfaatçi yaklaşımları ile bazı kişilerin aldatıcı tarzda kullanılması baskı oluşturdu ve Önderliğin geriye döndürülüşü sağlandı. Bütün bunların yarattığı ağır baskı, bunalıtcı ortam verilen vaatlerle birleşince, tekrardan Roma'dan Rusya'ya geri dönüş oldu, ki bu da 15 Şubat'ı getirdi. Aslında 9 Ekim'de Atina'da sağlanmayan, daha sonra zamana yayılmış bir biçimde de olsa, Roma'da sağlandı. Roma'dan çıkış, uluslararası gericiiliğin sonuç alması doğrultusundaki bir adımı olarak görülmelidir.

Önderlik, o ortamda komployu boşa çıkartmak için nasıl çalıştı? Bu konuda Rusya, Yunanistan ve Kenya'daki tutumları incelenmelidir. Her şeyden önce, büyük bir sabır, duyarlılık, mevcut olguları çözümlenme ve gelişmeleri inceleme durumu var. Atina'da birkaç kez imha teşebbüsünde bulunuldu, fakat başarısız kaldılar. Bu, bir yandan şans olarak değerlendirilebilir, ama bir yandan da Önderlik davranışlarının etkisi olarak değerlendirilmelidir. Çok duyarlı ve hassas olma sonucunda imhalar önendi. Önderlik Kenya'daki durum için de, durumun çok gergin olduğunu, imha arayışları içinde olduklarını fark ettiğini ve imhayı gerçekleştirmeye fırsat veremeyecek tutum ve davranış içine girdiğini belirtiyor. Farklı davranışların, gerginliği artıracak tutumların imhayı gerçekleştirebileceğini de söylüyor. Önderlik İmralı'da, karşı tarafın tutumlarını gözledikten, uluslararası komplo nun neyi amaçladığını, ona karşı doğru mücadelenin nasıl olması gerektiğini çözümlen bir yoğunlaşmadan sonra, tutum değişikliğine gittiğini belirtiyor. Bir oyunun olduğunu ve bu oyunun bozulmasını doğru bulduğunu söylüyor. Ki bu Önderliğin daha önceki stratejik taktik yönelimi ile izlediği politikalarla da uyumluydu. Kuşkusuz bu politikaları farklı koşullarda harekete geçirmek istiyordu, ama koşullar değişse de, değişen koşullara uyulanmış bir biçimde bu politikaların yürütülmesi gerektiğini görüyor. Burada bir irade, kararlılık, sezgi ve tedbir var. İşte İmralı sürecinde imha bunlarla boşa çıkartıldı. Yeni davranışlar, tutumlar gösterebilme ve kendini yenileyebilme becerisi var. O zaman yaptığı bir değerlendirmesinde: “Duygu ve düşünce dünyamı yeniden yaratıyor, kendimi yeniden üretiyorum” demişti. Uluslararası komplo nun imha, kaos ve çatışma yaratma çabaları, esas

olarak bu tutumlarla önendi. Halkın gericiilik üzerindeki baskısı bununla birleşince, çoğumuzun tahmin etmediği, birçoklarının beklemediği İmralı Mahkemesi süreci, arkasında da idamın uygulanmasının durdurulmasına kadar bir gidiş yaşandı.

Örgütsel birlik ve bütünlük komplo nun sonuç almasını engelledi

İkinci aşama olarak da; Önderliğin imha tehlikesini ortadan kaldırma mücadelesi olarak ele alınabilir. Bu, mahkeme süreciyle başladı, 2003 yılının şubat ayına kadar da devam etti. Uluslararası gericiiliğin ilk elden imha etme, kaos ve çatışma yaratma hedefi, umudu ve arayışı boşa çıkartılmıştı, ama bu konuda imhanın tümünden önlenmesi durumu yoktu. Çünkü imhanın tümünden ortadan kaldırılması demek, baskının ve tutuklanmanın ortadan kaldırılması demektir. Elbette bu da, inkar ve imha sisteminin parçalanmasını ve aşılmasını ifade ediyor. Dolayısıyla Önderlik imha tehdidini ortadan kaldırma mücadelesini, barışı kazanma ve demokratik çözüme yol açma mücadelesi olarak ele aldı. Böyle bir stratejik taktik süreç geliştirdi, bu temelde örgütün yenilenmesini ve yeniden yapılanmasını sağlamaya çalıştı. Bunun teorik çerçevesini oluşturarak; programını, stratejisini ve taktiklerini ortaya çıkardı. Örgütü bu çerçevede eğitmeye çalışırken, halkı da böyle bir sürece aktif katılmak üzere yönlendirdi. Tek yanlı ateşkesten barışa uzanma, bu çerçevede Kürt sorununa demokratik çözüm ve Türkiye'deki demokratikleşmenin önünü açma yönünde bir başlangıcı ortaya çıkartacak düzeye ulaştırmayı hedefledi. Sürecin analiz edilmesini, teorik çözümlenmenin yapılmasını, stratejiye ve taktiğe kavuşturulmasını, örgütün, kadroların ve halkın bu çerçevede eğitilip ikna edilmesini esas olarak Önderlik sağladı.

En zor koşullarda, en kısıt imkanlara dayanarak, bu çalışmaları yürüttü. Tabii halk da destek verdi. Önderliğin düşünceleri halka ulaştırıldığı ölçüde, halk tereddütsüz bir biçimde Önderliği ile bütünleşti, çağrılarına cevap verdi. Barışı kazanmayı, demokratik çözüm yolunu açmayı hedefleyen serhildan hareketleri geliştirdi. Toplumun değişik kesimlerinden kadınlar, gençler ülkede ve yurtdışında Önderliğe büyük direnişlerle destek verdiler. 15 Şubatlar, Newrozlar Önderlik çizgisine sahiplenmede ve uluslararası komploya karşı duruşta halk kongrelerine dönüştü. Halk mesajlarını oralarda verdi.

Devamı sayfa 35'te

“Örgütün doğru gündem içinde olup olmaması hayati önemdedir. Gündemden kopmak, gündemi doğru tutturmamak ya da gündeme yeterli düzeyde yanıt olamamak, bir örgüt açısından çizgiden farklılaşmayı ifade eder. Önderlik gündemi ile bütünlüklü hareket etmek, yine söz, davranış, tutum ile içine girdiği yeni süreci doğru ve yeterli anlamak, Önderliğin uluslararası komplo karşısındaki duruşunu ve mücadelesini doğru anlamakla mümkündür.”

KADEK Genel Başkanlık Konseyi Üyesi Mustafa Karasu ile yapılan röportaj

Çözümü zorlaştıran inkarcı ve imhacı siyasettir

Serxwebûn: Kürt halkı özellikle son beş yıldır barış konusunda oldukça ısrarlı olmasına rağmen Türk devleti istenilen karşılığı vermedi. Siz Türk devletinin bu durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Mustafa Karasu: Kürt halkının özgürlük mücadelesi, Türk devletinin Kürt gerçeğini inkar ettiği koşullarda başladı. Kürt halkının böyle bir mücadele başlatmasının nedeni, Türk devletine ya da Türk halkına karşı bir düşmanlıktan ileri gelmedi. Kürt halkı en doğal hakları olan dil, kültür, kimlik haklarını elde etmek için bir mücadele yürüttü. Bu mücadele silahlı sürdü. Serhildanlarla, demokratik mücadele biçiminde sürdü. Kürt halkı son otuz yılı çok kapsamlı ve süreklileşen bir mücadele içerisinde geçirdi. Bu mücadele ile önemli düzeyde haklarını arayan bir bilince ulaştı. Örgütlülüğüyle, mücadelesinin büyüklüğüyle Özgürlük mücadelesini her koşulda sürdüren bir halk düzeyine geldi. Bu otuz yıl Kürt halkı açısından özgürlüğü ve demokrasiyi isteyen bir kararlılık ortaya çıkardı. Bugün geline durum, otuz yıl önceki Kürt halkının bulunduğu duruma göre niteliksel bir değişimi ifade ediyor. Bu mücadelenin esas amacı böyle bir halk gerçekliği ortaya çıkarmaktı. Birinci hedef buydu.

Kürt halkının köleliği, özgürlük ve kimliğini elde etme konusundaki bilinç eksikliği, örgütsüzlüğü ve mücadele gücünü göstere-memesiyle ilgili bir durumdu. Dolayısıyla otuz yıllık mücadele bu köleliğin reddedildiği, özgürlük olmadığı müddetçe mücadele-nin hangi koşullarda olursa olsun sürdürülebileceği bir düzey ortaya çıkardı. Bu açıdan bakıldığında Özgürlük hareketimizin önemli bir hedefine ulaşmış olduğu görülür.

Özgürlük hareketi Kürt halkı açısından böyle bir sonuç ortaya çıkardı gibi, Kürt varlığını ve halkının örgütlü gücünü Türkiye toplumu ve devleti karşısında da kararlı bir biçimde sergiledi. Yasal olarak inkarcılık devam etse bile Kürt gerçeği ve Kürt sorunu Türkiye'nin önüne konulmuş oldu. Bununla birlikte Türkiye'nin bu sorunu çözmediği taktirde siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel krizden kurtulamayacağı da açığa çıktı. Sadece özgürlük ve demokraside kararlı olan bir Kürt halk gerçekliğinin ortaya çıkması değil, Türkiye açısından da çözülmesi gereken bir gerçeklik olarak kendini dayatmış oldu. Öte yandan Türkiye'de inkar edilen ve dünyadaki uluslararası güçler tarafından da bu şekilde kabul edilen Kürt sorunu, uluslararası alanda da çözülmesi gereken bir gerçeğin varlığını fazlasıyla dayatmıştı. Bu yönüyle de hem Kürt halkı açısından, hem Türkiye açısından, hem de uluslararası güçler açısından Türkiye'deki Kürt sorunu niteliksel bir değişime uğramıştı. Bu, Kürt sorununda çözümün objektif koşullarının fazlasıyla olgunlaştığı bir durum arz ediyordu.

Bu gelişmeler sonucunda Kürt özgürlük hareketinin öncülüğü '93'lerden başlamak üzere Kürt sorununu savaş yoluyla değil de demokratik siyasi yoldan çözmeye yönünde çabalar içerisine girdi. Kürt halkının özgürlük bilinci ve örgütlülüğüne dayanıp bundan aldığı güvenle sorunun siyasi yoldan çözülmesi tercihinin ortaya koydu. Özgürlük hareketinin öncülüğü bunun

hem Kürt halkı açısından hem de Türkiye açısından en doğru yol olduğunu düşündü. Bu nedenle de '98 yılında ilan ettiği ateşkesi ve soruna siyasi yoldan çözüm arama anlayışını uluslararası komploya rağmen devam ettirdi.

Uluslararası komplo yalnız Kürt halkına yönelik değil Türkiye'ye yönelik de bir komplo idi. Bilindiği gibi Önderliğimiz, bu gerçeği de görerek daha kanlı bir çatışmaya yol açacak bir süreci engellemek, herkes için doğru ve makul olan bir çözüm ortaya çıkarmak için '99 yılında Kürt sorununun çözümüne yeni bir yaklaşım getirmeyi esas aldı. Silahlı güçlerini Türkiye sınırları dışına çıkarıp objektif olarak çözüm için oluşan koşulların önündeki birçok engeli kaldırmak istedi. Savaş koşullarında oluşan önyargılar ve psikolojik ortam ancak savaşın durdurulduğu bir ortamda ortadan kaldırılabilirdi. Bu yönüyle silahlı güçlerin geri çekilip savaşın durdurulması, çözümün önünde engel olan bu etkenleri kaldırmayı, tüm tarafların daha sağlıklı bir düşünme ve tartışma ortamını yakalayarak çözüme hazırlanmasını hedefliyordu. Bu değişim ve Kürt sorununa yeni stratejik yaklaşım, esas itibarıyla Türkiye'de ortaya çıkan demokratikleşme ve sorunları demokratik yoldan çözmeye eğilimini ortaya çıkarmayı ve buna dayanarak da siyasal karar alıcıları böyle bir çözüme zorlamayı amaçlıyordu.

Türk devletinden derhal bir çözüm beklemeye yaklaşımı yoktu. Bundan çok, bir taraftan Kürt halkının demokratik gücünü ortaya çıkararak bu temelde Kürt halkının yürüteceği demokrasi mücadelesiyle Türkiye'yi çözüme yakınlaştırmak, diğer taraftan da savaş ortamında zarar gören ve demokrasi isteyen Türkiye halkının çözümünden yana güçlerini ve demokrasi eğilimini harekete geçirmek ve bunu Kürt halkının demokratik gücüyle birleştirerek bir çözümü ortaya çıkarmak isteniyordu. Bu konuda bazı gelişmeler de ortaya çıktı.

Türkiye Kürtlere karşı özel savaş demokrasisi uyguluyor

Kürt halkının demokrasi ve özgürlük mücadelesi bu süreçte devam etti. Kürt halkı bu sorunun çözülmesi gerektiğini çeşitli eylem türleriyle ortaya koydu. Savaş ortamının yarattığı psikolojik durum ortadan kalkmasıyla da Türkiye'de çeşitli güçler demokratikleşme adımlarının gelişmesini istediler. Toplumun birçok kesiminin bu konuda isteği ve eylemliği ortaya çıkarıldı. Bu gelişmeler, sorunun çözümü için ortamı daha da elverişli hale getirdi. Bu süreçte Türk devleti inkarcı politikasını sürdürmesine rağmen Kürt halkı demokratik gücüne dayanarak özgürlük ve demokrasi istemlerini dile getirmede ısrarcı oldu. Türk devleti inkarcı politikayı sürdürüyor diye demokratik mücadele stratejisinden vazgeçmedi. Aksine demokratik mücadele ve çözümdeki ısrarını ortaya koyarak Türkiye'yi demokratik çözüm yolunda zorlamaya devam etti. Önderliğimiz de İmralı'da geliştirdiği perspektif ve önerilerle hem Kürt halkının hem de Türkiye devletinin sorunun çözümünde pozitif rol oynaması için elinden

geleni yaptı. Türkiye sınırları içinde demokratik özgür birlik çizgisinin Türkiye'nin de yararına olduğunu anlatmaya ve kavratmaya çalıştı.

Bu politikaya Kürt halkı olumlu cevap verdi. Barış içinde demokratik çözümün daha makul yol olduğuna inandı. Bu inancını da samimiyetle sürekli ortaya koydu. Bu durum karşısında Türkiye ya demokratik çözümü tercih edip Kürt sorununu çözecekti ya da inkarcı politikada ısrar ederek Özgürlük mücadelesini tasfiye etmeye yönelecekti. Çünkü dört yıllık mücadele Türkiye'yi bir netleşmeye zorluyordu. Bu kadar geliştirilen demokratik mücadele ve demokrasi özlemi karşısında Türkiye devleti artık oyalama içine giremezdi. Çünkü bunu Kürt halkı kabul etmeyecekti. Bölgedeki gelişmeler de Türkiye'yi "Kürt sorununda ya çözüm üreteceksin ya da çözüm dayatmalarının karşısına çıkacaksın" biçiminde bir tercihle karşı karşıya getirdi. Buna rağmen Türkiye geldiği yol ayırımında, doğru olan demokratik çözümünden yana tavır koyma yerine inkarcı ve tasfiyeci politikayı tercih etti. Çünkü Kürt sorununda çözümleyici bir politika üretmedi. Yalnızca oyalama, zamana yayarak çürütme uygulamaları dışında herhangi bir açılım yapmadı. Açılım yapma gücünü gösteremedi. Ancak Kürt sorunu da kendisini yakıcı olarak sürrekli dayattı. Dış dünyanın ve iç dinamiklerin dayattığı demokratikleşmeye, son yirmi yılda uyguladığı özel savaş politikasını dünya ve Türkiye'deki siyasal duruma uygun düşen özel savaş demokrasisine dönüştürerek karşılık verdi.

Bugün şiddetle bastırma fırsatını ve koşullarını bulamayan Türkiye'nin Kürt sorununu tasfiye etmede bir özel savaş demokrasisi izlediği daha da net ortaya çıkmış bulunuyor. Bu özel savaş demokrasisinin amacı, Kürt halkının özgürlüklerini ve haklarını reddetmeye yöneliktir. Yine bu

politikayla Kürt sorununu çürütmeyi, zamana yayarak tasfiye etmeyi düşünmektedir. Bunun Kürt halkının özgürlük mücadelesinin başlatıldığı '70'li yılların başına dönmek olduğu açıktır. Yani inkarcılığı normalleştirme, bunu Kürt halkına da Türkiye toplumuna da dünyaya da dayatma politikası olmaktadır. Dün bunu daha fazla baskı ve şiddetle yürütüyordu. Ancak bunun koşullarının zorlaştığı günümüzde ise bir özel savaş demokrasisi geliştirerek yürütmek istemektedir. Bunun inkarcılık ve tasfiye politikası olduğu açıktır.

Gelinen aşamada Kürt sorunun çok farklı yönleri var. Kürt halkı siyasi alanda örgütlü olduğu gibi askeri alanda da meşru savunma gücünü korumaktadır. İsrarla gerçekleştirilmeye çalışılan demokratik çözüme rağmen bu tasfiye politikasını dayatmak, Kürt halkına karşı bir savaş ilanıdır. Eğer böyle bir halk gerçeği, örgütlülük ve meşru savunma güçleri olmasaydı Türk devleti tarafından uygulanmak istenen özel savaş demokrasisinin sürdürülmesi ve derinleştirilmesi devam ederdi. Ancak bunu reddedecek bir halk gücü var. Dolayısıyla Türkiye'nin tutumu özgürlük ve demokrasiyi talep eden bir halk gücüne karşı her alanda şiddetli bir savaş sürdürmek anlamına gelmektedir. Nitekim Kürt özgürlük hareketinin ilan ettiği ateşkes karşılık verilmeyerek, bu ateşkes anlamsız hale getirilmiş ve yeni bir savaşın koşulları hazırlanmış olmaktadır. Türkiye'nin tutumu, Kürt sorunu konusunda geçtiğimiz yüzyılda benimsenen tek dil, tek kültür, tek ulus yaratma stratejisinden vazgeçilmediğini ortaya koyuyor.

AKP hükümetinin gündeminde Kürt sorununu yoktur

Anlaşıyor ki, otuz yıllık savaşa, bunun yarattığı ekonomik, sosyal ve kültürel bunalımlara rağmen Türk devleti bu sordundan yeni bir konseptle kurtulacağını düşünmektedir. Halen inkarcı tasfiyeci politikadan vazgeçmiş değildir. Herhalde Kürt özgürlük hareketinin askeri güçlerini Türkiye sınırları dışına çıkarmasını, barış içinde demokratik çözüm yoluna ulaşma niyeti olarak değil de bir zayıflık olarak değerlendirmektedir. Kendince savaşta yenilgiye uğrattığı bir güçle uzlaşarak, anla-

şarak demokratik haklarını vermeyi gerekli görmemektedir. Türkiye devletinin uygulamalarla böyle bir yaklaşım içinde olduğu görülmektedir.

İmralı'da Önderliğimize karşı uygulanan ağır tecride karşı Önderliğimizin görüşü reddetme kararına ve İmralı'daki sorunun hükümete dayatılmasına verilen cevap, "bizim İmralı diye bir gündemimiz yoktur" olmuştur. Bu ifade Türk devletinin Kürt sorununun ciddiyetinin farkında olmadığının, bu konuda bir gafleti yaşadığının kanıtıdır.

Özellikle AKP hükümetinin bir yıllık pratiği, geçmiş hükümetlerin daha da gerisine düştüğünü göstermektedir. Adeta Kürt sorununu gündemden düşürmüştür. Daha önceki dönemlerde Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesi, Türkiye halkının demokrasi isteği ve dış güçlerin bazı değişimlerin gerçekleşmesine yönelik talepleri eski hükümeti sınırlı da olsa adımlar atmaya yöneltiyordu. 2 Ağustos kararları biraz da bu sıkışıklığın ifadesi olarak ortaya çıkmıştı. Bu adımlar atılırken dış dünyayı ve iç kamuoyunu oyalama mantığı vardı. Ancak yine de bir Kürt sorunu olduğunu ve bunun kendisini zorladığını düşünerek böyle bir adım atma zorunluluğunu hissetmişti. AKP hükümeti bunun daha gerisine düşmüştür. Kürt sorununu gündeminden düşürdüğü gibi bu sınırlı adımları bile uygulamaya geçirmemiştir. İlerde bazı yönetmeliklerle bu adımların çok sınırlı bir uygulamasını gündeme getirebilir, ama buradaki amaç, Kürt sorununda bir adım atmak değil de gündemden düşürdüğü Kürt sorununa ve meşrulaştırmayı amaçladığı özel savaş demokrasisine bir dayanak yapmak istemektedir. AKP hükümeti bu tutumuyla bir nevi özel savaş demokrasisini derinleştirmenin, bunu dış ve iç kamuoyuna kabul ettirmenin hükümeti olma rolüne soyunmuştur.

Öte yandan AKP hükümetinin tek amacı kendini yaşatmaya yöneliktir. Çeşitli güçlerin kendisine karşı duyduğu güvensizliğin yarattığı kompleksle, bırakalım Türkiye'nin en temel sorunu olan Kürt sorununda adım atmayı, kendisini kabul ettirmek için bu konuda adım atmayacağını özellikle vurgulamaya yönelmiştir. Nitekim "benden daha fazla bölücülüğe ve teröre karşı çıkan güç olamaz" diyerek

"Kürt halkı siyasi alanda örgütlü olduğu gibi askeri alanda da meşru

savunma gücünü korumaktadır. İsrarla gerçekleştirilmeye çalışılan demokratik çözüme rağmen tasfiye politikasını dayatmak, Kürt halkına karşı bir savaş ilanındır. Eğer böyle bir halk gerçeği ve meşru savunma güçleri olmasaydı uygulanmak istenen özel savaş demokrasisinin derinleştirilmesi devam ederdi. Ancak bunu reddedecek bir halk gücü var."

inkar ve tasfiye politikasında kararlı olduğunu ispatlamaya yönelmiştir. Böyle kompleksli bir durumu yaşayan ve sırtında kambur taşıyan bir hükümetten Türkiye'nin temel sorunu olan Kürt sorununda çözüm beklenemez. "Yeter ki beni yaşattın, Kürtlere istediğini yapabilirsiniz" politikasını esas almıştır. Türkiye'nin temel demokratikleşme sorunu olan Kürt sorununu çözme yerine, Kürtleri yem ederek hükümetini sürdürmek ve hükümet olmanın sağladığı ekonomik fırsatları elinde tutmak istemektedir. Tamamen Kürt inkarcılığına dayanan rantçı ve çirkin bir politikayı esas almıştır.

Bazılarının belirttiği gibi 'demokratikleşmede ilerlemek istediği, ama önüne engel çıkarıldığı' gibi bir durum söz konusu değildir. Kürt sorununda en gerici tutuma düşmeyi bilinçli bir biçimde tercih etmiştir. Böylelikle bazı çevrelerin hoşgörülü yaklaşacağını ve kendisini yaşatacağını düşünmektedir. Nitekim kendisi için kritik olan Irak'a asker gönderme kararını da Kürt düşmanlığından ve Kürt özgürlük mücadelesini bastırma gerekçesiyle almıştır. Meclise sunulan tezkerenin gerekçesinin tamamen KADEK ve gerillanın tasfiye edilmesi olarak gösterilmesi AKP'nin yaşamını buna bağladığını kanıtıyor. Eğer gerilla ve KADEK'i tasfiye etmede yol alırsa yaşayacak, bunu başaramazsa hükümette kalma gerekçesini tümden kaybedecektir. Kaldı ki gerçekleşmesi güç olan böyle bir durumun olması bile, AKP hükümetini kurtaramaz. Gerilla ve KADEK'in tasfiye olduğu an, zaten AKP hükümetine ihtiyaç duyulmayıp tasfiye edilecektir.

Şunu daha şimdiden söyleyebiliriz; KADEK ve gerilla tasfiye olmayacağına göre AKP'nin yaşam gerekçesi olan bu argüman kısa sürede elinden çıkacak ve siyaset sahnesinden çekilmesi ile sonuçlanacaktır. AKP'yi ancak Kürt sorununu çözüp, demokratikleşmeyi sağlaması yaşatabilirdi. Bir yıllık süreç AKP'nin bunu yapacak güç ve zihniyette olmadığını kesinleştirmiştir. Bu yönüyle hiçbir güç kendisini aldatmamalı, AKP'den herhangi demokratik bir açılım beklememelidir. İlimli islam söylemi ve zaman zaman demokratik olduğunu ortaya koyan çıkışları bir aldatmacadır. Zaman kazanmadır.

Dolayısıyla Türkiye'de barış ve demokratik çözüm çabalarımıza rağmen şimdiye kadar bu konuda adım atacak bir güç ortaya çıkmamıştır. Herkes şovenizmi bir politika malzemesi olarak kullandığı için birbirlerini vatansever olmama ya da bölücülüğe prim verme ile töhmet altında bırakmaktadır. Bu yönüyle sonunda çözüm isteyen güçlerin sesi kısılmaktadır. Türkiye hala bu kısır döngüyü kıramamıştır. Kendi ayağına baltayı vurmaya devam etmektedir. Türkiye'de, dünyada yaşanan gelişmeleri değerlendiren, Kürt sorununun geldiği düzeyi gerçekçi olarak gören, Türkiye'nin sorunlarının çözümünü ve bir çıkış yapmasının ancak Kürt sorununun çözümüyle olacağını anlayan ve bunu pratikleştiren bir siyasal irade halen ortada yoktur.

Türkiye 150 yıl boyunca iç siyasal dengelerini hep stratejik önemini kullanarak, dış dünyadaki gelişmelerden yararlanarak kuruyordu. Bu siyasal dengelerin esası da Kürt inkarına dayanıyordu. Halen stratejik önemini kullanarak, iç dengelerini eskisi gibi sürdüreceğini düşünmektedir. Coğrafi konumunun halen böyle bir politikaya imkan vereceğini, ortaya çıkan sıkışıklığına bir çare olacağını düşünmektedir. Bu yönüyle Türkiye'de gerçekleri gören yeni bir siyasal zihniyet bulunmuyor. Çünkü bugüne kadar dış çelişkilerden yararlanarak Kürt inkarcılığı temeline dayanan iç dengelerini sürdürme kolaycılığını bir alışkanlık haline getirmiştir. Bu durum kapsamlı

ve derinlikli düşünmesinin, cesaretli adımlar atmasının önünü kesmektedir. Aslında böylelikle kendisini dış gelişmelerin ve çelişkilerin mahkumu yapmaktadır.

Türkiye'nin Kürt sorunundaki zaafını gören her güç, Türkiye'yi kendi politikalarının bir uzantısı haline getirmek istemekte ve bu doğrultuda onu kullanmaya çalışmaktadır. Bugün Kürt sorunu bölge ve dünyadaki gelişmeler karşısında daha da zayıf düştüğünden iç ve dış siyasette tümden inisiyatif kaybetmiştir. Herhalde birçok güç de Türkiye'nin çözüm üretmesini, kendi politikaları için kullanılacak durumda kalmasını tercih etmektedir. Dolayısıyla Türkiye'nin izlediği Kürt inkarcı politika mevcut durumda onun politikası olmaktan çıkıp birçok gücün yarandığı politika haline gelmiştir. Ne var ki, Türkiye'de siyasi karar alıcıları bunu görmekte, bunu görenlere de kulak tıkamaktadırlar.

Türk devleti Kürt halkını dikkate almadan politika geliştiremez

Türk devletinin durumunu Osmanlı'nın 17. yüzyıldan sonraki durumuna benzetmek doğrudur. O süreçte Osmanlı bir değişim ve dönüşüm durumuna yaşama zorunluluğuyla karşı karşıyaydı. Ancak eski yönetim alışkanlıkları ve klasik yönetim anlayışı tutuculuğu açılım yapmayı engelliyordu. Bunun sonucu Osmanlı İmparatorluğu açılım yapamamış, kapitülasyonlarla dışa bağımlı hale gelmiş, uygun bir konjonktürde de dağılmayla yüz yüze kalmıştır. Türkiye'nin yaşadığı şimdiki süreci de –daha sıkıştırılmış zaman içinde– bu doğrultuda yaşanan bir süreç olarak görmek doğrudur.

Tarihte Türkler ve Türk devleti her açılım yapma ihtiyacı duyduğu ve sıkıştığı dönemde Kürtleri dikkate alarak ya açılım yapmış ya da sıkışık dönemini aşmıştır. Türkiye bu günde böyle bir durumla karşı karşıyadır. Türk devleti ya Kürtler ile hiçbir kaygı duymadan, bölünme paranoyasını yaşamadan stratejik bir ittifaka girerek özgür birliği gerçekleştirecek ya da en temel stratejik ittifakından yoksun kalarak, Kürt halkını stratejik bir zafiyete dönüştürerek daha büyük badirelerle karşı karşıya gelecektir. Türkiye'nin mevcut durumunu böyle değerlendirmek doğrudur.

Şunu da vurgulamak istiyoruz ki; Türkiye uzun süredir izlediği ekonomik ve siyasal anlamdaki dışa açılma politikalarından dolayı dıştaki gelişmelere kapalı, içe dönük bir politika izleyemez. Bunun yanında coğrafyası dünyadaki dış gelişmelere en fazla hassas olan ve dış gelişmelerden etkilenen bir coğrafyadır. Özellikle Irak rejiminin yıkılması ve Ortadoğu'daki gelişmeler karşısında Türkiye'nin dış politik ihtiyaçlarını da karşılayacak kapsamlı bir politik açılıma ihtiyacı var. Bunun tek yolu da Kürt sorununu çözerek, iç politikada güçlü dengelere ulaşmak ve buna dayalı olarak da bölgede inisiyatif kazanmaktan geçiyor. Böylesi bir durumda Türkiye dış gelişmelerden olumsuz etkilenen değil ortaya çıkan dış gelişmelerden olumlu ve kendi çıkarı doğrultusunda etkileme gücüne sahip olabilir. Aslında bölgedeki değişimler Türkiye'ye fırsat tanıtmaktadır. Türkiye'yi avantajlı kılacak bir durum ortaya çıkmıştır. Ama bunun tek yolu Kürtler ile stratejik ittifak yapmaktır. Bunu yaptığı taktirde hem bölge Kürtlerini olumlu etkileyeceği gibi hem de politik açılımla bölgedeki siyasal dengeleri etkileyici güç olacak, hatta ABD'den daha fazla etkili rol oynayan konuma ulaşacaktır. Çünkü Türkiye Kürt sorununu çözduğünde iç dinamiklere ve bölge ihtiyaçları

na dayalı bir açılım yaptığından, bölge ülkeleri açısından bir dış dinamik değil iç-selleşen bir dinamik haline gelebilecektir. Türkiye'nin böyle bir seçeneği de var. Ancak görünen odur ki Türkiye bu son seçeneği değil de kendisini çıkmaza götüren, sorunları daha da ağırlaştıran bir yolda ilerleyerek Türkiye'yi geleceği belirsiz bir duruma götürmektedir.

Kürtler açısından bu durum belki zorluk ve sıkıntılar ortaya çıkarır. Ama Kürt halkı açısından zorluk ve sıkıntıların yeni bir anlamı yoktur. Çünkü Kürtler tarihlerinden bugüne kadar sıkıntı ve zorluk içinde yaşamışlardır. Eğer Türk devleti böyle bir politika izlerse kendisi kaybeder. Kürtler sıkıntı çekse de bölgedeki örgütlü siyasi ve askeri gücüyle kendisine yer açma, özgürlük ve demokrasi taleplerini kabul ettirme doğrultusunda yol alma imkanlarını bulacaktır. Bu durum Türkiye'nin stratejik ittifak yapacağı bölgenin en etkili demokratik gücü olan Kürtleri ve büyük kazanma imkanı kaybetmesi anlamına gelir.

– *Türk devletinin Başkan Apo şahsında Kürt halkına uyguladığı inkar, imha ve tecrit politikasına karşılık barış ve demokratik çözüm noktasında ısrar sürecek mi? Bundan sonra nasıl bir politika izlenecek?*

– Bizim barış ve demokratik çözüm konusundaki politikamız her zaman sürecektir. Savaş döneminde böyle bir yaklaşımı-mız olduğu gibi yeni bir savaş başladığı taktirde de böyle bir yaklaşımdan vazgeçmeyeceğiz. Bizim halklarla özgür birlik çiz-gimiz şu veya bu siyasal duruma göre değişecek bir çizgi değildir. Ancak barış ve demokratik çözüm yolundaki kararlılığımızın siyasal yöntemi, ilişkileri ve araçları değişebilir. Çünkü biz dört yıldır savaşı durdurarak herkese bu süreci kullanma açısından yeterince fırsat tanımış olduk. Bunu ne Türk devleti ne de uluslararası güçler değerlendirebildi. Aslında bizim de doğru değerlendirdiğimiz söylenemez. Eğer bu dört yıllık süreci örgütlü güçler olarak, Kürt demokratik gücü olarak değerlendirebilseydik, Türkiye'de demokratik açılımların gelişmesini sağlar ve bugünkü gerilimin ortaya çıkmasına yol açan zemini ortadan kaldıracıydık. Barış ve demokratik çözüme ulaşmak açısından Kürt halkı iradesini ortaya koydu. Kürt halkı bu süreçte irili ufaklı binlerce eylem yaptı. Bu eylemler Türkiye'nin tutumunu değiştirmeye yetmedi.

Kürt sorununun çözümünden hala uzaklaşmış değiliz. Çünkü Türk devletinin –ne kadar inkarcı politika oluştursun oluştursun– sorunun çözümü için objektif koşulları geriye çekmesi düşünülemez. Ancak barış ve demokratik çözüm çizgimiz ve tutumumuzun son dört yıldaki biçimiyle sürmesi de düşünülemez. Nitekim çözüm konusunda yol haritamızı ortaya koyduk. Tabii bu yol haritamız bir bütün zihniyet değişikliğini ifade ediyor. Bu haritanın aşamaları ise zihniyet değişikliğinin uygulama safhaları olacak. Zihniyet değişikliği olmadığı taktirde bu aşamalar da kendiliğinden anlamsız hale gelecektir.

Önderliğimizin tutumu Türkiye'ye düşünme şansı tanımak içindir

Biz tek taraflı ateşkesin Türkiye'nin tutumundan kaynaklı olarak bittiğini ilan ettik. Türkiye genel anlamda bir zihniyet değişikliği yaşar ve tek taraflı ateşkes yerine, çift taraflı bir ateşkes uygulayacak bir düzeye gelirse tabii ki dört yıllık süreç devam edebilir. Önderliğimize uygulanan tecrit, inkar, imha ve tasfiyede ısrar edilmesi bu sürecin de sona ermesi anlamına gel-

mektedir. Biz sürecin devamına da hazırız. Bu konuda samimiyet ve niyetlerimizi açıkça ortaya koymuş bulunuyoruz. Adım atılmadığı taktirde her türlü mücadele tarzına da kendimizi hazırlıklı hale getirmiş bulunuyoruz. Bu iki tercihten hangisinin seçileceği artık bizim inisiyatifimize bağlı bir durum değildir. Türkiye bu iki yoldan birini tercih etmekle karşı karşıyadır. Biz savaş tercihinin de barış tercihinin de Türkiye'nin elinde olduğunu düşünüyoruz. Türkiye savaşı dayatmazsa, kesinlikle biz savaştan yana değiliz. Ancak Türkiye şu andaki mevcut politikalarıyla yalnızca savaş tercihlerini dayatmaktadır. Nitekim Önderliğimiz bu savaş dayatma politikasına karşı bir tutum takınmıştır. Türk devleti son dönemlerdeki politikalarıyla barış ve demokratik çözüm çabalarını sona erdirdiğini ilan etmiştir. Önderliğimiz son almış olduğu tutum Türkiye'ye bir daha düşünenin fırsatını tanımıştır. Önderliğimizin tutumunun böyle anlaşılması gerekiyor. Bizim açımızdan da süreç böyle anlaşılmaktadır. Zaman giderek daralmaktadır. Geline aşama, barışı ve demokratik çözümü sağlamak için, farklı bir politika izlememizi dayatıyor. Biz eski tutumumuzu sürdürdüğümüz taktirde bu, barış ve demokratik çözüme hizmet etmekten ziyade barış ve demokratik çözüm istemeyenlerin politikasını kabul etmiş oluruz. Bizim de barış ve demokratik çözüm istemeyen güçlerin dayattığı politikayı kabul etmeyecek barış ve demokratik çözümü dayatacak yeni politikalara yönelmemiz gerekecektir. Dolayısıyla bundan sonra izleyeceğimiz politika, barış ve demokratik çözümün yeni koşullarda nasıl sağlanacağı sorusuna vereceğimiz cevapla şekillenecektir.

Şu kesinleşmiştir; eski tutumuzu, demokratik çözüm politikamızı sürdürmeyeceğimiz anlaşılmıştır. Biz eğer Türkiye cephesinde bir değişiklik olmazsa, savaş başta olmak üzere Kürt halkının demokratik gücünü en etkin biçimde kullanma da dahil, bütün seçenekleri ve imkanları devreye sokacağız. Bu konuda kararlıyız. Hiç kimsenin de bizim hangi politikayı izleyip izleyemeyeceğimiz konusunda bir deneme içerisine girmesini salık vermeyiz. Bizim gibi özgürlük ve demokrasiye ihtiyacı olan bir halkın, özgürlük ve demokrasiyi elde etme mücadelesinden vazgeçmesi düşünülemez. Bu hedefe mutlak ulaşmak gerekiyorsa hangi yöntem ve araç ihtiyaca cevap verirse onu pratikleştireceğiz.

Özellikle Önderliğimize yaklaşım ve buna karşı Önderliğimizin ortaya koyduğu tutum dikkate alındığında, bizim bu tutumun gerisinde bir duruma düşmemiz düşünülemez. Bizler, Önderliğin her şeyden önce yoldaşlarıyız. Bizi bugünlere getiren, Kürt halkını güç haline getiren O'dur. Kürt halkının demokratik gücünü ortaya çıkaran O'dur. Kürt halkına irade, bilinç, inanç ve öz güven kazandıran O'dur. Dolayısıyla, onun ortaya koyduğu tutum karşısında bizim farklı bir tutum takınmamız beklenebilir. Önderlik bir tutum değişikliğine girdiğine göre bizim de kendi koşullarımızda bir tutum değişikliğine gireceğimiz kesindir. Zaten biz bunu, Önderliğimiz bu tutumu göstermeden önce, ortaya koyduğumuz yol haritasıyla, tüm kamuoyuna sunmuştuk. Bu politikamızın arkasındayız. Yol haritamıza yaklaşım, gelecekteki politikalarımızın da ne olacağını belirleyecektir. Yol haritasını da hem önümüzdeki dönem politikalarımızı netleştiren, hem de Türkiye'yi netleştirmeye çağıran önemli bir belge olarak ortaya koyduk. Bunun mantıki sonuçları da doğal olarak pratikte kendini ortaya koyacaktır.

– *Başlatılan “Demokratik Çözüm ve Barış Kampanyası'nı” son beş yıllık bir politikanın devamı olarak mı algılamak gerekir? Bu kampanyaya nasıl bir rol atfediliyor?*

– Kürt halkının yürüttüğü demokratik çözüm ve barış kampanyasını hem son beş yıllık politikamızın devamı olarak görmek hem de bundan farklı olarak değerlendirmek gerekir. Mücadele biçimi olarak,

demokratik serhildan bu kampanyanın da esas eylem biçimidir. Siyasal durum değişikliğinden dolayı bu kampanya açısından da nitelikli değişimler var. Diğer kampanyalarımızın amacı demokratik mücadele ile Kürt sorununu Türkiye'nin gündemine oturtmak, demokratik çözümün zeminini güçlendirmek ve böyle bir çözümü Türkiye'ye dayatmaktır. Bu yönüyle belli bir zamana yayılan ve bu zaman içinde geliştirilecek eylemlerle demokratik çözüm amacıyla ulaşmak hedefleniyordu. Bunda Demokrasi ve özgürlük mücadelesini adım adım geliştirme ve ortaya çıkan birikimi giderek daha da güçlendirme, bir sonuca ulaşma amacı söz konusudur. Bu yönüyle evrimci nitelikte bir mücadele olarak değerlendirilmek gerekir.

Şimdi durum değişmiştir. Türkiye Kürt sorununda yol ayrımına gelmiştir. Ya Kürt halkının verdiği mücadele ve Türkiye'deki demokratik birikiminin yarattığı dayatma ve özleme karşılık verecek. Ya da bu demokrasi isteyen güçlere cevap verilmeyerek 30 yıldır süren toplumsal ve siyasal çatışma devam edecektir. Bu yönüyle yeni kampanyamızı eskinin devamından çok, yeni bir aşama olarak ifade etmek daha doğru olacaktır. Bu kampanya esas olarak da yol haritamızın pratikleşmesi için gerçekleştirilen eylemler dizisi oluyor. Dolayısıyla da sonuç alıcı bir yaklaşım olarak ele almak gerekmektedir. Çünkü bu kampanyanın sonucunda ortaya çıkacak gelişmeler önümüzdeki siyasal dönemi belirleyecektir. Bu yönüyle çeşitli kampanyaların birbirini tamamlayarak ve bu birikime dayalı olarak gelişmeyi ortaya çıkarmak değil, bizzat bu kampanyanın eylemliliğiyle bir sonuç ortaya çıkarmak amaçlanıyor. Farkı esas olarak burada görmek gerekir.

Türkiye inkarda ve tasfiyede karar kıldığı için, biz de bu yol ayrımında Türkiye'nin bu inkar ve bastırma politikasına karşı bir mücadele dönemi başlatmış bulunuyoruz. Dolayısıyla bu süreci, mücadelemizin her alanında biraz daha niteliksel hale gelmesi, devletle siyasal ve yine askeri alanda çatışmalara yol açacak bir sürecin başlaması olarak değerlendirmek daha doğru olur. Bu temelde kampanyaya önemli bir rol biçiyoruz. Herhangi bir eylem dizisi değil. Önümüzdeki yılları belirleyecek bir özelliğe sahiptir. Etkin ve başarılı yürütürsek Türkiye'nin inkar ve imhadaki ısrarını kırmak mümkündür. Çünkü, Türkiye de birçok alanda sorunlu ve sancılıdır. İnkar ve imha siyaseti tüm Türkiye toplumunun çıkarlarını yansıtmaktadır. Aslında Türkiye'nin ezici çoğunluğunun çıkarı, demokratik çözümdedir. Bu yönüyle dayatılan inkar ve imha siyasetinin sosyal temelli zayıf olduğu gibi, siyasi olarak da çok fazla gücü yoktur. Çünkü çözümsüzlük siyasetidir. Çözümsüzlük siyasetleri her zaman büyük bir zayıflığı içerir. Eğer Kürt halkı ve demokratik güçler mücadele yürütürlerse bu çözümsüz siyasetin tek bir gün yaşaması bile mümkün değildir. Toplum tarafından reddedilir ve kısa sürede bu politika işlemez hale gelip çöküntüye uğrayabilir. Bu nedenle de bu kampanyayı; barış ve demokratik çözüm politikasının başarıya ulaştırılması, bunu boşa çıkarmak isteyen güçlerin etkisizleştirilmesi kampanyası olarak değerlendiriyoruz.

Bazı güçler, “gerilim olmasın, gerilimin kimseye faydası yoktur” demektir. Hatta geliştirilmek istenen mücadelenin demokratik olmayan güçlere yarayabileceğini söylemektedir. Bu bir yanılgıdır, süreci anlamamak ve saptırmaktır. Aksine bizim kampanyamız ve halkımızın mücadelesi demokrasi istemeyen, demokratik çözüm çabalarımızı boşa çıkarmak isteyen kesimleri boşa çıkarmak ve onları zayıflatmaya yöneliktir. Bu güçlere teslim olup, boyun eğilerek, tehditler, şantajlar karşısında geri adım atarak demokrasi mücadelesi veremeyiz. Demokrasi mücadelesi her şeyden önce demokrasi karşıtı güçlerin yürüttükleri politikaları zayıflatmak, demokrasi karşıtı direnişlerini kırmaktır. Dolayısıyla bizim mücadelemiz, bu güçlerin ekmeğine yağ sürmeyi bir yana bırakalım, bu güçlerin politikalarını Türkiye ve

“Türkiye 150 yıl boyunca iç siyasal dengelerini hep stratejik önemini kullanarak, dış dünyadaki çelişkilerden yararlanarak kuruyordu. Bu siyasal dengelerin esası da Kürt inkarına dayanıyordu. Halen stratejik önemini kullanarak, iç dengelerini eskisi gibi sürdüreceğini düşünmektedir. Coğrafi konumunun halen böyle bir politikaya imkan vereceğini, ortaya çıkan sıkışıklığına bir çare olacağını düşünmektedir.”

Kürdistan'a tümünden hakim kılmak ve on yıllarca daha sürdürmek istemelerinin önüne geçmek içindir. Bu nedenle mücadelemizin doğru anlaşılması ve bu temelde de mücadeleyle demokrasi güçlerinin destek vermesi gerekiyor.

Türkiye'nin inkarcı güçleri, özel savaş demokrasisiyle hem Kürt halkının taleplerini yok sayma, tecrit etme politikası güdüyorlar hem de Türkiye halkının demokrasi özlemini çeşitli gerekçelerle geleceğe erteliyorlar. Dolayısıyla bu güçlerin Türkiye siyaset sahnesinden çekilmelerini sağlamak önemlidir. Bu da onların güçsüzlüklerini, çözümsüzlüklerini açığa çıkarmakla mümkündür. Onlara halkın iradesi ve gücünü göstermekle demokrasinin yolunu açabiliriz. Onun dışındaki söylemler sadece inkarcı, tasfiyeci ve demokrasi karşıtı eğilimlerin yaşamasına güç verir. Onların politikalarını dolaylı ya da dolaysız onaylamak haline gelir. Onların kendilerini yaşatmalarına ve statükocu politikalarını sürdürmelerine cesaret verir.

Dolayısıyla bu kampanyayı devrimci, değiştirici, dönüştürücü bir kampanya olarak algılamak gerekiyor. Evrimci niteliğinden çok, sonuç alıcı niteliği vardır. Öte yandan bu kampanyanın, mücadeletin giderek keskinleştiği bir döneme girerken, sonuç alıcı olması için daha radikal, kitlesel, daha zengin eylem biçimleriyle yürütülmesi gerekmektedir. Biz bunu '90'lardaki kitle ruhunun yeni dönem koşullarında tekrar ortaya çıkarılması olarak değerlendirdik. Ya da Kürtlere '90'lardaki gibi tüm il ve ilçelerde serhildana kalkarak amaca ulaşmada önemli bir hamle yapma rolü veriyoruz. Bu kampanya bir nevi kördüğüm olan sorunlara kılıç atma rolünü oynayabilir. Öte yandan dört yıllık süreçte Önderlik çizgisine yaklaşım da da bazı yanlışlar ortaya çıkmıştır. Biz yeni stratejiyi ve mücadele taktiklerini gevşemek için değil daha etkili mücadele vermek için geliştirdik. Mücadelesiz kalmanın değil daha fazla mücadele etmenin stratejisi ve taktiği olarak gündeme soktuk. Ancak strateji ve taktiği bir gevşeme, mücadelesizlik, rahatlama, vasat bir mücadele çizgisi biçiminde anlama ortaya çıktı. Böyle olumsuz eğilimler de görüldü. Dili, kültürü, kimliği inkar edilen bir halkın Özgürlük demokrasi mücadelesi değil de sanki Avrupa'nın, Türkiye'nin ya da buna benzer ülkelerin demokrasi ve özgürlük mücadelesi veriliyor gibi vasat, etkili olmayan ya da etkili olsa da sonuç alıcı nitelikler taşımayan bir eylem çizgisi hakim oldu. Eylemler çok oldu. Çabalar da gösterildi. Bu konuda belirli bir gelişme de ortaya çıktı. Ancak Kürdistan halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesine denk, süreci karşılayan bir eylem çizgisi de yerleşmedi. Bu durum yukarda da belirttiğimiz gibi dört yıllık sürecin yeterince değerlendirilememesi ve sonuçta Türkiye devleti ile çatışma ve çekişmelerin olduğu bir süreçle karşılaşmamızı beraberinde getirdi. Bu açıdan kampanyayı eski mücadele anlayışı ve tarzını değiştirecek, yeni bir anlayış ve eylem tarzıyla sürecin ihtiyacını karşılayacak, günümüz mücadele çizgisinin başlatıldığı kampanya olarak görüyoruz. Bu kampanyayı kitlelerde son dört yıllık süreçte ortaya çıkan yanlış eğilimlere, anlayışlara, vasatlığa ve rehavete verilmiş cevap ve bu eğilimi ortadan kaldırma mücadelesi olarak da değerlendiriyoruz. Hem Türkiye'nin inkarcı ve tasfiyeci politikasına karşı güçlü bir eylem çizgisi ile daha sonuçlar almayı hedefliyoruz. Hem de bu kampanya ile örgüt, eylem çizgisinde bir değişikliği, bir bütün olarak yapmayı da önümüze koymuş oluyoruz.

– *Kampanya sürecinde Kürt halkına, kurumlarına ve demokrasi güçlerine nasıl bir görev düşüyor?*

– Her şeyden önce bu kampanyanın önceki kampanyalarla karşılaştırılmaması gerekiyor. Bu kampanyayı daha fazla sorumluluk duygusuyla, daha fazla ciddiyetle ve mutlaka sonuç alıcı bir yaklaşımla

ele almak gerekiyor. Kürt halkı bu kampanyada mutlaka birliğini güçlendirmeli, birliğinden aldığı güçle etkili ve büyük serhildanlara kalkışmalıdır. Bu yıllar önümüzdeki on yılları, yüz yılları belirleyecektir. Eğer bugün mücadele etmesini ve bedel ödemesini bilemezsek yarın daha fazla bedel ödeme gerçeğiyle karşı karşıya geliriz. Bugünkü mücadele yarın daha fazla zorlanmamızın önüne geçecek, daha az bedel ödeyerek başarı kazanmamızı sağlayacaktır. Bu açıdan Kürt halkının da, tüm demokrasi güçlerinin de bu gerçeği bilmelerinde fayda var.

Siyasal serhildanlarda demokratik kurumlar rolünü oynamalıdır

Kürt halkı otuz yıllık mücadeleye güçlü bir irade haline geldi. Artık Kürt halkı aşiretçilik, feodalizm ya da başka güçlerin elinde değildir. Dolayısıyla Kürt halkı kendi özgürlük ve demokrasi mücadelesini hiç kimseden bekleyemez. Bizzat kendisinin örgütlenmesi, harekete geçmesi gerekiyor. Dışarıdan beklemek, geçmişte Kürdistan'da varolan aşiretçi, feodal anlayışın sürdürülmesi anlamına gelir. Aşiret reisinden, ağadan ya da başka birisinden bir şey beklemek ve onların ne yapacağına bakma gibi bir yaklaşım olur ki Özgürlük ve demokrasi mücadelesinin esas gücü olan Kürt halkının böyle yaklaşması düşünülemez. Dolayısıyla "kim bize öncülük edecek, ne kadar öncülük edecek?" dememeli. Her yerde kendisini örgütlemesini, harekete

gütsüzlüğü savunmak da değildir. Kurumları dışlamak da değildir. Kurumları, örgütleri olmalı. Bu kurumları bu tür eylemliliklere zemin olarak değerlendirilmelidir. Bu açıdan kimseye kırıgın olmaya, küsmeye, kimseden bir şey beklemeye gerek yoktur. Bireylere, bazılarına küsülebilir, ama mücadeleye, özgürlük ve demokrasi özlemlerine küsülemez. Dolayısıyla bu tür sorunlar eylemleri etkilememelidir. Bu tür eylemlere en bilinçlilerinden, Kürtüm diyen herkese kadar bütün Kürt halkının katılması çıkarı gereğidir. Dil, kültür, kimlik özlemi herkesin özlemidir. Özgürlük ve demokrasi herkesin özlemidir. Herkes bu özlemleri gerçekleştirmek amaçlı kampanyaya katılabilir. Hatta daha radikal, daha keskin düşüncesi olanlar varsa onlar da gelip düşüncelerini rahatlıkla o tür eylemliliklerde ortaya koyabilirler. Hiç kimse buna engel de değildir. Önemli olan mücadeleye, eyleme geçmektir. Kitleyi harekete geçirmektir. Bunu birlik içinde yapan herkesi, bu halk mücadelesinin içinde görmek ve katmak gerekir.

Kürt kurumları da ne olursa olsun bu kampanyaya en aktif biçimde katılmalıdır. Demokrasi ve özgürlük mücadelesi için demokratik serhildan her Kürt'ün sorunudur. Şu veya bu kurumdayım diye bu mücadeleye kayıtsız kalamaz. Mücadeleyi sadece siyasal partilere veya başka örgütlenmelere bırakamaz. Kitle oralaradadır, örgüt şuralardadır denilerek kendi yapacakları sorumluluktan kaçınmazlar. Bütün kurumlar kendi çapında mücadeleye katılarak mücadelenin moral ve duygu düzeyini yüksel-

“Önderliğimizin görüşe çıkmama tutumunu, mevcut sürecin tıkanıklığının ortaya konulması ve bunun aşılması için Kürt halkının ve demokratik siyasal gücünün ağırlığını ortaya koyması, önündeki tıkanıklığı açacak, çözecek bir sorumluluk olduğunu ortaya koyması olarak görmeliyiz. Önderlik ‘dört duvar arasında, yüzyıl da ayakta kalsam bu özlemlerimi, bu mücadelemi sürdüreceğim’ diyor.”

geçmesini bilmesi gerekir. '90 serhildanları biraz böyle gelişti. Yani böyle düşünüldüğü gibi filan yerden talimat alarak örgütlenmesini üstten alta kadar her tarafa yaygınlaştırmış olup ve birilerinin harekete geçirmesiyle de bu serhildanlar gerçekleşmedi. Gerilla mücadelesinin ortaya çıkardığı bilinçle, Kürt halkı, özgürlük ve demokrasi ihtiyacını gördü. Bu bilinç ve özlemle de harekete geçti. Bugün de yapılması gereken odur. Tamam örgütülü güçleri var, bunu kullanması, bunları değerlendirmesi gerekiyor, ama bunların yetersiz kaldığı yerde kendisi de harekete geçmesini bilmelidir. O açıdan şu kurumu bu kurumu, şu kişileri bu kişileri şikayet etmeye Kimsenin hakkı yoktur. Çünkü Kürt halkı artık özgür iradeli, demokratik devrimi yapmış, Özgürlük ve demokrasi mücadelesinde deneyim kazanmış, özgürlük ve demokrasi özlemi güçlü bir halktır. Bunlar olduktan sonra eyleme geçmek, mücadele etmek bu halk için zor olmasa gerekir. Dolayısıyla birliğini güçlendirmesi, bu birliğinden aldığı güçle her yerde harekete geçmesi gerekir.

Örgütlü kurumları yanında Kürt halkının içerisinde mücadelesini yürütecek binlerce doğal önderleri vardır. Bunlar rahatlıkla halkı örgütleyip harekete geçirebilirler. Bunları şunun için belirtiyoruz; hep birilerinin gelip yapmasını, planlanmış eylem, önceden şu kadar hazırlık bu kadar perspektif ve talimat beklemek gibi yaklaşımlar halk hareketlerinin ruhuna uygun değildir. Halk hareketleri her zaman planlı, programlı, önceden hesaplanmış ve zamani belli olmuş, birilerinin talimat vermesiyle yapılmış eylemler değildir. Halk, eğer kendini örgütleyip harekete geçebilirse o zaman hem kendi iradesini güçlendirmiş olur hem de sadece birilerinin yönettiği, yönlendirdiği bir kitle olmaktan çıkar. Demokratik toplumlarda halkların haklarını arama konusundaki hassasiyetlerin, duyarlılıkların bu biçimde ortaya çıkması yanlış değildir. Bu, ör-

tebilirler. Toplumu, halkı mücadeleye teşvik ve sevk etmek en temel çalışmalardan biridir. Bu çalışmaları herkes yapabilir. Yüzlerce kadronun olduğu kurumlarımız bunu rahatlıkla yapabilir. Ki, elli yüz çalışan, kadro bir ülkede tüm halkı harekete geçirebilir. Hatta bizim en nitelikli kadrolarımız kurumlarımızdadır. Kurumlarımızda önemli bir kadro birikimi var. Kendi gücünü küçümseyerek “biz bir şey yapamayız, yaparsa ancak siyasal kurumlar yapar” demek, sadece sorumluluğu onlara yüklemek yanlıştır. Tabii ki siyasal kurumlar bütün kadrolarını halka taşıyacaklar, halkla yüz yüze, iç içe yaşayarak demokratik serhildanın gerçekleştirmesinde üstüne düşen rolleri oynayacaklardır. Binalarda, derneklerde sadece tabandaki bazı insanlara emir vererek demokratik mücadele sürdürülemez. En fazla etkileyecek, bilinçlendirecek, sevk edecek olanlar bilinçli olan yöneticilerdir. Bu iş kitle içinde en alt düzeydeki çalışanlara bırakılamaz. Bu yaklaşım çok geri bir yaklaşımdır. Bu anlayışla demokratik mücadele sürdürülemez. Demokratik mücadele birinci elden sorumluluk duyan, düşünce ve örgütlenme gücü olan insanların bizzat bütün pratik sürece müdahaleleriyle mümkündür. Ancak böyle bir yaklaşımla kitleler harekete geçirilebilir. Şimdiye kadar hep üçüncü, dördüncü ellere bırakılmıştır bu tür işler. Esas yapması gerekenler üstte kalmıştır. Bu da tabii ki demokratik mücadeleyi zaafa uğratmıştır. Bu kampanyada tüm kurumlarımızın, kadroların üstte kalan değil kitlenin içine giren, kitleyi harekete geçiren; bu işi üçüncü dördüncü ellere değil de bizzat birinci elden yürüten ve yönlendiren durumda olmaları gerekiyor. Bunlar yapılmadan eylemleri, kampanyaları başarılı kılmak mümkün değildir.

Türkiye'deki demokrasi güçlerine önemli görevler düşüyor. Bir savaş ortamı en fazla demokrasi güçlerine zarar verecektir. Emekçilere en fazla zarar verecektir. Emekçiler tekrar ekonomik sıkıntı yaşayacaklardır. Birikimlerin ve kaynak-

ların savaşa kaymasına yol açacaktır. Bu durumda ekonomik alanda yeni krizleri ateşleyecektir. Bu kadar borç yükünün olduğu bir ülkede eğer ekonomik kriz baş gösterirse, kaynaklar savaşa aktarılırsa ekonominin birden ikiz kuleler gibi enkaz yığınağı haline gelmesi kaçınılmaz olur. Mevcut kimi ekonomik alandaki iyileşmeler hiç kimseyi aldatmamalıdır. Ekonomik krizin olmadığı, kaynakların yatırıma dönüştüğü, böylelikle iç veya dış borçların belli oranda döndürülebildiği ortamda mevcut iyimserliğin, göstergelerin bir anlamı vardır. Aksi halde yeniden '90 ve 2000 başındaki krizden daha kapsamlı, büyük çöküntülerle karşılaşmak kaçınılmazdır. Bu bakımdan Türk işadamlarının da, halkın da, emekçilerin de Türkiye'yi yeni çatışma ve çekişmelere götürecektir ve tasfiye siyasetinin önüne geçmede Kürt halkı ile omuz omuza mücadele etme görevi var. Kürt halkının Barış İçin Demokratik Çözüm Kampanyası'na güç vermeleri gerekir.

Önderliği sahiplenmek en temel demokratik görevdir

Savaş karşıtı olan, sömürüye karşı çıkan sol ve demokratik çevrelerin de Kürt sorunu çözülmediği taktirde Türkiye'nin dış güçlere daha fazla bağlandığını görmeleri gerekir. Türkiye'yi dış bağımlılıktan kurtarmanın yolu, her gün dış güçlere “kahrolsun” demekle olmuyor. Dış güçlere bağımlılığı yaratan etkenleri kaldırmak, bu sorunlara çözüm bulmak asıl bağımsızlık çizgisidir. Bu açıdan Kürt

mesi, birlikte mücadele gerçekleştirerek Türkiye'yi Kürt halkının ve Türk halkının birlikte yaşadığı ortak vatan ve Ortadoğu'da etkili bir ülke haline getirme çizgisi izlenmemesi gerçekten de basireti bağlanmış olmakla açıklanabilir. Bu açıdan biz Türkiye'nin demokratik ve sorumlu güçlerinin de demokratik çözüm kampanyamızdaki halkın talep ve özlemlerine cevap vermeye, bunlarla bütünleşip Türkiye'yi inkarcı ve tasfiyeci siyasetten vazgeçirmeye çağırıyoruz.

Yalnız Kürdistan değil Türkiye ve Ortadoğu da önemli tarihi bir süreçten geçiyor. Önümüzdeki on yıllar bu dönemde izleyeceğimiz doğru politikayla şekillenecektir. Kürt halkı aslında Türkiye'nin, Ortadoğu'nun ve Kürdistan'ın varolan sorunlarına çözüm getirecek doğru politikaları ortaya koymuştur. Bunlara yanıt verildiği taktirde Türkiye'de, Ortadoğu'da, Kürdistan'da sorunların çözümü zor değildir. Çözümü zorlaştıran, karışıklaştıran inkarcı ve imhacı siyasetlerdir. Kürt halkı özgürlük ve demokrasi mücadelesi yürüterek hem Kürt sorununu hem Türkiye hem de Ortadoğu sorununu zorlaştıran, çıkmaza sokan, açılım yaptırmayan inkarcı ve tasfiyeci politikalara dur demesini bilmelidir.

Her şeyden önce de bugün Önderliğimiz esaret altındadır. Bu Önderlik, Kürt halkının bugüne kadar çıkan bütün değerlerini yaratmıştır. Örgütümüzün, meşru savunma güçlerimizin, kültür kurumlarının, basın kurumlarımızın bu düzeye gelmesinde bu öncülüğün ve Önderliğin payı belirleyicidir. Eğer kimlik, kişilik kazanmışsak, kendimize güvenimiz artmışsa bunda Önderliğin payı belirleyicidir. Bu açıdan Kürt halkının kendilerine her şeyi veren Önderlerine sahip çıkması gerekiyor. Önderlik bugün görüşe çıkmama tutumu almıştır. Bu, aslında Kürt halkına yeni bir dönemin başlangıcı çağırısıdır. Artık son dört yıllık süreç sona ermiş, yeni bir mücadele dönemi başlamıştır. Nitekim bu yeni dönem için Başkan Apo Kürt halkını mücadeleye çağırmıştır. KADEK ve gerillayı da sağlam bir konumda olmaya davet etmiştir. Mevcut tıkanıklığa Kürt halkının, KADEK'in ve tüm siyasal güçlerin cevap vermesini beklemektedir. Önderliğimizin görüşe çıkmama tutumunu, mevcut sürecin tıkanıklığının ortaya konulması ve bunun aşılması için Kürt halkının ve demokratik siyasal gücünün ağırlığını ortaya koyması, önündeki tıkanıklığı açacak, çözecek bir sorumluluk olduğunu ortaya koyması olarak görmeliyiz. Önderlik “dört duvar arasında, yüzyıl da ayakta kalsam bu özlemlerimi, bu mücadelemi sürdüreceğim” diyor. Bu Önderlik düne kadar hepimize her şeyi verdi. Bugün Önderliğin zor koşullarda sürdürdüğü tutumun parçası olabilmeliyiz. Önderlik, orada inkar ve tasfiye politikasına tavır koyarken biz destekçi olamayız. Aksine oradaki tutumu doğru anlayıp mücadeleyi yükseltme sorumluluğuyla karşı karşıyayız. Bütün Kürt halkının da, dostlarının da böyle anlaması gerekiyor. Gerilla, KADEK de böyle anılsın. Zindandaki yoldaşların da böyle anlaması gerekiyor. Halkımızın, kurumlarımızın ve mücadelenin parçası olan her alanın üstüne düşen görevi en etkili biçimde gerçekleştirmesini, Önderliğin tutumu karşısında demokratik çözüm kampanyasına güç vermesini ve bu kampanya ile ortaya koyduğumuz yol haritasının pratikleşmesini beklemekteyiz. Dolayısıyla bu kampanya döneminde her yurtsever sorumluluk duymalı. Her saat, her gün eylemi yaşayarak, nasıl bir eylem yaparız diyerek yaklaşmalı ve mücadelesini yükseltmelidir.

Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesi herhangi bir ülkenin demokrasi ve özgürlük mücadelesi değildir. Her gün, her saat eylemde, örgütlemelerde olmak gerekir. Bu eylem ve örgütlemelerin de demokrasi ve özgürlüğü getirecek etkinlikte yapılması gerekir. Biz bu temelde Kürt halkına, kurumlarına ve demokrasi güçlerine üzerlerine düşen tarihi misyona göre hareket etmeleri gerektiğini bir daha vurguluyoruz.

HPG'nin tüm komutan ve savaşçı yapısına

APOCU ÇİZGİDE NETLEŞELİM ZAFERİ KENDİMİZ İÇİN NETLEŞTİRELİM

HPG Ana Karargah Komutanlığı

Mücadelemizin tarihsel bir süreçte geldiği bu dönemde HPG II. Konferansı'nı gerçekleştirdik. Mücadele tarihimizin bu hassas ve önemli döneminde Kürdistan özgürlük mücadelesinin başarılı bir yürüyüşe sahip olması yönünde konferansımızın önemli bir yeri olacaktır. Konferansımız yürüttüğü tartışma ve aldığı kararlarla önümüzdeki süreçte yürütülecek mücadelenin başarıya ulaşması ve sürecin kazanılması noktasında ciddi bir rol üstlenmiştir. Meşru savunma çizgisi ve Şehit Erdal yoldaşın öncü komutan kişiliği gerçekliğinde ele alınan konferansta yeni dönem görevlerimize, meşru savunma stratejisi doğrultusundaki yeni temel taktiklerimize, mevzilenme ve örgütlenme modelimize, yeniden yapılanma projemize, Önderlik gerçeğimize, şehitlerimize ve birçok hususa ilişkin konular yeni dönem yapılanması kapsamında kararlaştırılmıştır.

İçinde bulunduğumuz dönemde sürecin hassasiyet ve önemini arttıran gelişmeler yaşanmış ve yaşanmaktadır. Bu gelişmelerden birincisi; dört yıldan beri devam eden ateşkes sürecinin artık anlamsızlaşmış olmasıdır. Hareketimiz dört yıldan beri tek taraflı bir ateşkes yürütmektedir. Önderliğimize ve hareketimize tüm çalışma ve çabalarına rağmen Türk devleti tarafından çözüme yönelik herhangi bir cevap gelmemiştir. Önderliğimiz ve hareketimizin gösterdiği çabalar ve bu dört yılda gelişen mücadelenin siyasi ve örgütsel açıdan birçok kazanım ve sonuçları olmuştur. Fakat sorunun çözümü noktasında Türk devleti tarafından herhangi bir adım atılmadığı ve cevap geliştirilmediği için bu ateşkes süreci tıkanmaya girmiştir. Devletin geliştirdiği her türlü saldırılarla tek taraflı ateşkes süreci artık anlamsızlaşmıştır. Bundan sonra bunun mevcut şekliyle yürütülmesinin de hiçbir faydası olmayacaktır. Önderliğimiz ve hareketimizin bu dört yıldır yürüttüğü mücadele ve çalışmalar sonucunda Türkiye'de Kürt sorununun demokratik bir çizgide çözüme kavuşması, değişim-dönüşümün gelişmesi ve demokrasinin yürürlüğe girmesi için koşullar yaratılmış fakat devlet bu koşulları kullanmamış, aksine mevcut durumu hareketimizin zayıflığı yönünde değerlendirmiş ve gelişmeleri de buna bağlamıştır. Sonuç olarak süreci ve gelişmeleri yanlış yorumlamış, kendini kandırmış ve abartmıştır. "Ben başarılı oldum" demiştir. Bundan dolayı da sadece cevap vermemekle kalmamış, bunun yanında saldırılarını daha da devam ettirmiştir. Her şeyden önce Önderliğimizin üzerindeki tecrit koşulları gün geçtikçe daha fazla ağırlaşmıştır.

Sonuç olarak bugün Önderliğimizin sağlık durumu ağırlaşmış ve tehlikeli bir durum almıştır. Fakat buna rağmen her türlü tecrit ısrarla devam ettirilmiştir. Bu durum ancak siyasi bir durum olarak değerlendirilebilir. Çünkü hareketimiz Önderliğimize olan yaklaşımların bütün Kürt halkına gösterilen bir yaklaşım olduğunu onlarca kez dile getirmiştir. İşte bu noktada Türk devleti de halkımıza olan yaklaşımını Önderliğimiz şahsında göstermektedir ki, bu çürütme ve yıpratma siyasetidir. Bu şekilde Önderliği zindanda çürütmek ve böylelikle Kürdistan halkının özgürlük mücadelesini de tasfiye etmek istemektedir. Bugün pratikte olan politikayı bu şekilde ifade etmek gerekmektedir. Tabi bunun yanında demokrasi mücadelesi yürüten halkımıza yönelik olarak da her fırsatta saldırılar gelişmiştir ve geliştirilmeye devam edilmektedir. Gerilla güçleri açısından da bu dört yıl boyunca küçük-büyük, dar-geniş çok yönlü imha operasyonları geliştirilmiştir. Bu son ayda her ne kadar

operasyonları gevşetmişse de fırsat buldukça, bilgi aldıkça imha operasyonları geliştirmektedir. Bunun son örneği komutan Mahir yoldaş ve beraberindeki 7 arkadaşın şehadeti olmuştur. Türk devleti tüm bu saldırılarla da yetinmemiş, pişmanlık yasasını geliştirmiştir. Pişmanlık yasası ihanete davet, tasfiye sürecinin önünü açma ve dolayısıyla savaş ilanı anlamına gelmektedir. Bilindiği gibi daha önce mücadele süreçlerinde de geliştirdiği kapsamlı imha hareketlerinden önce altı kez bu tür pişmanlık yasaları ilan etmişlerdir. Bugünde aynı şekilde bir pişmanlık yasası çıkartarak hareketimizin tasfiyesini hedeflemişlerdir.

Türk devleti tüm bunlarla birlikte Kürdistan üzerindeki diğer egemen devletlerle beraber Kürdistan özgürlük mücadelesini tasfiye etme amaçlı ittifaklar geliştirmiştir. Bu ittifaklar temelinde bu devletler de hem hareketimize karşı tavır almış hem de yakaladıkları kadroları Türkiye'ye teslim etme yaklaşımlarını geliştirmişlerdir. Kirli bir ittifak

dikkat edilmiş ve Kürt sorunundan bahsedilmemiştir. Dolayısıyla bu yasalarda kendi içinde bir yüzysellik ve iki yüzlülük barındırmaktadır. Sorunun çözümünü bir tarafa bırakalım, Kürt sorununun bahsi dahi yapılmamaktadır.

**AKP hükümeti
Türk ordusuyla KADEK'i karşı
karşıya getirmek istiyor**

Türkiye'deki mevcut iktidar Türkiye'nin sorunlarını çözmek için değil, kendi hükümetini iktidarda tutmak için çalışmaktadır. Bundan dolayı da orduyu bir şeylerle meşgul ederek kendisine muhtaç bırakmayı ve bu şekilde kendisini iktidar kılmayı düşünmekte ve bu yönlü tedbirler geliştirmektedir. Bu çerçevede orduyu savaşa sürüklemek istemektedir. AKP hükümeti kendisini tam olarak iktidar yapmak için Türk ordusuyla hareketimizi, dolayısıyla Kürt halkını karşı karşıya getirmek istemektedir. Sonuç

sızlaşıp aşıldığını ilan etmiştir. Fakat hareketimiz her şeye rağmen demokratik çözüme bir şans vermek, Türkiye ve dünya kamuoyunu uyarmak, Türkiye siyasetinin hak-sızlığını daha fazla açığa çıkarmak, eğer mümkünse onları doğru çizgiye çekmek için yeni bir program geliştirmiş ve bu temel esaslar üzerinde şekillenen yol haritasını kamuoyuna ilan etmiştir.

Sonuç itibarıyla 1 Eylül'den itibaren başlayan 3 aylık süreç boyunca yürütülecek siyasi, diplomatik çalışmalarla Türkiye devleti bu tehlikeli yoldan döndürülebilir. Ateşkes yönünde adımlar atılabilirse, ateşkes süreci tek taraflı değil de, iki taraflı bir şekilde devam ettirilebilecektir. Aksi taktirde hiçbir adım atılmaz ve bu saldırılar devam ettirilirse, 3 aylık süreç sonrasında savunma savaşı gündeme girecektir. Savunma savaşında esas rol oynayacak olan güç HPG olduğu için, HPG'nin bu konferansında yürütülen tartışma ve alınan kararlar, kendini bu süreçte hazırlama, savunma savaşını hazır-

inkar ve imha siyaseti Lozan Antlaşması'na da geliştirilen uluslararası bir siyasettir. Başta Britanya olmak üzere Lozan Antlaşması'na öncülük eden güçlerin kendileri de bu siyasete karşı müdahaleci bir duruma gelmişlerdir. Bu yüzden söz konusu müdahale; Kürdistan üzerinde geliştirilen uluslararası imha ve inkar siyasetinin Güney Kürdistan'daki ayağını kırmış oldu ve böylece Kürdistan üzerinde 80 yıldan beridir uygulanan politika önemli bir darbe aldı.

Gelinen nokta itibarıyla Kürtlere dayatılan inkar ve imha siyasetinin devam ettirilip-ettirilmeyeceği konusu da uluslararası güçlerin tartışma gündemindedir. Çünkü söz konusu statükoda bir gedik açılmıştır. Uluslararası güçlerin Lozan çizgisini yürütüp yürütemeyeceği bugün her zamankinden daha fazla dünya gündemine girmiştir. Bu durum her dört parçada da yürütülen Kürdistan özgürlük mücadelesi açısından yeni bir durum olup, ciddi olarak ele alınması gereken bir husustur. Bu durum kendisiyle birlikte Kürdistan özgürlük mücadelesini de daha önemli bir faktör haline getirmekte, Ortadoğu'da Kürt gücünü öne çıkarmaktadır. Ortadoğu'nun yeni yapılanmasında Kürt halkının durumu, nereye konacağı, nasıl ele alınacağı birçok tartışma platformunun gündeminde bulunmaktadır. Bu yüzden içinde bulunduğumuz süreçte hareketimiz çok önemli günler yaşamaktadır. Kendisiyle birlikte Kürdistan özgürlük mücadelesini önce çıkarmakta, hem de başarının koşullarını her durumda daha fazla güçlendirmektedir. Sonuç olarak bu süreç, çözüme yönelik tavır ve duruşun geliştirilmesi, bu temelde bir siyasetin yürütülmesi açısından çok önemli bir süreçtir.

Kongre Gel değişim ve dönüşümün zirvesi olacaktır

İçinde bulunduğumuz süreci bizim açımızdan önemli kılan diğer bir hususta vardır ki, o da Apocu hareket içerisinde yapılan gelişmelerdir. Bilindiği gibi hareketimiz dört yıldan bu yana yeniden yapılanma sürecini yaşamaktadır. Ve bu çerçevede birçok değişim olmuştur. İsimde, strateji ve örgütlenme sisteminde değişimler olmuş ve hatta daha köklü değişimlerin gerekliliği ortaya çıkmıştır. Önderliğimiz Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda değişim dönüşüm ve yeniden yapılanmanın temelini çok geniş olarak yorumlamış ve en son Yunanistan davası için geliştirdiği savunmasında bu noktayı daha net açılmış, değişim, dönüşüm sürecinin zirveleşmesi ve artık tamamlanması için yeni bir yaklaşım ve dikkat çekici görüşler ortaya koymuştur. İçinde bulunduğumuz bu süreçte de hareketimiz bu temelde yeni kararlar almış, bu değişim-dönüşüm sürecinin tamamlanması ve en yüksek düzeye ulaşması için örgütsel reformları gündeme almıştır. Bu temelde Apocu hareket önümüzdeki süreçte kendisini Kongre Gel düzeyine ulaştıracaktır. Kongre Gel değişim ve dönüşüm için zirve olacaktır. Bu reform sürecinde örgütsel sistemde de köklü bazı değişimler yapılacaktır.

Demokratikleşmek için öncünün her şeyden önce kendisinde demokrasiyi geliştirmesi gerekmektedir. Bu anlamda öncü güç özellikle kendisi toplum için örnek olmalı, kendi içinde demokratikleşmeyi geliştirerek, bunu topluma yaymalıdır. Toplum içerisinde gelişmesine zemin hazırlamalı ve bunun örgütlenmesini yürütmelidir. Bu çerçevede demokrasinin yaratılması, sürecin geliştirilmesi için önümüzde yeni bir proje ve perspektif var. Bu yeni bir tarz, ye-

“Önderliğimizin sağlık durumu ağırlaşmış ve tehlikeli bir durum almıştır. Fakat buna rağmen her türlü tecrit ısrarla devam ettirilmiştir. Bu durum ancak siyasi bir durum olarak değerlendirilebilir. Çünkü hareketimiz Önderliğimize olan yaklaşımların bütün Kürt halkına gösterilen bir yaklaşım olduğunu onlarca kez dile getirmiştir. İşte bu noktada Türk devleti de halkımıza olan yaklaşımını Önderliğimiz şahsında göstermektedir ki, bu çürütme ve yıpratma siyasetidir.”

söz konusudur. Bu ittifak Kürt sorununu çözmek değil, Kürdistan özgürlük mücadelesini tasfiye etme amacı gütmektedir. Bu ittifakın öncüsü Türkiye, Amerika ile yürüttüğü ilişkilerde de ilişkilerini sağlıklı sürdürebilme ve Irak'a asker göndermenin birinci şartı olarak KADEK'in tasfiye edilmesini öne sürmektedir. Türkiye'nin bugün yürüttüğü politika KADEK ve Amerika'yı birbirine düşürme ve Amerika'nın gücünü KADEK ve HPG güçleri üzerine sürme amacını gütmektedir. Türk devletinin hareketimizin bütün barış sever çözüm çalışmalarına verdiği cevap bu temelde olup, barış ve çözümü değil, imha ve savaş dayatmaktadır.

Türk devleti geçtiğimiz süreçte her ne kadar AB'ye girme çerçevesinde bazı yasalar çıkartmışsa da bu yasaları yürürlüğe koymamış, koyamamış, pratiğe geçirmemiştir. Türkiye'deki temel mesele Kürt meselesi olmasına rağmen çıkartılan bu yasalarda Kürt isminin geçmemesine özellikle

olarak da çok iki yüzlü, ihanetçi bir politika ve makyavelist bir yaklaşımla Kürtleri kendi iktidarı için kurban etmek isteyen bir siyasi anlayış söz konusudur. Bundan dolayı da ateşkes ve barış süreci geliştirilememiş, tıkatılmıştır. Özellikle de AKP hükümeti döneminde yaşanan gelişmeler daha çok süreci tıklatma yönünde daha güçlü adımlar olarak değerlendirilebilir. Bu hükümet yaptığı her işte sahtekarlık ve aldatmayı geliştirmiştir. Elbette ki hareketimiz hem Kürt hem de Türk halkının geleceği için bu sahtekarlığı kabul etmeyecektir. Apocu hareket kendisini hem Kürt, hem Türk hem de Türkiye'deki bütün halklar açısından sorumlu görmektedir. Söz konusu durum ve kirli siyaset devrimci, barış sever ve demokratik hiç kimsenin sessiz kalmaması gereken bir durum olduğundan, hareketimiz de bu tehlikeli ve kirli siyasetin önünün alınması için yeni bir karar almış ve dört yıldan bu yana süregelen ateşkesin süreç itibarıyla anlam-

lıklı karşılama ve istenilen şekilde cevap olabileme noktasında büyük bir rol oynayacaktır. Bu temelde önümüzde tarihi bir süreç vardır ve bu sürece nasıl hazırlanacağımız, nasıl yaklaşacağımız hususu bizim için çok önemlidir.

İçinde bulunduğumuz sürecin mücadelemiz açısından önemli bir yönü bu şekilde açığa çıkarken, diğer yandan da uluslararası güçlerin Irak şahsında Ortadoğu bölgesine yönelik bir müdahalesi olmuştur. ABD'nin öncülüğünde gelişen bu müdahale kendisiyle birlikte yeni bir süreci de başlatmıştır. Hem bütün dünyanın yeniden düzenlenmesi, hem de Ortadoğu'daki dengelerin değiştirilmesi ve tüm Ortadoğu dengelerinin değişim-dönüşüme uğratılması noktasında ciddi bir başlangıç olmuştur. Aynı zamanda bu müdahale kendisiyle birlikte Kürdistan üzerinde geliştirilmiş olan inkar ve imha siyasetinde de bir gedik açmıştır. Bilindiği gibi Kürdistan üzerinde yürütülen

ni ekol, yeni bir yaklaşımdır. Artık örgüt tarzı iktidarlaşmayı hedef alan bir tarzda değil, sınıf, parti, devlet sistemine değil, yeni bir sistemi hedef alacak bir örgütlenme tarzı esas alınacaktır. İnsanlığın tarih boyunca yaşadığı tecrübeler, bu tür iktidarları hedefleyen, devlet olmayı hedefleyen sistemlerin ulusallığı tam demokrasiye götürmeyeceğini ortaya çıkarmıştır. Belki bu tarz bir kesimi iktidar yapar, fakat iktidarda da ağalık dışında bir şey olmayacaktır. Bu da kendisiyle birlikte yeni sınıfları yaratacak ve demokrasi sadece sözlerde ve kağıtlarda kalacaktır. Gerçekte ortaya çıkan ise, ayırım ve baskı olacaktır. Bugüne kadar gelişen insanlık pratiği, bu gerçekliği açık bir şekilde gözler önüne sermiştir. Önderliğimiz tüm bunlardan yola çıkarak yeni bir çizgi geliştirmiştir.

Önderliğimizin geliştirdiği çizgiyi daha önce ne reel sosyalizm, ne de başka kişi ve güçler geliştirebilmişlerdir. Dolayısıyla bu yeni tarz, bir ekol olarak ele alınmalıdır. Apocu hareketin içinde bulunduğumuz dönemdeki en temel görevi kendisini bu yeni tarz ve ekole göre yeniden yaratması olacaktır. Tüm bunlar bugün Apocu hareketin gündemindedir. Bu köklü değişimlerle siyasi ve askeri çalışmalar birbirinden daha fazla ayrılmaktadır ve daha da ayrışacaktır. Bilindiği üzere söz konusu ayrışma VII. Kongre sonrasında geliştirilen HPG örgütlenmesiyle kısmen yaşanmıştır.

Bundan böyle Kürdistan'da yürütülen çalışmalar kapsamlı toplumsal ve siyasal çalışmalardır. Kültürel mücadeleden, barış mücadelesine kadar içinde, demokratik-siyasi çalışma ve mücadele yöntemlerini barındırmaktadır. Tabii ki bunların yanında askeri çalışmalar da yürütülecektir. Kürdistan'da örgütlenme sisteminde bir yenilik ortaya çıkmış, bu yeniliğe göre artık eskisi gibi tüm ulusal, demokratik çalışmaları, gücü merkeziyetçi bir yere toplamanın mümkün olmayacaktır. Söz konusu çalışmalarda elbette ki öncü olacak ama öncüye bağlı kurullar da olacak. Örgüt ve kurumlar kendi içerisinde biraz daha inisiyatifli kılınacak ve öncüyle demokratik ilişkilerde bulunacaktır. Ve de öncü güç bir çeşit kurumlar koordinasyonu olacaktır. Bu kurumlar koordinasyonu öncü rolünü oynamalı ve bu şekilde demokratikleşme üstten alta doğru inmeli, genişlemeli ve bir yaşam tarzı haline gelmelidir. Bu çerçevede değerlendirildiğinde şu soru ortaya çıkmaktadır. Madem ki siyasi ve askeri çalışmalar birbirinden daha fazla ayrılmakta, o zaman HPG'nin durumu nasıl olacak? Yeni dönemde HPG gerçekleştirdiği II. Konferansıyla kendisini özerk bir örgütlenmeye kavuşturmuştur. HPG II. Konferansı yukarıda dile getirilen değişiklikler temelinde hem kendisinde değişim dönüşümü geliştirmiş, hem yeni sistemi yaratmış ve hem de kendisini özerkleştirip, bunu ilan etmiştir.

HPG özerk bir örgütlenme sürecine girmiştir

HPG II. Konferansı siyasal sürecin değerlendirilmesi ardından Konferans tartışma gündemi temelinde iki aylık HPG faaliyetlerini ve yakın süreçte yaşanan yetersiz komuta duruşunda ortaya çıkan tarzları kapsamlı eleştiriye tabi tutmuştur. Bu gündem maddesinde yapılan tartışmalar çerçevesinde Kürt tarihinde ordulaşmanın PKK olarak yürüttüğümüz on beş yıllık savaş sürecinde, yoğun bir iç mücadelenin sonucunda çok önemli bir düzey kazandığı, stratejik değişim sonrası ise yeni mücadeleyle birlikte yeni bir rotaya girdiği tespit edilmiştir. Siyasal mücadele sürecinde, yeni dönemde meşru savunma çizgisi hem demokratik ve hem de askeri mücadelenin temel doğrultusu olmuştur. Böylece askeri strateji Uzun Süreli Halk Savaşı Stratejisinden farklı olarak daha çok caydırıcı, yeni, tıkanma süreçlerinin gerekli kıldığı şiddeti içeren, yenme ve yenilmeyi değil çözmeyi esas alan bir çizgiye kavuşmuştur. Bu demokratik serhildan hareketini tamamlayan bir ayak olarak da mücadele çizgimizde yerini almıştır. Bu temelde ARGK yeni dönemde HPG'ye dönüşmüş, Önderliği-

mizin yaşamının, halkımızın ve mücadele değerlerimizin teminatı olarak örgütlendirilmiştir.

Dönüşümün gündemimize girdiği başlangıç dönemleri, 4. yılında çalkantılı yaşadığımız dönemler olmuştur. Gerek dönüşümün gerekliliklerini anlamamak, mücadele nin bir sürecinde takılı kalma, gerekse de içindeki tasfiyeciliğin varolan muğlaklığın kullanılması zorlayıcı durumlar olarak ortaya çıkmıştır. Bunun ordulaşmaya yansması ise daha tehlikeli olmuştur. "Siyasal mücadele stratejisi gelişti, orduya artık gerek yok, barış sürecine girdik" vb söylemler, çetecilik bu defa '79'un tersine ama aynı amaçla hizmet eden bir yaklaşım sergilemiştir. Oysa Önderliğimiz değişimi önümüze görev olarak koyduğu gibi meşru savunma çizgisini ve bunun önemini vurgulamıştır. Bu nedenle stratejik değişimle birlikte siyasi mücadele ön plana çıksa da bu mücadeleyi askeri mücadeleyle bütünlüklü yürütmek esastır. Nasıl ki, savaş sürecinde "her şey

şahadetler orduda tutumların gelişmesinde temel bir güç kaynağı olmuştur.

Kuzey'de mevzilenen sınırlı sayıdaki güçler ise süreç açısından benzer sorunları yaşarken, Türk ordusunun yönelimlerine gereken cevabı vermemiş, aktif savunmada bulunmamasından kaynaklı kayıplar yaşamıştır. Tarafımızdan geliştirilen barış ve çözüm yaklaşımı mücadele esprisi temelinde anlaşılmadığı için tedbirsiz, gevşek, düşmanı ciddiye almayan yaklaşımlar gelişmiş, düşman da bu durumu değerlendirmiş ve imha operasyonlarını geliştirmiştir. Ana karargahta süreci karşılayacak taktik yaklaşımı netleştirmede, kendi cephesinde tedbirleri güçlü geliştirmede için herkes nasıl anladysa o biçimde bir pratik ortaya çıkmış, bunun sonucunda özellikle '99 geri çekilmelerinde ağır kayıplar verilmiştir. Yine Kuzey'deki gücümüzün önemli bir kısmının Güney'e çekilmesi, Kuzey'de kalan güçte beklentili, muğlak bir duruşa yol açmıştır. Meşru savunma çizgisini pratikte somutlaş-

savunma çizgisinin doğru militanlığını ortaya çıkarttı. Bu yaklaşımdan yola çıkılarak eğitimler ideolojik, siyasi, askeri olmak üzere programlanmış, bilinç düzeyi yükseltilmeye çalışılmış, temel yaklaşım ve planlama böyle gelişirken, eğitimlere yaklaşım boyutunda eksiklikler ortaya çıkmıştır.

Bunun dışında zihinsel devrimi gerçekleştirmek, köklü vicdan devrimiyle mümkün olduğundan teoriyle yaşamı bütünleştirmek, savunmaları anlamının temel koşulu olarak öne çıkmıştır. Bu konuda yüzeysel, anladığını yaşama ve tarzda pratiğe güçlü dönüştürmeyen yaklaşımlar gelişebilmiştir. Yine ilk başlarda savunmaları hemen anlama yanılgısı, bazılarının da hiç anlamama kaygısı ortaya çıkmıştır. Zamanla savunmaların özü belli oranda kavrandıkça bu yanılgı ve kaygıların yerini yaşamda anlama ve pratikleştirme çabası almıştır. Fakat Demokratik Uygarlık Manifestosu eksenli gelişen yeni zihniyeti derinlikli kavrama ve somuta dönüştürme sorunu hala yaşanmaktadır.

“Önderliğimizin geliştirdiği çizgiyi daha önce ne reel sosyalizm, ne de başka kişi ve güçler geliştirebilmişlerdir. Dolayısıyla bu yeni tarz, bir ekol olarak ele alınmalıdır. Apocu hareketin içinde bulunduğumuz dönemdeki en temel görevi kendisini bu yeni tarz ve ekole göre yeniden yaratması olacaktır. Tüm bunlar bugün Apocu hareketin gündemindedir. Bu köklü değişimlerle siyasi ve askeri çalışmalar birbirinden daha fazla ayrılmaktadır ve daha da ayrışacaktır.”

silahlı, ideolojiye, politikaya gerek yoktur" diyerek bu iki temel gerçekliği birbirinden koparmışsa, bu defa da "siyasal süreç gelişti, askerliğe gerek yok" diyerek tersinden bir dayatma tutumu içine girmiştir. Bu ve benzeri yaklaşımlar genelde askerlikten soğumayı, uzaklaşmayı geliştirmiş, düşmana kendi konseptini uygulama noktasında cesaret vermiştir. Nitekim başta Türkiye olmak üzere bölge gericiliğinin ortak konsepti ile YNK 2000 yılında Kandil'de hareketimize karşı saldırıya geçmiş ve bir savaş süreci yaşanmıştır. Mücadelede yeni bir sürece girmenin içteki sancılarını yaşarken, düşman bu zayıflığı fırsat bilip, hareketimizi imha etmeyi amaçlamıştır. Bu süreç uluslararası komponun bir devamı olarak bölge güçleri tarafından geliştirilmiştir. Fakat bu tehlikenin görülmesiyle birlikte, özellikle askeri boyutta direkt toparlanma sürecine girilmiştir. Kandil'de yürütülen savaşla bu konsept boşa çıkartılmıştır. Bu savaş en zor anımızda bile direnme ve savaş gücüne sahip olduğumuzu düşmana gösterirken, kendi içimizde ise süreçle yönelik yanlış yaklaşımların önünü almıştır. 2000 yılda Kandil ve Kuzey şehitlerimiz barış ve demokrasi stratejimizin temel bir ayağının gerilla mücadelesi olduğunu, çözümünü geliştirmek için meşru savunma çizgisinde güçlü bir ordulaşmaya ihtiyaç olduğunu pratikte ortaya koymuştur. 2000 yılı sonrası askeri çalışmalarda kat ettiğimiz gelişmeleri Önderliğimizin perspektifleriyle birlikte 2000 yılının şahadetlerine borçlu olduğumuz açıktır. Bu

tıramamak, bunun anlayışını oturtmamak, Kuzey'de de yansımaları bu şekilde bulmuştur.

2001 yılında gerçekleştirilen HPG I. Konferansı hem geçmiş savaş sürecini olumlu, olumsuz yönleriyle güçlü bir değerlendirmeye tabi tutmuş hem de stratejik değişim doğrultusunda meşru savunma çizgisinde yeniden yapılanma, profesyonel ordulaşma, askeri taktik üzerinde güçlü bir perspektifi ortaya çıkarma açısından bu konferans yeni dönemde her yönüyle başarıya kilitlemek ve stratejiyi siyasi ve askeri olmak üzere iki mücadele alanı üzerinde oturtmak açısından çok önemli bir konferans olmuştur. HPG'de yeniden yapılanma çalışması bu amaç ekseninde yürütülmüş, eğitim, komuta, mevzilenme, örgütlenme ve taktik üzerinde kararlara gidilmiştir. Son iki yıldır yürütülen askeri faaliyetlerimize yön veren bu gerçeklik olmuştur.

Geçen iki yıllık süreçte HPG'nin en temel faaliyetlerinden biri ideolojik, siyasi, askeri kapsamda görülen eğitim faaliyetleri olmuştur. Bilinçten uzak şiddet olgusunun ne denli zararlı olduğu, kaba savaş ve isyancı tarzı beslediği geçen savaş sürecinde net olarak görülmüştür. Meşru savunma çizgisindeki ordulaşma her şeyden önce silaha, şiddete, gerillaya ve dağa bilinçle anlam kazandırma, bu doğrultuda gerilla ve savunma mücadelesini geliştirme anlamına gelir. Teknik ustalık, taktik hakimiyet, yaratıcı düşünce, bunların ideolojik bilinçle buluşması, HPG'de yeni yapılanmanın, meşru

Klasik komuta tipi aşıyor

Askeri eğitimler ise genel anlamda bir hakimiyeti ortaya çıkartmıştır. Askeri koordinasyonu oturtma ve özümsetme amacıyla özgün askeri eğitim devreleri halinde tüm taburlar özel eğitim devrelerinden geçirilmiştir. Bu konuda ilk başlarda özellikle de savaş tecrübesine sahip arkadaşlarda önemini anlamama durumu ortaya çıkmışsa da zamanla bu sorun aşılmıştır. "Zaten biliyoruz, yıllardır pratikte öğrendiklerimizle savaştık, bu yeterlidir" mantığı askerliği bilim, sanat ve kültürle buluşturmada bir engel olmuştur. Yine bu mantıkla bağlantılı kendine aşırı güven, çok kez ayrıntılara dikkat etmemeyi, dikkatsizlik ve tedbirsizliği beraberinde getirmiş, bundan kaynaklı yaşanan bazı kayıplarımız da olmuştur. Bu da klasik tarzda oturan bir boyut olarak ortaya çıkmıştır. Fakat iki yıldır süreklileşen eğitimlerle bu yaklaşımın önemli bir boyutta aşıldığı söylenebilir. Yani yeni tarza girme, tekniği öğrenme anlamında daha mütevazı, anlamaya çalışan bir yaklaşım gelişmiştir. Yapı açısından ise istekli, çokkulu bir katımlı gelişmiş fakat zaman zaman silahın, tekniğin tam ciddiyetini kavramayan yaklaşımlar da ortaya çıkabilmiştir. Pratikleşme oldukça bu ciddiyetin daha yoğun hissedildiği, somutlaştığı belirtilebilir.

Özgün eğitimler ise özellikle yeni yapı açısından yeni bir alt yapıyı geliştirmiş, fakat bu derinleştirilememiş, yüzeysel kalınmıştır. Aynı gerçeklik kadın komuta açısın-

dan da geçerli olmuştur. Kadında doğru askerliğe, tekniğe ve pratiğe hakimiyetin gelişebilmesi ondaki gelenekselliği aşma ve özgürlük bilincini, iddiasını geliştirebilmekle mümkündür. Geçen iki yıllık süreçte bu yaklaşım esas alınarak özgün eğitim görülmüş fakat bu eğitimin ihtiyaçları tam olarak karşılamadığı dile getirilmiştir.

HPG II. Konferansımızın en çok üzerinde tartışıldığı, bu temelde eleştiri özeleştirilerin geliştirilerek, yeni dönem ordulaşma anlayışımızın belirlendiği başlıca konulardan biri komuta anlayışımız olmuştur. Silahlı mücadele tarihimize çeteciliğin en güçlü zeminlerinden biri olan klasik komuta tarzı mahkum edilirken bunun alt yapısını oluşturan bireylerde bireycilik, özerklik ve idarecilik gibi özelliklerle yoğun mücadele anlayışı kararlaştırılmıştır. Böylelikle askeri kültür ve disiplin en başta komutada oturtulmaya çalışılırken, taktik ustalık ve hakimiyetin komutadaki yenilenmeyle başlatılması esas alınmıştır.

Komuta kademesinde klasikleşmeden kurtulma doğrultusunda bir gelişme kat edilmiş, askeri bilim, taktik ve teknik boyutta geliştirilen eğitimlerle belli bir performans sağlanmıştır. Ancak bunun yeterli düzeyde olmadığı tartışmalarda ortaya çıkmıştır. Özellikle vasat, liberal ve çizgi mücadelesini yürütmekte zayıf duruşun önemli bir sorun olarak varlığını koruduğu sorgulanmıştır. Bu dönemde komuta hareketimizin ideolojik, askeri çizgisinde pratikleşmede ciddi yetersizlikler yaşamıştır. Aynı duruş askeri çizgi karşısında da sergilenmiştir. Bireyci ve özel komuta duruşu, kolektif tarzın uygulanmasının önünde bir set gibi durmakta, askeri sisteme girmemeye neden olmaktadır. Pratiğin akışında günlük sorunlar gibi yansıyan birçok husus özünde yeni sisteme girememenin ifadesi olmaktadır. Oturtulmuş düzenli yapılanmaya, içerisinde her şey yerindeymiş ve tamammış gibi bir görünüm verilirken çalışma tarzı, yaşam ve ölçülerdeki yüzeyselleşme, dengeli, uzlaşmacı komuta anlayışının içine girdiği her türlü yetersizliği hoş görmektedir. Üsten alta doğru inildikçe ya da tersinden alttan üste doğru çıkıldıkça dengelik dönemin uzlaşma dilini açığa çıkarmaktadır. Nitekim geçen süreçte yaşanan çeşitli pratiklere baktığımızda bu yönlü sorunlarla çokça yüz yüze gelindiği görülmektedir. Özü klasik bakış açısına dayanan kendini yeterli görme anlayışı, bu uzlaşmacı dengeci tarzın bir nedenidir. Bu durumda kendi içinde örgüt işleyişi ve mekanizması ya işletilmemekte, işletilmek istenildiğinde ise tekniksel ve teknik kalmakta, içeriği doldurulmamaktadır. Bu da komuta şahsında bürokratik, özerk örgüt tarzını hakim hale getirmektedir. Bunun sonucunda idareci ve günü birlik çalışma alışkanlık halini almaktadır. Geçen süreçte ideolojik doğrultunun ve çizgi hakimiyetinin oturtulmamasının temel nedeni komutanın bu gerçeğine dayanmaktadır. Çünkü tarzdan vazgeçmeyip, ısrarla buna sarılan komutan istese bile sorunların önünü alabilecek, çözebilecek gücü gösterememektedir. Dikkat edilirse iki yıllık süreçte HPG'de yaşanan gruplaşma, örgütlenme ve çeteci anlayışlar zemin bulmuşlardır. Bunlarla birlikte idareciliğin ayrı bir yansıması olarak ortaya çıkan yükün altına girmekten sakınma üste havaleciliğe neden olmuştur. Kendi ortamında yeterli çizgi mücadelesini geliştiremeyen komuta, sorunları değişik adlar altında örgüte havale etmiştir. Yapısıyla güçlü bağlar kurmak, kişilikleri çözümlenmeye boyutuyla ele almak, üzerinde durmak zayıf kalmıştır. Dolayısıyla askeri yaşam ortamının bireylerde yarattığı değiş-tirici dönüştürücü etki düzeyi aza indirgenmiştir. Bu anlamda komutanın kendini yeterince görmemesi ve kendisine sıradan yaklaşması hususu konferansımızda temel eleştiri konusu olmuştur. Sisteme yeterince giremeyen komutada ortaya çıkan gerekçeli izah usulü, geçen süreçte askeri çalışmaları oldukça zorlamıştır. Bu üslup ve tarz aşılmadıkça yeni sürece yanıt olması gereken koparıcı ve etkili komuta kişiliği geliştirilemeyecek, vasatlık, sıradanlık bir çizgi olarak kendisini her zaman koruyacaktır. Bu anlamda konferansımız gerekçelerden

şıyılmış, kaygısız ve eleştirilere açık, özeleştirisel komuta anlayışının önümüzdeki süreçlerde oturtulmasını temel bir şart olarak belirlenmiştir.

Özel timin komuta yönetim anlayışını ortadan kaldırmaya yönelik yürütülen çizgi mücadeleleri geçen süreçte HPG bünyesinde ele alınmıştır. Komuta kademesi eğitimlerin yanı sıra çeşitli örgütsel zeminlerde eleştirilerek özeleştirici tavrına çekilmiştir. Bunların sonucunda önemli düzeltme faaliyetleri yürütülmüş olsa da bunu süreklileştirme sorunu hala söz konusudur. Unutmamak gerekir ki HPG'de doğru komuta tarzı oturtulmadan sürece iyi bir yanıt olunamayacağı gibi daha ağır sorunlarla da karşı karşıya kalınabilir. Bu anlamda Önderliğimizin son süreçlerde dikkat ettiği çizgi ve askerlik dışı anlayışların kökü ordudan tümüyle kazınana kadar ideolojik ve örgütsel çizgi mücadelesinin yürütülmesi esas doğrultumuz olacaktır. HPG'nin meşru savunma çizgisinde başarı sahibi olabilmesi ve demokratik çözüm sürecinin önünü açması da ancak bununla mümkün olacaktır.

Ordumuz kurulduğu ilk günden itibaren egemen ordulardan farklı olarak kendi gücünü özgürlük ideolojisi temelinde bir yaşam, ilişki ve kişilik doğrultusunda eğitime ve yetiştirme yapısına sahip olmuştur. Kürdistan koşullarında gerilla özgür yaşamın kaynağı olarak ortaya çıkmış olması nedeniyle ve bu nedenle de özgür kişinin yaşam ve ilişkilerin temelinin atıldığı bir ocak niteliğine sahip olmuştur. Bu gerçeklik ARGK geleneğinde böyle olduğu gibi HPG geleneğinde de böyledir. Bu boyut HPG I. Konferansı'nda da **“partilileşerek ordulaşma”** esasında tartışılmış, gerillanın temel yaşam ve savaş ilkesi olarak belirlenmiştir. Başarının temeli özgürlük yürüyüşünde olduğu için bu böyledir. Teorik ordu örgütlenmesinin biçimi nasıl olursa olsun mutlak zafer isteniyorsa bu ilkeye bağlı kalmak vazgeçilmezdir. Nitekim düşman hareketimize ve ordumuza yenilgiyi dayattığında mutlaka yaşam ve ilişki değerlerimize el atmış, bu çizgiyi saptırmaya çalışmıştır. Çünkü gerçekten başarının da, yenilginin de kaynağı özgürlük yürüyüşündeki yaşam ve ilişkilerin bulunduğu konumdur.

Konferansımız bu temelde geçen iki yılı değerlendirmiş, özellikle Güney sahaları açısından düşmanın ordu içi yaşam ve ilişkilere çok yönlü politikalar geliştirdiği tespitinde bulunmuştur. Gerilla bizim açımızdan çözümün ve sürecin teminatıyken, düşman açısından ise bir tehdit merkezi olarak algılanmıştır. Düşman tarafından bu biçimde bir ele alış biçimi olduğu için gerillayı çeşitli biçimlerde etkisizleştirmek, içten çözüme ve dağıtma politikası stratejik bir politika olarak belirlenmiş ve uygulanmaya sokulmuştur. Bu çerçevede “ne savaş ne barış” politikası yeni bir muğlaklaştırma, çizgiden saptırma hamlesi olarak düşman tarafından geliştirilmiştir. Denilebilir ki geçen iki yıllık süreç ağırlıklı olarak bu politikanın objektif ve subjektif etki ve sonuçlarıyla mücadele etmeyle geçmiştir.

Yapımızın ağırlıklı olarak '99 sonrası katılımlardan oluşması ideolojik, örgütsel ve askeri tecrübenin alt düzeylerde yaşanması, komutanlığın gereken sorumluluk ve radikallikte hareket etmemesi çizgi mücadelesini oldukça zorlamış, yaşam ve ilişkilerde aşınma, rehavet ve çizgi dışılıkların normalleşmesi giderek yaşanmıştır. Eleştirilerek özeleştirici silah gerektiği gibi kullanılmayınca objektif olarak böyle bir durumun önü açılmıştır. Nasır çizgisi olarak ifade ettiğimiz, inkar çizgisi bu objektif gerçekliğin üzerinde kendisini bölgecilik, parçacılık ve ikili kadın erkek ilişkisi tarzında örgütlemeye çalışmıştır. Gerek kendi içinde yaşadığı kararsızlık, kendini çözememe ve giderek mücadele değerlerinden içte bir kopuşu bir yaşama gerekse de, komutamızın kişinin içsel ihtiyaçlarına yeterli düzeyde cevap veremeyen, doyurucu olmayan, yüzeysel, kalıpcı yaklaşımı birbirini beslemiş, kaçışların zemini olmuştur. En ileri düzeyde sorunları yaşayan ve yaşam değerlerimizle hiçbir bağı kalmamış kişiler hakkında ise netleştirici tutum yeterince sunulmamıştır. Ya muğlak bırakma ya da kendi üzerinden atmaya ça-

şıma genelde gelişen tutumlar olmuştur.

Genel anlamda ortaya çıkan bu eksiklikler konferans sırasında kapsamlı bir şekilde tartışılmış ve eleştirisel bir yaklaşım geliştirilmiştir. Fakat her şeye rağmen görülen eğitimler ve yaşanan tecrübeler sonucunda özgür yaşam çizgisinde kararlaşma ve netlik belirlenmiş, fedakarlık, bağlılık gibi temel değer yargılarımız düşman tarafından yok edilmek istenmesine rağmen giderek yükseltilmiştir. Fakat konsept olarak örgüt içinde parçacılık, bölgecilik bunun etrafında toplu kaçışlar örgütlenmeye çalışılmış fakat bunu örgütleyen birkaç kişinin dışında kimse böyle bir şeye yönelmemiştir. Konferansımız çizgi mücadelesinde çok yönlü bir tavır konulmasa bile yapımızın bu konsepti boşa çıkarmasının önemli bir tavır, bilinç düzeyini ve bağlılığı ifade ettiğini belirtmiştir. Yapımız ve komutamız mücadelemizin gündemini yakalamaya ve ona cevap olmaya açık bir duruş sergilemiştir. Bu yönleriyle geçirdiğimiz süreç ve onun zorluklarına

Ancak HPG'nin temel bir misyonu da halka karşı saldırılar, faili meçhul cinayetler vb. karşısında cevap olma ve misilleme hakkını kullanmadır. Bu konuda hem ana karar-gah yönetimi hem de Kuzeydeki yönetimler uygun davranmıştır. Bu durumlarda geliştirilmesi gereken misillemeler HPG gündemine alınmıştır.

Kuzey taktığının temel bir gereği de koşullara uygun olarak tim ve takım örgütlenmesini geliştirmedir. Bu konuda I. Konferansta belirlenmiş buna dayalı örgütlenmeye gidilmiştir. Komutaların Kuzey'de düşmanın saldırılarına karşı misilleme hakkını kullanması düşmanda belli bir düzeyde geri adım atma durumunu beraberinde getirmiştir. Genel anlamda gerillanın düşman operasyonları karşısındaki duruşu sağlamlık arz etmiştir. Düşman güçleri gerillanın üstlenme ve üs savunma sahalarında eskisi gibi istediği sonucu alamamış, operasyonlar çoğunlukla sonuçsuz kalmıştır. Ancak güçlerimizin her ko-

yaşanmamıştır. 2002 Eylülünde gerçekleştirilen toplantı sonucunda HPG Güney'de mevzilendiği sınırları Medya Savunma Bölgeleri olarak belirginleştirmiş ve bu sınırlara yönelik her hangi bir saldırıyı savaş gerekçesi sayacağını belirtmiştir. HPG Medya Savunma Bölgelerini ilan etmekle güneyde üçüncü bir güç olarak varlığını da duyurmuştur. Medya Savunma Bölgeleri'nde bulunan askeri güçlerimiz esas olarak oluşturulan taktik esaslara ve olası gelişmelere göre hazırlık eğitimlerine tabi tutulmuştur. Medya Savunma Bölgeleri'nde bulunan halkla ilişkiler Medya Savunma Bölgeleri İdare Birimi üzerinden geliştirilmiş, halkın sorunlarına çözüm gücü olunmaya, değişik ihtiyaçlarının karşılanmasına çalışılmıştır.

Genel anlamda görülen eğitimlerle Güneydeki güçlerimiz belli bir yoğunlaşma sürecine tabi tutulmuştur. Güney arazisi derinliğine ve genişliğine tanınmış bu bizim açımızdan büyük bir avantaj sağlamıştır. Bu konularda geçmişteki misafir pozisyonu

ması artık kabul edilemez bir durumdur. Bunun önüne geçmek siyasal mücadelenin yanı sıra HPG olarak gerek taktik gerekse de mevzilenme boyutunda yerinde ve zamanında uygulama gücüne sahip olmakla mümkündür. Bunun pratiği ne kadar başarı temelinde gerçekleştirilebilirse sorun da o kadar çözüme kavuşacak. Bugüne kadar görülen eğitimler, hazırlık ve sınırlı da olsa pratik uygulama düzeyi bunun verilerini sunmaktadır. Bu temelde olası bir meşru savunma savaşına daha güçlü cevap olma zemini doğmuştur.

HPG çalışmalarında önemle ele alınan bir boyut da güç büyütmedir. Önderliğimiz birçok kez gücün büyütülmesi gereğini çeşitli biçimlerde dile getirmiştir. Bu nedenle genel hareketimizin toplantılarında ve yine Askeri Konsey toplantılarında bu durum ele alınmıştır. HPG'nin bu konuda özgün bazı planları gelişmiş, pratik bazı adımlar da atılmış ancak çeşitli zorlukları aşma noktasında fazla ısrarcı olunmamıştır. Bu nedenle bu girişimin pratikteki sonuçları kısır kalmıştır. Hareket olarak gerillaya katılımı teşvik politikamız ve propaganda düzeyimizin zayıf kalması da etkili olmuştur. Bu sorunun önümüzdeki süreçte daha kapsamlı ele alınması, özgün örgütlenmelere gidilmesi ve bu konuda ortaya çıkan yanlış anlayışlara karşı mücadele edilmesi gerekmektedir. Hızla geçen iki yıllık sürece ilişkin temel hususlar olarak bunlar tartışılmış, eleştirilmiş ve bu noktada çeşitli kararlar alınmıştır.

HPG II. Konferansı zihniyet devriminin kararlaşması olmuştur

Bu temelde iki yıllık sürece ilişkin yürütülen tartışmalar ardından Önderliğimizin hem savunmalarında, hem de meşru savunma çizgisinde ele aldığımız zihniyet devrimi ışığında HPG'nin içinde geçtiğimiz siyasal, örgütsel, askeri gelişmelere uygun denk bir yapılanma gerçeğine ulaşması II. Konferansımızda temel tartışma ve kararlılık düzeyi olmuştur. Dolayısıyla önemli oranda yaşama geçen yeniden yapılanma projesinin eksik kalan yanları konferansımızda kapsamlı bir şekilde tartışılmıştır. I. Konferans'ta belirlenen yeniden yapılanma projesi HPG'yi dönem görevleri karşısında başarılı kılacak, onu gerçek anlamda modern, profesyonel bir gerilla ordusuna dönüştürecek temel nitelikleri içermekte ve hedeflemekteydi. Bu yeniden yapılanma projesiyle önemli oranda bazı sonuçlar elde edilse de henüz aşılmayan bazı noktalar ve yetersiz kalan yanlar pratiğimizde açığa çıkmıştır. Özellikle profesyonel bir ordu gerçeğine ulaşma hedefi doğrultusunda daha yetkin bir ideolojik, felsefi, kültürel eğitimi daimi bir biçimde sürdürme ve yapının Apocu çizgide militanlaşmasını sağlamanın önemi tartışmalarımızın temel gündemi olmuştur. Bu noktada önümüzdeki süreç HPG II. Konferans gerçekliğimize denk bir şekilde bireyi geri toplum özellikleri ve düzen etkilerinden tamamıyla kurtaran, kişilikte gerçek anlamda bir değişimi dönüşümü sağlayarak, Apocu ruh ve yaşam tarzına ulaşmayı hedefleyen eğitsel çalışmalar bütün faaliyetlerin başına alınmalıdır. Bununla birlikte geliştirilecek daha etkili, sonuç alıcı, gerçekçi bir iç mücadeleyle her türlü geri, feodal ve küçük burjuva lafazan tutum ve davranışlar mahkum edilmeli, bu temelde her türlü egemenlikçi yaklaşıma karşı eşitlikçi-özgürlükçü bir yaşam tarzı ve militan düzeyin yakalanmasına dönük olarak geliştirilecek çalışmalarla ordu ve ordu yapısında bir netleşmenin sağlanması hedeflenmelidir. Bu amaçlar doğrultusunda yürütülecek ideolojik politik mücadele ve geliştirilecek askeri eğitimlerle askeri kültürün içselleştirilmesi, askeri yaşam tarzı, bunun öz ve devrimci sorumluluk temelinde hakim kılınması ve Apocu militan komuta düzeyine ulaşılması temel hedef olarak ele alınmayı gerektirmektedir. Değişik biçimlerde ve değişik kılıflar altında kendisini yaşatan ve fırsat buldukça bunu ortama dayatan klasik komuta anlayışından kaynaklı bütün tutumlara karşı daha etkili bir savaşım geliştirilmesi ve özellikle bireyci, keyfiyetçi, özerk, uzlaşmacı, liberal tutumların mah-

“Apocu harekette kadın kurtuluş devrimi, demokratik ekolojik toplum projesi ekseninde gelişen yeniden yapılanma çerçevesinde HPG örgütlenmesi, sürecin genel perspektifine uygun politik, askeri ve örgütsel örgütlenme düzeyiyle savunma görevini daha aktif bir biçimde yerine getirecektir. HPG kendi örgütlenmesinin iç tüzüğünü, düzenini ve taktik hattındaki çalışma ve planlamasını adeta bağımsız bir yapılanmayı esas olarak geliştirmiştir.”

karşı mücadele yapımızda güçlü bir kararlaşmayı ortaya çıkarmış, niteliği de arttırmıştır. Türk devletinin pişmanlık yasası da yapımızın bu kararlığıyla boşa çıkmış, esas tercihin özgür yaşam olduğu mesajı net bir

Saldırıları karşısında HPG güçleri misilleme hakkını kullanacaktır

Geçen iki yıllık süreçte Kuzey'de tek taraflı ateşkese bağlı kalmış, aykırı bir yaklaşım tarafımızca geliştirilmemiştir. Kuzey gerillası her eyalette belli sayıda ve eyaletlerin belirli alanlarında konulanmıştır. Gerillanın üstlenme sahalarına düşman güçleri girmedikçe düşman hedeflerine kendi başına vurmama taktiği esas alınmıştır. Hatta bu dönemde yanlış anlamalar da ortaya çıkmıştır. Taktik hataya girme kaygısıyla düşman gerillanın üzerine gelene kadar vurulmamış, gerilla kendisini savunmasız bırakabilmiştir. Bu nedenle HPG I. Konferansında bunun üzerinde durulmuş, meşru savunmanın sınırları belirlenmiştir. Düşman güçleri gerillanın üstlendiği sınırlara girdiği anda vurulmalıdır şeklinde bir yaklaşım geliştirilmiştir. Bu yaklaşım aktif savunmanın geliştirilmesinde önemli bir zemin yaratmıştır. Fakat bu şekilde aktif savunma gerillanın kendini imhaya yatırmasından başka bir anlam ifade etmemektedir. Geldiğimiz düzeyde bu durum anlaşılmıştır. Gerillaya yönelik saldırılar karşısında misilleme hakkını kullanma anlayışı artık Kuzey güçlerimizde yetersizde olsa oturtulmuştur.

şulda hareket tarzlarına dikkat etmemele-ri, özellikle yerleşim alanlarına girip çıkmaları ve gerillanın gizlilik kurallarına dikkat etmemeleri sonucu birçok eyalette tek tek ya da ikili grup şeklinde kayıplar yaşanmıştır. Özellikle teknik araçların kullanılması ve köylere giriş çıkışlardaki dikkatsizlikler sonucu zaman zaman denetim girme durumları yaşanmış, düşman tuzağına girilerek, kayıplar verilmiştir. Bu durumlar üzerinde tartışmalar geliştirilmiş, içinde bulunduğumuz sürece ters düşen bu tür yanlış hareketlerin önüne geçilmesi için değişik perspektif ve talimatlar sunulmuştur. Kuzey alanında yaşanan bir takım yetersizliklere rağmen genel olarak yeni dönem anlayışına uygun bir hareket tarzının tutturulması yönünde bir gelişmenin yaşandığı tespiti yapılmıştır. Mücadelemizin temel alanı olan Kuzey Kürdistan'da geline aşamada devletin inkar ve imha politikasından vazgeçmemesi artık çatışma durumunu kaçınılmaz hale getirmiştir. Bu anlamda tek taraflı olarak ateşkes durumunu devam ettirmek özgürlük ve demokrasi hareketimizi başarısızlık durumuna sürüklemek olacaktır. Ya ateşkes çift taraflı hale getirilir ya da böyle olmazsa saldırılar karşısında savunma savaş gündeme gelir. Bu anlamda gerilla mücadelesini meşru savunma taktiklerine dayalı olarak yükseltmenin bir zorunluluk olduğu konferansımızda vurgulanmıştır.

Güney'de ise geçen iki yıllık süreçte her hangi bir saldırı ve fiili bir çatışma durumu

aşılmış, daha uygun bir üstlenme ve gerilla hareketi düzeyine ulaşılmıştır. Bizim açımızdan daha etkili bir güç olma yaklaşımı gelişirken karşıtlarımızın da bu gücü etkisizleştirme, içten çürütme politikaları sinsiçe çeşitli kompo ve tasfiye biçimlerinde gelişmiştir. Bu yönlü ordu gücümüzü moralden düşürme, iç güvensizliği geliştirme politikaları gündeme gelirken, bununla olası gelişmeleri taktik düzeyde karşılayacak güç taktik dışı bırakılmaya güçten düşürülmeye çalışılmıştır. Düşman güçlerin bu tür girişimleri komutanın doğru duruşa sahip olmadığı, çizgiyi etkili temsil etmediği alanlarda bir takım zarar verici sonuçlara yol açmış buna karşı hareketimizin müdahaleleri ve yoğun yürütülen çizgi mücadelesi, düzenleme ve alınan iç tedbirlerle ön alınmış ve düşmanın bu politikası önemli oranda etkisizleştirilmiştir.

ABD'nin Irak müdahalesi yeni gelişmeleri beraberinde getirmiştir. Bu yönüyle de çeşitli olasılıklar gündeme girmiştir. HPG olarak gerek Güney'de bu eksende gelişebilecek olasılıklar, gerekse de Kuzey'de gelişebilecek olasılıklar hesaba katılarak bir planlamaya gidilmiştir. Buna göre mevzilenmeye yeni biçim verilmiştir. Müdahale sonucu Güney'de Kürt sorununun çözüme kavuşması olanakları gelişip, özgürleşme ortamı doğarken bundan ürken diğer egemen devletlerin Kürt sorununda çözümleyici değil daha tıkatan politikaları gündeme sokmaları söz konusudur. Geldiğimiz aşamada Kürt sorununun çözümünün tıkatıl-

kum edilmesi temelinde ordu yapımızda disiplinli, bilinçli, askeri kültürü kazanmış, ideolojik ölçü ve ilkeleri esas alan bir askeri yapılanmanın geliştirilmesine dönük eğitim faaliyetlerin çeşitli akademik devreler biçiminde geliştirilmesi sonucuna ulaşmıştır. Halen varlığını sürdüren geri yapılanmaların tümüne karşı etkili bir savaşım ve mücadeleyle orduda gerçek anlamda bir yenilenmeyi, değişim-dönüşümü geliştirmek, yeniden yapılanmanın başarıya ulaşmasının ana halkasını teşkil etmekte ve yeniden yapılanmanın birinci görevi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Öte yandan örgütümüz KADEK dönemsel açıdan bir örgütsel reform sürecine girmiştir. Bu temelde önümüzdeki süreçte geliştirilecek olan kongreyle hareketimiz dört yıldan bu yana geliştirdiği sürecin yeniden yapılandırma ve değişim dönüşüm sürecini zirveleştirerek tamamlamayı hedefleyecektir. Önderliğimizin daha önce geliştirdiği AİHM Savunmalarında teorik çerçevesini çok geniş bir biçimde ortaya koyduğu değişim-dönüşüm ve en son olarak da Atina savunmasında geliştirdiği somut perspektifler esas alındığında döneme hamlesel bir girişim yapılması amacıyla bir örgütsel reform süreci kendisini dayatmaktadır. Önderliğimiz geliştirecek olan örgütsel reformun çerçevesini Atina savunmasında ve çeşitli görüşme notlarında geniş bir biçimde izah etmiştir. İşte bugün hareketimiz KADEK yeniden yapılanma sürecini bu çerçevede tamamlamak ve siyasal örgütsel sosyal reform sürecini gerçekleştirmek üzere yeni ve olağanüstü bir kongre sürecini yaşamaktadır. Öteden beri varolan ve gerek kapitalist, gerek sosyalist ideolojiler tarafından geliştirilen sınıf, parti, devlet hiyerarşisi temelindeki örgütlenmelerin demokratikleşmeyi değil, ayrımcılığı geliştirdiği, sınıfları ortadan kaldırma adına yeni bir sınıflaşmayı yarattığı dolayısıyla da demokrasiyi geliştirmediği görülmüştür. Gerçek demokratik yapılanmayı yeni bir çizgi olarak geliştiren Önderliğimiz, sınıf partisinin iktidarlaşması temelinde devlet olmayı esas alan partileşme anlayışının demokratikleşmeyi geliştiremediğini, Sümer rahip devletinin bir tekrarını yaşadığını, teorik tespitleri ve pratik boyutları ile çok açık bir biçimde ortaya koymuştur. Devleti demokratikleştiren ve ona kurumlar arası bir koordinasyon rolü veren yeni demokratik örgütlenme modeli günümüz insanlığının temel sorunlarına cevap olabilecek en gerçekçi model olarak önümüze konulmuştur.

Ulusal demokratik örgütlenme daha da etkinleştirilecektir

Demokratik değişim esprisinde bu gerçekliğe uygun ve onun daha da yaygınlaştırılarak üstten alta, alttan üste doğru topluma mal eden örgütlenme modeli ile demokratik toplumsal gelişmenin derinleştirilmesi esas alınacaktır. Bugün yürütülen ulusal demokratik çalışmalarımızın öz ü ulusal, toplumsal çerçevede yürütülen bir örgütlenme düzeyini ifade etmektedir. Hareketimiz siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel, sendikal alanlarda insan hakları, barış, kadın, gençlik ve çevreyi koruma hareket ve derneklerine ve hatta askeri örgütlenmeye kadar ulusal, toplumsal yaşamı kapsayan bütün alanlarda örgütlenmenin geliştirilmesi kararını kapsıyor. Bugüne kadar yürütülen çeşitli ulusal, toplumsal çalışmalarımız da buna denk düşmektedir. Önümüzdeki süreçte üçüncü alan olarak ifadelendirdiğimiz sivil toplum kuruluşlarının daha da geliştirilerek yaygınlaştırılıp kurumlaştırılması temelinde ulusal demokratik örgütlenmenin daha da etkinleşmesi söz konusu olacak. Kürt halkı kendisini yeniden yaratan ve kendi kendisini örgütleyen özgün, bağımsız kurumlaşmalarla demokratik kuruluşunu gerçekleştiren bir mücadeleyi geliştirmek durumundadır. Kürt halkı kültürden barış mücadelesine, barış mücadelesinden askeri örgütlenmeye kadar bütün alanlarda örgütlenmek zorundadır. 'Ulusal demokratik mücadeleyi askeri mi, yoksa siyasi mi yürütelim? sorusu çoktan aşılmıştır. Kürt top-

lumu örgütlenmiş ve kurumlaşmış bir toplumsal gerçeklik olarak çağdaş demokratik uygarlık çizgisinde, özgür demokratik toplumu inşa ve demokratik kuruluş sürecini yaşamaktadır. Kürt halkı mücadelesini çağdaş yöntemlerle yürütecek ve sorunların çözümünü noktasında demokratik çözüm çizgisi temelinde demokratik mücadele ve diyalogu esas alacaktır. Özgürlük yolunda yürürken buna karşı yok etme ve imhayı dayatan şiddet temelindeki saldırılarla karşılaşsa kendisini örgütsel ve askeri açıdan yetkinleştirmiş araçlarla savunmayı bilecek ve bu savunmayı yapabilecek mekanizmalara sahip olacaktır. Bugün Kürdistan'ı egemenliği altında tutan devletler inkar ve imha siyasetlerinden vazgeçmişlerdir. Bu durum, halkımızın ve mücadeleye sağladığı kazanımlarının her an tehlikeyle karşı karşıya gelebileceğini göstermektedir. Dolayısıyla halkımız toplumsal düzeydeki örgütlenmelerini demokratik espri ve demokratik yöntemlerle geliştirirken, bu türden olası saldırılar karşısında da çaresiz kalmayacak ve bunlara karşı kendisini her bakımdan organize etmiş bir biçimde gereken cevabı vermeyi bilecektir. Bu nedenle Önderliğimiz mücadelemizin temel stratejisini Meşru Savunma Stratejisi olarak belirlemiştir.

HPG II. Konferansımızın ana tartışma konusu olan Meşru Savunma Stratejisi demokratik açılımı ve çözümü hedeflerken, her türlü saldırı biçimine karşı gelişmeyi garanti altına alan bir stratejidir. En kapsamlı

ekseninde gelişen yeniden yapılanma çerçevesinde HPG örgütlenmesi, sürecin genel perspektifine uygun politik, askeri ve örgütsel örgütlenme düzeyiyle savunma görevini daha aktif bir biçimde yerine getirecektir. HPG kendi örgütlenmesinin iç tüzüğünü, düzenini ve taktik hattındaki çalışma ve planlamasını adeta bağımsız bir yapılanmayı esas alarak geliştirmiştir. Aslında HPG'nin özerk bir yapılanmaya kavuşturulması doğrultusundaki perspektif geçen yıl da vardı. Bugün böylesi kapsamlı bir yeniden yapılanma süreci geliştirilirken, ayrışma daha fazla ilerlemiştir. Bu temelde konferansımız HPG'nin özerkleşmesi kararını geliştirerek, özerk bir örgütlenme düzeyini ilan etti.

Bu noktada örgütsel ve toplumsal olarak en geniş demokratikleşmeyi yaşayan Apocu hareketin askeri örgütlenmesi nasıl olmalıdır veya nasıl olacak? soruları önemli ve cevaplanması gereken sorular olarak gündemde bulunmaktadır. Her şeyden önce şunu vurgulamak gerekir ki, dünyadaki tüm askeri örgütlenmeler salt merkezîyetçiliğe dayalı mekanik emir talimat sistemi temelinde örgütlenmektedir. Fakat bizim askeri örgütlenmemiz tamı tamına böyle olamaz. İdeolojik ve felsefi açıdan insan gerçeğini işlediğimiz ortadadır. Yükümlülükler temelinde yaklaşıldığında hareketimizin insan gerçeğini mekanik bir tarzda ele alması söz konusu değildir. Her şeyden önce mücadelemizde gelişen ordulaşma ve askeri örgütlenme farklı zemin ve koşullara dayanmaktadır. Askeri örgüt-

sa aynı çizgi doğrultusunda askeri temelde örgütlenmiş HPG'nin askerliğin genel ve evrensel ilkelerini zedelemeyen yeni bir örgütlenme modeline kavuşmasının ve bu temelde yeni bir örgütlenme sistemini geliştirilmesinin gerekliliği söz konusu olmuştur. Gerilla ordumuzun bu yeni örgütlenme modelinde hem demokratik hem de merkezîyetçi yan bir arada varolacaktır.

HPG'de demokratik yaşam ve ilişki derinleştirilecektir

Ordü örgütlenmeleri öncelikli örgütlenme biçimleri olarak tarihteki yerlerini almışlardır. Bu yönleriyle sıkı sıkıya birbirine geçmiş olan plan ve programa sahip, genelden detaya, detaydan genele kadar bunları ele alan önemli ve pratiğin örgütlü olduğu planlamalardır. Sıkı örgütlenme ve keskin bir biçimde olduğu inkar edilemez bir gerçekliktir. Bu anlamda ordular karşıtlarını güç yoluyla alt etmek amacıyla örgütlenirler. Sonuç olarak ordular savaşa göre konumlanır ve tüm örgütlenme kriterleri de bu temelde geliştirilmiştir. Güçlü ve etkili bir ordu savaş meydanında karşısındaki ordudan daha örgütlü olması halinde zafer kazanabilir ve kendi amaçları doğrultusunda rolünü oynayan bir ordu haline gelebilir. Aksi durumda ise insan kalabalığı olmaktan öteye gidemez ve dolayısıyla her zaman yenilmekten de kurtulamaz. Bu yüzden herhangi bir biçimde üstünü gevşeten ve esneten yaklaşımlara ordularda hiçbir bir şekilde

yanmamaktadır. Özgür insan yeteneğini en kapsamlı bir biçimde açığa çıkarma, öze dayalı güç, davayı sahiplenme ruhu ve bu uğurda kendini feda etme, örgütlenmenin ve güçlü olmanın temelidir. Dolayısıyla gerilla ordumuzun diğer orduların örgütlenmesine benzemeyen kendi ideolojik ve felsefi gerçeğine göre yeni bir askeri modeli olmaktadır, olacaktır. Bunun en temel nedeni özgür insan yeteneğini en ileri düzeyde açığa çıkaran, mekanik yeteneği değil insan tekniğine dayanan, güçlü, iradeli ve yetenekli insanı esas alan bir örgütlenme modeli olmuştur.

Bilindiği gibi mücadelemizde geçmişten beri geliştirilen ordulaşma örgütlenmesi, parti-ordu örgütlenmesinin iç içe olduğu bir örgütlenme düzeyini arz etmekteydi. Bu nedenle ordu gerçeğimizde başından beri demokratik karakterler taşıyan yanlar olmuştur. Konferansımızda önemle ele alınan bir husus bu olurken bunu daha da derinleştirme ve bir orduda olabilecek özgür demokratik yaşam ve ilişkinin azamisini geliştiren bir sisteme kavuşma kararlılığı ortaya çıkmıştır. Ordumuzun demokratik yanı, genel düşünmek ve yaşam ilişkilerinde, eğitim tartışmalarında, toplantılarda eşit, özgür ve demokratik bir ortamın hakim kılınmasıyla ortaya çıkmaktadır ve bu daha da geliştirilmelidir. Haftalık, aylık toplantıların yanı sıra günlük tekmillerde çalışma ve yönetimi değerlendirerek, eleştiri ve özleştiriyile yönetime yönlendirmek, dolayısıyla planlamada pay sahibi olma hakkına sahiptir. Bu yöntemle yönetim yapıyı ve çalışmayı denetlemiş olmaktadır. Ordumuzda bulunan birçok tüzüksel yönetmelik maddesinde bulunan bu ve benzeri kişi hakları ordu sistemimizde varolan demokratik yanları içermektedir. Pratik çalışmalar ve görevin gerçekleştirilmesi esnasında ordu düzeni ve sisteminin öz disiplini ve öz sorumluluk anlayışına dayalı bir biçimde oturtulması gerekmektedir. Bu temelde sarsılmaz devrimci disiplini en etkili biçimde yaşama geçiren, çeşitli planlama, emir talimat düzenini, askeri örgütlenme sistemini esas alan ve bu yolla devrimci sorumluluk ve inisiyatif geliştiren bir örgütsel yapılanmanın daha etkili bir biçimde geliştirilmesi konferans tartışmalarımızda öne çıkmış ve kararlaştırma düzeyine ulaşmıştır.

Gerilla ordumuzun en üst yönetiminin demokratik biçimde seçilmesi konferansımızda kararlaştırılan yeni bir sistem gerçeğimiz olmuştur. İki yılda bir gerçekleştirilecek HPG konferansının delegeleri de tüm gerilla güçleri içerisinde demokratik seçim yöntemiyle belirlenecektir. HPG II. Konferansı delegeleri de bu şekilde belirlenmiş ve bu seçilen delegeler de HPG'yi iki yıl boyunca yönetecek 41 kişilik HPG meclisini demokratik yöntemle belirleyecektir. Diğer çeşitli özgün örgüt kademelerinde Özgür kadın meclisi ve diğer tüm ordu kademelerinde Özgür kadın birliklerinin komuta kademesine en az üçte bir kota verilmiş, mecliste ve diğer ordu kademelerinde bir kota verilmiş ve seçim düzeni ve düzenlemeleri bu tarzda geliştirilmiştir. Orduyu pratikte yönetecek, koordine edecek her zaman toplanma ihtimali göz önünde bulundurularak seçilen bu meclis kendi içerisinde 11 kişiden oluşan ve meclisi temsil edebilecek bir komuta konseyi seçmiştir. Ayrıca bu komuta konseyi kendi içinde genel komutanlığı belirleyecek tarzda bir iş bölümü yaparak bütün ordu faaliyetlerinin koordinesini, sevk ve idare faaliyetini gerçekleştirmiştir. Meclis oy çoğunluğuyla karar alabilen ve yılda bir kez toplanabilen bir sistem dahilinde çalışırken, komuta konseyi gerekli gördükçe toplanabilen bir çalışma tarzını esas almış ve genel komutanlıkla birlikte bu komuta konseyi ordumuzun sevk ve idaresini üstlenmiştir. HPG II. Konferansı, konferans hazırlıkları sırasında şehit düşen Erdal yoldaşın ve Batman Beşiri'de düşman güçleriyle girdikleri çatışmada şehit düşen Mahir yoldaşın şehadetleri sonucu adeta bir şehitler konferansı olmuş ve bu temelde Şehit Erdal ve Şehit Mahir yeni oluşturulan HPG Meclisinin onur üyeliğine oy birliğiyle seçilmişlerdir.

“Kürt halkı mücadelesini çağdaş yöntemlerle yürütecek ve sorunların çözümü noktasında demokratik çözüm çizgisi temelinde demokratik mücadele ve diyalogu esas alacaktır. Özgürlük yolunda yürürken buna karşı yok etme ve imhayı dayatan şiddet temelindeki saldırılarla karşılaşsa kendisini örgütsel ve askeri açıdan yetkinleştirmiş araçlarla savunmayı bilecek ve bu savunmayı yapabilecek mekanizmalara sahip olacaktır.”

demokratik açılımlarla mücadeleyi yürütürken diğer yandan da kendisini savunmayı her zaman esas alacaktır. Savunma salt askeri yöntemlerle geliştirilecek bir olay değildir. Toplumun örgütlenmesi ve sivil savunma yöntemleriyle savunmanın güçlendirilmesi de dahil olmak üzere gerektiğinde askeri yöntemlerle de savunmayı geliştirmek ve böylece imhacı saldırılar karşısında kendisini savunmak meşru ve demokratik bir haktır. Bu açıdan KADEK hareketi yeniden yapılanma çerçevesinde sınıf egemenliği ve devletleşmeyi esas almayan, demokratik bir yapılanma olarak Halk Kongresi örgütlenmesine gidenken gerçekleşen konferansımızda da askeri örgütlenme biçimini tartışarak, bundan böyle askeri örgütlenmenin kendini daha köklü bir biçimde yeniden yapılandırması kararını almıştır. HPG'nin özerk bir biçimde örgütlenmesi, askeri bir örgütlenmeye sahip olması yasal ve meşru bir haktır. Apocu harekette Kadın kurtuluş devrimi, Demokratik-ekolojik toplum projesi

lenmemiz ideolojik, felsefi, politik ve kültürel bir muhtevaya sahip, amacı doğrultusunda kararlı, fedailişmiş, özgür iradeli, eşitlikçi bir militanlaşmaya dayanmaktadır. Salt yurtseverliğe dayanmayan, aynı zamanda insanlık ve demokratik kurtuluş için özlü amaçlara sahip politik, askeri bir örgütlenme düzeneğini taşımaktadır. Dolayısıyla hem amaçları hem de muhtevası bakımından diğer askeri örgütlenmelere benzemeyen daha içerikli ve derinlikli, insanlığın özgürlüğü, kurtuluşu ve eşit özgür temellerde barış içinde bir arada yaşaması amaçlarına sıkı sıkıya bağlı ideolojik, politik ve örgütsel bir karaktere sahiptir. Temel karakterini belirleyen etmen Apocu ideolojinin belirlediği özgür, eşit, demokratik toplum gerçeğinde ifadesini bulan çağdaş, demokratik boyutları, nihai amacı olarak demokratik sosyalizm doğrultusundaki mücadelesidir. Dolayısıyla hareketimiz nasıl ki siyasal ve örgütsel olarak yeni bir örgütlenme ekolünü ve modelini geliştiriyor-

yer verilmez. Her şey otoriteyle başlar ve otoriteyle biter. Emir-talimat düzeni her koşul altında uygulanmak durumundadır. Bir ordu bir hiyerarşik yapılanmaya sahip olmazsa ne başarılı bir savaş performansı gösterebilir ne de anlamlı bir ordu gerçeğine ulaşabilir. Günümüzde çağdaş toplumlar tüm örgütlenme dallarında ve kurumlaşmalarda en geniş düzeyde demokratik yaklaşım ve sistem esas alınırken aynı toplumların ordularında ise en sıkı disiplin ve örgütlenme tarzı esas alınmaktadır. Ama onlarda mekanik emir-talimat esastır ve bu sistem içerisinde de demokratik yan hemen hemen hiç yoktur. Merkezîyetçilik örgütsel yapılanmanın temel halkası durumundadır. Şimdiye kadar geliştirilen bütün ordu örgütlenmeleri aşağı yukarı bu çerçevede örgütlenirler. Hem sosyalist anlayış temelinde geliştirilen ordularda hem de kapitalist anlayış çerçevesinde geliştirilen ordularda genel olarak durum böyledir. Bizim ordulaşma gerçeğimiz ise mekanik bir sisteme da-

Savaş faaliyeti bir sanattır bu sanatın ustası da komutadır

Ordularda merkezileşme ve karargahlaşma en önemli örgütlenme halkası durumundadır. Planlamayı tek merkezden geliştiren, sevk ve idareyi anbean yapabilen, güçlü bir koordinasyona sahip bir karargahlaşma gerçeğiyle ordu düzeni ve sistemi oturtularak bütün çalışmaların planlaması ve gerekli görülen perspektiflerin güçlere zamanında ulaştırılması taktik öncülüğün kendisini güçlü bir merkezi yapılanmaya kavuşturarak her şart ve koşul altında kullanması orduların başarılı bir savaşı ve sevk idareyi geliştirmesinde hayati bir konumu temsil etmektedir. Geçmiş mücadele dönemimizde bir türlü sağlıklı bir biçimde geliştiremediğimiz merkezileşme sorunundan dolayı bu konuda açıklar verilmiş, ordu sisteminin avantajları böylelikle dezavantajlara dönüştürülerek önemli süreçlerde tarihi fırsatların kaçırılmasına neden olmuştur. Zayıflıklarımızın en temel noktalarından birisi karargahlaşma, merkezileşememe gerçeğinde yatmaktadır. I. Konferans'tan bu yana adım adım da olsa belli bir merkezileşme geliştirilmiştir. Bu yeni sistem temelinde daha güçlü ve daha etkili bir karargahlaşmayla emir talimat ve ordu sistemi oturtulacak, gerilla ordumuz daha örgütlü ve daha etkili manevra kabiliyetine, taktik gücüne ulaşacak ve başarma olanaklarını artırmış olacaktır.

Konferansımızda karargahların daha sistemli bir çalışma doğrultusunda kendi bünyelerinde çeşitli kurumları daha güçlü bir temelde örgütlemeleri yönünde tartışmalar da yürütülmüştür. Fakat ordu gücü pratik bir savunma savaşı gücü olduğundan dolayı mekanik ve dogmatik yaklaşımla karargahı ağırlaştıran, hantallaştıran kurumsallaşmalara gitmemenin bu dönem de önemli vurgulanmıştır.

Daha çok gerilla gücünün savaş kabiliyetini ve yeteneğini geliştiren, bu amaçla gerillanın çeşitli ihtiyaçlarını karşılayan ideolojik, sağlık, basın yayın, istihbarat vb. gibi gerekli kurumlar nicelik olarak fazla şişirilmeden, her an hareket edebilecek tarzda, esnek bir biçimde örgütlenmiştir. Fakat burada önemli olan şematizme düşülmeden gücün savaş niteliğini artıran, bu anlamdaki ihtiyaçları karşılayan kurumsallaşmalara gidilmesidir. Fazla ihtiyaç hissedilmeyip, işletilmeyen, ihtiyaçtan çok bir fazlalık durumunda olan çeşitli kurumsallaşmalara gitmemek, bunlar yerine ihtiyaç duyulan kurumsallaşmaları esas almak

kuşkusuz alttan öneriler de olabilir. Özellikle takım, bölük, tabur ve daha üst görevlendirmeleri meclis yapacaktır. Meclis bunu yaparken herkesin tecrübesi, yeteneği, çizgi karşısındaki duruşu ve benzeri bütün yönlerini göz önünde bulundurup, herkesi yeteneğine göre değerlendirerek terfilendirmesini yapacaktır. Meclis bu sistemi kendi içinde de uygulamak durumundadır. Sonuç olarak meclis iradi bir güçtür, komuta ise daha ayrı bir gerçektir.

Meclis terfilendirmeyi kim nerede, ne kadar iş yapabilir, ne kadar yük kaldırabilir, ne kadar inisiyatif sahibi olabilir, ne kadar gücü koruyabilir, eğitebilir, çizgiye uygun bir biçimde sevk ve idaresini geliştirilebilir? soruları temelinde yapmış ve bu sistemi önce kendisinde başlatmış, bu temelde konferansımız tartışarak kararlaştırdığı her hususu yönetsel maddesine dönüştürmüştür.

Konferansımız eğitim çalışmalarının öneminden kaynaklı olarak Apocu çizgide militanlaşan ideoloji ve politikada Apoculuk ve askeri sanatta derinleşen bir komuta ve kadro şekillenmesini yaratmak amacıyla HPG'nin bir kolu olarak Akademiler Komutanlığı örgütlenmesine gitmiştir. Oluşacak akademiler eğitimin daha planlı, içerikli ve detaylı sürdürülmesinde önemli bir rol üstlenecektir. Bununla birlikte HPG bünyesinde ideolojik eğitim okulu yani Askeri Akademinin yanı sıra ideolojik eğitim faaliyetlerini yürütecek merkezi bir okulun da en azından akademi düzeyinde yetkinleşerek geliştirilmesi kararlaştırılmıştır. Ordumuzun üçte birini oluşturan kadın yapısını Kadın kurtuluş çizgisinde derinleştirmek, bakış açısını geliştirmek ve özgün eğitimlerin derinleştirilip geliştirilmesini sağlamak amacıyla HPG bünyesinde bir Kadın Akademisi örgütlenmesini de hedeflemiştir.

Konferansımızda önemle ele alınan ve yeniden yapılanma sürecinde ordu gerçekliğimizde kapsamlı gelişmeleri sağlayacak diğer bir örgütlenme modeli olarak Özgür kadın hareketi örgütlenmesi kararlaştırılmıştır. Bu temelde gerilla ve militanlaşan-askerleşen ve komutanlaşan kadın kişiliği siyasal, sosyal, psikolojik ve toplumsal açıdan önemli bir sürükleyici role sahip olarak, askeri düzen ve sistemin geliştirilmesi, tamamlanması ve toplumsal bir karakter almasında önemli bir rolü oynamıştır ve bundan sonra da oynamaya devam edecektir. Dolayısıyla HPG saflarındaki kadın gücünün hem genel açısından hem de HPG askerleşmesi, askeri düzeninin, sisteminin geliştirilmesi ve askeri sanatın derinleştirilmesi açısından önemli görevleri bulunmak-

ti kendisinde merkezileştirmeyi esas almayacaktır. HPG örgütlenmesi Kürdistan'da yürütülen diğer yurtsever ulusal demokratik faaliyetlerin yanı sıra onların paralelinde kendisine yetecek kitlesel bir tabanı olan ayrı bir örgütlenmedir. Bu yüzden adeta ayrı bir parti örgütlenmesi gibi gelişmesi gereken bir örgütlenme düzeyine sahip olması gerekmektedir. Yani HPG geniş kapsamlı bir biçimde yürütülen ve çeşitli kurumlar ve örgütlenmeler temelinde legal ve illegal faaliyetlere herhangi bir biçim karışmayacak, çizgisine ve programına uygun bir biçimde geliştirdiği savunma rolüyle zaten bu kesimlerin siyasal mücadeleye daha aktif bir biçimde sevk edilmesiyle objektif bir tarzda rolünü oynamış olacaktır. Sübjektif planda da bir takım mesajları sunabilecek ama örgütlerin yönlendirilmesine karışmayacak ve bu örgütlenmelerle herhangi bir biçimde ilişkilenecektir. HPG özerk bir kurum

olarak, demokratik ve kolektif, katılımcı ve yoldaşça bir yaşam tarzının geliştirilmesi noktasında da askeri kadın militanların ek görevleri söz konusudur. Hareketimiz özgür ve iradeli insanı, demokratik özgür kişiliği geliştirerek bu temelde örnek çağdaş insan tipini ortaya çıkarmayı hedefleyen özgür, demokratik bir harekettir. Dolayısıyla özgür insan ilişkilerini yadsımayan, duygulu insan olma gerçeğini reddetmeyen, örgütlülüğe dayalı bir askeri düzenin öngörülmesi gerekmektedir. Apocu harekette gelişen özgür demokratik insan ilişkisi, örgütlenmesi çerçevesinde özgür iradeli insan ilişkisi ve yoldaşlığın geliştirilmesi ordumuzun en temel yanı olmalıdır. Apocu harekette geliştirilmesi öngörülen sosyal reform ordu açısından bu çerçevede düşünülmelidir. Orduda öncelikli disiplin, doğru devrimci iradeli yaşam tarzı ve bu temelde dayalı özgür ilişki biçimi önemlidir. Orduda

lemektedir. Ulusal bir örgütlenme olan hareketimiz aynı yaklaşımı Kürdistan'ın diğer parçaları için de öngörmekte ve koşullar oluştuğunda aynı modeli diğer parçalar için de geçerli görmektedir.

“Demokratik Türkiye Özgür Kürdistan” amacı doğrultusunda Türkiye'de yeni bir yapılanmayı geliştirmek için mevcut oligarşik sistemin bir biçimde ya çözüme kavuşturulması ya da aşılması gerekmektedir. meşru savunma stratejisinin temel amacı sorunu bu çerçevede yürütülecek mücadele ile çözüme götürmektir. Oligarşik sistemin demokratik çözüme gelmemesi, salt çözüme gelmemekle kalmayıp çeşitli düzeylerde baskı güçlerini devreye sokup, inkar ve imhayı dayatması durumunda meşru savunma stratejisi çaresiz kalmayacak oligarşik sisteme karşı örgütlendiği halk kitleleri, sivil savunma teşkilatlanması ve gerilla örgütlenmesi ile kendisini savunacaktır.

“İnkâr ve imha politikalarının amansız bir biçimde kendisini dayattığı, çözümsüzlüğün siyaset olarak resmileştiği bir ortamda gerilla savunma görevini gerçekleştirmek üzere her zaman devreye girecek tarzda mevzilenmiş durumda olacaktır. Yani esas amaç siyasal çözümdür.

Ama siyasal çözüme gelmeyen karşıt güçler, imhayı dayattığında gerillanın savunma savaşını geliştirmesi ve şiddeti kullanması meşru ve yasal bir haktır.”

olarak örgütlenme ihtiyacı hissettiği düzeyde bir ilişki ağını geliştirmeyi kendisi için yeterli görecektir. Konferansımız kendisine yetecek düzeyde istihbarat, maddi ve manevi dayanışma örgütlenmelerinin geliştirilmesini HPG açısından kitlesel faaliyetlerinin esasını oluşturduğunu vurgulayarak bu noktada HPG kitlesel faaliyetlerinin temel amacını özsavunma kuvvetlerini örgütlemek olarak belirlemiştir.

Özsavunma güçleri HPG bünyesinde örgütlenecektir

Özsavunma güçleri gerilla değil, daha fazla geliştirilmiş, eğitilmiş, örgütlü, sosyal yaşam içinde yer alıp en az gerilla düzeyinde askeri, siyasi eğitim almış kuvvetler biçiminde örgütlenmesi gereken illegal yer altı örgütlenmeleridir. Bunları üç kısımda ele almak gerekmektedir. Birincisi kurye olarak değerlendirilebilecek bir koldur. Bu kol daha çok karakteri ve yapısı buna uygun kimselerden oluşturulmalıdır. İkincisi istihbarat faaliyetleriyle görevlendirilecek bu çalışmayı yürütecek uygun kişilerle dayandırılacak bir çalışma durumu olacaktır. Üçüncüsü ve en önemlisi de daha

her türlü dayanışma ve ilişki tarzı, ordu sisteminin önüne askerleşmeyi, askerlikte derinleşmeyi ve savaş sonrasında etkinleşmeyi öngörmelidir. Bunu yadsıyan düzen ve disiplini geriye çeken hiçbir davranış biçimi kabul edilmemelidir. Cinsler arası ilişkiler de bu çerçevede ele alınır ve uygun çözümlere kavuşulursa bir anlam kazanacaktır. Militanlaşmayı ve askerleşmeyi geriye çeken değil, derinleştiren, geliştiren bir öze de sahip olacaktır. Ordu saflarımızdaki bütün ideolojik, siyasal ve sosyal ilişkileri bu çerçevede düşünmek ve geliştirmek gerekmektedir. Bu nedenle reddetmeyen, yadsımayan ideolojik, sosyal, örgütsel ve siyasal ilişkilerle açık olan, bu konuda özgürleşmeyi, iradeleşmeyi geliştiren ilişki ve yaklaşım tarzını öngören bir tutum esas alınmalıdır. Bu konuda kuşkusuz salt bir kadın sorunu değil, bir insanlık sorunu, daha çağdaş ve daha sosyal, siyasal bir ilişkilendirme düzeninin geliştirilmesi sorunudur. Tüm komuta kadememizin ve yapımızın ilişki düzeyini bu çerçevede militanlaşmayı, ordulaşmayı, askerleşmeyi derinleştiren bir halkadan ele alarak çözümlenmesi ve bu temelde örgütlenmesi, çizgiye uygun, sarsılmaz bir yapılanma ve pratikleşmeye kavuşturması gerektiği açıktır. Tüm komuta kadememizin kurduğu ilişki düzeyini bu çerçevede militanlaşmayı, ordulaşmayı, askerleşmeyi derinleştiren halkadan ele alarak çözümlenmesi ve bu temelde örgütlenmesi çizgiye uygun sarsılmaz bir yapılanmayla pekiştirmesi gerektiği açıktır.

Konferansımızın önemle ele aldığı ve önümüzdeki süreç açısından belirleyici olan diğer bir kararlama düzeyi de Meşru Savunma Stratejisi ve taktikleri üzerine olmuştur. Bilindiği gibi Meşru Savunma Stratejisi 21. yüzyılın gelişme düzeyine ve yeni dönem anlayışına göre bütün ezilen ulusların, halkların ve sınıfların esas olması gereken bir mücadele pratiğidir.

HPG bünyesindeki ve dışındaki yapımızda meşru savunma stratejisi yeterince kavranılmamakta ve dolayısıyla doğru yaklaşım geliştirmede zayıf kalmaktadır. meşru savunma stratejisi genel bir mücadele stratejisi olup Kürdistan'da gelişen siyasal, ekonomik, örgütsel, kültürel ve askeri tüm faaliyetler buna göre planlanmalı ve yürütülmelidir. Yani meşru savunma salt gerillayla alakalı bir durum değildir ve içeriği siyasal mücadele esasına dayanmaktadır. Halkımız demokratik çözümü geliştirmek için meşru savunma stratejisine göre siyasal mücadele yürütmekte tüm alanlarda bu espi temelinde örgütlenmekte ve mücadele yürütmektedir. Halkımızın mücadelesi demokratik karakterde yasal ve meşru zeminlerde gelişerek Kürt sorunu ve Türkiye'nin demokratikleşme sorununu diyalog yoluyla çözmeyi hedef-

meşru savunma stratejisi özellikle sivil savunma yöntemlerini öne çıkararak ve kitlelerin demokratik eylemleri ile çeşitli protesto taktiklerini geliştirerek saldırıların önüne geçmeyi hedefler. Ancak bunun yetmediği yerde, inkar ve imha politikalarının amansız bir biçimde kendisini dayattığı, çözümsüzlüğün siyaset olarak resmileştiği bir ortamda gerilla savunma görevini gerçekleştirmek üzere her zaman devreye girecek tarzda mevzilenmiş durumda olacaktır. Yani esas amaç siyasal çözümdür. Ama siyasal çözüme gelmeyen karşıt güçler, imhayı dayattığında gerillanın savunma savaşını geliştirmesi ve şiddeti kullanması meşru ve yasal bir haktır.

Hareketimiz şiddeti her koşul altında kullanan ve zor olayına önemli roller atfedilen bir hareket değildir. Geçmişte bu konuda hareketimiz üzerinde reel sosyalizmin etkisi olmuştur. Ancak Önderliğimizin geliştirdiği Manifesto ile açılmadığı mücadele çizgi ve anlayışında şiddete tapma, her şeyi şiddete has görüp, birçok rolü zora yükleme tutumu söz konusu değildir. Zor, zorunluluklar karşısında kullanılırsa meşrudur. Aksi taktirde yasal ve meşru değildir ve terör kapsamındadır. Bir halkın temel değer yargılarına, diline, kültürüne ve ulusal varlığına dönük saldırı söz konusuysa, o halkın şiddet dahil her biçimde kendisini savunması en meşru demokratik ve insani bir haktır. Bunun dışında toplumların değişim dönemlerinde çok kısa ara halkalarda zorun kullanılması değişimi hızlandırma amacıyla gündeme gelebilir. Hareketimiz en son başvurulabilecek bir yöntem olarak çok nadir ve sınırlı bir biçimde ve tamamen savunmaya dönük olarak meşru savunma çerçevesinde kullanılan zoru doğal ve meşru bir hak olarak görürken, bunun dışındaki bütün şiddet kullanımlarını terörizm kapsamında değerlendirmektedir. Hareketimizin zor anlayışı bu çerçevede şekillenmiştir. HPG'nin üzerinde örgütlendiği askeri çizgi bu temel hususlar üzerinde oluşmuştur. Bu nedenle meşru savunma doğrultusunda zorun kullanılması meşru fakat bunun dışındaki tüm zor biçimleri çizgi dışı, taktik dışı ve gayri meşrudur.

Meşru savunma stratejisini kapsamlı bir demokratik mücadele stratejisi olarak görmek ve bu mücadele stratejisi çerçevesinde siyasal mücadeleye hizmet edecek düzeyde zorun kullanma anlayışıyla yaklaşmak gerekmektedir. Siyasal çözüme ve siyasal mücadele sürecinin gelişmesine hizmet etmeyen hiçbir biçimi meşru değildir. Ancak siyasal mücadele sürecinin gelişmesine ve çözüme hizmet edecek temelde, demokratik serhildan hareketiyle bütünlüklü bir biçimde gerillanın devreye girmesi veya zorun kullanılması anlayışıyla yaklaşılsa çizgiye uygun bir pratiğe sahip olunabilecektir.

“HPG bünyesindeki kadın örgütlenmesinin kendisini daha da geliştirilmesi, tümüyle erkeğin gölgesinden çıkmış ve gerçek anlamda kopuşu sağlamış bir özgür askeri kadın hareketi olarak, özgün örgütlenmesini geliştirip, pekiştirmesi kararlaştırılmıştır. HPG Ana Karargahı bünyesinde komuta düzeyinde yeterli temsilini bulan Özgür kadın hareketi kendisini YJA (Yekitiya Jine Azad) komutanlığı biçiminde HPG komuta konseyi ve genel karargahlaşmasının temel esprisi temelinde özgün bir biçimde örgütlemiştir.”

önemli bir nokta olmaktadır.

Bilindiği gibi ordularda seçim sistemi olmaz. Çünkü ordu bir savaşın faaliyet örgütüdür. Savaş faaliyeti ise bir sanattır ve bu sanatın ustası da komutadır. Komutanın becerisi, tecrübesi, birikimi, yoğunluğu, çizgi karşısındaki duruşu, kararlılığı, temposu ve ruhu görevin başarısında en belirleyici faktörlerdir. Dolayısıyla her komutan seçilemez. Komutan seçimle değil tayinle belirlenir. Ama konferansımız ordumuzun demokratik karakteri gereğince en üst yönetim olan 41 kişilik meclisi seçimle belirleme yaklaşımını geliştirmiştir. Bu HPG'nin iradi gücüdür ve iradi gücünün temsilidir. Bu meclis seçimle seçildikten sonra ordudaki bütün diğer komuta kademelerinin tayin ve terfisinin de gereği gerçekleştirilecektir. Ordularda doğru bir tayin terfi çizgisini tutturmak ordu düzeni ve sisteminin oturtmadaki başarı için en önemli bir husus durumundadır. Dolayısıyla eskiden de olduğu gibi her sahanın, her eyaletin veya her taburun kendi başına, kendine göre geliştireceği tayin-terfi sistemi artık geçerli değildir. Ordudaki bütün tayin ve terfilere

tadır. Bu açıdan yaklaşıldığında HPG bünyesindeki kadın örgütlenmesinin kendisini daha da geliştirilmesi, tümüyle erkeğin gölgesinden çıkmış ve gerçek anlamda kopuşu sağlamış bir özgür askeri kadın hareketi olarak, özgün örgütlenmesini geliştirip, pekiştirmesi kararlaştırılmıştır. HPG ana karargahı bünyesinde komuta düzeyinde yeterli temsilini bulan Özgür kadın hareketi kendisini YJA (Yekitiya Jine Azad) komutanlığı biçiminde HPG Komuta Konseyi ve genel karargahlaşmasının temel esprisi temelinde özgün bir biçimde örgütlemiştir.

Yeni dönemde meşru savunma çizgisinde mücadele yürüten gerilla, geniş halk kitleleriyle direkt ilişkilenecekten ziyade onlara çeşitli yöntemlerle mesaj sunacak ve esasen genel duruşuyla, çizgiye uygun hareket tarzıyla, gerçekleştirdiği savunma aktiviteyi kitlelerin siyasal mücadeleye sevk edilmesinde rol oynayacaktır. Kitlelerin örgütlenmesi ve hareket geçirilmesi siyasal çalışma alanının sorumluluğunda yürütülmesi gereken bir faaliyettir. Bu nedenle gerilla eskisi gibi kitlelerle geniş ilişkilere girmeyi ve bütün ulusal demokratik faaliye-

gizli, illegal ve dar hücreler biçiminde örgütlenirilmiş, gerillanın yedek bir gücü tarzında, hem kendi başına hem de gerilla ile birlikte eylem yapacak kapasitede geliştirilmiş bir güç olarak örgütlenilecektir. Bu kol yeteneğe sahip, iyi eğitilmiş, taktik ve teknik bilgisi olan, Apocu terbiyeyi almış kişilerden oluşturulup, örgütlenilecek, illegal savunma kuvvetleri biçiminde geliştirilecektir. Şehirlerde, ovalarda, kırsalda ve her alanda dar hücreler ve illegal bir tarzda örgütlenilecek olan bu kuvvetler toplumun savunulmasında ve özsavunmanın geliştirilmesinde şehirdekiler biçiminde rol üstlenebilecek bir aktiviteye sahip olacaktır. Bu temelde bunların örgütlenilmesini özgün bir tarzda ele alıp yürütecek bir komutanlık HPG Ana Karargahı bünyesinde oluşturulacak. Ayrıca alt karargahlarda benzer biçimde özsavunma kuvvetlerinin örgütlenilmesi ve sevk idaresiyle ilgilenen ve faaliyetlerini karargahlara bağlı bir biçimde yürüten komutanlıklara kavuşturulacak.

Ordumuzda demokratik yaşam ve özgürlükçü tutumun oturtulması her türlü kabalıktan ve egemenlikli yaklaşımdan sıyr-

Gerillanın en temel görevi Ulusal değerlerimizin bütününü olan Önderliği korumaktır

Kürdistan'daki Ulusal özgürlük mücadelesinin temel taktiği kitlelerin serhildan hareketidir. Ve gerilla da temel taktiğin konumuna ve durumuna göre pozisyon almakla mükelleftir. Öncelikle gerillanın korumak ve savunmakla yükümlü olduğu değerler vardır. Bu değerlerin başında Ulusal Önderliğimiz Başkan Apo gelmektedir. Başkan Apo'ya yönelik herhangi bir fiziki tehdit ve saldırının gelişmesi durumunda gerillanın en temel görevi Önderliği savunmaya dönük olarak, en aktif bir mücadele pozisyona girmektir. Ayrıca devrimin yarattığı mevziler, demokratik değerler ve siyasal mücadele ortamı vardır. Düşman güçlerin bu demokratik değerlere, mevzilere ve siyasal mücadele ortamına saldırarak, bunları ortadan kaldırma temelinde girişimler geliştirmesi durumunda gerillanın savunmaya geçmesi ve bu mevzileri, değerleri ve siyasal mücadele ortamını koruması gerekmektedir. Bunların yanında halkımızın yürüttüğü ulusal özgürlük mücadelesine karşı güçlerin şiddet temelinde yönelimi halinde de gerillanın devreye girip savunma yapması gerekmektedir. Sonuç olarak meşru savunma stratejisine göre mevzilenmiş olan gerillanın savunmakla yükümlü olduğu bu değer ve mevzileri gözetmesi gerekmektedir. Bunlara herhangi bir saldırı geliştiğinde gerilla bu saldırıları kendine karşı geliştirilmiş olarak görmeli derhal aktif savunma pozisyonuna ve eylemlerine yönelmelidir.

Kürdistan'daki temel mücadele biçimi olan siyasal serhildan taktiği zorunlu bir biçimde gerillaya ihtiyaç duyar. Çünkü egemen devletin imha ve inkar politikası hala gündemdedir. Dolayısıyla imha politikasının gündemde olduğu bir yerde salt serhildana dayanmak ve ona dayanarak sonuç alıcı, başarılı bir devrimsel hareketi geliştirmek olanak dışıdır. Yani serhildanın gelişip sonuç alıcı bir düzeye gelebilmesi için gerillanın meşru savunma çizgisindeki aktif savunma pozisyonunda olması şarttır. Bu durumda gerillasız serhildan, serhildansız gerilla başarıya gidemez. Ne serhildan gerillasız ne de gerilla serhildansız olabilir. Bu iki olgu birbirini destekleyecek, güçlendirecek ve gözetecek biçimde ulusal demokratik mücadelede rollerini oynayarak ve birbirini tamamlayarak başarılı bir mücadele çizgisine ve düzeyine ulaşabileceklerdir. Kürdistan gerillası, konferansında bu temel perspektiften hareketle siyasal mücadeleye sürecinin gereklerine göre kendisini konumlandıracak ve hareketini tümüyle ona göre ayarlayacak kararlaştırma düzeyine ulaşmıştır.

HPG II. Konferansı, konferansta bizzat hazır bulunan veya bulunmayan tüm militan yapımız için bir sözleşme niteliği taşımaktadır. Bize düşen bu sözleşmenin gereklerini samimi bir şekilde yerine getirmek ve pratikleştirmektir. Mevcut zemini ne abartmak ne de küçük görmek gerekmektedir. Kürdistan özgürlük mücadelesine genel olarak bir temel olduğu gibi HPG örgütlenmesine de dönemin askerleşmesini geliştirecek bir temel oluşmuştur. Daha birçok noktada eksiklikler söz konusu olduğundan bunun ne küçük görülmesi ne de abartılması gerekir. Konferansımız bu konuların hepsini tartışmış, netleştirmiş ve bu eksikliklerin giderilmesi için kararlar almıştır. Eksiklikleri olmasına karşın bu temel üzerinde Kürdistan coğrafyasında gerçekten özgür ve yenilmeyen bir ordu yaratılabilecektir ve bu da tamamen bundan sonraki çabamıza bağlıdır. İşte bu noktada HPG militanlarının bu sözleşmeyi mi esas alacağı yoksa konferans ardından basit, kariyer ya da herhangi bir kişisel yaklaşımı mı esas alacağı çok önemlidir. Her ne kadar bu konferans tarihidir, önemlidir, gerçekten de önemli bir süreçte gerçekleştirildi, önemli bir rol oynayacak dense de, bu söylem düzeyinde bir umudu aşmamaktadır. Konferansımızın rolünü gereğince oynayabilmesi için doğru bir şekilde pratiğe geçirilmesi gerekmektedir. Konferans başarılı olmuş, on gün boyunca seviyeli, özlü, derinliği olan tartışmalar ya-

şanmıştır. Bu şartlarda bir askeri gücün nasıl en fazla disipline olabileceği, demokrasiye edilebileceği, askeri bir güç olabileceği, Önderlik çizgisinde kendisini örgütleyebileceği konularında yeterli yaklaşımlar geliştirilmiş ve bu yaklaşımlar üzerinde kararlar alınmıştır. Eğer bunların kıymetini bilir, pratikte bunların takipçisi ve temsilcisi olur ve pratikte temsil edersek toplantımız tarihi bir konferans niteliğine sahip olacaktır. Fakat tüm bunlara tersinden, sıradan ve basit yaklaşırlar, kendimizi esas alır ve vasat pratik duruş içine girersek gerilla yine eski gerilla olacaktır ve eski gerillanın da Kürdistan'da başarılı olamayacağı çok açık bir gerçektir. Bugünkü koşullarda savunma çizgisine göre başarılı olunmak isteniyorsa mutlaka daha yüksek bir düzeye erişilmelidir. Bunun için gerekli zemin vardır. Hem örgüt belirli bir toplanma düzeyini yaşamış hem de 20 yıllık bir tecrübe değerlendirilerek sonuçlar çıkarılmasıyla imkanlar yaratılmıştır. Bu çizgi temelinde başarıyla yürünmesi için aslında bütün şartlar mevcuttur. Fakat her militanın da bu çizgi temelinde yürümesi gerekmektedir.

tedir. Dürüst bir yürüyüşün ortaya çıkarılması halinde bu yolda başarmamak mümkün değildir. Değerlerimize karşı verdiğimiz sözler, bunları gerçekten pratikleştireceğimize olan inanç temelindeki sözlerdir. Ve dolayısıyla gerekleri mutlaka yerine getirilmelidir.

HPG çizgisi Önderliğe ve şehitlere bağlılık çizgisidir

Konferansımızda ortaya çıkan çizgi nettir. Konferans çizgisi, Önderlik çizgisi ve şehitlerin takipçiliğinde özgürlük mücadelesini zafere kadar yürütmedir. Demokratik ve ekolojik toplumun, cins devriminin gelişmesi için meşru savunma çizgisinde yenilmeyen bir ordu yaratmak temel görev olmaktadır. Önümüzdeki süreçte çizginin herhangi bir yöne çekilmesi hiçbir şekilde kabul edilmeyecektir. Çünkü çizgi bu konferansla birlikte son derece netleştirilmiştir. Özgürlük çizgisinin hakim olduğu bir ordu yaratmak esas alınmalıdır. Konferansımız Şehit Erdal yoldaşı meşru savunma çizgisinin komutanı ve öncüsü ilan etmiştir. HPG çizgisi de meşru savunma çizgisinde demokratik uygarlığın pratikleştirilmesi ve şehit Erdal yoldaşın kişiliğinin temsil edilmesidir. HPG çizgisi Apocu fedailik, iradeleşme ve kararlaşımdır. Bu temelde çizgimiz ideolojik-politik derinliği olan, askeri kültür ve askeri demokratik yaşamla yoğrulmuş çelikten bir ordu yaratmayı hedeflemektedir. Ve herkes bu çizgiyi her bölgede, her birlikte yaşamsallaştırmak için çaba göstermelidir. Dürüstlük budur. Samimiyet buradan geçmektedir. Buna hiç yaklaşılmamasına rağmen sloganlarla "ben Önderliğe bağlıyım, şehitlere karşı saygılıyım, bağlıyım" denmesi fakat bunun pratikte yaşamsallaştırılmaması doğru değildir. Bu oportün-

nizmdir. Çizgimiz bu konferansın kararlarıyla Önderliğin demokratik uygarlık çizgisinde, meşru savunma temelinde başarılı bir ordu yaratma olarak daha da netleşmiştir. Bundan sonrası için yaşam ve pratiğin bunun hizmetinde olup olmadığı önem kazanmaktadır. Tabi buna ulaşmak için düz, kaba, dogmatik, duygusuz yaklaşım değil; özgüven ve yaratıcı yaklaşım esastır. Ve felsefemiz bunu emretmektedir.

HPG örgütlenmesinin yeni bir model olduğunu dile getiren, kadın ordusuyla erkek ordusunu birlikte geliştiren ordumuzda iradeleşme, eşitlik, demokratik yaklaşım ve yaşam tarzının esasını oluşturmaktadır. Demokratik-ekolojik toplum ve cins devrimi çizgisi esastır. Bu anlamda HPG kendisini kesin yenilmez bir ordu haline getirme hedefi doğrultusunda bunları kendi içinde derinleştirmekte, içselleştirmekte ve bu temelde büyük bir inanç ve irade ile kendisini her açıdan geliştirmiş bir güç yapmaktadır. Ciddi bir katılım ve Apocu ruhla insanda saklı olan insanlık yeteneklerinin hepsini ayaklandırarak,

lemelidir. Bu noktada hiçbir şekilde olmaz teorileri içine girilmemelidir. İnsan her şeyi yapabilecek bir güçtür. Önderlik, "Ben tek kişiydim. Kalktım bu kadar gelişme yaratım" demektedir. Yürek küçültülmedikçe ve kendine inanç güçlü oldukça her şey yapılabilir. "Bu olmuyor, bu mümkün değildir" yaklaşımı sağ yaklaşımdır ve bunlar mahkum edilmelidir. Her şeye karşı olmaz teorisi yıllardır mücadelemizin önünde önemli bir engel olarak varlığını sürdürmektedir. Tüm bunların yanında her şeyi düz, dogmatik, kalıpcı ele alan yaklaşımlar da bir sonuç almamakta, sadece insanın duvarlara çarpmasına yol açmaktadır. Mücadelemiz aklı ve bilimi esas alan ve kendisine güvenen insanın her şeyi yaratabileceğine inanmaktadır. Yapımız gerçekten kendisine ve çizgisine güvenen, bunu gerçekten bir yaşam düzeyi haline getiren bir düzeye ulaşırca başaramayacağı, elde edemeyeceği hiç bir şey söz konusu değildir. Bu tarih boyunca da birçok kez ispatlanmış bir gerçektir. Sonuç olarak, olmaz teorileriyle hiçbir yere varılamayacaktır.

Tarih karşısında yenilmezliğini ispat etmek, olmaz teorileri veya dogmatik yaklaşımlarla değil kendi gerçeğini doğru görme temelinde gerçekleştirilebilir. Apocu hareketin yarattığı gerçek, inanca dayanmayan, yüce bir gerçektir. Tarih boyunca ancak tarihi hareketler fedailişebilmiştir ve Apocu harekette de bu öz ve ruh yakalanmıştır. Apocu harekette bu öz ve ruh temelinde zafere ulaşacaktır. Bu noktada hiçbir şekilde tereddütlü yaklaşım olmamalıdır. Fakat her şeyden önce mücadelenin ortaya çıkardığı ve bizi fedai yapan inanç veren, yürüten değerlerimiz korunmalıdır. Değişim dönüşüm adı altında bu değerlerin bir kenara bırakılması, liberalizmin esas bir tarz haline gelmesi durumunda elbetteki tek bir adım bile atılamayacaktır. Başarıya ancak Apocu ruhla beslenerek, kendini örgütleyen 20 yılın tecrübesi üzerinde kendisini yeniden örgütleyen ve HPG'nin bugün ulaşmış olduğu düzeyi yaşamsallaştıran militan kişiliklerle ulaşılacaktır. Bundan dolayı her şeyden önce militanın kendisine güvenmesi, değerlerini koruyarak onun doğru pratik temsilini yapması gerekmektedir. İşte HPG'nin çizgisi budur. Her militanın koruması, yaşamsallaştırması ve takipçisi olması gereken çizgi budur. Bu temelde konferansımız aldığı kararlarla Önderliğimizin çizgisini esas aldığı ortaya koymuştur. Belki bazı yönleriyle tam yorumlayabilme düzeyine ulaşmamış olsa da Önderliğimizin çizgisinin bu olduğuna kanaat getiriyoruz ve bu inanç da bizi zafere götürür.

Bu temelde bütün konferans boyunca hazır bulunan delegeler başta Dersim, Amed, Botan, Zagros ve Behdinan olmak üzere mücadelemizin tüm alanlarına dağılacaklar ve konferansımızın kararlaştırma ve yoğunlaşma düzeyini taşıracaklardır. HPG Konferansının çizgi olarak esas aldığı Başkan Aponun ışığını yani HPG çizgisini her delege kendisiyle birlikte gittiği her alana götürmeli ve bu alanlarda örgütlenme ve çalışma, taktik ve tarz noktalarında bunu esas almalı ve aldırılmalıdır. Bu çizginin bütün güçlerimiz tarafından esas alınması için öncelikle tüm delegelerin, örgütün militan yapısının görevlerine sahip çıkması gerekmektedir. Her delege kendisiyle birlikte HPG çizgisinin doğru temsilini gittiği alanlara götürmelidir. Konferans yapımız bu temelde konferansı her yere götürüceğine ve doğru temsil edeceğine dair sözünü şehitlikte bizzat şehitlerin huzurunda vermiştir. Konferansımızın on gün boyunca sürdürdüğü ve sonuca ulaştırdığı tartışmalarda bu sözlerin bir ifadesi olarak anlaşılmalıdır. Konferans tartışmaları sonucunda alınan kararlar çerçevesinde HPG komutanı ve savaşçıların ciddi bir biçimde bu çizgiyle bütünleşmesi, takipçisi olması ve bunu yaşamının bir parçası haline getirmesi durumunda bu ordu başarılı bir ordu olacaktır ve gelecek zafer kazanan Apocu hareketin olacaktır. Bunun aksine tereddüt, endişe ve kuşkuyla yaklaşılırsa 200 değil, 200 bin kişi bile olursa, istenilen sonuç alınmayacaktır. Bundan dolayı karar, cesaret, mütevazılık, fedakarlık ve samimiyet her HPG militanı için çok çok önemli hususlar olmaktadır. HPG yapısının çoğunluğunda da bu meziyetler bulunduğundan, geleceğe olan umut ve inancıımız son derece güçlüdür. Özgür ve demokratik bir Kürdistan ve demokratik bir Ortadoğu'nun kurulması için yola çıkan hareketimizin özgürlük yürüyüşü yeni başlayan bu süreçle birlikte, konferansımızın karar ve planlarıyla daha da güçlenecek ve konferans kararlarının pratikte uygulanması gelecekte bizleri bekleyen zafer için teminat olacaktır.

-Biji Serok Apo!

-Biji HPG !

-Yaşasın Demokratik Ortadoğu ve Özgür Kürdistan!

-Zorbalık ve Yalana Dayalı Düzen Kaybedecek, Özgürlük ve Adaletle Dayanan Düzen Kazanacaktır!

Hareketimiz sahip olduğu güç kaynağını Apocu felsefeden almaktadır

Mücadele felsefemiz her şeyden önce insan gerçeğine ve bilime inanca dayanmaktadır. Bu felsefe üzerinde dürüstçe yürünmesi, bu konuda iç ve dış düşmana karşı gerçekten cevap olunması halinde bu dış yönelimler karşısında gerçekten sarsılmaz bir ordu yaratılabilecek ve tarihi bir yürüyüşe sahip olunabilecektir. Bunu geliştirmenin imkanları sonuna kadar vardır ve bütün komuta ve savaşçı yapımızın görevi bu çizgiyi temsil etmek, yaşamsallaştırmak ve bunun sözünü vermektedir. Bu sözümüzü mücadelemizi bugünlere getiren şehitlerimiz ve şehitlerimizi bileşkesi olan Önderliğin manevi huzurunda verecek ve hepimiz buna bir namus ve şeref sözü olarak yaklaşacağız. Emek ve kanla yaratılan, tarihi bir rol oynama fırsatı sunan bu koşullara karşı eğer biraz vicdan ve bağlılık varsa görevler layıkıyla yerine getirilmeli, hiç kimse "bu olmaz" dememelidir. 20 yıl önce tek bir silahımız dahi olmamasına rağmen, bütün örgütler, devletler Apocu harekete karşı savaş ilan etmiş, ama mücadele bugüne kadar başarıyla yürütülmüştür. Belki karşıımızdaki devletler güçlüdür. Gelişkin teknikleri vardır, büyük ordulara sahiptirler, ama buna karşılık da Apocu hareketin inancı büyüktür. İnancı büyük, yolu doğru ve bilimseldir. Halkımızın mücadelesi haklıdır ve bu nedenle sesi de gürdür. Hareketimizin sahip olduğu güç, kaynağını Apocu felsefeden almaktadır. Karşıımızdaki güçlerin böyle bir felsefeye sahip olması bizi zafere ulaştıracak en önemli etmendir.

DEMOKRATİK EKOLOJİK TOPLUM YENİ ZİHNİYETLE ÖRGÜTLENEN KADIN KİMLİĞİYLE YARATILACAKTIR

● PJA Parti Meclisi

Özgürlük mücadelemizin yeni bir tarihi aşamasını ifade eden PJA IV. Konferansımız, 25 Eylül-04 Ekim tarihleri arasında büyük bir coşku, kararlılık ve başarıyla tamamlandı. Konferansımız **'Demokratik Ekolojik Toplum yeni zihniyetle örgütlenen kadın kimliği ile yaratılacaktır'** şiarıyla gerçekleştirildi. Tüm çalışma merkezlerinden zengin ve nitelikli bir bileşimin katıldığı Konferansımız, Atina Savunmasının bizlerde yarattığı aydınlanmanın ışığında gerçekleştirildi. Değişim ve yenilenmeye dönük tüm tartışmalar, Önderliğimizin öğretisiyle ve Ona olan bağlılığımızla yürütüldü. Bu onurlu çalışmamız, başta yaratılışın destanı Başkan Apo'ya, tüm arkadaşlara, halkımıza ve insanlığa kutlu olsun.

Yoğun siyasal gelişmelerin yaşandığı bir dönemde gerçekleştirilen konferansımız, süreci doğru analiz ederek değişim ve yenilenme görevlerimizi doğru anlama ve pratikleştirmede, çalışmalarımıza yenilik, açılım ve hız kazandırmada önemli bir düzey kazandırdı. Konferansımızda da vurgulandığı gibi, insanlığın gelişen bilim-teknik karşısında doğrultusunu kararlaştırması gereken bir süreçten geçmekteyiz. Kararlaşma bilinç gerektirir. Ancak insanlığın büyük çoğunluğu bu kararlaşma sürecinden ve kendisini bağlayan "kaos aralığından" habersizdir. Bu açıdan süreçte doğrultu kazandırma mücadelesi, egemen devletler ve "anlam zamanı"nı yakalamış güçler arasında gelişmektedir. Kürt halkına mal olan Apocu felsefe böyle bir gücü yaratmıştır. PJA olarak geliştirdiğimiz konferansımız, bu gücün dinamiğini yaratma ve tarihe mal etmenin ateşleyici kararlaşması olmuştur. Halk olarak da çok önemli bir süreçten geçmekteyiz. Bütün tarihimizin, özelde son beş yıllık mücadelemizin ısrarlı barış çabalarıyla dolu olduğu bilinmektedir. Mücadelemiz boyunca her ne kadar toplumsal taban oluşturma yönünde ciddi adımlar atıldıysa da, başta Türk devleti olmak üzere, egemen güçlerin yaklaşımındaki kararsız ve savaş yanlısı tutumlar kesin sonuçların açığa çıkmasını engellemiştir. Bu durum sürece etkide bulunan önemli bir gerçeklik olsa da, bizden kaynaklanan yanları esas alıp sorgulamak gerekmektedir. Bu açıdan ele alındığında ise IV. Konferansımız, Önderliğimizin çözüm için öngördüğü görevleri hayata geçirmenin kararlaşma konferansıdır. Bunun için öncelikli olarak, hem yüzyılımızın, hem de çözümün gereklerini yerine getirebilecek örgütsel modelleri tartışarak demokratik, özgürlükçü anlayış ve mücadelenin araçlarını somutlaştırmayı kendi açımızdan ele aldı. Diğer yandan kadının Önderlikle, insanlıkla sözleşmesinin anlam kazanması, yaşamsallaşmasıyla mümkündür. Gerek kadının toplumsal sözleşmesi, gerekse demokratik-ekolojik toplum modelinin mücadele çizgisini belirlemesi tarihi bir adımdır. Bütün bunlar göz önünde bulundurulduğunda gündemleri birçok açıdan yeni olmakla birlikte, bu çalışmamızı kadın olarak tarihi misyonumuzla çok daha yakınlaştığımız, emeğini, coşkusunu ve zihniyetini kadınla ortak zeminde paylaşmaya hazır olduğumuz bir konferans olarak değerlendirebiliriz.

Halkımız açısından olduğu kadar, genelde bütün Ortadoğu halkları açısından da çok kritik bir sürecin yaşandığını belirtmek mümkündür. Ortadoğu I. Dünya Savaşı ile biçim alarak günümüze kadar gelen sömürü dengeleri içinde boğulmuş, geriliklere terk edilerek ölüme yatırılmış bir coğrafya olmuştur. Sınırlı toplum uygarlığının gelişmiş biçimi olan günümüzün egemenlikli sistemi, Ortadoğu için bu durumu reva görmüştür. Ortadoğu halklarının patlama düzeyine gelen çelişkileri sürekli körüklenmiştir. Buna karşın direniş asla durmadıysa da, ciddi bir öncülük de yapılmadı. Filistin intifadasının bugün yaşadığı çıkmaz görülmektedir. Önderliğimizin çıkışını ve gelişen komployu bu noktadan hareketle ele almak durumundayız. Ancak bu biçimde geçtiğimiz sürece anlam verebiliriz.

Kürdistan direnişi Ortadoğu'ya öncülük yapabilecek karakterde bir direniştir. Ve egemen zihniyet kendisi dışında bir çözüm gücünü kabul etmez. Önderliğimizin varlığı böyle bir tehlike olarak ele alındığından, komplo ile ortadan kaldırılması amaçlanmıştır. Önderliğimiz esaret koşullarında dahi Ortadoğu'nun çözümü yaklaşımını sürdürerek komployu boşa çıkardığında başta Kürt halkı olmak üzere diğer halklar için de umut olmayı sürdürmüştür. Halkların gücünden korkan devletler, bu umudun ortak enerjide dönüşmesini engellemeye çalışmaktadırlar. Bu nedenle en büyük engel olarak Önderliğimizi görmekte, esaret koşullarını giderek ağırlaştırmaktadırlar. Komplonun yıldönümü arifesinde gerçekleşen konferansımız, hala Önderliği hedef konumundan çıkarmayan tarzımızı, yetmez yanlarımızı sorgulamıştır. Önderliğimizin sağlık durumu ve ağırlaşan tecrit koşullarının halkımızın ve örgütümüzün temel gündemi olduğu bu süreçte, Önderlikle buluşma düzeyimiz sorgulanmıştır. Beş yılı aşkın bir süredir Önderliğimizin değişim dönüşüm perspektiflerini kavrama yönlü çabalarımız oldu. Ancak uygulamada yaşadığımız sıklıklar zorlayıcı oldu. Kadın cephesinden eylemlilikler hiç durmadığı halde yeterli olmadı. Bulunulan alanlarda sürecin öncülüğüne girişte güvensizliklerle birlikte gereken politik duyarlılık gösterilemedi. Oysa ki Önderliğe cevap düzeyimiz halkımıza, insanlığa, dolayısıyla sürecin gerekliliklerine cevap düzeyimizdir. Ve en temel özeleştirimiz de kadın gücü olarak her an cevap duruşunu, kitleselleşen bir yaratıcılıkla uygulayamayışımız olmuştur. Bu nedenle başta Önderliğimize ilişkin olmak üzere kadın hareketinin gelişimine ilişkin birçok konuda kararlaşma sağlanmıştır.

Mücadelemizde demokrasi bilinci kökleşerek yayılmaktadır

Sürecin ana renkleri açığa çıkmış olsa da ara renkleri belirginlik kazanmamıştır. Önderliğimizin tarihsel gelişim ve 21. yüzyıl gerçeğine ilişkin belirlemeleri her geçen gün somutluk kazanarak doğrulanmaktadır. Irak müdahalesi bu açıdan ele alındığında Ortadoğu'nun geleceğinin belirlendiği bir saha durumundadır. Ve ABD-İngiltere-İsrail müdahalesi; I. Dünya Savaşıyla oluşan dengelerini 21. yüzyılın

gelişimine yeniden uyarlayarak hakimiyetin tekelini oluşturma müdahalesidir. Bunu yaparken Filistin, Kıbrıs, Suriye, İran, Türkiye gibi kendi içinde düzenlenmesi gereken alanlara da müdahale sürmektedir. Bu açıdan günlük takip ve hakimiyet önemlidir. Müdahale elbetteki halkların çıkarının öncelikli olduğu bir müdahale değildir. Buna rağmen 21. yüzyılın gereklerine ters düşmesi de mümkün değildir. Bu nedenledir ki yeni düzenlenişte halkların çıkarları da göz ardı edilememektedir. ABD'nin Irak'a girişi zor olmamıştır. Ancak birçok halkın yaşadığı bu topraklarda, Ortadoğu'nun bin yıllardır katmerleşen sorunlarının çözümü, ya da dengeye kavuşturulması çok daha zordur. ABD, tek başına bunu gerçekleştiremez. Ancak bazı devletlerle işbirliği yaparak düzeni sağlamak da mümkün değildir. Bunun için Irak'ta yaşayan halkların etkinlik kazanması gerekmektedir. Ortadoğu'nun gerici dengeleri halkların demokratik katılımını engellerken, ABD ve müdahaleci güçlerin egemen zihniyeti de çözümü temel dinamiklerinden uzak tutmaktadır.

Türkiye başta olmak üzere İran ve Suriye'nin geri yapıları müdahale ile daha çok öne çıkmıştır. Başta geliştirdikleri ittifak dönüşüm önünde tehlikeli bir engel konumundayken, çıkarlarının zorlanmasıyla bu ittifak büyük oranda dağıtılmıştır. Buna rağmen dinamiklere dayalı bir dönüşüm olmadığından demokrasi karşısında tehdit unsuru konumundadırlar. Türkiye'nin mücadelemiz karşısında milliyetçi dahi denemeyecek bir zihniyetle tasfiyeyi dayatmasının en somut ifadesi; Önderliğimize yönelik tutumdur. İran'ın uzun bir süredir halkımıza karşı geliştirdiği tutum, halkımızın gücünden korkusu, Suriye'nin, bu ülkede yaşayan halkımıza yönelik baskıları ve yoldaşlarımızı, ittifakına dayanarak Türkiye'ye teslim edışı ise demokratik değişim-dönüşüm gerçeği karşısındaki

yeteneksizliği, katılığı ve siyasi kimliksizliğinin Irak müdahalesiyle birlikte daha fazla deşifre olması ile bağlantılıdır. Bu ülkeler, Kürt halkının Ortadoğu'da demokrasi-nin temel dinamik gücü olmasını kendileri açısından bir avantaja, dönüştürebilecekken, Kürtler üzerinden pazarlık yaparak ömürlerini biraz daha uzatmayı tercih etmektedirler. Ancak bu yaklaşım, her iki ülke açısından da 21. yüzyılın yükselen değerleri karşısında kaybetmeyi ifade etmektedir. Bu alanların özgünlüğüne yönelik genel örgütlenmelerle birlikte geliştirilecek kadın örgütlenmeleriyle yürütülecek Demokrasi ve özgürlük mücadelesindeki kararlılığını ortaya koyan konferansımız, sadece Kürt halkı açısından değil bu ülkelerde yaşayan tüm halklar için demokratik dönüşüm ve özgür yaşama imkanını yaratmanın öncülük iddiasına ulaşmıştır.

Mücadelemiz kendi örgütlü yapısını her alanda oluşturmaktadır. Bu gelişirken demokrasi bilinci kökleşerek yayılmaktadır. Türkiye'de önemli ve geniş bir taban oluşmuştur. Ancak siyasette belirleyicilik kazanma, bunun için egemen zihniyet kurumlarını aşabilecek gücü toparlamada zorlanılmaktadır. Önderliğimizin belirlediği yeni örgüt modeli, yaşanan tikanlıkların ve zorlanmanın önünü açabilecek gücü açığa çıkarabilecektir. Genel örgütümüz böyle bir kararlaşma aşamasındayken ve kadının öncülüğünü yaptığı dönüşüm sürecini yaşarken siyasete girişimizin önünü almak Türk devletinin kabusu haline gelmiştir. Meclisten geçirilen tezkerenin hükümetin eline koz olarak verilmesi üzerimizde geliştirilen pazarlık içindir. Türkiye'nin bu zihniyetini değiştirmeyişi ve tasfiyedeki ısrarı pişmanlık yasasında olduğu gibi hükümetin iflası olacaktır. Aşılma kaçınılmazdır.

Herhangi bir saldırı durumu karşısında inancımızı katlayarak direnç gücü kazandığımız ortadadır. Buna rağmen Kürt halkını karşısına almak hiçbir koşulda ABD'nin de çıkarına olamaz. Çünkü Kürt halkı gerek konumlanışı, gerekse zihniyeti ve sahip olduğu perspektif ile ABD'nin de dışında Ortadoğu'nun temel değişim dinamiğidir. Bu gerçek de Ortadoğu gerici yapılarının aşılmasını getirecek temel bir nedendir. Ara renklerin belirginleşmemesi de bu gerici direnişten, dönemsel ittifak ve pazarlıkların çıkar esaslarının kirliliğinden kaynaklanmaktadır. Oysa Kürt halkının Ortadoğu'da misyonunu üstlenmemesinin hiçbir zemini

kalmamıştır. Küreselleşen dünyamızda gücün, ilişkilerin, sınırların tanım niteliği değişmektedir. Kimse bu gerçeğe gözünü kapatarak tek bir adım atamaz. Atmak çılgınlık olur ki uzun vadede altından kalkılamaz. Bütün egemenler bunun kaygı ve hesabı içindedir. Halkımız gerek koşulları gerekse uzun mücadele yıllarının kazanımları itibarıyla bu sürece hazırlıklı girmiştir. Gelişen eylemlilikler de bunun göstergesidir. Barış, demokrasi yolundaki kararlı yürüyüşümüz ara renkleri belirginleştirecektir.

Siyaset kadın rengiyle yürütülmeli

Kadınlar olarak bu misyonun öncülüğünü her parçada gerçekleşen kadın örgütleri ve kitleselleşme kararlılığıyla yeniden üstlenmiş olduk. 20. yüzyıl kadının gelişiminin birçok arayışlarla sürdüğü bir yüzyıl oldu. En çok da çevreci, savaş karşıtı, feminist örgütler etrafında mücadele sürdürüldü. 21. yüzyıla girdiğimizde bu mücadelelerin somut sonuçları açığa çıkmasa da sivil toplum ve kadının etkinliğinin görüldüğü açıktır. Bu nedenledir ki Fas'tan Türkiye'ye, Avrupa'ya kadar medeni kanunda düzenlemeler gündeme girmiştir. İnsanlığın gelişim düzeyi eşitlikçi bir yaklaşımı dayatıyor elbette, ancak söz konusu kadının olduğunda eşitliğin sınırları ya da içeriği de önemli oluyor. Bu anlamda medeni kanun zihniyeti de sorgulanmalıdır. Her şeye rağmen kadının mücadelesi sonucunda yarattığı her gelişmeye değerini vererek yaklaşmak ve örgütlülüğünü sağlamak önemlidir. PJA olarak kadının yaşama vereceği rengin, yüzyılın zihniyeti olacağının bilincindeyiz. Ortadoğu gerçeğinde kadının rolü ve gücünü somut olarak gördük. Irak müdahalesi ardından Ortadoğu'nun yeniden düzenlenişinde kadının demokrasiye yaklaşımı çok daha aydınlıktır. Arap kadınları da dahil olmak üzere hem barıştan hem de demokrasiye yana tutumda çok daha nettir. İran kadınının gelişim potansiyeli yoğundur. Suriye'deki kadın için de aynı şeyi söylemek mümkündür. Ancak bütün kadınları kapsama konusunda geçmişte ciddi zorlanmalar yaşadığımız bilinmektedir. Ağırlıklı örgüt içine dönük yoğunlaşma kapsayıcı olmamızı ve kadının örgütlülüğünü sağlamamızı engellemiştir. Herkesten bizim gibi olmasını beklemek, düşünmeyi, yaşamayı, aynı konuşmayı istemek demokratik olmadığı gibi mümkün de de-

"Tüm kadınları kapsama konusunda geçmişte ciddi zorlanmalar yaşadığımız bilinmektedir. Ağırlıklı örgüt içine dönük yoğunlaşma kapsayıcı olmamızı ve kadının örgütlülüğünü sağlamamızı engellemiştir. Herkesten bizim gibi olmasını beklemek, aynı düşünmeyi, yaşamayı, konuşmayı istemek demokratik olmadığı gibi mümkün de değildi. Avrupa'da, Ortadoğu'da ve mücadelemizin yoğunluk kazandığı Türkiye'de bütün kadın kitlesine ulaşamayışımızın en temel bir nedeni bu olmuştur."

ğildi. Avrupa'da, Ortadoğu'da ve mücadeleminin yoğunluk kazandığı Türkiye'de bütün kadın kitlesine ulaşamayışımızın en temel bir nedeni bu olmuştur. ideolojimizin gücünü yansıtmak, kadın üzerinden gelişen hesapları boşa çıkarmak ve en önemlisi de kadının dışında olmuş sistem etkilerinden kadın ilişkilerini kurtarmak için yapay ayırım ve ölçülerini aşmak durumundayız. Siyasi zeminde kazanımlarımız büyüktür. Her parçada örgütlenen bağımsız kadın hareketleri çok önemli mevzilerdir. Bu mevzilerin genişlemesi için öncelikle zihniyetimizdeki parçalılığı aşmak, kurtuluşun bütün kadınlar için gerekli olduğunu unutmamak ve kendini dünyanın merkezine koyan yaklaşımı ortadan kaldırmak durumundayız. Siyaseti kadın renginde yürütmek, kadının ittifakı üzerinden sistem geliştirmek, bu yaklaşımlarımızın aşılmasıyla mümkündür. Yoksa birçok ülkede geliştirdiğimiz kurumlar marjinalleşmekten kurtulamayacak, tüketici konuma düşecektir. Kadının doğasında ise tüketicilik yoktur. Tüketimin yaşandığı her zeminde yanlış, yetersiz zihniyet ve uygulamalar vardır.

Kadının süreç katılımı her yönüyle giderek belirleyicilik kazanmaktadır. 21. yüzyılın kadın yüzyılı olduğu tespiti yapılmıştır. Ancak gelişmeler bunun somut dayanaklarını yaşayarak görmemizi sağlamaktadır. Bu önemlidir çünkü birçok tespite inarak dile getirmekle birlikte mantığına hakim olamayışımız ve yoğunlaşma yetersizliklerimiz uygulama düzeyimizi düşürmektedir. Oysa Önderlik savunmalarını kavrayarak, derinlikli yoğunlaşarak aynı konuları tekrarlamayı değil, zamanında ve yerinde adımlarla süreci hızlandırmayı başarmamız mümkündür. Çünkü kadının yer alabileceği, mevzilenebileceği sahalarda giderek çoğalmaktadır. Bu, her şeyden önce dünyamızın ihtiyaçlarından kaynaklıdır. Ulaşılan bilim, teknik düzeyi doğanın dengeleriyle uyum halinde değildir. En gerçekçi haliyle kullanıma biçiminin uyumsuzluğundan bahsetmek mümkündür. Kullanım biçimini belirleyen de temelde zihniyettir. Egemen zihniyet uyumsuzluğun bilinciyle birlikte yaşamsal zorunlulukların bilincinin çelişkisi içerisinde. Bu nedenle bir yandan kendi dengelerinin çıkarları gereği uyumsuzluğu derinleştirirken, diğer yandan yaşayabilme koşullarını yaratma çabasıdır. Yaşamı kadınla mümkündür ve bu ümeden tekniğe her alanda böyledir. 21. yüzyılın başında emperyalist imparatorluğa soyunan ABD liderinin kadını öne çıkaran konuşmasında yine bu ihtiyacın bilinci vardı. Bu anlamda kadının katılım bilinci, yeni yüzyılın rengini belirleyecektir. Bilincin gelişim zeminlerini yaratmak böylece kadının yüzyılın yeni renk kazanmış bir aracı değil de yüzyıla rengini katan özne durumuna getirmek evrensel bir görevdir. Bu açıdan demokratik ekolojik toplum bireyi olmak önemlidir. Bunun psikolojisini, ilişkilerini, çalışma ve katılım tarzını, bilincini yaşamak ve yaratmak, kadının en anlamlı çalışması olmaktadır. Doğayla uyum, doğal dengeyi kişilik uyum ve çatışma yasasına dönüştürerek gelişim ve bunu toplumsal kılmak temel amaçtır. Oysa örgütlenme tarzımız, modelimiz ile yukarıda koymaya çalıştığımız yaklaşımlarımız bu amaçtan uzak tutmaktadır.

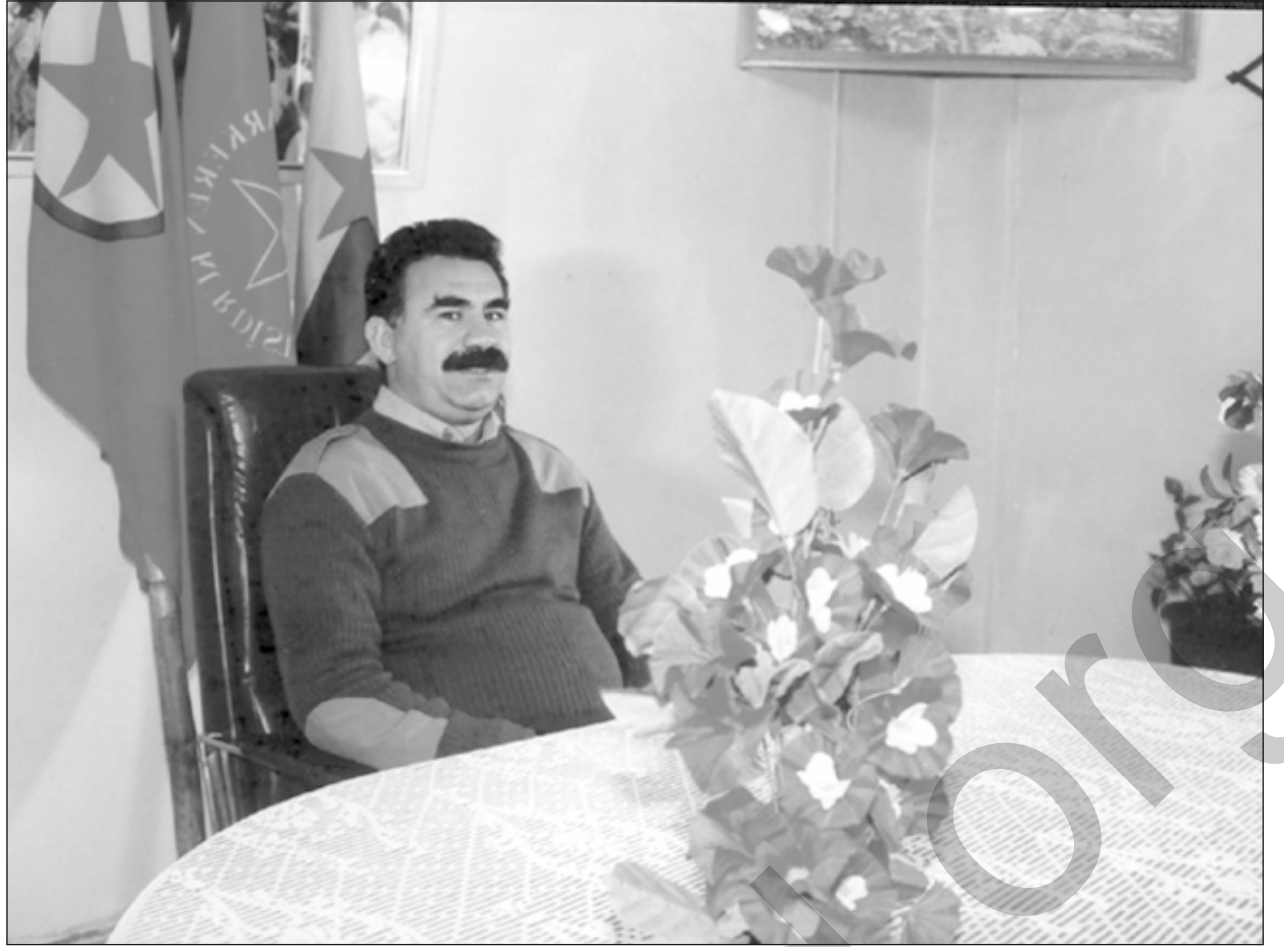
Kadın hareketi olarak özgürlük mücadelesine girişimizin Kürdistan koşullarında değeri çok büyüktür. Ve Kürdistan gerçeğinde bir ilktir. Halkımızın özgürlük ihtiyacı ve kadın olarak ezilmişlik düzeyimiz özgürlük bilincimizi ütopyalardan öteye geçirmedir. Bu anlamda halkın kurtuluşunun öncelikli olduğu koşullarda taşıdığımız bilinç düzeyi ile hareket olarak Önderliğe katılımımız ger-

çekçi ve yaratıcı olmaktan uzaktı. Dolayısıyla genel mücadele içinde tecrübe, bilinç düzeyinin gelişimi ile birlikte bugün sistemimizin sorgulamasını daha bağımsız koşullarda geliştirme imkanımız vardır. Kadının toplumsallığa geçiş sürecindeki rolü bilinmektedir. Uyarılığı geliştirirken egemen zihniyetin kendisini devlet tarzında kurumlaştırması ve sınıflı topluma yol açması kadının mücadele hedeflerini net olarak ortaya koymaktadır. Ve yeni paradigma ele alınıp incelendiğinde sistemi aşan modellerle başarının mümkün olduğu açıkça görülmektedir. Bunun dışında mücadele ne kadar fedakarlık, onur, emeğe dayalı olursa olsun sistemin çemberini aşmak mümkün olmaz. Dolayısıyla yeni bir sistem oluşturmak mümkün olamaz. Bu durum yaratılan değerler ve ulaşılan düzeyi inkar olmamalıdır. Tam tersine yaratılan değerler, inanç ve fedakarlığın taçlandırılması sorgulaması biçiminde ele alınmalıdır.

Devletçi örgütlenme modeli hangi amaçla yüklü olursa olsun, zihniyeti iktidar perspektifinin dar sınırlarını aşmadığında giderek gerici bir nitelik kazanır. Kürt özgür kadın hareketi Başkan Apo'nun özgün yaklaşımıyla tümüyle leninist kalıplara oturmaz. Daima kadının rengini açığa çıkarma çabası da oldu ki, bütün devletçi zihniyetlerin panzehiri de budur. Bu nedenle tümüyle katı iktidar zihniyeti ve devletçi hiyerarşiden bahsedilemez. Ancak bundan kopuk da ele almayız. Kadın hareketinde yaşanan enerji parçalanması, bireyin gelişiminde zorlanma, giderek suni kalıplara da bürünen ilişkiler, bireycilikler, alt üst ilişkilerinde keskin sınırların açığa çıkması, halktan uzaklaşma örgüt yapılanmamızla bağlantılı durumlarıdır. Bu yapılanmaya yol açan zihniyet ise öncelikli sorgulanması gereken husustur. Ezilen halk ve cins gerçeğimiz iktidara göre ve iktidar içinde -hangi düzeyde olursak olalım şekillenmeyi kolaylaştırmaktadır. Yaşamın öznesi olmak yerine, bireyciliklerimizin yönlendiriciliğinden sorgusuz katılım kadının katılımı olmalıdır. Bunun kişiliğini oluşturmak, özgüvenini geliştirmek, emeğini açığa çıkararak bilinciyle inanç düzeyini yakalamak kadın olarak ihtiyacımız olanıdır. Böylece yaratıcı, sorgulayabilen ve sorumluluğunu üstlenebilen bir hareket oluruz. Her üyesinin rengini taşıyabilen ve topluma mal edebilen bir hareket düzeyine ulaşabiliriz.

Özgürlük amaçları kadar araçları da temiz olmalıdır

Bu temelde PJA VI. Konferansımız yaşadığımız sorunları oldukça geniş bir biçimde ele alarak önemli sonuçlara ulaşmıştır. Yönetim gerçeğinde ben merkezciyetçi yaklaşımlarla mücadeleyi kendisinde daraltan tarz aşılacak durumundadır. Özgürlüğü yetkide sınırlayan, kendisini ölçü olarak koyan, emeğine ve çabasına girmeyen ucuz yaklaşımlar yerine; özgürlüğün yaşam ve mücadele süreci olduğu bilinç ve ilişki anlayışı hakim kılınmalıdır. Kadın yöneticiliğinin daha çok emek ve paylaşma, kapsayıcılığa dayalı olduğu unutulmamalıdır. Kadro düzeyinde yaşanması gereken yetersizliklerin gerekçelendirilmesi, buna göre şekil almak değil Özgürlük mücadelesini sahiplenerek katılırken kendini geliştirip değiştirmek olmalıdır. Geçmişte yaşanan kendine görelikler, tasarruflu, rantçı yaklaşımlar, beklentili ruh hali, Özgürlük mücadelesini boşa çıkaran duruşlar aşılanmalıdır. Buna salt gereklilik olarak yaklaşmak da

yeterli değildir. Çünkü genel mücadelemizin yeni mevzilenmesi geçmişte olduğu gibi kadro yönetim ilişkilerini mümkün kılmamaktadır. Halkı da kapsayan, geniş örgüt ağı içerisinde her bireyin güçlü katılımıyla gelişebilecek bir süreçtir. Bu açıdan gerek zihniyet, gerekse pratik yaşam hakimiyetinin gelişimine ağırlık vermek hayati önemdedir. Bireyciliklerimizden kurtularak kişiliğimizi açığa çıkarmak, daha çok halk için ve halkla yaşamak büyük sorumluluk gerektirir. Bunun amaç bağı elbetteki derindir. Halk, toplumun gelişimi, insanlığın kurtuluşu için hareket edildiği bilinci önemlidir. Yoksa örgüt modeli ne olursa olsun marjinalikten kurtulamayız. Bununla birlikte zihniyetin belirleyiciliğini göz ardı etmeden dikey örgütlenme modelimizin aşılması da bizi yaşadığımız katımsızlık ve üretimsizlikten kurtaracaktır. Daha demokratik ve geniş, dolayısıyla kadın özüne denk bir modeli geliştirmemizi sağlayacaktır. Bu açıdan ele aldığımızda Önderliğimizin Atina Savunmasında belirttiği "Özgürlük amaçları kadar araçlarının da temiz olması gerekir" tespiti temelinde ve yüzyılın yükselen değerlerinin giderek dayattığı değişim-dönüşüm ihtiyacı dikkate alındığında yatay örgütlenme modellerine geçiş bizim açımızdan da artık zorunludur. Halka mal olan bir yaklaşımla tabandan katılım ve yayılmayı özgürlük esaslarında geliştirmek mümkündür. Bu tarz bizi soyutluktan kurtaracağı gibi, halkla daha üretken ilişkilenmenin de önünü açacaktır. Sürekli toplumsal sorunlarla muhatap olmak ve sorunların çözümünü halka mal etmek kadının gücünü açığa çıkaracaktır. Son bir kaç yıldır kitle çalışmalarının öne çıkması hakimiyetimizi de geliştirmiştir. Düzeyimizi, zorlanmalarımızı daha iyi bilince çıkarmak kadar, başta kadın kitlesi olmak üzere toplumun düzeyi ve sorunlarını daha yakından tanıma imkanımız doğmuştur. Uzun süreli silahlı mücadele ve koşullarımızın halka yabancılaştıran etkisi bilimsel bir gerçektir. Bunun önemli bir sonucu olarak halkla buluşma, paylaşma, sorunlarına çözüm geliştirmede zorlanmalar yaşanmış, dikey örgüt ise bürokratinin örtüsü olmuştur. Oysa toplum içindeki kadın, aileden başlayan hiyerarşik yaklaşım altında ezilmekte, ona yenik düşmektedir. Kadına bunun dışında bir yaşam tanıtılmadığından bütünleşme de büyük acılar içinde kabullenmekten

başka bir çıkış da bulamamaktadır. Bu gerçeğin karşısında kadın örgütü olarak aşamadığımız zihniyet ve bunun uygulama tarzları sonucunda söylemimizle ilişkilerimiz arasında derinleşen uçurum inanırlılığımızı zedelemektedir. Bu durum sadece yeni örgüt modelleri geliştirerek aşılabilecek bir durum değildir elbette. Sorunun özü; zihniyet dönüşümüyle çağın ideolojik kimliğini yakalamış, bunun örgüt, eylem ve siyaset gücünü yaratmış, duygu ve bilincini yakalamış kadın duruşunu açığa çıkarmakla bağlantılıdır. Birçok alanda pratik gerçekliğimizin de ortaya çıkardığı gibi; kadrosal statümüze dayanarak kendini üstte gören, kadını küçümseyen, güç olarak görmeyen, bunun sonucu olarak örgütü büyütmeyen tüm yaklaşımlar aşılanmalıdır. IV. Kongremizde aldığımız açılım kararımıza rağmen hedeflediğimiz büyümeyi sağlayamayışımız ve siyasete daha aktif giremeyişimiz bu gerçeğe bağlantılıdır. Kadının gücünü açığa çıkarmak, bu gücü örgütlemek üçüncü alana aktif katılımıyla mümkündür. Bu gücü yaratma mücadelesine katılım tarzımız ve düzeyimiz, özgürlüğe tutkumuzun ve bağlılığımızın yaşamsallaşan ifadesi olacaktır. Sivil toplum perspektifinde bu güç siyasetin belirleyeni olacak ve erkek egemenlikli zihniyetin ve onunun devlet içi sosyalitenin, sisteminin aşılması ancak bu biçimde gerçekleşecektir.

Yer aldığımız dikey örgüt modeli sorunları ve çözümünü mutlaka bir yerlerde tıkmaktadır. Ya kişilik zayıflıklarımızda, çözümsüzlüklerimizde ya herhangi bir örgüt kurumunda ya da klasik değer yargılarımızda. Bu da çoğu zaman kadroyu örgütte, halkı örgütte karşı karşıya getirerek çıkmazlar yaratmıştır. Devlet gerçeğinde de gerileşme bu çıkmazlarla derinleşmekte, kurumlaşmaktadır. Bu açıdan sorgulama ve kararlaştırma düzeyimiz anlamlıdır. Geçen beş yıllık süreç parti olarak kadına çok şey kazandırdı. Ancak dikey örgüt modelini sorgularken, parti modelinin kadın için ne kadar cevap oluşturduğunu sorgulamamak doğru ve yeterli olamazdı. Parti modeli ağırlıkta iktidarı amaçlayan, toplumsal yanı geri planda, siyasi amaçları yoğunluklu bir modeldir. Bunun yerine daha esnek, çok yönlü çalışmayı kapsayabilen, iktidar perspektifi farklı olabilen bir model uygun görülmüştür. Konferansımız genel eğilim olarak bunu somutlaştırırken, temel konularda kararlaşmanın sağlanacağı kongremize kadarki süreci de araştırma ve yoğunlaşmaların derinleşeceği bir süreç olarak belirlemiştir. Bununla birlikte kadının toplumsal sorunlara daha güçlü eğilmesi ve sahip olduğu proje ve planlamaları daha hızlı pratikleştirmesi gereği konferans tartışmalarımızda kapsamlı değerlendirilen boyut olmuştur. Açığa çıkan gelişme düzeyinin ve değerlerin kadın renginde ve kimliğinde insanlığa mal edilmesinin daha büyük bir özgüven, kararlılık ve özveriyle,

daha örgütlü ve siyasal olgunluğa dayanan mücadeleyi gerektirdiği ortaya çıkmıştır. Hareketimiz günümüze kadar çeşitli süreçlerden geçerek, çok değerli şehadetler, büyük acılar ve zorlanmalarla kimlik kazanmıştır. Bugün geline aşamada sadece kendi ayakları üzerinde durma gücü kazanmanın yetmediği, kadın hareketinin sahip olduğu birikimi evrensel düzeyde yansıtmak ve tüm kadınlara ulaşmakla yükümlü olduğunun zorunluluğu ve kesin başarı için olmazsa olmaz kabilinden bir ihtiyaç olduğu tartışmasızdır. Bunun için birçok alanda yasallaşarak, bütün kadın örgütleriyle kimliği ve özgünlüğü temelinde kadının ortak sorunlarında buluşmak temel bir görevimizdir. Tüm bu nedenlerle birlikte Atina savunmasının ortaya koyduğu netlikte, kadın hareketi olarak devlet dışı sosyalitenin kendine özgü zihniyet ve siyaset kurumlaşmalarını yaratma misyonu, kadın hareketi olarak bağımsız örgütlenmeye gitmemizi gerekli kılmaktadır. Bütün parçalarda örgütlenen bağımsız kadın örgütleriyle yatay ilişki halindeki bir bağımsız kadın hareketine ulaşmak, yeni sistemi oluşturma mücadelemizde çok temel bir rol oynayacaktır.

Özgür kadın hareketi Toplumsal Sözleşme ekseninde örgütlenecektir

Gerek bağımsız hareket gerekse yeni örgütlenme modelimize ilişkin tartışmalarımız özü itibarıyla özgür birey ve toplumu yaratmak içindir. Bu amaçla şimdiye kadar yürüttüğümüz çalışmalar da oldu. Ve bu çalışmaların en önemlisi ise Toplumsal Sözleşme idi. Hazırladığımız sözleşme tarihteki ilk kadın kaynaklı sözleşme idi. Ve uluslararası alanda da oldukça yankı buldu. Gerek eleştiriler gerekse önerilerle desteklendi. Bu açıdan Toplumsal Sözleşme çalışmamızın ulaştığı düzey hedeflediğimizin gerisinde olsa da, bu çalışmada birçok yetersizlik hala mevcut olsa da aldığı sonuçlar ve yarattığı etki olumlu olmuştur. Ancak kadro ve yönetim yapımız içinde ciddi bir değerlendirmeye tabi tutulmaması ve planlamaya uygun yaşamsallaştırılamaması ciddi bir yetersizlik olarak yaşanmıştır. Çünkü kısmi de olsa halkla paylaşıldığı alanlarda, kitlenin ilgisi ve ihtiyacı açığa çıkmıştır. Birçok alanımızda ancak son bir kaç aydır planlama konusu haline gelebilmiştir. Bunun yukarıda belirttiğimiz çıkmazlarımızla bağı büyüktür ve önemlidir. İlgisiz, sorumsuz yaklaşımlarımız amaçla bağımızı ortaya koyduğu gibi, önceliklerimizi de ortaya koyar. Eğer toplumun dönüşümünü hedeflemeyeceksek Özgürlük hareketi olarak neyi hedefleyeceğiz? Eğer özgür bireyi ve aileyi amaçlamayacaksak, amacımız nedir? Eğer amacımız bu ise yöntemi araştırmaya yönel-

"Geçen beş yıllık süreç parti olarak kadına çok şey kazandırdı.

Ancak dikey örgüt modelini sorgularken, parti modelinin kadın için ne kadar cevap oluşturduğunu sorgulamamak doğru ve yeterli olamazdı. Parti modeli ağırlıkta iktidarı amaçlayan, toplumsal yanı geri planda, siyasi amaçları yoğunluklu bir modeldir. Bunun yerine daha esnek, çok yönlü çalışmayı kapsayabilen, iktidar perspektifi farklı olabilen bir model uygun görülmüştür."

meleşimizin, mücadelesine girmeyişimizin anlamı nedir? Bunlar sorgulamamız gereken sorular olarak konferansımız tarafından ele alınmış, özeleştirisi verilmiştir. Mücadelemizin eksenini toplumsal dönüşüm üzerine oturtmuştur. Bu açıdan kendimize, mücadeleye ve halka doğru Toplumsal Sözleşmenin kadının evrensel düzeydeki sorunlarının çözümünü de ortaya koyabilecek kapsama ulaşmasını sağlamalıyız. Bunun için daha güçlü sahiplenmeli, hem düşünsel hem de fiili anlamda güçlü katılmalıyız. Bu temelde konferansımız, toplumsal sözleşme çalışmasının hızlandırılmasını ve daha örgütlü yürütülmesini kararlaştırmıştır. IV. Kongre'de yapılması planlanan ulusal ve uluslararası toplumsal sözleşme Konferansı'nın 2004 yılının ilk yarısında gerçekleştirilmesini planlamıştır. Ayrıca tüm alanlardaki kadro, çalışan yapımız için, toplumsal sözleşmeyi eğitsel, örgütsel, propaganda, diplomasi vb tüm çalışmalarımızın merkezine alarak çok değişik kesimlerden kadınların sahip çıkma düzeyini de güçlü değerlendirerek, demokratik ekolojik toplum modelini her geçen gün gerçekleştirilebilir kılmak için aktif mücadele etmeyi dönemin en temel görevi olarak belirlemiştir.

Demokratik katılım önünde engel olan geri yanları aşmak, Önderlik ideolojisine denk yaşam ölçü ve ahlakını açığa çıkararak toplumsallaştırmakla yükümlüyüz. Ortadoğu'nun geleneksel, geri değer yargıları ile Avrupa'nın maneviyatı zayıf düşüren bireyciliğine alternatif olarak özgürlükçü-eşitlikçi toplum düzenine ulaşmak özgür bireyin yaratılmasıyla mümkündür. Önderliğimiz 30 yıllık mücadelenin de ötesinde bütün yaşamını bu amaç üzerinden geliştirmiştir. Başkan Apo bunu *"benim demok-rasi anlayışım aslında kendimin özetidir"* belirlemesiyle bunu çarpıcı bir biçimde ifade etmiştir. Özgürlük mücadelesi içinde yer alan kadını *"en büyük erdem dünyayı yaşanılır hale getirmek"* felsefesinin militanı olarak değerlendirmiş ve onunla gerçek arkadaş olmuştur. Bu temelde gelişen Özgürlük mücadelesinin ortaya çıkardığı değerler ve düzey, kadın, erkek militan yapısı ve toplum açısından çok tarihi önemdedir. Özgürlük bilinci ve özgürlük iradesinin gelişimi özde önemli bir mesafe kazanmış, özgür yaşam ve insanın yaratılması-nın umudu ve gücü oldukça somutlaşmıştır. Ancak bununla birlikte, gerek bizim geri ve yüzeysel sahiplenişimizle özgürlüğü mülkleştirmemiz, gerekse erkeğin binyılların geleneğiyle kadının gelişim diyalektiğine ya duyarsız ya da tepkisel yaklaşımı, zaman zaman çeteciliğe kadar varan yanlış yaklaşımlara yaşam zemini sunmuş, dolayısıyla ideolojinin dışına düşülmesine yol açmıştır. Kadının kendi içinde ve karşı cinsle ilişkilerinde kişilik açılımı tek yönlü

olmuştur. Söz ve eylem gücü açığa çıkmış, ancak ilişkilerdeki dar ve dogmatik kalıplar bunun yeteri düzeyde yaratıcılığa dönüşmesini engellemiştir. Kadının kendi içinde ve erkekle ilişkilerinde birbirini yaratmak yerine, karşılıklı gelenekselliklerin, geri zihniyetin aşılmasından dolayı birbirini geriye çeken, sıradanlığa düşüren yaklaşımlara girilmiştir. Bunun temel nedeni ise; ilişkilerde sosyal devrim mücadelesinin sürekli, yeterli bir düzeyde yürütülmemesidir. Önderliğimizin *"PKK tarihi nasıl yaşamalıya cevaptır"* tespiti temelinde sosyal devrim olarak tanımladığı 30 yıllık sosyal mücadeleyi güçlü anlamlandır-mama, kendi dışımızda salt topluma dönük bir olgu olarak görme yanılgısı içinde olunmuştur. Karşı cinsle ilişkilerde değişim perspektifinden ya tümüyle uzak durulmuş ya da ölçüler korunamamıştır. Ağırılıkta yaşanan bu olurken, teorik olarak dönüşümün dayatılması, verilen bedellere ve emeğe denk sonuçlar yaratamamıştır. Elbetteki Özgür İnsan savunmalarının yarattığı bilinç ve aydınlanma ve bugüne kadar yürütülen mücadeleyle ortaya çıkan birikimle son yıllarda önemli bir doğrultu kazanma ve derinleşme yaşanmış, özgürlük tercihinde tutarlılık ve kararlılık tek tek bireylerde önemli bir düzey kazanmıştır. Mücadelemiz içinde yer alan erkek yoldaşlar da değişim ve katılım düzeyiyle topluma örnek teşkil etmektedirler. Bunun esas bilinci ve adımları Önderliğimizin ısrarlı vurguları ve yoğun çabalarıyla gelişmiş ve son yıllarda somutlaşan erkeği dönüştürme projesi temelinde pratikleşen eğitsel, yaşamsal gelişimle erkeğin de Özgürlük mücadelesine doğru katılımının önemli adımları atılmıştır. Ancak bu konuda öncülüğün bilincinde olmayan, geçici, faydacı, sorumsuz yaklaşımlar varlığını korumaktadır. Öncelikli mücadele edilmesi gereken konuların başında gelen bu gerçeğin erkek açısından ihtiyacı ve önemi daha derinlikli ele alınarak, özgür yaşam ve sosyal düzeyin geliştirilmesinin erkeğin de devrimcilik ve kadınlı yoldaşlığının bir gereği olduğu bilinciyle yaklaşım sergilenmelidir. Erkeğin kendisini tanıması, özgürlük ihtiyacının farkına vararak ötekini inkar dayanan sistemin mevcut erkek gerçeğinden beslenen yönlerini de görmesi önemlidir. Özü itibarıyla erkek egemenlikli sistem içerisinde erkeğin de öteki olma durumunun giderek derinleştiğinin farkına varması sağlanmalıdır. Sadece örgüt açısından geçerli olmayan bu gerçeğin, toplumun her düzeyinde mücadeleye dönüşürülmesi gerekmektedir. Toplum içindeki erkeği mücadelenin dışında tutmak yanlış bir yaklaşımdır. Toplumsal mücadelede yarım bir katılıma yol açmakta, köklü dönüşümü engellemektedir. Bu açıdan erkeği de mücadele ile toplumsal mücadelenin içine katmak gerekli ve doğru yaklaşımdır.

"Bu temelde Konferansımız "Şehit Erdal arkadaş, özgür yaşam kararlılığımızdır" yaklaşımıyla; Erdal yoldaşa "kadınla dürüst ve doğal arkadaşlık" sembolü verilmesini ve PJA üyeliğini kararlaştırmıştır. Kadın yoldaşlar olarak, yüreğimizde ve beynimizde, aynı zamanda bilincimizde Erdal arkadaş'a açtığımız yer daima ışıklı olacaktır."

Kadın ve erkek açısından yürüttüğümüz mücadele içerisinde yaşanan sorunlar yanında ortaya çıkan düzeyle birlikte örgüt ortamımızda feodal özellik ve ölçüler ile reel sosyalist kalıpların yansıdığı, küçük-burjuva dayatmalarla tıkanmaya yol açan katılım biçimleri sosyal düzeyimizi geriye çekmektedir. Ve topluma yansıyan bu yanımız geriliklerle mücadelemizi olumsuz etkilemektedir. Diğer yandan moral düzeyde düşüşe yol açmakta ve enerji açığa çıkarmamaktadır. Ortamımız özgür birey ve toplum olduğu halde kişinin davranış kalıpları, yaşam alışkanlıkları belirlenerek ucuz mahkumiyetler gelişmektedir. Bununla bağlantılı olarak ön yargılar, kutuplaşmalar, suni dengeler yaratılmaktadır. En geri, geleneksel ölçüler feodal kalıplarla izahını bulacağı halde kendisini hakim kılabilmektedir. Küçük-burjuva yaşam, ilişki alışkanlıkları kendisini gerekçelendirerek yaşatabilmektedir. Ve bunların hiçbirisi özgürlük anlayışımıza sığmamaktadır. Kişinin doğal ölçüleriyle katılabildiği, herhangi bir sınıf ya da bireyin değil, mücadeleye bağlılığıyla üretim sınırlarından uzak düşmeyeceği katılım ve ilişki ortamını yaratmak başta kadının görevidir. Çünkü bütün geri, geleneksel ölçüler her şeyden önce kadını yargılamış ve zincirlemiştir. Buna karşılık kişiliğini açığa çıkararak katmak kadın açısından ihtiyaçtır. Diğer yandan yeni açık bir kesimdir ve yeninin içinde sömürü ve baskının olmayışı ancak kadının özgürleşme kararıyla mümkündür. Bu anlamda sosyal yaşam standartlarını yükseltmek kadının öncülüğünde gerçekleştirilebilir.

Cinsiyet devrimi doğrultusunda yaşam yeniden düzenlenmeli

Diğer bir husus da cinsler arası ilişkinin duygusal düzeyde gelişimidir. Önderliğimiz hiçbir zaman bu konuya tutucu yaklaşmadığı halde daima sorgulayıcı olmuştur. Ancak yukarıda da belirttiğimiz geri zihniyet yapımız ve kişiliklerimizin hazırlıksızlığı yasakçı bir yaklaşımı açığa çıkarmıştır. Kişilik düzeyinin ve yarattığımız sistemin de bir sonucu olarak yaşanan ilişkilerin ağırlıkta kaçışla geri düzende noktalanması da çözüm yaklaşımını tersinden etkilemiştir. Önderliğin Ortadoğu'da aşkı yeniden yaratma çabasına rağmen ilişkilerdeki kördüğüm çözülememiştir. Sevgiye, insana ve duygularına bilimsel yaklaşabilmek, insanın sevgi-

yi aklı ve bilinciyle yaşaması bireyin gücünü açığa çıkarması süreciyle gelişir. Bu açıdan ucuz yaklaşım, yaşam mümkün olamaz. Tam tersine bu alanın toplumu tüketen gerçeği değerlendirilerek "nasıl yaşamalı" sorusunun cevabını oluşturmak amacı önemlidir. Kadının temel kaybediş zemini olan ilişkilerde karşı cinsi tanımadan, salt duygulara dayalı yer alışı ciddi kayıplara yol açmaktadır. Bu açıdan geçmiş mahkum eden, bütün ilişkileri aynılaştırarak ele alan yaklaşım yerine, eğitici ve toplumsal dönüşüm esaslarını öne çıkaran yaklaşım esas alınmalıdır. Mücadele tarihimizin tecrübelerinden hareketle ilişkilerde eşitlikçi olmayan, baskıya, zora ve tasarrufa dayanan, mücadeleden uzaklaştıran bütün yaklaşımlar ve dayatmalar reddedilmelidir. Bireyin tercihlerine dayalı olarak gelişen katılımda, Önderliğimizin yoğun çaba ve emekleri göz ardı edilmeden amaçlı duruş önemlidir.

Konferansımız sosyal yaşamı bir kez daha ve güncelliğinde bütün kapsamıyla ele almış, ilişkilerin düzenleniş konusunda KADEK II. Kongresi sürecine "sosyal yaşamı yeniden düzenleme projesi" oluşturarak değişimin ihtiyaçlarına kendi cephesinden güçlü ortak bir iradi yaklaşım belirlemiştir. Esas olarak Kongre'nin kararlaştıracağı bir konu olmakla birlikte, PJA demokratik dönüşümün bir gereği ve kadının diyalektiğinde bir aşama olarak bu konudaki yetersiz, yanlış, yanılgılı yaklaşımların güçlü bir sorgulamasını geliştirmiştir. Konferansımız değişim ve dönüşümün yaratılmak istendiği her konuda olduğu gibi bu konuda da sorgulamayı inkarcılığa düşmeden yapmayı, eskiyi kapsamlı bir eleştiri-özeleştirilme sürecinden geçirmeyi aynı zamanda yeniyi yaratmanın sorumluluğu ve yaratıcılığıyla özgür gelişimin temel yasalarına uygun bir yaklaşımı geliştirmeyi esas almıştır.

Önderliğimizin 5. yılına giren esaret koşullarının giderek ağırlaşması ve aldığı tutum konferansımızın bütün tartışmalarını belirlemiştir. Konferansımız; Önderliğin *"yarım kalmış projem"* dediği cinsiyet devrimi ve kadın özgürlük mücadelesini geliştirmede, savunmaların ortaya koyduğu ideolojik kimlik temelinde zihniyette niteliksel dönüşümü gerçekleştirmenin önemli kararlaştırma zemini olmuştur. Konferansımız, birçok alan ve çalışma merkezlerinden gelen katılımcı arkadaşların şahsında, uzun yılların ve zorlu bir mücadelenin kazandırdığı tecrübe ve birikimlerin giderek kadın bilincine dönüştüğünün, savunmaların aydınlanmasında örgütsel-siyasal olgunluğun önemli bir düzeye ulaştığının ve değişim dönüşüme yaklaşımda geçmiş süreçlere oranla bireyin özgür iradesiyle katılımının güçlendiğinin en çarpıcı ve anlamlı zemini olmuştur. Konferansımıza dinleyici olarak katılan erkek yoldaşların güçlü katılım göstermesi, yeniden yaratımı her an yaşayan toplumsal düzeyimiz açısından büyük bir umudu açığa çıkarmıştır. Bu düzey genelde erkeğin, Özgürlük mücadelesine katılımda daha güçlü ve samimi, iddialı bir yaklaşımı giderek daha fazla geliştirdiğinin, özgürlüğün felsefesi ve eyleminde ortaklaşmanın daha güçlü yaşanacağını da ifadesi olmuştur. İddiası ve çabası bu yönlü olan erkek yoldaşlarla mücadeleyi paylaşmak, bunu doğru katılımın zemini haline dönüştürmek ve bu temelde özgür bireyi yaratmak savunmalara verilmiş en anlamlı cevap olacak ve Mezopotamya topraklarında gerçek aşkın, sevginin ve eşitlerin büyük arkadaşlığının yaratılması, insanlığı kadın ve erkek olarak birbirine yabancılaştıran hiyerarşik toplum siteminden en anlamlı hesaplaşmanın yaşanması olacaktır. Konferansımızda yakalanan ortaklaşma düzeyi, yeni dönemde özgürlük mücadelesini birlikte daha güçlü başaraçığımızın sözleşmesi olmuştur.

18 Ağustos'ta bir kaza sonucu kaybettiğimiz Erdal Yoldaş; Önderliğe, ülkeye, gerilacılığa bağlılığı ve kadınla mücadele arkadaşlığı ile örnek bir insan oldu. Bulunduğu her alanda egemen zihniyetten uzak, kadına yakın duruşu; kişiliğinin sistemden uzak ve korunmuş temiz yanları arkadaşlığı hep güzel kıldı. Paylaşımlarındaki doğal, hesap-sız ve inançlı öz daima duru bir katılımı yarattı. Şehadeti hiç hazır olmadığımız ve kabullenmekte çok zorlandığımız büyük bir kayıptır. Yitirdiğimiz güzel arkadaşımızın özgür erkeğin yaratılışında birçok özelliğiyle örnek olduğuna inanıyoruz. Bu temelde Konferansımız "Şehit Erdal arkadaş, özgür yaşam kararlılığımızdır" yaklaşımıyla; Erdal yoldaşa "kadınla dürüst ve doğal arkadaşlık" sembolü verilmesini ve PJA üyeliğini kararlaştırmıştır. Kadın yoldaşlar olarak, yüreğimizde ve beynimizde, aynı zamanda bilincimizde Erdal arkadaş'a açtığımız yer daima ışıklı olacaktır.

Sonuç olarak, yeni girdiğimiz süreç mücadelenin genişleyeceği, özgürlük felsefesinde derinleşmeyi gerektiren bir süreçtir. 9 Ekim uluslararası komplosunun 6. yıldönümünde ekim ayının kutsallığında cevap verme temelinde gerçekleştirdiğimiz konferansımız; **Beritan, Azime, Bermal, Rewşen, Zinarin, Sarya, Zeynep, Meryem, Rotinda, Eriwan**, ve daha birçok değerli şehidimizin ruhuyla, kararlılığıyla buluşmanın ve insanlığın yaşamını karartmayı amaçlayan komplocuların beyinlerini özgürleşen kadın yürekleriyle darbelemenin adı olmuştur. Toplumsallaşan ve giderek insanlığa mal olan kadın hareketini, sürekli büyütmek, devlet dışı sosyalitenin zihniyet ve siyaset kurumlaşmasının çekirdeği yapmak ve bu temelde insanlığa büyük acılar yaratan hiyerarşik toplum yapılanmasına alternatif kadın eksenli sistemi Ortadoğu topraklarında kökleştirmek; şehitlerimize vereceğimiz en anlamlı cevap ve ödeyeceğimiz borçlarımız olacaktır. Her biri birer özgürlük mirası olan bu değerli yoldaşlarımız özgür kadın kimliğinin yaratılmasında büyük çabaların sahibi olmuşlardır. Bu güçlü miras ve gelenek üzerinde her arkadaşta önemli birikimler ve tecrübeler açığa çıkmıştır. Ancak öncülükte ısrar sürekli gelişimi şart kılar. Bu nedenle kadın yoldaşlar olarak değişimi ve gereklerini kişiliğimizde yaratmak, bunu amacın gücüyle mücadeleye dönüştürmek ve sonuç almak durumundayız. Önderliğimiz ve halkımızın, binlerce değerli şehit kadın yoldaşın anısına bağlılık bununla mümkündür. Önderliğimizin esaret koşullarında daracak cezai hücrelerinde yeşeren canı, yaşam soluğunu bile kadınla paylaşma istemi, kadınla yaşadığı ve yarattığı arkadaşlığa bağlılığı ve özlemidir. Bu bağlılığa cevap olmak da anlamak ve uygulamakla mümkündür. Önderliğimizin kadına gönderdiği çiçeğe dahi el konulması, egemenlikli zihniyetin Başkan Apo'nun kadınlı geliştirdiği egemenlikli sistem dışı ilişkiye tahammülsüzlüğü, gerçek aşk, kadınlı beyinden ilişkilenecek gerçeği karşısındaki gözü kara saldırganlığı ve acizliğini ortaya koymaktadır. Önderliğimizin en temel amacı olan yeni toplumu yaratmak için kendimizi yaratacağız ve bunu tutarlı olmanın ilk kuralı olarak bileceğiz. Yaratılan toplum, kadın renginde yeni uygarlığın başlangıcı olacaktır. Ve bu uygarlık, yeni zihniyeti, örgütü ve insanıyla Önderliğimizin emeklerinden beslenmiş kadının tarihe armağanı olacaktır. Bu kararlılıkla çiçeğimizi egemenlerin elinde bırakmayacağız.

"Çiçeğimizi istiyoruz ve alacağız!"

– IV. PJA Konferansımız yüreği özgürlük için çarpan herkese kutlu olsun!

– Yaşasın Başkan Apo!

– Yaşasın PJA!

Demokratik ekolojik cinsel devrim çağdaş demokrasiyi yaratacak ve insanlığı sosyalizm yolunda ilerletecektir

KADEK'in leninist parti modeli örgütlenmesine yaklaşımı nedir? KADEK kendisi için nasıl bir örgütlenme modeli öngörüyor? KADEK'te ne tür bir demokratik sosyalizm anlayışı geliştiriliyor? Demokratik sosyalizm anlayışının içine neleri sığdırıyor? Bu ve benzeri soruların cevabını doğru verebilmek için leninist parti modelini iyi anlamak gerekmektedir.

Leninist parti modeli; kelimenin gerçek anlamı ile tam bir militan örgütlenme sistemi. Lenin'in kendisi de bu örgütlenmenin büyük ölçüde askeri disiplini dayandığını ifade ediyordu. 20. yüzyılın ilk çeyreğinin koşulları Rus devrimcilerini böyle bir örgütlenmeye götürdü. Bu örgütlenme belli oranda başarılı sonuçlar da ortaya çıkardı. O dönemin devrimcileri böyle bir örgütle çözüm ararken kuşkusuz somut duruma dayanıyorlardı. Militarizmin dünyaya hakim olduğu, insanlığa en büyük boğazlaşma olan dünya savaşlarının dayatıldığı bir ortamda farklı bir örgüt yapısı ile ideolojik siyasi mücadele yürütmek de aslında mümkün değildi. Yürütülebilir diyenler, başka ölçülerle ideolojik siyasi mücadele yürütmeye çalışanlar bir varlık gösteremediler, gelişme yaratamadılar.

“Kadın özgürlüğü, sınıflı toplum uygarlığının kökünden aşılmasını gerektiriyor. Kadın özgürlük devrimi, demokratik sosyalizm çizgisi; hem demokratik devrimin geliştirilmesi, demokrasinin yaşanması hem de sosyalizme ilerlenmesinde kadın özgürlük devrimini en temel akım olarak görmektedir ve ele almaktadır. Çağdaş demokrasiyi geliştirmede hem de insanlığı sosyalizme taşımada en temel, en güçlü, devrimci ve çözümleyici akım Kadın özgürlük hareketi olmaktadır.”

man ve mekan koşullarında olguları ele almayı ve çözümlemeyi gerektirir. Dolayısıyla, zamandan ve mekandan kopuk değerlendirmeler bilimsellikten uzaktır. Bu açıdan sosyalist hareketin insan ve toplum yaşamında gelişen köklü değişiklikleri, dev ilerlemeleri ifade eden 21. yüzyılın başında yaşanan somut durumu, bu yüzyılın ortaya çıkardığı değişimi gelişmeleri irdeleyerek hem ideolojik politik çizgisini hem de örgüt anlayışını geliştirmesi, bunu somutla uyumlu kılması daha doğrudur. Bilimsel yaklaşıma ve uygulanabilir bir düşünce üretmeye uygun olan, bunları günümüzün somutunun tahlilinden elde etmektir. Diğer dogmatizm, ezbercilik, kalıpcılık, metafizik bakış açısı ve yaklaşımı oluyor.

Böyle baktığımızda; 20. yüzyılın başlarının koşulları ayrıydı. O zamanın koşulları tahlil edildi, somut durum değerlendirildi. Zamanın devrimcileri o koşullarda ezilenlerin kurtuluşunu geliştirmek için ideolojik mücadele, politik çerçeve ve mücadele, yine örgüt anlayışları, yönetim tarzları geliştirdiler –uyguladılar–, büyük mücadeleler verdiler, kahramanlıklar ortaya çıkardılar ve büyük başarılar imza da attılar. Gerçekten de 20. yüzyı-

ların, bunları hayata geçirecek örgütlenmelerin, mücadele yöntemlerinin bu somut çözümlemesine göre belirlenmesi gerekiyor. Başarı ancak böyle olur. Somut gerçeklik ne kadar yaratıcı bir düşünce ile doğruya en yakın biçimde tahlil edilirse, o düşüncenin pratiğe uygulanması dolayısıyla da pratikte başarı kazanması o kadar fazla mümkün olur. Yoksa pratikte başarılı olunamaz. Soyut düşüncelerle, yaşamdan kopuk teorilerle, bilgi yığınları ile toplumlar herhangi bir ilerleme kaydedemezler. Buradan bakarak önümüzdeki süreci ve güncel durumu değerlendirmemiz gerekli. Bu çerçevede Başkan Apo, en kapsamlı ve en sistemli değerlendirmeyi Demokratik Uyarlık Manifestosu ile yaptı. Bu, Kürt halkı için bir kılavuz, bölge halkları açısından bir demokratikleşme manifestosudur. Yine ezilenler için ve insanlığın ilerleyişi için en kapsamlı ve sistemli bir teorik çerçevedir. Bunu kesinlikle böyle değerlendirmek lazım.

Burada, içinde bulunduğumuz sürecin ideolojik politik gelişme çizgileri net tanımlanmıştır. Buna bağlı olarak somutu dikkate alan bir biçimde, stratejik taktik anlayışları, örgüt ve çalışma tarzlarını da ortaya koymuştur. Demokratik Uyarlık Manifestosu'nun ideolo-

gözlük devrimidir. Bu temelde kadının ve erkeğin her türlü gerilikten ve gericilikten kurtarılacak, yine baskı ve eşitsizlikten arındırılarak, özgür bireyler olarak cinsler arası ilişkiyi yeniden tanımlama ve yaşanılır hale getirme gereği var. Bu, aynı zamanda bütün özgürlüğe gelişmelerin temelini de oluşturuyor. Sınıflı toplum egemenliği, kadının köleleştirilmesi üzerinde gelişen bir egemenliktir. Uyarlığın erkek egemen sistemi ile sınıflı toplum sistemi örtüşüyor. Dolayısıyla kadın özgürlüğü, sınıflı toplum uygarlığının kökünden aşılmasını gerektiriyor. Bu bakımdan kadın özgürlük devrimi, demokratik sosyalizm çizgisi; hem demokratik devrimin geliştirilmesi, çağdaş demokrasinin yaşanması hem de oradan sosyalizme ilerlenmesinde kadının özgürlük devrimini en temel akım olarak görmektedir ve ele almaktadır. Hem çağdaş demokrasiyi geliştirmede hem de insanlığı sosyalizme taşımada en temel, en güçlü, en devrimci ve çözümleyici akım Kadın özgürlük hareketi olmaktadır.

Üçüncü olarak; demokratik sosyalizm çizgisinin öngördüğü ekolojik devrim olgusu var. Bu da, kapitalizm çağında çok da-

bilincine sahip bir toplum yaratmak ve bu dengeyi daha ahlaki ve bilimsel ölçülere bağlamak önem taşıyor. İnsanlığın geleceğini korumak, yaşatmak açısından önem taşıyor. Nitekim 20. yüzyılın ikinci yarısında ve sonuna doğru çevre akımı daha çok gelişti. Yeşil akım, çevre akımı bu sorunun ağırlığına dayanarak ortaya çıktı. Nükleer atıkların verdiği zararlar belli kesimlerde ortak bir tepkiye yol açtı ve bu da yeni bir düşüncenin gelişmesini, yeni politikaların oluşturulmasını, politik hareketlerin ve mücadelelerin ortaya çıkartılmasını beraberinde getirdi. Günümüzde bunun çok daha ölçülü, sistemli ele alınması gerekiyor. Bir programa kavuşturulması ve gerçek bir mücadelenin yürütülerek dünya çapında bir başarının elde edilmesi gerekli. Bu yönlü tartışmalar da var zaten. İnsanlığı gelecek tehdidinden kurtarmak ve bir de günümüzde yaşamı daha çekici, canlı, temiz kılabilmek için böyle bir mücadele yürütmeye ve bu temelde sonuçlar ortaya çıkarmaya ihtiyaç var.

Demokratik sosyalizm çizgisi, günümüzde bu üç devrim ekseninde gelişiyor, bunun üzerine oturuyor; demokratik devrim, cinsi-

“Özgür birey ne kadar gelişip katılımcı olursa, bu aynı zamanda o kadar özgür ve örgütlü toplumun da gelişimi olacaktır. Özgür birey gerçekte bilinçli, iradeli ve örgütlüdür. Özgür toplum da; bilinçli, iradeli ve örgütlü bir toplum demektir. Dolayısıyla birey bilinçlenip örgütlendikçe ve toplum da bilinçli ve örgütlü bir toplum haline geldikçe, farklı güçlerin baskısına boyun eğme ya da yönlendirmesine ihtiyaç duyma ortadan kalkacaktır.”

Tersine ezilenler adına yola çıksalar da sonunda egemen sömürücü sınıfların hizmetine koşulmaktan, onlarla bütünleşmekten kendilerini kurtaramadılar. Bu da o dönemde yaşanan önemli bir gerçeklik oldu. Örneğin sosyal demokrasi bu bakımdan dikkatle incelenmesi gereken bir akımdır.

Şimdi leninist partileşmeyi kabul etmek ya da reddetmekten ziyade; onun artık aşıldığını, günümüzün somut koşullarında olduğu gibi uygulanamayacağını, geçen yüzyıl içerisinde dünya koşullarının çok köklü değişiklikler yaşadığını, dolayısıyla da sosyalist hareketin örgütlenme anlayışının da değişmesi gerektiğini görmek gerekiyor. Günümüzün somut koşullarına uygun teorik ideolojik çerçeveyi geliştirmek kadar, onun doğru, stratejik taktik çizgilerine uygun düşecek örgüt modellerini de ortaya çıkarmak önem taşımaktadır. Sorunu böyle koymak ve bu temelde çözüm aramak doğru, gerçekçi ve bilimsel yaklaşıma uygun olandır. Yoksa bugünden bakarak; “bugünün ölçülerine uygun değildir” deyip yüzyıl öncesini ret ve mahkum etmeye kalkmak bilimsel bir yaklaşım olmaz. Aynı şekilde bugünün koşullarının somutunu hiç irdelemeden; “yüzyıl önce bu sistem uygulanmış ve başarı getirmiş, o zaman ben yine bu sistemi uygulayım” demek de bilimsel düşüncüyü, yaklaşımı reddetmek olur. Sorunlar böyle ele alınmaz. Diyalektik yaklaşım bunu reddetmektedir. Diyalektik bilime uygun yaklaşım, za-

lı, devrimler yüzyılı haline getirmeyi başardılar. Onları her zaman saygıyla, minnetle anmak gerekiyor. O kahramanlıkları insanlığın ortak değeri, hazinesi olarak görmek ve sahiplenmek gerekiyor. 21. yüzyılın başı ise çok daha değişik bir durumu ifade ediyor. ABD her ne kadar üçüncü dünya savaşını ilan ettiğini söylese de, savaşın koşulları değişiktir. Günümüz dünyasında askeri ve siyasi durum, bunlardan doğan mücadeleler yüzyıl öncesine göre çok farklı. Çünkü ekonomik ve sosyal kültürel gelişme düzeyleri farklı, bütün bunlara yön veren bilimsel teknik düzey çok farklı. Öyle bir bilimsel teknik düzeye ulaşılmış ki, artık ekonomide, siyasette, askerlikte, kültürde ulusal ayrımlar aşıyor, ülkeler ortadan kalkıyor. Küreselleşme denen olgu bir gerçek ve bu yolda ilerleniyor. Geçmişte uluslar düzeyinde bir örgütlenme ekonomik, sosyal, askeri, kültürel gelişme yaşanır, şimdi bunlar dar geliyor, her bakımdan gelişmeyi engelliyor. Dolayısıyla ulusal çitler her bakımdan aşıyor ve insanlık yerküre düzeyinde birleşmeye gidiyor. Ekonomisi dolayısıyla yaşamı birleşiyor, sosyalitesi birleşiyor, kültürel yapılanışı iç içe geçiyor. Daha ileri düzeyde ortak bir insanlık kültürü şekilleniyor. Dilleri yaklaşıyor. Dolayısıyla siyasal olarak da çok daha ileri düzeyde bir ilişki ve birlik yaşanıyor. Birbirini etkileme durumu var.

Bütün bunlar, elbette yeni durumdur. Somut olarak derinliğine tahlil edilmeyi, çözümlemeyi gerektiriyor. İdeolojik ve siyasi akım-

jik politik çizgi çerçevesinin günümüz açısından bazı temel devrimsel gelişmeleri öngördüğünü biliyoruz. Bunlardan bir tanesi demokratik devrimdir. Kürt toplumu açısından demokratik devrim gerektiği gibi, Ortadoğu için de demokratikleşme hayati önemdedir. 21. yüzyılda insanlık, Ortadoğu çıkışlı olarak demokratik uygarlık çağını yaşayabilir. Bilimsel teknik yine ekonomik ve sosyal gelişmeler, böyle bir çağa yürüyüşü zorunlu kılmaktadır. Bu bakımdan hem Kürt toplumu hem Ortadoğu toplumları için zihniyette yenilenme, gerçek bir aydınlanma ile Rönesansı yaşama, yaşamada demokratizmi esas alma ve geliştirmeye ihtiyaç var. Demokratik zihniyet, özgür birey ve toplum gelişimi, demokratik siyaset ve bu temelde yaşamın her alanının demokratikleştirilmesi, yine halklar arası, toplumlar arası ilişkinin demokratik ölçülere bağlanması gerekiyor. Bu bakımdan köklü bir demokratik devrimin gelişmesine ihtiyaç var. Demokratik sosyalizmin, günümüz açısından Kürtler, bölge halkları ve insanlık için öngördüğü temel bir gelişme çizgisi bu.

Demokratik devrimin özü kadın özgürlük devrimidir

Cinsiyet devrimi, bununla bağlı olarak, bunu daha da derinleştirecek ve sosyalizme taşıyacak olan devrimdir. Demokratik sosyalizm anlayışımız, böyle bir devrimi temel olarak ele alıyor. Bu, kadın

ha ciddiyetle ele alınması gereken bir olgu haline geldi. Özellikle 20. yüzyılın ikinci yarısında bilimsel teknik gelişmenin çok ileri düzeye vardığı ve uluslararası düzeyde bunun yeterli bir planlama ve örgütlenmeye, bilimsel ölçülerle esas alan, sömürden uzak kurallara bağlanmadığı bir ortamda doğanın ağır tahribatı ve tüketilmesi, çevrenin kirlenmesi biçiminde bir gelişmeye yol açtı. Bu 21. yüzyılın başında insanlık için ciddi bir tehdit oluyor. İnsan doğa ve toplum doğa ilişkileri ve dengesi ciddi bir biçimde bozulmuştur. Çevre kirliliği, doğanın tahribatı ve tüketilmesi ciddi bir durumdur. Atmosfer bu bakımdan parçalanıyor ve doğal denge bozuluyor. Buradan kaynaklı olarak çeşitli hastalıklar gerçekten insanlığı tehdit ediyor. Bunlara karşı mücadele ve insan doğa, toplum doğa dengesinin güncel gelişmelere ve bilimsel ölçülere göre yeniden kurulması gerçekten büyük önem taşıyor. Bunun mutlaka yapılabilmesi gerekiyor. Yoksa, en az nükleer silahlar kadar bu da insanlığı ve onun geleceğini tehdit ediyor. Dolayısıyla günümüzün temel bir sorunu olarak ortaya çıkıyor. Belki kapitalizm öncesi çağda, yine kapitalizmin ilk aşamalarında da bu kadar ağır yıkıcı bir sorun değildi. Ama şimdi, bu da insanlık için en temel sorunlardan biri haline gelmiştir. Bu bakımdan ekolojik bilinç, çevre bilinci, dolayısıyla ekolojik toplumu yaratmak, yani doğayı kullanmayı bilen, çevre

yet devrimi ve ekolojik devrim. Bunları geliştirecek bir stratejik yapılanma, güç mevzilenmesi elbette oluşmak durumundadır. Buna göre yeni bir stratejik mevzilenme değerlendirilmesi yapmaya, yeni bir stratejik anlayış geliştirmeye elbette ihtiyaç var. 20. yüzyılın işçi sınıfı öncülüğüne dayalı, dar ve şiddetli sınıf mücadelesini öngören stratejik çözümleri böyle bir devrimci süreci karşılamaya yetmez, bu kadar kapsamlı devrimci görevlerin yürütülmesini sağlamaz. Burada tabii kadın öncülüğü, yine yeni temsil etmesi bakımından gençlik öncülüğü ve emekçi sınıfların bütün kesimlerinin mücadelede aktif yer alması aydınların, sanatçıların rolünü oynaması, halkın bütün kesimlerinin bu devrimci mücadeleleri toplumsal değişim mücadelesini kendi özgünlükleri ile ve kendilerini örgütleyerek katılmaları önem taşıyor. Bu devrimci adımların stratejik çerçevesi böyle geniş bir demokratik ittifakı öngörüyor.

Mücadele biçimleri bakımından da, demokratik siyasal mücadele öne çıkıyor. Şimdi demokratik siyasal mücadele anlayışı, 20. yüzyılın silahlı devrim anlayışları yerine bu dönemin mücadelesini başarıyla yürütecek en temel mücadele biçimi olarak belirginleşiyor. İnsan hakları mücadelesi, demokratik mücadele, siyasal mücadele, kitle mücadelesi, hukuk mücadelesi, ideolojik sanatsal gelişmeler ve mücadele bunları oluşturuyor.

A black and white photograph of a man with a mustache, looking down and slightly to his left. He is wearing a dark, long-sleeved sweater over a light-colored collared shirt, and light-colored trousers. He is standing outdoors, with a bright, overexposed sky in the background and some foliage visible at the bottom left.

Bu noktada bir iki bilgilendirmede yarar var. Bu bir kitaptaki senaryodur. Ama bir de gerçekleşene bakalım. Savaş tehditlerini, ordunun nasıl Suriye'nin kuzeyinden girip yirmi dört saat içinde güneyinden çıkacağını, ancak çay molası vereceklerini Türk gazeteleri yazdı. Yine yalnız PKK Önderliği'ni değil, PKK'yi değil rejimi de nasıl değiştireceklerini ve Suriye Başkanı'nı da ordu tipi bir ayaklanmayla devireceklerinden bahsediliyor. Tıpkı Recai Kutan'ın bahsettiği temelde bir ayaklanma oluyor bu. Hem rejime hem Başkan'a karşı düzenleniyor. Ve tesadüfen kurtulan kurtuluyor, ama rejim gidiyor. Başkan da gidiyor. Bunlar bir kitaptaki senaryodur, ama gerçekleşenle tıpa tıp aynıdır. 7-8-9 Ekim günlerinde Tom Hawk füzeleriyle yüklü Amerikan gemisinin Akdeniz kıyısına geldiğini gazeteler yazdı. Ve şimdiye kadar hiç bir NATO tatbikatı İskenderun'da yapılmamıştır. Orada dev gibi gemilerle en gelişmiş teknik silahlarla 22 gün tatbikat sürecektir deniliyor. NATO içinde böyle bir tatbikat yok. Bu füzelerin hepsi çok uzun mesafeli füzelerdir ve o büyük gemilerden çok sayıda füze çıkarıldı ve en yakın yerlere yerleştirildi. Yine Türkiye'nin ekim ayı başlarında sözüm ona bir tatbikatından bahsedildi. Bunlar ekim ayının başlarında giderek hızlanan süreçlerdir. Bunların tatbikatlarla ilgisi yok. NATO yetkililerine sorulduğunda bunun "tatbikat değil cephane aktarımı" olduğu söylendi. Gazeteler dolaylı olarak bundan bahsettiler. İşte muazzam miktarda cephane tamam, gemilerden atılacak füzeler tamam. Yine gazetelerde 7-8 Ekim günlerinde incirlik havaalanına çok değişik, uzun mesafeli uçakların geldiği, bunların füzelerle yüklü olduğu basına yansıyan bilgilerdi. Şunu tekrarlamaya da gerek yoktur. "Gözünüzü çıkarırız, altından girer üstünden çıkarız" diyenler, Türkiye'nin sivil siyasi ve askeri önde gelenleridir. Dikkat edilirse bugünlere kadar her şey tamam. Yani bunları abartmıyoruz. Gazeteleri takip edenler, bütün bu hazırlıkların yapıldığını göreceklere. Zaten tehditler, tahliller, yorumlar çoktur. Toplansa günde bir kitap eder. Neredeyse Suriye'nin hiçbir şeyi bırakılmıyor. PKK'nin hiçbir şeyi bırakılmıyor.

Buraya şu noktaya gelmek gerekiyor, iki yıldır Türkiye İsrail anlaşmasından bahsediliyor. Dikkat edilirse bu anlaşma Rabin'in öldürülüşünden sonradır. Yine Türkiye'de bu son kriz hükümetlerinin, kriz yönetimlerinin devrede olduğu dönemde bu anlaşmalar gerçekleşmiştir. II. Dünya Savaşı dönemi, Hitler'i göz önüne getirelim, ona benzer bir girişimdir. Dikkat edilirse Clinton gibi birisi etkisiz bırakılmıştır. Ki, Rabin gibi dev İsrail politikacısı öldürülmüştür. Etkisiz kılındıktan sonra NATO'nun gizli örgütü GLADIO denetime almıştır. Bundan kuşku yoktur. Türkiye'de özellikle aniden ortaya çıkan bu havayı, 28 Şubat ve daha önceki '91 ile birlikte ele almak gerekir. Genelkurmay adım adım her şeyi dizginledi. Sızmadığı, kontrol etmediği tek bir sivil kurum dahi bırakmadı. Spor ve sanat kurumlarına bile sızdı ve denetimini kurdu. Bu denetimler ne içindir? Böylesine kritik bir günde dev gibi bir kararı vermek içindir. İsrail gibi bir toplumda bile barış yanlıları susturuldu. Amerika'da Clinton'un savaşı fazla istemediğini biliyoruz. Bunun için etkisizleştirildi, beş paralık duruma getirildi. Mesut Yılmaz'ın da kendi partisinde, kendi başkanına karşı marifetleri ortadadır. Bunlar ittifak yaptılar, bu ittifak önemlidir. Ortadoğu'da ittifaktan da öteye iki özel faşist örgütün devleti ele geçirerek kendi devleti içinde bütün demokrasiyi bastırarak, bütün sivil kurumları bastırarak çok gizli geliştirdikleri bir anlaşmayı Ortadoğu halklarının başına patlatma girişimidir.

Savaşın başlaması, Ankara'dan çıkış olayına kadar uzanıyor. Sürekli bir komplo mantığıyla tasfiye etme gibi bir gelenek var, tesadüfen bu başlanmamıştır. PKK Önderliği nasıl kurtulmuştur? Sanırım halkımızın, daha çok dostların, aydınların, yazarların, gazetecilerin merak ettiği bir konu budur. Bu üzerinde durulması gereken bir husus. Tam aydınlatılmamakla birlikte komplolar biraz tesadüf, biraz şans ve biraz da tedbirlilikle aşılmıştır.

9 Ekim ile halkların kaderi karartılmak istendi

9 Ekim tarihinde MED TV neden karartıldı? TC her zaman böyle karartma yapmıyor. Bugün özellikle neden yaptığı çok önemlidir ve çok ciddi bir nedeni vardır. Bugün aslında biz havadaydık. İleride daha da netleşir. Bu savaşın başlayabilmesi için bahsedilen bu füzelerin, uçakların, yine gemilerdeki hazırlıkların, Akdeniz kıyısına gelmiş gemilerdeki füzelerin hepsinin kusması için PKK Önderliği'nin hangi saatte, hangi mekanda olduğunun tespit edilmesi gerekiyordu. Şimdi dikkat edilirse gazeteler "ya Apo ya savaş" diye manşet atmıştı ve bu doğrudur. Bütün veriler gelip ona kilitlenmişti. Savaş başlayacak, ama adam nerede? TC bize teslim edeceğiniz diyor. Suriyeliler şaşkın, "nerededir bilmiyoruz" diyor. TC "hayır, bulup getireceksin." Kaldı ki normal insanlar arasında bile ila git şunu getir denilmez. Ama "hayır, zaman tanımam, zaman bitti, sıfır noktaya gelindi, bıçak kemiğe dayandı, savaş kararı kesin." Nerede bulunduğu çok önemli. Yine alınan bilgiler var. Kesin bugünlerde bombalamalar olması gerekir diyorlar. Tarih hemen hemen aynıdır, 9 Ekim. Bombalama olacak. Ama olabilmesi için gerçekten nokta ve saat

krokilere dayanarak bütün ekonomik hedefler ve Suriye Başkanlık Sarayı bombalanacaktı. Türkiye'de karikatürlere bile geçmiş tir. Hafız Esad'ın nasıl yerle bir edileceğini, paramparça edileceğini, rejimi yıkacaklarını, yeni bir rejim getireceklerini bütün gazeteler yazdı. Bunların tekrarlanmasına gerek yok. Parlamentoda bunların hepsi konuşuldu. Suriye'ye neler yapmak gerektiğini, nasıl ders vereceklerini dile getirdiler.

Bu savaş böyle başlasaydı acaba sonu nasıl gelirdi? Bunu düşünmek bile korkunç. Bu bir şaka değil ya da bir romandan yapılan bir alıntı değil. Böyle olacaktı, olmamasının tek nedeni ister tesadüf, ister şans, ister tedbir ne denilirse denilsin, beklenilen noktada bulunulmadı. MED TV'nin karartılması da bunun bir parçasıdır. Sağ olunsaydı konuşulacaktı veya komplo gerçekleştirilseydi MED TV artık konuşturulmayacaktı. İşin püf noktası budur. Bu operasyon başladıktan sonra Kürtlerle ilgili fazla bir şey kalmayacaktı. Muhtemelen propaganda yapılacak, araç da bertaraf edilmiş olacaktı.

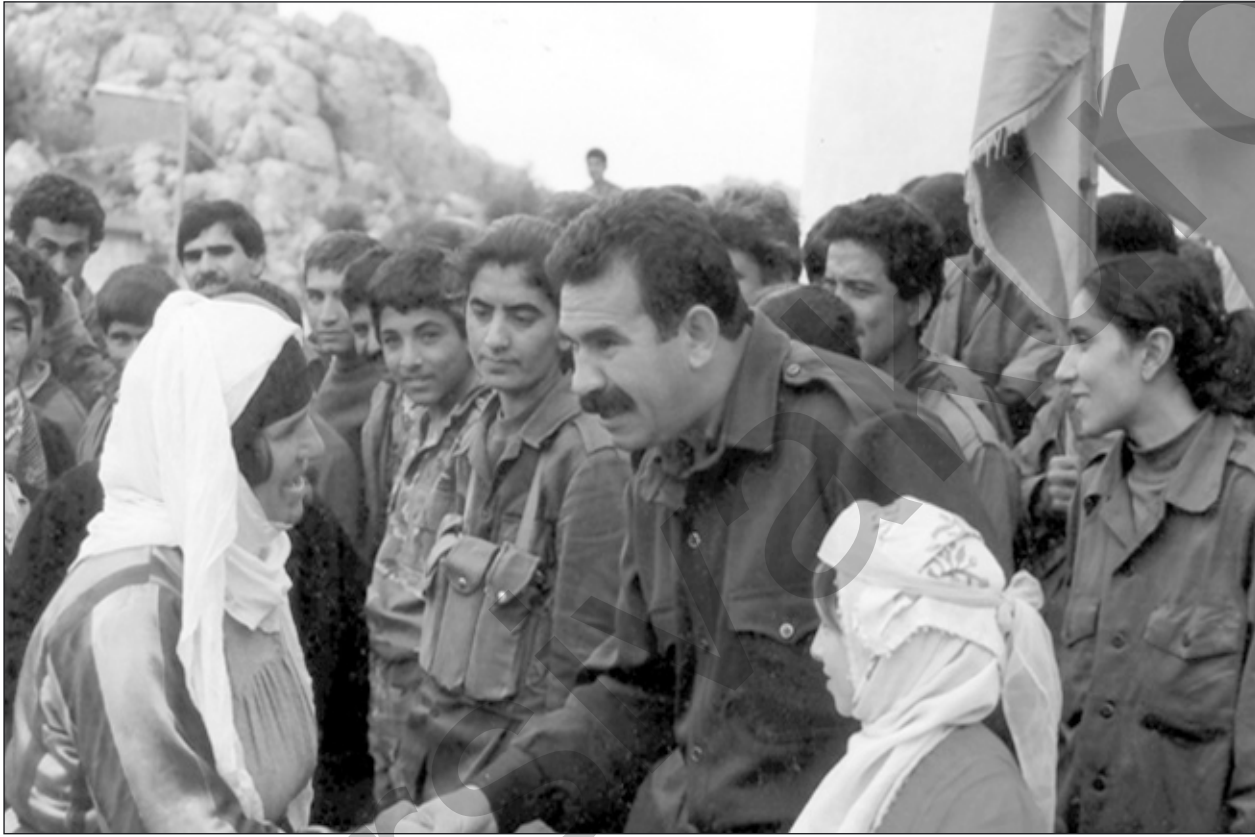
Neden bir başka gün değil de 9 Ekim cuma akşamı? Şimdi her şey ayan beyan ortada. Rezilce, çirkefçe, namussuzca ve alçakça kendilerini ele verdiler. Mesut Yılmaz'ın 6 Mayıs komplosundaki durumunu

çok daha büyük bir savaş anlamına gelir. Sıradan olaylar değil. Bize karşı uygulayacakları plan hepsini aşar. Bu savaşın sonuçlarını göz önüne getirirsek, birisi adım adım Lübnan'ın çökertilidir, birisi Irak'ın çökertilidir. Bu da Suriye ile birlikte tüm Ortadoğu'nun çökertilisi olacaktır. Ortaya çıkan durumda bunlar hakim olur mu? İşte faşist çığırın Hitler örneği! Şurayı burayı düşürdü, güneyi kana buladı. Bu da öyle olacaktı.

Şimdi PKK'ye baştan beri dayatılan üç ana dönemde üç komplo vardır. Ve bunlar öyle kısa bir değerlendirmeyle yetinecek konular olmadığı gibi yeterince anlaşılmış konular da değildir. Tabii salt PKK Önderliği ile ilgili olması da o kadar önemli değildir. İş biraz daha kapsamlıdır. Bu açıdan oldukça anlatmak, deşifre etmek gerekiyor. Bu olmadan tutarlı, namuslu hiçbir Kürt'ün, hatta hiçbir Türk veya devrimcinin de olayları doğru yorumlayacağını sanmıyoruz.

Tarihimiz komplolara karşı mücadele ile yazıldı

Olgaşık devletin gerçekten çok hileli, komplolu bir mücadele geçmişti. Ve Türkiye'de yüzü açığa çıkmıştır. Biz başımızdan geçenleri açığa kavuşturarak

gerekiyor. Bu füzeler Sudan'da kullanıldığı gibi bilgisayarlarla çalışır. Yer ve saat belli olmalıdır. Dikkat edilirse Mesut Yılmaz o gün "son uyarı" dedi. Asıl savaş kararı buydu. Aslında meclisten de yetki alındı. Her türlü tedbir alındı.

O gün, o saatte nerede olunabileceği bazı dostlara söylendi. Şimdi kuşku var denilmeyecek, ama araştırılacak. O gün o saatte bir sözü yerine getirmek durumundaydılar. Sözlerini yerine getirmedikleri gibi "filan saatte mutlaka şöyle sonuçlanabilecek bir hareket tarzı içinde bulunacaksınız" telkininde bulunmuşlardır. Bu kabul edilmedi. Neden bu saat, neden illa öyle olacak? Komplo kokusu var, kabul edilmez denildi. Bir iki saatlik ciddi bir tartışmaya yol açtı ki, bu yüzde yüz beklenilmeyen bir şeydi. Cuma akşamı oluyor, böyle bir tartışmayla birlikte hayretler içinde kalınıyor. Neden böyle bir saat dayatılıyor? Demek ki oyun oynanıyor. Bu bizim için kesin bir komplo. Kabul edilmez denildi. Bu tartışmaya bağlı olarak mekanı ve zamanı bekledikleri gibi değil, farklı gerçekleştirdik. Bu bir şanslı, bir tesadüftü veya bir tercihti, bu o kadar önemli değil. Bekledikleri saat, füzelerin kusacağı saat belirledikleri gibi çıkmadığı için mekan da bekledikleri mekan değildi. İki mekan seçmişlerdi. Her ikisi de bizim gidebileceğimiz mekan olmayınca bu plan yürümedi.

Açıkça şu söylenebilir, eğer o saatler kendilerinin bekledikleri gibi gerçekleşseydi, Ortadoğu bölge savaşı denilen savaş, Clency'nin Savaşta Yol Açan Eylemler kitabında olduğu gibi gerçekten Suriye'deki bulunulan noktayı da biliyorlar, her türlü füzeyle orayı bombalayacaklardı. Ardından ekonomik hedefleri de bombalayacaklarına dair gazetelerde bir sürü kroki çizilmişti. O

hatırlamak gerekir. Çankaya'da Genelkurmay, Demirel ve Mesut ayakta zirve yaptılar, bunu gazeteler yazdı. Mesut "bekleyin, 6 Mayıs günü çok önemli açıklamalar yapacağım" diyor. Açıklamalar yapacağı haberlere de geçti. Basın toplantısında gazeteciler "neden hiçbir şey konuşmadın?" diye sordular. Çünkü komplo gerçekleşmemişti. Ama şimdi bu çok çığırına bir gelişti. Bir kişi için bütün bir ülkeyi yerle bir ederek, kuzeyden girecek güneyden çıkacak, hem de yirmi dört saat içinde! Ne Başkanlık Sarayı kalacak, ne ekonomik hedefler, ne havaalanları kalacak! Sebep, "bir teröristi öldürmek." Tıpkı Sudan'da olduğu gibi!

Anlaşıyor ki Washington Antlaşması, Kürtleri yanıltmanın en çirkin belgelerinden birisidir. Ortada uygulanacak bir anlaşma yoktur. Salt Kürdistan'da olası bir direnmeyi, bir birlikteliği boşa çıkartmak için önlerine atılmış bir avdır. "Gitmeyin" deniyor. Bekliyorlar. Mesut Barzani "20 Eylül'de döneceğim" dedi. Dönmedi, akıl hocaları "Apo bitirdikten sonra Suriye, şurası burası düşürüldükten sonra gidin, zaten oralar sizindir" diyorlar. Bunlar gafilce ve sersemce bu planlara, oyunlara gelebilecek kişiliklerdir. Şimdi doğrudur, bu plan uygulansa Ortadoğu düşer. Sonrası ne olur? Bunun tarihini burada fazla açmayacağız. Ortadoğu'yu gerçekten düşürecek güçleri var. Afganistan'da Talibanlar boşuna çıkarılmadı. Böyle direnebilecek Arap ülkesi yok. Şimdi bir daha ekonomik, askeri, siyasi stratejik ittifakı göz önüne getirelim. Netanyahu'nun eylemden –operasyon demeyeceğiz– birkaç gün önce "Ortadoğu çapında bir ittifak" diyordu. Bu Körfez Savaşı'ndan daha ağır bir savaş demektir. Yine öзде Güney Lübnan'daki savaştan

çok sayıda insana yardımcı oluruz. Birinci komplo dönemi başından beri vardı. Bu defalarca anlatıldı. Bazıları bunu hikaye sandı ama aslında bu bir gerçektir. Tarih boyunca tüm Kürt hareketlerine bir yaklaşım tarzıydı. Bizi de öyle klasik bir hareket sanarak öyle kullanmaya çalıştılar. Bizim politika yapma tarzımız da buna göre şekillendi. Bir iki tedbiri elden bırakmama kaydıyla atılması gereken tarihi adımları atmama gibi bir yola girmedik. Yani her an düşmanın direkt veya dolaylı sızma gücünün olabileceği, bunlara karşı nasıl bir tutum içine girileceği göz önünde tutuldu. Biz bu konuda bir yöntem hatası yapmamak için alabildiğine kendimizi zorladık. Ve yöntemi belirledikten sonra her türlü ilişkiye kendimizi açık hale getirdik. Bu hem bizim bir zaafımızı hem de güçlü bir yönümüzü ortaya çıkardı. Tabii zayıf olan yön şuydu; kuşku yönlerle, kuşku özelliklerle çalışmak eğer alabildiğince duyarlılıkla, tedbirle iç içe olmazsa bu adımı başından itibaren mahveder. Şimdi biz bu durumu telafi edecek tedbiri hiçbir zaman elden bırakmadık. Hatta gerektiğinde kendimizden de kuşku duyarak, düşmanın kişiliğimizde geçit bulmaması için oldukça sorgulamalı ve bilimsel bir yaklaşımı esas aldık. "İçimizdeki düşman" diye bir kavram bile çıkardık. Bunlar her Kürt için geçerli kavramlardır. İçimizde örgütlenmiş düşmanı göremeyenin, dışardaki düşmanı görüp de savaşıacağını sanmıyoruz.

Şimdi baştan beri farklı bir yaklaşım yöntemimiz vardı ve bu giderek gelişti. Kimler sızdı, nasıl sızdılar, pek önemli değildir. Ama bunlar da vardı. Bir Yükseköğrenim Derneği kurulmuştu ve bazı tutuklular da gelişti. O dönem Emniyet Genel

Müdürlüğü'nde "bir Kürt ulusal kurtuluş ordusu kuruluyor" deniliyor. Ve bu tarihte böyle bir tespit önemli. Dolayısıyla sızma da olacak ve nitekim oldu da. Bu sızmanın daha çok MİT ile Emniyet Genel Müdürlüğü istihbaratı çerçevesinde geliştiğini belirtmek gerekiyor. Tüm sol gruplara, yine kanundışı dedikleri örgütlenmelere karşı esasta bu tedbir geçerliydi. Fazla korkulacak bir şey değilse Emniyet Genel Müdürlüğü istihbaratı devreye girer, yok eğer daha tehlikeliyse MİT devreye girer ve görevleri biraz da karışiktır. Emniyet istihbaratıyla MİT istihbaratının karşı karşıya gelmesi, bu karışıklıktan ötürüdür. Ve halen gündemin önemli bir meselesi olarak kendisini gösteriyor. Ama özünde hemen hemen benzer görevleri icra ederler. O dönemde böyle olmuştur. PKK Önderliğini sınırlı olarak emniyet, ama daha ağırlıklı olarak da MİT'in yakın denetimiyle kontrol altına almaya ve etkisizleştirmeye çalıştılar. Bu 15 Ağustos Atılımı süreçlerine ve hatta bir yıl sonrasına kadar gelir ki, kesin tarihlerle ayırtılamaz. PKK'nin MİT tarafından izlendiği yıllar, daha çok ideolojik grup ve biraz da örgütlenmeye çalıştığı yıllardır. Bu konuda ne yapıldı? Daha iyi anlaşılabilmesi için bu öğeleri karşımıza fazla almadık, hatta yakınımıza aldık. Nasıl ki onlar bizi yakınına alıp denetim altına sokmaya istiyorlarsa, biz de onları yakınımıza alıp denetimde tutmaya çalıştık. Bu çok bilinçli miydi? Hayır! Ama biraz ihtiyatlı bir yaklaşımla bu yılları kurtarmaya çalıştık. Ankara'dan kurtulmaya çalıştık. PKK'yi devrimci bir ideoloji, grup olarak süreçten çıkarmak tarihi öneme sahipti. Bu halen parti militanlarımız tarafından olduğu kadar kamuoyumuz tarafından da fazla anlaşılmış değildir.

Uğur Mumcu'nun bir incelemesi vardı. İncelemek istiyordu. Ankara'da nasıl örgütlendi böyle bir grup? Sanırsız bunu da yapmadı. Tam böyle bir süreçte vuruldu. Bunun belki bu incelemeyle bizim gerçeklerimizle bir ilişkisi olabilir. Çünkü ciddi bir incelemeydi. Muhtemelen MİT'in yaptığı önemli hataları ortaya koyabilirdi. Dikkat edilirse MİT'teki iki kanat çatışması, birbirlerini yiyecek kadar şiddetli bir tarzda devam ediyor. O dönemde böyle bir şey olmuş olabilir.

Demirel'in danışmanı Cüneyt Arcayürek'in deyişiyle "daha '78'de yılan bir karıştı, bir askerimiz potinini kaldırsaydı bunu öldürebilirdi." Artık hataları her neyse şimdi tamir etmeye çalışıyorlar. Bunları o zaman aşabildik. Diyarbakır'a ulaşıldı. Diyarbakır'da PKK'nin ilk Kuruluş Kongresi diyebileceğimiz çalışmasını da benzer koşullarda yürüttük. Mevcut bir denetim mekanizması altında yürütülüyordu ve biraz da meşrulaşmış bir yaklaşımdı. Bu iyi değerlendirildi. Burada PKK'yi isim olarak belirlemek ve Kürdistan'da kuruluş toplantısına kavuşturmak, parti davası açısından iddialı olanlar için önemli bir adımdır. Kuruluş bildirgesiyle birlikte –ki bu '79'un ocak ayı oluyor– daha bahara girer girmez tufanın kopacağı artık kesinleşmişti. Ya bu adım tutacak ya da tarihe derin bir iz bırakacak gidecek bir anlayışla Mardin'e, Mardin'den Urfa'ya yönelik. O zaman Hilvan-Siverek eylemleri vardı. Bu eylemler PKK'nin resmi ilanı gibi olacaktı. Bu süreci kontrol eden, daha çok bizim bünyemizde oturtulmaya çalışılan bir istihbarat sistemi söz konusuydu. Bu dönemde Özel Harp Dairesi'nin bir elemanı da bizi yakalamaya çalıştı. Bu bir askerdi, Kürt'tü. Buna Pilat diyorduk; arkadaşlar bilir, çok sağlam eğitilmiş birisiydi. Bu sızdı. Bunun amacı gerçekten operasyoneldi. Ankara'da bir operasyon gerçekleştirdi. Halen Karasu arkadaş yaşıyor, onun tutuklanmamasıyla sonuçlandı. Daha sonra da epeyce peşimize düştü. Fakat biraz deşifre olduğu için fazla etkili olamadı. Bu Pilot '77'de faşist darbe yapan N. Kemal Ersun ile bağlantılıydı ve daha o zaman bizim hareketimizin bir komployla tasfiyesi kesin gündemdeydi. Ama üç beş kişilik bir hareketin bir darbeye yol açması anormaldi. Henüz partinin ismi yok, kitlesi, eylemi yok. Birkaç kişilik grubu aşmamış, dolayısıyla darbenin fazla zemini yok. Bu nedenle darbe '80'lerde oldu ve bu esas olarak bize yönelik bir darbeydi.

“Gerillanın çeteleşmemesi, marjinalleşmemesi için aşama kaydettik. Yine küçümsenmemeli, örneğin bir Nikaragua’da Zero adında bir komutan çıktı, devlet oldu, ardından Nikaragua’yı çökertti ve şu anda da muhalefette küçük bir grupları var. Yani bir devleti bile bu duruma getiren bir “çetecilik,” zor bela nefes alıp veren bir PKK gerillasını nasıl çökertemez?”

Bilinen Ortadoğu çıkışı, Ortadoğu’da değişik çalışma ve 15 Ağustos Atılımı’na geliş sürecinde devletin o zamanki temel yorumu şudur; bir 15 Ağustos Atılımı çıkamaz, çıksa da fazla gelişme şansı olamaz. 1985-86’ya kadar böyledir. Dolayısıyla çok özel bir komplo için düşünmeye gerek yoktur. Eski denetim mekanizmaları kendilerine göre yeterli oluyor. Örgütü içerden örgütsüz bırakma, bozgunculuk, dedikoduculuk, her türlü laçka ilişkilerle ülkeye bir daha dönemez duruma getirme amaçları. Biraz da Avrupa’yı teşvik ederek oraya gidip tükenmek beklendi. Ki Dev-Yol o süreçte böyle tükendi. Bir sürü sol grup böyle yozlaştı. O zamanki ögeler –ki bunlardan belli başlıları bilinmektedir– epey çaba harcadılar. Fakat hareketin yönünü ’82’lerde ülkeye çevirebildik. Bu şiddetli bir mücadeleydi. Ve daha çok da bu tiplere karşı bir mücadeleydi. Bazıları bilinçliydi. Semir denilen Çetin Güngör vardı. Bazıları bunun etkisi altına girmişlerdi. “Hakkari’ye giderseniz hepimiz imha olursunuz, Avrupa yaşamın yoludur” diye çok sıkı bir çalışma yürütüyordu. Bu önemli bir süreçti. Böyle zihinlerle oynayarak, o zamanki zorlukları öne çıkararak böyle çok sınırlı olan grubumuzu ülkeye göndermemek için olağanüstü çaba harcamışlardı. Bilinen bu tipler bozgunculukta sınırlı tanınamışlardı. Bizim o zamanki yönteminiz “ne pahasına olursa olsun ülkeye dönüş ve olası silahlı mücadelenin imkanlarını mutlaka geliştirme, yaratma” biçimindeydi. Bu dönemi böyle kapattık. Bazı şeyler olmadı değil, tasfiyeler de oldu. Fakat bu yüzden 15 Ağustos Atılımı istediğimizden çok daha zayıf başladı. Hazırlıklar on kat daha güçlü bir başlangıca uygundu. Bu iç bozukluklar nedeniyle sınırlı bir atılım imkanı ortaya çıkarabildi.

Zindan direnişi ve gelişen tasfiye girişimleri

Ondan sonra devreye giren biraz daha değişikti. Dikkat edilirse o zamanın büyük örgüt üyesi niteliğinde olanlar zindanlara doldurulmuştu. PKK, yüzde 1980-90 zindandaydı. Yüzde 10 kılıç artışı dışarıdaydı. Dolayısıyla zindandaki PKK üzerine çok yoğun bir biçimde yönelim oldu. Bilişildiği üzere Mehmet Hayri Durmuşların, Kemal Pırların ve yine Ferhat Kurtayların eylemi içinde bitirilmek istenen PKK’nin çizgisini ne pahasına olursa olsun savunmaya dayalıdır. Yine Mazlum Doğan bunu en başta büyük bir direnişte temsil etmeye çalışıyor. Ve bilindiği üzere 1981-82’lerde çok vahşi bir baskıya karşı ‘insanlığımızdan, kimliğimizden, partimizden vazgeçmeyiz, insanlık onuru işkenceyi yenecektir’ sloganları altında bu vahşi uygulamalara karşı parti savunulmuştur.

Bundan çıkarılacak bir sonuç var. Bazıları partiden vebadan kaçır gibi kaçıyor. O zaman meşhurdur ve gazeteler yazdı, “Ağrı isyanından beri mezara konulup üstü betonlanan, ama betonu çatlatıp filizlenen bir çiçek gibi” değerlendiriliyordu. Kürtlük o zaman böyle ortaya çıkarıldı ve böyle temsil edildi. Şimdi biz o şehitlerin anısına ne pahasına olursa olsun bir gerilla hareketiyle yanıt vermek istedik. 15 Ağustos Atılımı bu derin endişeyle bağlantılıdır.

Fakat içerde yoldaşların en değerli olanları tarihi direnişlerle şehit oldular. Geri kalanlar üzerinde jandarma direkt görevlidir. Diyarbakır başta olmak üzere Kürdistan’daki isyan bölgelerinde jandarmanın istihbarat kolu olarak JİTEM daha çok işkenceyi yönlendiriyor. Dolayısıyla zindandaki sızma JİTEM adına bir sızmadır ve gerçekten çok tehlikeliydi. En değerlileri katledilirken, diğerleri de yavaş yavaş rehabilitasyonla düzenleleştirilmeye yönelik bir politika içi-

ne alındılar. Orada çok ilginç bir biçimde Mehmet Şener denilen kişi ölüm orucuna 45. günde katılıyor. Ve 45. günde katılan bir kişi en çok 15 gün oruç tutacak. Zaten 58. günde şehitler verildi. Dolayısıyla bitecekti. Böyle hileli bir giriş yaptı. İşte güya Mazlum Doğan “bu benim halifemdir” demiş adı altında bir demagojiye başvurarak zindandaki inisiyatifi ele geçirdi. Bu JİTEM’in inisiyatifidir. Abdullah Cingöz Batman’da general olarak görev yapıyor. Sanırım bu dönemde ilişki kurulmuş. O zamandan örgütleniyor. Çok ciddi olan zindan direnişine, hem de bu yoldaşların kanı üzerine bu kişilik gerçekten çok ustaca bir denetimi gerçekleştirebiliyor. Ardından geliştirilen ’84 Ocak direnişi var. Orada da kesinlikle direnişi kırıyor. Hem de muazzam direnişlerin direniş ruhunu elbise giyerek, marş söyleyerek kırıyor ve bunu oldukça ustaca yapıyor. “Halızam yerinde değildi, delirmiştim” gibi kelimelerle zindandaki militanları da oyalıyor ve başarıyor.

1987’ye doğru geldiğimizde bu anlayış kendini zindana hakim kılınıyordu. ’88’de dışarıda içimizdeki bozgunculuğa bilerek ya da bilmeyerek alet olanları tasfiye etmiştik ve bir boşluk doğmuştu. İçimizdeki durumu tekrar kontrol etmek açısından bu kişilik çıkarıldı, bizim yanımıza kadar da geldi. Ne olursa olsun bir yıl kalmak istedi ve kaldı. Bir şeyi çok iyi tanımadan, olgunlaştırmadan, mücadele etmek kesinlikle sonuç vermez. Mücadelenin de kendine göre kuralları vardır. Teshisi iyi yapmazsan tedavisini iyi yapamazsın, bir işi çözmeden onu nasıl ayıklayacağını bilemezsin. Kaldı ki halen çok kişi kuşkulu. O yıl bunlar bize rakipmiş, kendimizden başka kişiliklere, önderlere yer vermek istemiyormuşuz gibi suçlamlar halen sürüp gidiyor.

Halbuki gerçekten o kadar kutsal direnişçilerin anısına bağlı binlerce direnişçi var. Zindanda korkunç işkenceler var. Onların mirası üzerine böyle sızmak inanılmaz bir olay ve bu dışarıya da yansıtılmak istendi, hem de çok iyi örgütlenilerek. Bizi de inandırarak tabii. Çünkü basit bir olay değil bu. Çok kapsamlı, planlı, inandırıcı bir biçimde gerçekleştiriliyor. Tabii bunun bir parçası bu iken, dışarıdaki parçası da özellikle 15 Ağustos Atılımı’nın başlamasıyla birlikte bu Cem Ersevergilin örgütlemesiydi. Daha çok bizim mücadelemizin patlak verdiği Botan’da, Silopi’de, biraz da üçgünde, Irak ve kısmen de Suriye’de, kısaca hareketimizin böyle gelişim gösterdiği alanlarda, çok sıkı bir örgütlenme yürütüldü. Bu iki örgütlenme daha sonra bütünlüştü. Ve ’90’ların başlarında bizim Ortadoğu’daki faaliyetlerimize çok ciddi bir biçimde müdahaleler söz konusu oldu. Bilişildiği gibi Hasan Bindal arkadaş katledildi. Hem de içimizde, yönetim adı altında bu yapıldı. Bu bir provaydı. Yine bu Güney’de ihanetin başını çeken Sarı Baran denilen kişilik vardı. Çok bilinçli bir şahadetti Hasan Bindal şahadeti. Şimdi bu şahadet bize şunu gösterdi; tehlike burnumuzun dibine kadar gelmiş, bu bir prova; eğer başarılı olursa, çözemsek bu cinayeti, ondan sonra gerçekten sıra Önderliğe geliyor. Yine dikkati çekmek gerekiyor, Cem Ersever takımı o zaman şunu söylüyordu, “biz Bekaa’ya ulaşmıştık. Her an Apo’yu vurabilirdik, ama bize dediler ki, sağ ele geçirin, sağ şuraya getirin, sağ buraya getirin”. Şimdi böyle gelişmeler çok çarpıcıdır. O zaman ulaşım ulaşmamaları o kadar önemli değil, ama eylem yapabilecek duruma da gelmişlerdi. Fakat biz de yine boş durmuyorduk. Nitekim bu olayı çözdük. Biraz yoğunlaşmamızla birlikte, gerçekten ta ’82’lerde zindanda geliştirilen ve ’90’larda tamamlanmak istenilen büyük bir komployla karşı karşıya olduğumuzu gördük. O

komple aynı yıl içinde tamamen yok edildi mi? Hayır. Öldüremedik, çünkü öldürmemiz halinde inanılmaz ölçüde kendisine gözyaşlarıyla, duygusallıkla, aşkla bağladığı insanları olumsuz etkileyebilirdi. Halen hatırlanır, bir ekmek bulmak için fır dönmüyoruz; kimlik bulmak, emniyetli yer bulmak için gece gündüz nefes nefese çalışıyoruz. O da hazırladığımız yemeği, verdiğimiz kimliği, rahatı kendi amaçları doğrultusunda değerlendiriyor. Ve oldukça uzman olduklarını belirtmek gerekir. Kısaca yapıyı yüzde yetmiş beş duygusal bağlarla kendilerine bağlamışlar. Tehlike burada.

Mücadelenin zorlukları var. Bir Hakkarî’ye, Botan’a gitmek çok zor, ölümü kesin göze almayı gerektiriyor. Her türlü zorluğu kesin göze almak gerekiyor. Bunlar ise diyor ki, “gitme ölüm vardır, biz size yaşamı vaad ediyoruz.” Tabii bunlar çok sinsi yöntemler. Şimdi bunu boşa çıkarmak gerçekten çok zor ve uzun süreli zahmetli bir iş oldu, yapımızın geriliği nedeniyle. Yapımız fazla politik değil, örgütsel kuralları bilmiyor, örgütü işletmiyor, fazla sevgisi yok, akla karayı birbirinden ayırt edemiyor. Merkezimiz de dahil hepsi böyledir. Dolayısıyla işi sürece, olgunlaşmaya bırakmak tek doğru yolu ve öyle yaptık. Daha sonra zaten kendiliğinden ihanetin yanına kaçtılar ve açık düşmanla işbirliği halinde, saldırılarını düzenlediler.

Şimdi ’91 başlarına kadar esas itibarıyla JİTEM, jandarma ve asayiş kolordusu uğraştı bizimle, fakat başaramadılar. Bu dönemde bir yol ayrımı ortaya çıktı. Özal’ın bilinen siyasi çözüm yollarıyla, yöntemleriyle ve bunlara ilişkin tartışmalarla yeni bir genelkurmay devreye girdi. Ki bunu Mehmet Ali Kışlalı’nın kitabında çok iyi görmek mümkün ve bir sürü böyle kitap daha var. Bizzat Doğan Güreş’in kendisi “biz işe tamamen topyekün seferberlik ruhuyla el attık” diyor. Tabii bunu daha önceki yöntemleri eleştirerek yapıyor. Bu eleştiri dört tane jandarma kuvvet komutanının tasfiyesini de içeriyor. Cem Erseverlerin tasfiyesini içeriyor. Yine bir sürü alt düzeyde subayların tasfiyesini içeriyor. 1991-92’de İsmail Selen’den başlamak üzere Genelkurmayın Özel Harp Dairesi bölümü işi çok ciddi ele alıyor. İşte günümüzde kadar gelecek olan komplolar temellerini buradan alıyor. Daha öncekilerle de bağlantılıdır. Ama daha öncekiler eksik bulunuyor. MIT’in, yine JİTEM’in o tarihi komplo süreçleri eksik bulunuyor. Bu kez bizzat genelkurmayın kendisine bağlı daha üst düzeyde Özel Kuvvetler Komutanlığı denilen bölümün en vurucu, en kural tanımaz, kanun gücünde çalışan bir kurumun sorumluluğu altında yürütülüyor.

Demirel-İnönü hükümeti, kesin genelkurmayın örgütlediği bir hükümetti. Dikkat edilirse Mesut Yılmaz, ’91 yılında yine genelkurmay emriyle ANAP’ın başına getirildi. Ve Özal da beş paralık duruma düşürüldü. Bu çok sabittir, tarih bunu iyi bilir. DYP’ye de bu Çiller denilen kadına paraşütle indirme biçiminde bir genel başkanlık verildi. Özellikle CHP için de benzer şeyler söylenebilir. Yani 1991-92’lerden itibaren geliştirilecek savaşta –ki buna topyekün savaş diyorlardı– önemli mekanizmalar bu kişiliklerle dolduruldu. Buna diğer sivil kurum ve sendikaları da eklemek gerekiyor.

O dönem Özal’ın öldürülmesi, DEP’lilerin içeriye alınması bu genel komplo küçük parçalarıdır. En büyük parçası da bildiğimiz gibi köylerin tümüyle yıkılması –ki bu, genelkurmayın bizzat eliyle yürütülüyor– faili meçhul cinayetler –sanırım böyle 4-5 bin cinayet var– gibi uygulamalardı. O zamanki kuvvet komutanlarından birisi şunu söylüyordu. “Öldürülmesi gerektiği kadarını öldürdük. Fazlasına lüzum görmedik, bıraktık.” Bu kadar açık konuşuyor bunlar. Evet, öldürmeleri gerektiği kadar öldürdüler, yıkmaları gerektiği kadar yıktılar ve ’95’e böyle geldiler.

Şemdin ile mücadeleye dayatılan çetecilik

Şemdin Sakık’ın 3 Ekim’de çok ilginç bir tavrı vardı. Sözde mahkemeye çıkarılacaklardı, ama fazla mahkeme yapmadılar. Sanırım işin öneminden ötürüydü. Bu adam üç kelimelelik bir şey söyledi, “gerillacılık yapmayacağım, itiraflıkılık yapmayacağım, köy koruculuğu yapmayacağım, ama barış savaşçısı olacağım.” Bu sözler önemli, komploun diğer bir yönünü görmek açısından ve özellikle aydınlarımız açısından çok önemli. Çünkü zindan artık PKK’nin yüzde onudur, ama PKK’nin yüzde sekseni gerilla demektir. Dolayısıyla genelkurmayın tüm dikkati gerillayı çözmeye ayrıldı. Vardığımız tüm sonuçlar, bu Şemdin denilen kişiliğin daha önceden belli ilişkilerle hazırlanması var. Ama esas itibarıyla ’93, onun kendini örgütleyip hamleye geçtiği bir yıldır. Gerilla tasfiyesine, bu kişilik çok etkili bir biçimde katılıyor. O dönemlerde hemen bu kişilik neden böyle diyemedik. Propagandası yapılmış, ‘askeri komutan’ diye BBC, bunu sık sık yapıyor, Avrupa istihbaratları hep ‘önemli ikinci adam’ diye söz ediyorlar. Bir merkezden öyle hazırlanıyor. Gerillanın kesin hakimisi olacak, bütün komutasını o idare edecek. Aslında biraz yakından tanıyanlar, böyle bir yetenekte olmadığını bilirler, ama çok özenle bunun hazırlandığını ve birçok istihbarat örgütüyle işte “ikinci adam, Diyarbakır başta olmak üzere içeride tümüyle hakimiyeti elde tutan adam” diye reklamının yapıldığını bilmekteyiz. Burada da tabii ihtiyatı elden bırakmamak kaydıyla, biz çabalarımızı sürekli yoğunlaştırdık, kontrol etmeye çalıştık. Ama gerçekten gözü kara bir biçimde, kural tanımaksızın mutlak egemen olmak gibi bir niyeti olduğunu o tarihlerde biz de gördük ve buna göre tabii tedbirlerimizi peşi sıra geliştirdik. ’95’e gelindiğinde bunlara göre işin askeri yönü bitti, geriye bu marjinalleşmiş, yani nefes alamaz duruma gelmiş gruplar kaldı.

Şemdin’in sahte bir operasyonla tutuklanması, içeriye alınması, PKK’nin yarı kontra bir örgüte dönüştürülmeye çalışılması planın bir parçasıydı. Nitekim bugün çeteleri görüyoruz. Şemdin kendi ideolojik komutasındaki dar grupları da önemli oranda çeteleştirmişti. PKK’nin ideolojisi, kuralı diye bir şey bırakılmamıştı. Buna en fazla çıkanları da, cinayet dahil her türlü yöntemle tasfiye ettiği bilinmektedir. Genelkurmayın “duruma hakimiz, bitmiştir” demesi, biraz da bu öğeye, bu unsura dayalı çalışmalarının bir sonucudur. Neden gecikildi? Neden buna tam müdahale edilmedi? Biz üç dört sefer sorgulamaya da aldık. Bizim en yakınındaki arkadaşlar –Amed’den tutalım Serhat’a kadar– “neden böyle oluyor?” diye soru işaretleriyle yüklü yaklaşıyorlar. Yine kimin üzerine biraz gidiyorsak çekemiyor. Yani böyle propagandası iyice hazırlanmış. Yapmamız gereken, hem yapımızın hem kamuoyunun nezdinde nasıl birisi olduğunu ortaya çıkartmaktır. Bundan daha etkili bir yol alamazdı. Ve bizim de muazzam örgüt-

sel çalışma yaparak partinin çizgisine bağlı kadroları çok eğitmekten başka bir yolumuz olamazdı. Çünkü devletin yönlendirdiği bir çalışma, inançlı örgütsel çalışmalardan başka hiçbir yöntemle aşılamaz. Para onlarda, denetim, kuvvet onlarda, sen ancak inançla, onu da ancak eğitimle sağlayabilirsin. İşte o zaman bunlar bu yöntemle biraz durdurulmaya çalışıldı.

Tabii tahribatı da epey oldu. Belki yüzlerce şahadet dolaylı olarak bu kişilikten kaynaklandı. Ama biz neyi kurtardık bu dönemde? Gerillanın çeteleşmemesi, marjinalleşmemesi için aşama kaydettik. Yine küçümsenmemeli, örneğin bir Nikaragua’da Zero adında bir komutan çıktı, devlet oldu, ardından Nikaragua’yı çökertti ve şu anda da muhalefette küçük bir grupları var. Yani bir devleti bile bu duruma getiren bir “çetecilik,” zor bela nefes alıp veren bir PKK gerillasını nasıl çökertemez? Sonuçta büyük bir mücadeleydi. Bu komploun bu ayağını biz aşağı yukarı 1996-97’de tümüyle deşifre ettik. Ve anlayış olarak da, örgüt olarak da kendisiyle sınırlandırdık. En çok kendini açığa vuracak bir sürecin içine soktuk. Ya gider ve açık teslim olurdu ya da doğru savaşardı. İkisini de yapamadı. Geldi yine başımızda aynı oyunu oynamaya çalıştı. Ben de fırsatını verince, o bilinen sahte biçimde yakalandı. Şimdi orada bu “barış savaşçısı” olmuş. Bu, komploun çok önemli bir ayağıdır.

Şimdi şu noktaya geliyorum; bunun çok iyi bilinmesi lazım. O yarın mahkemeye çıkıp büyük bir barış savaşçısı kesilebilir. Benim hakiki barış savaşçılarına büyük saygım var. Biz de nitekim barış için ateşkes yaptık. Bunlar yanlış şeyler değildir, gerektiğinde yine yapılır. Ama bir de çok sahte, tehlikeli bir ‘sahte barış çetesi’ var. Tıpkı Şemdin’in teslimiyeti temelinde veya tüm direnen insanların teslimiyetini sağlama temelinde bir politika yürütülüyor.

1996 komplosuyla II. Atatürk olma hayalleri

Dikkat edilirse Özel Kuvvetler Komutanlığı’na bağlı bu komploun tamamlanabilmesi, ancak uluslararası çabayla sağlanabilir. Şimdi Türkiye dikkat edilirse 1995-96’ya kadar bunu kendi başına denedi. Yine Avrupa’nın hatta İsrail’in istihbarat örgütlerinden bilgi aldı. Fakat bunlar istenildiği kadar değildi.

Ancak ’96’dan itibaren Türkiye’nin adeta İsrail’in bağımlı bir ülkesi haline getirilmesiyle, çok kapsamlı ikili ilişkiler ve ittifaklar yapılmıştır. Dikkatli bir gözlemci bunu çok iyi görür. ’96’dan itibaren ve bu yıl hem tekniğin hem de istihbarat bilgilerinin yoğun bir biçimde alındığı ve bize yönelik o komploun bu tarihlerde gerçekleştirilmesi doğrultusunda işler adım adım planlandı. Tabii burada İsrail’in bir hedefi de esas itibarıyla savaştığı Suriye rejiminin, Suriye Önderliği’nin tasfiyesidir. Türkiye’nin derdi ise biziz. Dolayısıyla iki amacı birleştirmeye çalışıyorlar ve fırsat bu fırsattır deyip yükleniyorlar.

Dikkat edilirse ’96 Mayıs’ındaki bombalamanın haberi Londra’da yarım saat içinde alındı ve Mesut Yılmaz da Ankara’da özel bir zirveyle haberi o gün özel bir basın toplantısı ile dünyaya açıklayacaktı. Başarısız kalmıştı, ama o gerçekten etkili bir patlayıcı malzemeydi ve bir kilometre yakındaki ağaçları sökmüştü. Böyle etkili bir şeydi ve başarılamadı, ama önemlidir. Bu, Türkiye’nin bize yönelik tek başına yaptığı bir operasyon değildi. İlk elde İsrail istihbaratının, o zamanki hükümetinin tabii ve herhalde kısmen de Amerika’nın birlikte kotardıkları bir imha eylemidir. Bunu, bundan sonra daha da yoğunlaştırdı-

“1996 Mayıs’ındaki bombalamanın haberi Londra’da yarım saat içinde alındı ve Mesut Yılmaz da Ankara’da özel bir zirveyle haberi o gün özel bir basın toplantısı ile dünyaya açıklayacaktı. Başarısız kalmıştı, ama o gerçekten etkili patlayıcıydı ve bir kilometre yakındaki ağaçları sökmüştü. Böyle etkili bir eylemdi. Başarılamadı, ama önemlidir.”

lar. Tabii bu tarihten itibaren böyle bir bomba ile yetinmeyeceklerdi.

Bu noktayı biraz açmam gerekiyor, kamuoyunun bunu iyi bilmesi lazım, öyle bir sistem yaratacaklardı ki, yüzde 99.9 kaçacak bir yer bulunmasın! Şimdi burası çok önemli. Çünkü daha önceki komploların hemen hemen hepsini aşmışız. Mesut Yılmaz son büyük bombaya çok umut bağladı, adeta sabaha kadar etekleri tutuyor, uyumuyorlar. Ben o zaman hatırlıyorum, gazeteler de bunu fark etmişti. Çiller, “bunun ben yapıp Atatürk olacağım, ikinci Atatürk olacağım” diyor. Tabii ondan sonra bunu daha da sistemli yürüttüler.

Son kompionun düzenleniş şekli biraz ilginç, hiç kurtulmayacak bir biçimde hazırlanmıştır. Ki hedefe Suriye rejimini de dahil etmek gerekiyor, iki hedefi birleştirmek gerekiyor. Bu sebeple öncelikle işin içine füzeler girecek. Bunun en açık örneği Sudan'daki füze olayıdır. Şimdi Sudan'da patlatılan füze, Ortadoğu'da patlatılacak füze ye yol açmak içindir. O zaman şöyle bir yorum yapıldı: Sudan vurulursa, Suriye neden vurulmasın! Yani Suriye'nin vurulması için Sudan vuruldu, Afganistan vuruldu. Aslında o eylemleri kimin yaptığı da henüz belli değil, hiçbir örgüt çıkmadı daha. Ama bunlar Suriye'deki darbe için, bize yönelik büyük komplo için yol açma, uluslararası alanda tepkileri yok etme eylemleri olarak düşünüyor. Bu konularda kesin bilinen çalışmaları var.

Yine ABD Başkanlığı'nın bu süreçte Monica olayı ile etkisizleştirilme durumu var. Bu önemlidir. Çünkü müdahale edecek bir gücü yok artık, ellerinde bir kukla olmaktan başka şans yok. O arada bir iki terip daha geliştirdiler: Talibanların İran'ı uğraştırması –çünkü İran olası bir Suriye saldırısına en çok karşı koyacak bir ülke ve 250 bin askerini Taliban'a çevirmek zorunda bıraktırlıdınine Rusya'yı müdahale eder veya en azından karşı tavır gösterebilir diyerek bu Kosova meselesine bağladılar. Dikkat edilirse, bu Kosova meselesi anormal bir biçimde icat edildi. Böylece Rusya etkisi biraz nötralize edilmeye çalışıldı.

Bir de şüphesiz cumhuriyetin 75. yıldönümü önemlidir, ama daha da önemlisi ve belgeli olanı, bu ateşkes meselesinden itibaren olandır. Benim bu ateşkesi biraz uzatmamın nedeni, işin iç yüzünü anlamaktı. Şimdi ateşkes maddelerine bakarsanız çok iyi bir çerçevedir. Akli başında olan bir kişinin itiraz etmemesi gereken bir ateşkes çerçevesidir. Ve biz de hiç tereddüt etmesizin “olur” dedik. Ama yine ihtiyatı elden bırakmamak kaydıyla hele bakalım sorun nasıl gelişecek beklentimiz vardı. “Özal döneminden daha iyi bir siyasi süreç başlayacak. Bundan daha doğrusu olur mu? Muazzam bir şey, cumhuriyetin 75. yıldönümünde adeta demokratikleşme paketidir. Ne isterseniz yaparsınız, ateşkes dediniz yaparsınız” dedik. Sınırlı da olsa bir cevap bekledik. Fakat baktık cevap yok. Eylül sonu geldi, ki bu tarihte sözüm ona bazı cevaplar verilecekti, yok. Ve operasyonlar daha da boğucu bir biçimde dalga dalga geliştiriliyor. Hadi biraz daha süre verelim dedik, sanırım ekim ayı başlarında bir şey daha istedik, “ikinci hafta sonudur” dediler. Şimdi tabii burada kuşkular giderek artmaya başladı ve Demirel'in bilinen ekim konuşması dikkat çekiciydi. Kesinlikle İsrail'le birlikte anlaşması yapılmış, dünya çapında çok özel tedbir alınmış, Rusya'nın, İran'ın etkisizleştirilmesi söz konusudur. Yine bombalamalarla her yere füzeler vurulabilir, yeter ki terörün yeri belli olsun. Türk gazeteleri “füze ile vurmak artık uluslararası bir kuraldır” diye çokça yazdılar. Şimdi tarih de hızla yaklaşıyor. Bunların böyle bir özelliği de var, bu tarihe yetiştirecekler. Çok tuhaf bir şey, belki Amerikalılar için bu tarih önemli olabilir, 9 Ekim Che Guevara'nın öldürülme yıldönümüdür. O da dikkat çekici bir durum. Sanırım biraz da bizi böyle tarihle birleştirerek imha etmeyi çıkarlarına uygun buluyorlar.

Şimdi daha ayrıntılı bazı hususlar var. Biz bu konuları daha da araştırıyoruz. Son 7-8-9 Ekim günleri kuşkularımızın arttığı günlerdir, tedbir alma günleridir. Çünkü savaş “ha geldim ha geleceğim” diyor. Sade-

“Halen bir halkın ölüm kalım savaşını yönlendirmeye çalışıyorum. Bütün halkımız, tabii dostlarımız başta olmak üzere böyle bir kompionun hedefinin, onların bir uyanış, diriliş ve kurtuluş şansını tam başarıya gitmeden yok etmek olduğunu bilmelidir. Ki bu çok önemli bir şanstır, bana göre böyle bir şans ilk defa ortaya çıkıyor.”

ce bize yönelik değil, Suriye rejimiyle birlikte tasfiye edilmek isteniyoruz. Her şeyi göze almışlar, uygulayıp uygulamaları o kadar önemli değil. Önemli olan kararı veremeleridir ve karar da kolay verilmez. Şimdi sanırım en son ihtiyaç duydukları, bizim nerede ve hangi saatte bulunacağımız bilgisidir. Çünkü o '96'daki yer tespiti, telefon konuşmalarına dayanılarak yapılıyor. Yine böyle bir bilgi bulunmak isteniyor.

Kırmızı bültenle komplo uluslararasılaştırıldı

Biz Suriye'de miyiz, değil miyiz? Sanırım birçok kafayı halen kurcalayan bir sorudur bu. Biz baştan beri bunların söylediği gibi Suriye'nin izniyle, Suriye'nin resmiyeti altında, gerçekten faaliyet yürütmüyoruz. Ve gerçekten Suriyeliler tıpkı Almanlar gibi PKK denilen bir örgütü “yasak, yabancı” bir örgüt olarak değerlendiriyorlar. Ama bu demek değildir ki zaman zaman Suriye'ye girip çalışma yapmıyoruz. Hayır, bu konuda çalışmalarımız var, Suriye'deki Kürtleri örgütlemişiz. Hem de ileri düzeyde bir örgütlememiz var. Lübnan'daki halkımızı örgütlemişiz ve yine işleyen bir örgüt vardır, o örgüte girilir çıkılır. Türkiye bunu tümüyle Suriye devletinin yardımı diye göstermek istiyor. Hayır! Eğer Suriye bize yardım etmiş olsaydı, gerçekten biz Türkiye'yi söyledikleri gibi “yıkartık.” Biz Suriye'ye dayanarak savaş yürütmedik. Suriye'deki halkımızın maddi yardımı olmuştur, gençleri saflarımıza katılmıştır. Kaldı ki bunlar en son Kuzey'den gelen Kürtlerdir. Haklarıdır. Hepsini 75 yıldır sürgün Kürtleridir. Yine Eyubilerden beri yerleşenler vardır, bunlar katılıyorlar. Katılmak haklarıdır. Bunlara dayanarak, bunların yardımıyla şüphesiz mücadelelerimiz gelişmiştir. Ama bu Suriye devletinin yardımı anlamına gelmez.

Suriye zindanlarında halen yüze yakın tutuklumuz vardır. Yine zaman zaman 400'e yakın tutuklumuz olmuştur. Bunu şunun için söylüyorum: Biz hiçbir yerde kolay kazanmadık, baskılarla, tutuklamalarla, yongün bir iç içe mücadeleyle kazandık. Suriyeliler isteselerdi beni tutuklayamazlar mıydı? Üç sefer bizi tutuklama girişiminde bulundu ve biz Suriye zindanlarında da kaldık. Ama Türkiye'deki gibi uzun süreli kalmadık. Neden kalmadık? Çünkü suç olabilecek fazla bir şeyimiz yoktu, bir de bize fazla düşmanlık yapmalarının bir anlamı yoktu. Neden bize düşmanlık yapacaklar, Türkiye'nin hatırı için mi? Hayır. O zaman devlet başkanı şöyle diyordu, “biz Türkiye'nin polisi olmayacağız.” Gerçekten Türkiye'nin polisi olmasına gerek yok. İsrail ile hele böyle ittifakları geliştikten sonra! Ama Türkiye kendi kamuoyunu aldatmak için İsrail'le girdiği kirli, tehlikeli ittifakı örtbas etmek için 14-15 yıldır “bu savaşı bize patlatan Suriye'dir” diyor. Dolayısıyla Suriye'nin başını yemek için bu propaganda seçiliyor. Bu, tehlikeli demagojik bir propagandadır ve mücadelemizi küçümsemek içindir. Hayır, biz mücadelemizi özgücümüze dayalı olarak, halkımızın özgücüne dayalı olarak bugüne kadar getirdik.

Şimdi bu son üç günün hikayesi biraz daha önemli. Özellikle bütün kadro yapımızın, tüm çalışanlarımızın bilmesi gereken bir husus, bugünlerde bir de “kırmızı bülten”

çıkarılmış. Çok ilginçtir, o da bu 9-10 Ekim tarihini taşıyor. Uluslararası alanda daha geniş hareket edeceğimizi tahmin ederek bu tarihte kırmızı bülten çıkarılması, kompionun İnterpol'ü de içine aldığını gösteriyor. Neden herhangi bir tarihte değil de bu 9 Ekim günü kırmızı bülten çıkarılsın? Uluslararası komplo için bundan daha iyi bir ispat olamaz. Ve bu en şerefsiz, en alçak bir komplotur. Yani bütün yörelere dağıtmışlar. “Böyle bir kişi hangi ülkeye girse –muhtemelen Suriye çıkışı da olabilir– yalalayın” böyle bilgi de eklemişler. Şimdi bütünyle ele veriyor bunları. Bir de bu tarihte bizim bazı hareket istikametlerimiz var. Örneğin şuraya giderse yüzde yüz bombalanacak sahalara, yok buraya giderse İnterpol sahalara, yani yüzde 99.9 dediğim olay bu. Bombalar için füzeler, Akdeniz'den totalim bütün Suriye hudutlarına kadar yerleştirilmiş ve Zaxo'ya da 10 bin asker yerleştirmişler.

Bir de bu işbirlikçi güçleri Gare dağında saldırıya geçirmişler, ki bu alanlar bizim olası hareket sahalarımızdı. Böyle tedbir almışlar. Bunların hepsi belgedir. Uluslararası alanda kırmızı bülten çıkarmışlar, güya hangi havaalanına gitsek orada tutacaklar. Peki bu dünyanın neresine gideceğiz? Ama tabii her şey bunların elinde değil. Elleriindeki teknik ne kadar gelişkin de olsa yine insan dikkatli olursa, ihtiyatı elden bırakmazsa çıkış bulabilir. Benim burada söyleyeceğim, şimdi biz yaşıyoruz ve mücadelemizi daha da sağlam götüreceğiz.

Bütün bunların hepsi olabilir. Düşmandır, yapar. Ama mesele sadece benim şahsımı ilgilendiren bir mesele değil. Halen gerçekten önemli bir hareketi yönlendirmeye çalışıyorum. Yine bir halkın ölüm kalım savaşını yönlendirmeye çalışıyorum. Bütün halkımız, tabii dostlarımız başta olmak üzere böyle bir kompionun hedefinin, onların bir uyanış, diriliş ve kurtuluş şansını tam başarıya gitmeden yok etmek olduğunu bilmelidir. Ki bu çok önemli bir şanstır, bana göre böyle bir şans ilk defa ortaya çıkıyor. Kurtuluş örgütü kurulaşsaydı, Ulusal kurtuluş hareketi kendi kendine yürüyebilseydi, tehlike o kadar büyük olmayabilirdi. Ama halen biliyorlar ki, bu hareketin başarı şansı büyük ölçüde Önderliğin bireysel inisiyatifleriyle arttırılıyor. Bu açıdan birey olarak çok üzerimize geliyorlar. Dolayısıyla ilk yapılması gereken, bu hareketin kadrolarının ne pahasına olursa olsun kurulaşmaları ve yine halkın mücadelesini kurulaştırmalarıdır.

Bu Güneyli bazı güçler de sahte bir antlaşmayla sanırım komploya çekildiler. Bu değerlendirmeleri yaptığımız, kompionun bugünkü aşamasında da henüz ülkeye girmemişlerdir. 20-27 Eylül 1998'de döneceklerdi, dönmediler. Onlar da ülkeye girmek için kompionun sonuca ulaşmasını beklediler. Sanırım onlara da şu söylüyor: “PKK köklü halledilinceye kadar gitmeyin, hallediyoruz.” Yani bize yönelik bu komplo savaşla bağlantılı bir olaydır ve PKK güçlerinin, kurumlarının dağıtılmasıyla ilgilidir. O açıdan aldatmaya çalışıyorlar. İlgili güçlerin çok dikkatli olmaları, özellikle YNK'nin çok dikkatli olması gerekiyor. KDP'nin aynı tarihte savaşa başladığı biliniyor. Şimdi 9 Ekim günü aynı zamanda kırmızı bültenin çıkarıldığı tarihtir ve MED TV'nin karatıldı-

ğı tarihtir. Ve bizim de muhtemelen, şöyle ya da böyle etkisizleştirileceğimiz tarihtir. Bunlar tesadüf olamaz. Bunun gibi başka birçok belirti ve belge var, daha genel aldıkları bazı tedbirler var.

9 Ekim komplosuyla direniş mirasımız tasfiye edilmek istendi

Şimdi dikkat edilirse bu, –gerçekten çok çirkin– uluslararası boyutlarıyla çok önceden planlanmış ve TC'nin yürüttüğü bir kirli savaşla çok bağlantılıdır. Yine onun İsrail ile birlikte bölgeye dayattığı muazzam bir savaşla bağlantılıdır. Zincirleme olarak bölge savaşına kadar gidebilecek çok çılgınca bir plandır. Ama benimle başlatılmak isteniliyor. Bu planın kilidi gerçekten budur. Yürüyebilmesi için benim olduğum noktalara füzelerin yağdırılması gerekiyor, bu olmazsa sağ olarak etkisizleştirilmemiz gerekiyor. Şimdi bu ikisi de çok sıkı, milim milimine düşünülmüş ihtimallerdir. Tekrar vurgulayayım, burada sonuç olarak bizim durumumuz pek önemli değil, ama iki durumda da gerçekten bir halkın devrimci direnişçi güçleri, PKK'nin çok büyük direniş mirası tasfiye edilmek istenmiştir. Kıyamet koparılması gereken nokta burasıdır. Yoksa benim vurulup vurulmamam o kadar önemli değildir. Ortada çok büyük bir miras var. Öyle şehadetler var ki, tarihte hiçbir ulusun bağırdına gerçikleşmemiştir. Yine öyle büyük direnişler var ki, hiçbir tarihte görülmemiş direnişlerdir. Hiçbir halkın, hatta çok güçlü ulusların tarihinde bile görülmemiş direnişlerdir. Bunlar şimdi tasfiye edilmek isteniyor. Bunların üstünde çok sahte bir Kürtlük, sahte bir barış egemen kılınmak isteniyor. Bunlar korkunç durumlardır. Bunların üzerinde çok büyük önemle durmak gerekiyor. Benden daha çok bu gerçeklerin üzerinde çok büyük durmak gerekiyor.

Başta PKK kadrolarının zorlukları ne olursa olsun, yine bireysel olarak yaşadıkları koşullar kişisel yaşama ne kadar elverişsiz olursa olsun, bu büyük miras üzerine titremeleri gerekiyor; bu büyük mirası yenilgiye uğratmamak ve kurulaştırmak için gerektiğinde bir devlet kadar kurulaştırmak için artık her şeylerini ortaya koymaları gerekiyor. Ama hali hazırda kadrolarımızın da bu kadar akıllı olmadıklarını belirtmem gerekiyor. Kafalarını fazla çalıştıramıyorlar. Tehlikeleri derinliğine göremiyorlar, görseler de verilmesi gereken yanıtı veremiyorlar. Örneğin herkesin önünde çok iyi çalışma olanakları var, rahat çalışacak alanlar var. Bu alanları değerlendiremiyorlar, araç gereçleri var bunları kullanamıyorlar, kurtarılmış bölgeleri var, adeta üzerinde yan gelip yatıyorlar. Bu çok tehlikeli bir gaflet durumudur. “Gaflet ihanetten daha tehlikelidir” derken bunu kastetmek istiyorum. Bu halkın ilk defa namuslu, onurlu ve hem de insanlığa oldukça örnek teşkil edebilecek bir kurtuluş devrimi bu hale gelmişken bunu kaybetmek kadar, ki kendim için özellikle bunu belirtmek durumdayım, acı verecek başka hiçbir şey yoktur. Yani insan her şeyden vazgeçebilir, her şeyi bir tarafa bırakabilir ama böyle bir devrimi, böyle gü-

zelliklerle dolu bir devrimi kaybetmek, hiçbir yüreğin dayanamayacağı bir durumdur. Dolayısıyla biraz yüreğim var, biraz beynim var diyenlerin en çok üzerinde titreyeceği nokta, bu devrimci gelişmenin mutlaka sağlam örgütlenmesi, mutlaka sağlam kurumsallaşması noktasıdır. Bunun için hiçbir kişisel engel, hatta hiçbir düşman bahane olamaz. İşte bizim de önümüze gerçek kendini böyle koyuyor, buna rağmen biz çalışmakta iddialıyız, daha fazla başarmakta da iddialıyız.

Faşizmin bu kadar çılgınlaşması aslında sonunu da az çok gösteriyor. Ancak devrimimizin önündeki büyük tehlike görülüp buna göre gerekenler yapılmazsa, devrimin de –tarihte birçok örnekte görüldüğü gibi– acı kaybedeceği, bugün “ben çok sağlam yerdeyim” diyen birçok kadromuzun, birçok örgütümüzün belki de bir hafta içinde paramparça olacakları bir gerçektir. Bunu unutmamaları gerekiyor. Eğer gerçekten bu süreçte plan diledikleri gibi yürümüş olsaydı, Avrupa'daki gücümüz de, halkımız da, hatta ülkedeki gerilla bile yerle bir edilebilirdi. Bunlar korkunun veya umutsuzluğun bir ifadesi değil planın kapsamlı başarısı sonucunda ortaya çıkabilecek olumsuz gelişmelerdir.

Ancak olmamıştır, yarım kalmıştır, başarısızlığa uğratılmıştır. Bu tehlikenin tümüyle bittiği anlamına gelmez. “Biz yaşayacağız, hem de özgürce yaşayacağız” diyorsanız o zaman tehlikenin büyüklüğü kadar kendi tedbirlerinizi almalı, hayatta durma imkanlarınızı, başarıma imkanlarınızı sapasağlam kılmalısınız. Ben yine kendi payıma düşeni yaparım. Ama benim düşmanım bu kadar çaba harcadığına göre, tedbir aldığına göre herhalde şimdiye kadar yaptıklarım bin defa yeterlidir diyebilirim. Yani bir şey olursa ‘kusur sende diyemezsiniz’ ya da bana göre kusur daha çok sizdedir, sizin kendinizi düşmana göre örgütleyememenizde, bu gücü gösterememenizdedir. Bu kusuru giderebilirsiniz. Bu güç sizde vardır, bu imkan sizde vardır. Ama tekrar söyleyeyim, biz de her zamankinden daha fazlasını yapmaya çalışacağız. Ama burada tümüyle bize bel bağlamak uygun olamaz. Mühim olan bizim verdiklerimizi, ruhunuza, beyninize, bütün yaşamınıza nakşetmenizdir. Bu olduğunda başarı kesindir.

Sonuç itibariyle gerçekten konu karmaşıktı. Birçok yönüyle açmak istedim. Umarım önümüzdeki günlerde aydınlarmız, yazarlarımız, gazetecilerimiz ve bizat kendi yoldaşlarımız bu konunun derinliğini bilince çıkarırlar, tartışmaya açarlar. Özellikle halkımızın şiddetle aydınlanmaya ve olup biteni değerlendirmeye, tavır almaya ihtiyacı vardır. Hakeza Ortadoğu halkları ve ilerici insanlık için de bu aynen böyledir, olay yarım kalmıştır. Biliyorsanız savaş baltaları halen ellerindedir. Çağrı bunlar için pek anlam ifade etmiyor; çok çılgınlar, kayıtsız şartsız yok etmekten yanalar. Böyle olduğuna göre kendimizi iyi savunmamız gerektiğini söyleyeceğim. Bundan sonra bir gerillamızdan tutalım 70 yaşındaki ak saçlı bir anamıza, dedemize kadar, dualarıyla, dilekleriyle, dayanışmalarıyla bir olmanın önemini vurguluyorum; maddi ve manevi ellerinden ne geliyorsa seferber etmeye çağırıyorum. Ve bundan sonra özellikle bizim de daha etkili bir biçimde faaliyetler içinde olacağımızı belirtmek istiyorum. O çok güvindikleri tekniğe karşı da umarım daha başarılı bir adım atacağız. Savaşı kesinlikle yenilmeyecek bir noktada geliştirmeye de devam edeceğiz. İsterdik ki, bu süreç barışla neticelensin. Hiç hayale kapılmayalım, kendi başkanlarını, başbakanlarını imha etmekten çekinmeyen bu kişiler barışa şans vermezler. Umarım Türkiye'de de yakında bir değişme olur, barış yanlıları çoğalır ve biz bir an önce Türkiye'yi de barış yanlılarıyla birlikte ve büyük bir barış kampanyasıyla başarıya doğru götürürüz. Ama halkımız esasta bunu kendi direnmesiyle bağlantılı olarak gerçekleştirebileceğini bilmelidir. Korkmadan, her zamankinden daha fazla başarıya yakın olabilmelidir.

“Biz yaşayacağız, hem de özgürce yaşayacağız diyorsanız o zaman tehlikenin büyüklüğü kadar kendi tedbirlerinizi almalı, hayatta kalma, başarıma imkanlarınızı sapasağlam kılmalısınız. Ben yine kendi payıma düşeni yaparım. Ama düşman bana karşı bu kadar çaba harcadığına göre, herhalde şimdiye kadar yaptıklarım bin defa yeterlidir diyebilirim.

SİYASETİN VE YÖNETİCİLİĞİN TARİHSEL GELİŞİMİ -II-

Toplum ve birey

Toplum ve birey, varoluşları ve ilişkileri yönüyle en çok tartışılan ve yeniden anlamlandırılmaya çalışılan iki kavramdır. Toplum ve birey ilişkisinde hangisine öncelik tanınması gerektiği konusunu aşılmış görerek ele almak en doğru olandır. İnsanın varolma biçimi olarak toplum, tarihsel gelişimi içinde pek çok kez tanımlanmış, bileşenleri tekrar tekrar gözden geçirilmiştir. Ancak hiçbirinde bireysiz bir toplum düşünülmemeyeceği görülmüş, bireyin de kapsam ve sınırları değişmekle birlikte toplumsal bir örgü içinde gerçekleşebileceği anlaşılmıştır.

İlk insan toplumlarının varoluş biçimi ve koşullayan etkenleri ile günümüz toplumunun varoluş biçim ve etkenleri pek çok yönden farklılıklar göstermektedir. İnsanın, toplumun ve bireyin böylesine defalarca, birbirine karşıtlık içeren tanımlara kavuşturmak çabası, özde kendi eyleminin sonucu olan değişimden kaynaklanmaktadır. İlk topluluklarda birey ile topluluğun özdeş olmasından totalim Doğu toplumlarındaki toplumsallık kültüne ve Batı toplumlarındaki uç sınırında yaşayan bireyciliğe kadar bütün biçimler insanın kendini konumlandırma arayışdır. İnsanın kendi doğası ve dışındaki doğa hakkında artan bilgisi daha azalan bir yanılgıyla kendini tanımlama düzeyini ortaya çıkarabilecek konumdur. Fakat sınıflı egemenlik sistemlerinin yaşadığı süreçler boyunca insan bilgisinin belirli grupların yararını esas alacak tarzda kullanılması, hatta bilgiye ulaşma çabasının da bu temelde gelişmesi sonuçta sadece insanın kendisine değil, kendi dışındaki doğaya da çarpıtılmış bir bilinçle bakmasına yol açan gelişmeyi ortaya çıkarmıştır.

İlk insan toplulukları, ister düşünen canlı, ister alet yapan canlı, isterse başka biçimde tanımlansın kendi dışında varolan canlı ve cansız doğadan farklı olduklarını görünce topluluk bilincine ulaştılar. Fetişizmden (canlı-cansız her şeyin ruha sahip olduğunu sanma) animizme, oradan da çok tanrıcılığa vardıklarında kendi varoluşlarının tanımını doğa ile farklılık temelinde yaptılar. Bu süreçte toplumsal varoluş bilinci topluluğun kendisiyle sınırlıydı ve ister kendi dışındaki doğa, ister diğer topluluklar karşısında birey ile topluluk özdeşleşmişti. Zorunluluğa bireysiz topluluğun olamaya çağını, bireyin de topluluk olmadan yaşamını sürdüremeyeceğini gösteriyordu. Topluluğu birleştiren aslında soy kümesel bağlardı. Ama bu bir de ortak inanışla desteklendi. Bu inanış topluluktan topluluğa değişen ve daha çok yaşam koşullarıyla ilgili olan bir totemle de temsil edilen doğa güçlerinden biri, bir canlı olabilmekteydi. Topluluğun ortak inanış etrafında birliğini güçlendirmesinde ifade aracı olarak dil geliştikçe ortak kültür ve davranış biçimi şekillendi.

Kolektif çalışma ve paylaşım temelinde varolan son toplumsal yaşam tarzının neolitik olduğu netleşmiştir. Sonrası köleci, feodal ve kapitalist uygarlık sistemleri, toplumun sınıflar; çalışanlar ve çalışmadan yaşamını sürdürenler, ezenler ve ezilenler, egemenler ve emekçiler şeklinde bölündüğü süreçtir. Kolektif yaşam ve çalışmanın olmadığı yerde toplumun tümünün paylaştığı bir ortak inanışın koşulları da değişti. Eskiden topluluğun kendi dışındaki doğayla ilişkilerini düzenlemeye dayalı ortak inanışlar, yerini topluluğun iç ilişkilerini düzenlemeye dayalı dinsel düşüncelere bıraktı. Bunların en gelişkin biçimlerinin Musevilik, Hristiyanlık ve İslamiyet adıyla geliştirildiği bilinmektedir. Bugün ise bir yandan küreselleşen ekonomi ve siyaset beraberinde tek dil, kültür, düşünüşü egemen kılmaya çalışırken, diğer

yandan insanlığın tarihin başlangıcından beri arayışı olan eşit, özgür ve adil bir dünyada, toplumsallığın en gelişkini, bireyin en güçlüsünü yaşatacak bir yaşam sistemine ulaşma mücadelesi devam etmektedir.

Toplumsallık ve bireysellik kavramları da insani varoluş biçimi kapsamında olan iki kavramdır. Toplumsallık, insan bireylerinin bir araya gelerek güçsüzlüklerini güce dönüştürme yoludur. Toplumsallıkta sinerji diye tanımlanan ve tek tek bireylerin taşıdıkları veya temsil ettikleri enerji toplamından fazla bir yaratım gücünün ortaya çıkmasını sağlayan dayanışmadır ve moralle ilgilidir. İnsan bireylerinin toplum biçiminde varoluşlarının sırrı toplumsallığın bu gücünde yatmaktadır. İnsan toplumunun organik yapısı, bileşenlerin ister bireyler, isterse dil, kültür ve inanç farklılıklarını temsil eden gruplar olsun birbirini bütünleyen karakterde olması, emeğin hangi biçimi olursa olsun eşitlikçi yaklaşıldığında geliştirici olduğunu ortaya çıkarmıştır. Adaletin çağcıl toplumsal gelişmenin anahtar kavramı haline gelmesi bu nedenledir.

Adalet, insan toplumunun bütün tarihi boyunca uyguladığını düşündüğü değişik biçimler ve içerikler almıştır. Adaletin bir Hammurabbi tarzı vardır, günümüzde de Amerikan tarzı vardır. Her ikisinde de kendine göre vicdani ve ahlaki yargı düzeyi de vardır. Olmayan ise doğru bir toplum bilinci, insanın bütünsel varoluşunun birbirinden ayrı düşünülmemeyeceği gerçeğidir.

Toplum bilinci, doğru bir vicdan ve ahlak ölçüsünü gerektirir. Toplum kendi içinde çalışanlar ve çalıştırılanlar olarak ikiye ayıran, toplumları da üstün kültüre sahip olanlar ile ilkeller diye ayrımlara tabi tutanlar için adalet farklı bir anlam içerecektir. Ne yazık ki insanlığın yazılı tarihi olan son beş bin yıllık süreç bu tarzın egemen olduğu bir yaşayış sahne olmuştur. Ama insanın özgürlük ve eşitlik arayışı hiç durmamış, hep artarak devam etmiştir.

Özgürlüğün kapitalist zihniyetle yorumlanması verili zemini esas alır

En son 20. yüzyıla damgasını vuran Sovyetler Birliği şahsında eşitlikçilik en kaba biçimiyle de olsa insanlar için bir çekim merkezi olurken, Batı kapitalizminin de güç ve kudrete dayalı özgürlükçülük anlayışı ayrı bir çekim merkezi olmuştur. Her ikisini de dengeleme çabasıyla oluşan sosyal devlet yaklaşımı, gelir dağılımındaki uçurumsal dengesizlik, temel hizmetlerin devlet güvencesine kavuşturulmasını hedeflemişti. Ancak devletin mülkleştirici özü değişmediğinden sosyalizme rekabet temelinde gelişen bu dengeleme çabasının Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla varlık nedenleri de ortadan kalktı. Bu gelişme karşısında özgür toplum, eşitlikçi toplum, adaletli toplum tartışmaları azalmadı, yeniden canlandı.

Özgürlüğün, kapitalist zihniyetle yorumlanması, verili zemini esas alır. Bu ise tarihe doğru bir yaklaşım değildir. Köle emeğiyle Mısır'da piramitleri, Roma sarayları ve arenaları yaptıran zihniyetin insanlığa büyük hizmetler yaptığını düşündüğüne kuşku yoktur. Ama bu eserlerin yapımında on binlerce kölenin acı çekerek, sefalet içinde yaşamını yitirdiğine de kuşku yoktur. Bu nedenle de sınıfsal farklılıklar, maddi statü farklılıkları varlığını sürdürdüğü insan toplumunun bütünlüklü bir özgürlük kavrayışına ulaşması da mümkün değildir. Bu nedenle özgürlük ve eşitlik birlikte anlam kazanmaktadır.

Eşitlik farklılıkların varlığını görmezden gelmek anlamında yorumlanamaz. Ancak adaletli bir yaklaşımla özgürlük ve eşitlik doğru bir toplum bilincinin gelişmesini sağ-

“Birey toplum ilişkisinde bireyselliğe ihtiyaç olduğu kadar bireyciliğe düşülmemesi de gerekmektedir. Bireyselliğin yaşam ilkelerine sahip olma yanı bireyin toplumla ilişkilerinde geliştirici rol oynar. Bireycilik ise bencillik özelliğiyle insanın toplumsal varoluşuna ters bir işlev görür. Bireysellik vicdan ve ahlak değerleriyle donanım anlamına gelir. Bireycilik ise toplumsal sorumluluklardan soyunma anlamına gelir.”

layabilir. Tarihsel bilgilerin ortaya çıkarılmasıyla adaletli yaklaşımın daha objektif ve doğru geliştirilmesi imkanı artmaktadır. Tarihin başlangıcı ile günümüzün birlikte ele alınmasının anlamı buradadır.

Günümüz dünya koşullarında tekniğin gelişme seviyesiyle emeğin verimliliğinin yol açtığı üretim bolluğu, insan emeğinin biçimleri arasındaki eşitsizliğin ve dengesizliğin de düzeltilmesi koşullarını ortaya çıkarmıştır. Böylece kafa ile kol emeği şeklinde başlayan emek biçimlerinin giderek siyasal, bilimsel, askeri, fiziksel, kültürel vb. biçimler kazanmasının insan emeğinin verimliliğini arttırdığı bilinmektedir. Uzmanlaşma, insanın zorunlu bir gelişme sürecidir. Ancak uzmanlaşmanın beraberinde yabancılaşmayı da getirdiği bir gerçektir. Bütün emek biçimlerini yaratım gücü haline getirebilen birey en gelişkin bireydir. Toplum-birey ilişkisinde en üst gerçekleştirme düzeyi böyle ortaya çıkabilir.

Birey toplum ilişkilerinde bağımlılık ile özgürleşme iç içedir. İlk insan topluluklarındaki gibi bireyin topluluğa göbek bağıyla bağımlılığını gerektiren koşullar aşılmıştır. Bireyin daha iradeli bir duruş sahibi olmasının koşulları vardır. Bu duruş bireysel duruş, insan olarak varoluşunun bilincinde olma; istemlerini ve ihtiyaçlarını farkında olarak, yaşam ortamının gerçekliğine göre belirlenmeli. Böyle bir duruşla birey toplum karşısında bağımsızlaştığı ölçüde bağıllıklarını artırmaktadır.

Birey toplum ilişkisinde kaba bir parça-bütün yaklaşımı sergilenmesi insan gerçekliğine terstir. Doğru yaklaşım birey-toplum ilişkisinde biri olmadan diğerinin olmayacağı bir bütünsellik içinde yaklaşılmalıdır. Bu da birey toplum ilişkisinde özgürleşme kadar bağıllığın gelişmesi demektir.

İlk topluluklarda birey, kendi yaşamını totemin varlığıyla özdeşleştirmektedir. Çünkü maddi yaşam koşulları itibarıyla da bireyin varoluşu ancak toplulukla birlikte mümkündür. Maddi yaşam koşullarının gelişmesine paralel insan aidiyeti biçim ve içerik değiştirdi. Kabile, aşiret, kavim, ulus ve yurttaşlık bu aidiyetlerden birkaçıdır. Her bi-

ri kendi zamanı ve mekanı içinde bir toplumsal varoluşu ifade etmektedir. Hangi biçimiyle olursa olsun bireyin toplumsal bir varlık olarak kendisini ifade etmesi ortak yöndür. İnsan gelişmesine paralel kendini tanımlamada daha fazla etkenin devreye girmesi bir yandan özgürleşme düzeyini ortaya çıkartmakta, diğer yandan daha fazla farklılıklar geliştirdiğini göstermektedir.

Doğru bir birey-toplum ilişkisinde bireyselliğe ihtiyaç olduğu kadar bireyciliğe düşülmemesi de gerekmektedir. Bireyselliğin yaşam ilkelerine sahip olma yanı bireyin toplumla ilişkilerinde geliştirici rol oynar. Bireycilik ise bencillik özelliğiyle insanın toplumsal varoluşuna ters bir işlev görür. Bireysellik vicdan ve ahlak değerleriyle donanım anlamına gelir. Bireycilik ise toplumsal sorumluluklardan soyunma anlamına gelir. Dünyada en uç noktada bireyciliğin yaşandığı yer Amerika'dır. Bazı araştırmacılara göre Amerika'da "iş iştir" felsefesi geçerlidir. Pragmatizmin bu derece bütün toplumsallığından soyunduran bireycilikte somutlaşması Amerikan toplumunun günümüzde en temel sorunudur ve ABD'nin dünyanın başına bela kesilmesinde rolü küçümsenmeyecek derecededir.

Bireyciliğin kaynağı kapitalist uygarlıkla birlikte gelişen topluma yaklaşımdaki çıkarıcılıktır. Bunun felsefesini J. Stuart Mill yapmıştır ve Avrupa sistemi bu felsefeyi temel almıştır. Bunun için AB hukukunda birey hakları en üstte tutulur.

Doğu toplumları toplumcu zihniyete sahiptirler. Bunda neolitiğin derinliğine yaşanması ardından gelen sınıflı toplum aşamalarında toplumculuğun egemen sınıf adına bir kült düzeyinde zihinlere işlenmesinin rolü büyüktür. Feodal uygarlık aşamasında çakılıp kalan bu toplumlar kapitalizmi bir taklit düzeyinin ötesine gidemeyen bir tarzda yaşamaktadırlar. Doğu toplumsallık kültürünün kırılması hem sağlıklı bireyin gerçekleşmesi, hem de toplumsal gelişmenin önünün açılması için zorunludur. Bireyin kendini tanımlamada mutlaka toplumsal bir kümeyi; aile, grup, ulus, kültür vb. alması, kendi ayakları üzerinde duracak gücü kendisinde göremesindendir.

Bu düzey aşılmadan demokratikleşme ve dolayısıyla çağcıl bilimsel-teknik düzeyin içselleşmesi de gerçekleşemez.

Kürtlerde kendi tarihlerini yaşamalarına sürekli müdahale edilmiş olması hem toplum, hem de birey gerçekleşmesinde olumsuzlukların temelidir. Tarih adeta kesintiye uğratılmış, ırmağın yönü değiştirilmiştir. Bu nedenle toplumsal ve bireysel düzeyde çağcıl demokratik normların uygulanmasında önemli sorunlar vardır. Aynı zamanda neolitik kültürün derinden yaşanmış olması, doğayla iç içe üretkenliğin tarihin bütün dönemlerinde temel yaşam dürtüsü olması çağcıl demokratik gelişmede bir avantaj konumundadır. Sınıflı toplumların içselleştirilmeden yüzeysel yaşanması, doğaya yabancılaşmanın derinleşmemesinin nedenidir. Aynı şekilde kadının aile ve toplulukta işlevi de neolitik kültürün izlerini taşımaktadır.

Yerel yönetimlerin demokratikleşmede rolleri bakımından, Kürtlerin yerelliği ve çok kültürlü yaşama hoş görülü yaklaşımı olumlu bir zemindir. Her ne kadar Kürtlerin şehirleşme ve şehir kurma konusunda birikimleri olmasa da tarihin ilk yerleşim yerlerini ve köy devrimini gerçekleştirmiş bir kültürün taşıyıcısı olarak demokratik uygarlık çağında da rollerini oynayabilirler. Bu konuda şehirleşme deneylerinin sağladığı planlama, mimari, örgütlenmeye yatkınlık vb. bakımdan zayıflıklar kadar şehrin daraltan etkilerinden uzak, köyün özgür yaşamına yatkınlık bulunmamaktadır. Demokratik yerel yöneticilik küreselleşen dünyada köy-şehir ilişkisinin yumuşak geçişle azaltılarak giderilmesinde belirleyici role sahip olacaktır. Bu da toplumun ve bireyin demokratikleşmesi demektir.

İnsan doğa ilişkileri ve ekolojik toplum

İnsanın doğaya yabancılaşmasının köklerine ilişkin savlar, insan doğasına ilişkin tartışmalar güncelliğini korumaktadır. İnsan doğa ilişkisinin özne nesne ilişkisi temelinde ele alınmaması gerektiği düşüncesi oldukça etkin bir savunucu kesim tarafından ileri sürülmekte ve ekolojik hareketlerin or-

“Dualistik karşıtlık insan yaşamında varolduğu sürece nasıl ki güzellik ile çirkinlik, iyilik ile kötülük birbirleriyle anlam kazanıyorlarsa yerellik ve küresellik de birbirlerinin varlığıyla yeni anlamlar kazanmaktadır. Başka bir ifadeyle çağcı gelişmeler yerellik ve küresellik kavramlarını yeniden anlamlandırmayı gerekli kılmaktadır. Yerellik insan aidiyeti dağarcığında ilksel bir yer kaplamakta, küresellik ise insanın uyum gösterme çabasında olduğu bir gerçekleşme süreci olmaktadır.”

tak bir ilkesi olmaktadır. Doğanın özgürleşme potansiyeli taşıdığını ileri süren ve hiyerarşi ile tahakkümün insan toplumunun belirli bir gelişme aşamasına denk düşüğünü savunan eğilimler de ekolojik hareketler içinde taraftar bulmaktadır.

Bunlardan hareketle insan doğa ilişkisinde insan toplumunun geleceği açısından yeni tanımlamalar geliştirmek yakıcı bir ihtiyaç olmaktadır. Günümüz dünyasında sadece çevre kirlenmesinin, suların kirlenmesi, türlerin azalması, ozon tabakasının delinmesi ve dünyada bir çölleşmenin yaşanmasıyla bile insan toplumunun geleceği açısından ciddi tehlikeler barındırdığı gözler önündedir. Bunun da ötesinde insanın doğaya günlük yaşamın ihtiyaçlarını karşılamada bir nesneler deposu gibi yaklaşması, insanın kendi yaşam kaynaklarına kasteder duruma gelmesine yol açmıştır. Bu gidişin durdurulması ve yaşanan doğa tahribatının önlenmesi zorunludur. Ayrıca insanın doğanın bir parçası olarak varolduğu ve her zaman onda gömülü olarak kalacağı gerçeği konusunda daha farklı bir perspektifi zorunlu kılmaktadır.

İnsan toplumu ile ilgili yapılan araştırmalar *“insanın doğayı tahakküm altına almaya mahkum olduğu anlayışı(nın) kesinlikle insanlık kültürünün evrensel bir özelliği olmadığı(nı) (Öz. Ek. Syf.126)”* ortaya çıkarmıştır. İnsan topluluklarının doğal ortamda ve onunla uyum içinde çok uzun tarihi süreçler boyunca yaşadığı antropolojik araştırmalarla kesine yakın bir düzeyde bilinmektedir. En son on bin yıl kadar önce yerleşik yaşama geçen neolitik topluluklar doğayla ilişkilerde ekolojik bir yaklaşım içindeler. Köy devrimi olarak bilinen neolitik süreçte topluluk içinde ve topluluklar arasında egemenlik kurma amacı ve koşulları yoktu. Doğaya yaklaşım eşitliğe yatkındı ve doğanın insana verdiği her şey büyük bir minnetle karşılanıyor, kutsanıyordu. Doğal dinler olarak bilinen ve toplulukların doğada yaşamları üzerinde önemli etkileri olan canlıları veya doğa olaylarını kutsamalarının temeli buna dayanmaktaydı.

İnsanın doğaya yabancılaşmasının temeli olan gelişme insan toplumunun uygarlaşma sürecine paralel bir seyir izlemiştir. *“Uygarlık tarihi giderek tam bir karşıtlığa dönüşen sürekli bir doğaya yabancılaşma süreciydi.” (Öz. Ek. Syf. 453)”* Uygarlık tarihi yazılı tarihtir. Sümerlerle başlamıştır. Aşağı Mezopotamya’da gerçekleşen kentsel devrim uygarlığın başlangıcını oluşturmaktadır. İnsanın doğadan kopuşu, onunla bir karşıtlık oluşturacak konumlanması da bu şekilde başlamış oluyordu. Kent mekânının kutsanması, kutsal sayılması doğayla insan arasına kesin bir sınır çizmek anlamı-

na da geliyordu. Bu insan doğasının oluşumunda, kültürde yeni bir aşamaya denk düşmekteydi. Çünkü o zamana kadar doğanın kendiliğinden sunduğu ve insan topluluklarının avcılık ve toplayıcılık şeklinde sürdürdükleri yaşayışlarının temeli olan ürünlerdi.

Sümer uygarlığının kentlerde gelişmesinde doğanın bu cömertliğinden daha fazla ürün elde edilmesini sağlayan üretim tekniklerinin, buğday ve arpa çeşitlerinin bulunmasının ve sulama kanallarının kazandığı avantajların rolü büyüktür. Bire seksen kadar ürün elde edilmesi o güne kadar görülmemiş bir ürün bolluğunun ortaya çıkmasını sağlıyordu. Yerleşik yaşama geçişin en önemli dayanağı olan bu ürün bolluğu kentsel yaşamın da önceki yaşamın inkarı temelinde gelişmesine yol açıyordu. Bunun ideolojik boyutu neolitiğin ana tanrıça kültürünün yerini her kentin simgesi haline gelen erkek karakterli tanrıların almasıydı. Neolitiğin kadın, uygarlıkların ise erkek kente simgeleşen erkek karakterli olması bundandı.

İnsan doğa yabancılaşmasının kategorik olarak kentle başladığını söylemek kentin uygarlık sembolü olmasıyla bütünleştirmede anlam kazanmaktadır. Bunun da ortaya çıkan artı ürüne el konmasına dayalı sömürü ve bu sömürünün süreklileştirilmesi için insanın insan üzerindeki egemenliğiyle yakından ilgisi vardır. Böylece neolitiğin organik toplum yaşamında insanın amaç olması yerini sınıflı ve sömürülü toplumlarda insanın nesneleşmesine, bir amaçın gerçekleştirilmesinin aracı haline gelmesine neden olmuştur.

İnsanın nesneleşmesi ile doğanın nesneleştirilmesi birbiriyle yakından ilgilidir. Egemenliğin de karakter değiştirmesi bu dönemde olmuştur. Organik toplumlarda günlük yaşamın düzenlenmesinde bir araç niteliğinde olan yöneticilik, sömürü ilişkisiyle giderek bir amaç niteliğine bürünmüştür. Erkek karakterinin yıkıcılığı ile kadının karakterinin yapıcılığı, yaratım özelliğindeki farklılaşma da insan doğasının oluşum tarihiyle ilgilidir ve baştan itibaren varolan bir durum değildir. Bunlar insan doğa ilişkisinde günümüzde geline aşamayı anlamada ve yanlışın düzeltilmesinde önemli hususlar olmaktadır.

Uygarlık sistemlerinin son sınıflı biçimi olan kapitalist modernizmin doğaya yaklaşımı beş bin yıllık egemenlik sistemlerinin doğayı ve insanı nesneleştirmesinin en yoğunlaşmış biçimidir. Modernist yaklaşımda doğa basitleştirilmekte, insanın ürünü olan her şey ise yüceltilmektedir. Makineleşmenin, endüstriyel gelişmenin yüceltilmesi, kır yaşamının gerilik olarak görülmesi sanayi

kapitalizminin doğaya olduğu kadar topluma da yaklaşımındaki hoyratlığın göstergesidir. Toplum da doğanın bir parçası olarak vardır. Her ne kadar Amerikan kültürü silikon vadisi gibi inorganik bir doğa yaratma maharetini gösterse de bunun hiçbir zaman gerçek doğanın yerini tutmayacağı ve onun işlevini görmeyeceği açıktır.

Modernizmin toplum mühendisliği yaklaşımı, doğayı zapt ü rapt altına alma şeklinde yansımsı, doğa toplumsal gelişmenin dönemsel planlamalarına göre biçimlendirilmek istenmiştir. Doğanın kendiliğinden iç işleyişini kendi planlarına uydurmaya çalışma korkunç bir doğa tahribatının ortaya çıkmasına yol açmıştır. Bu nedenle ihtiyaç duyulan tarım üretiminin yapılması için aynı topraktan tek çeşit ürünün üretilmesi doğal dengenin bozulmasına, toprağın mineraller bakımından ve bazı yararlı bakteri türleri bakımından yoksullaşmasına neden olmakta, pek çok böcek ve diğer canlı türlerinin ortadan kalmasına yol açmaktadır. Bu da doğal yaşamın bir birini bütünleyen iç dengesinin bozulması sonucunu yaratmaktadır. Buna bir de kimyasal gübre ve zararlı görülen böceklerle ve otlara karşı kullanılan ilaçların yan etkileri de eklendiğinde doğaya nasıl bir müdahalenin yapıldığı daha iyi görülecektir.

Bu çerçevede ekolojik sorunların dünya toplumunun gündemindeki önemli bir madde olması anlaşılır olmaktadır. Sanayi kapitalizminin plansızlığının sonucu olan çevre sorunları ile ekolojiyi birbirinden ayırmak gerekmektedir. Çevre sorunları kapitalist sanayinin kar amaçlı üretim zihniyetinin sonucu olarak ortaya çıkan kimyasal atıklar, asit yağmuru, hava kirliliği, ozon tabakasının delinmesi vb. sonuçlarla ilgilidir. Bu durum sadece endüstrileşmede ileri düzey yakalamış ülkelerin bir sorunu olmaktan çıkmış, bütün doğayı ilgilendiren bir hal almıştır. Ekoloji ise doğanın kendiliğinden oluşan iç dengesiyle ilgilidir. İnsanı da doğanın bir parçası olarak ele alan ve ekolojik dengedeki bozulmayı insan yaşamına yönelik olumsuzluk olarak değerlendiren toplumsal ekoloji insan-doğa ilişkisini doğanın kendiliğinden çevrimine insan müdahalesini en aza indirmeyi hedeflemektedir. Bu da ekolojik toplum kuruluşuyla mümkündür. *“Ekolojik bir toplum, insanın biyolojik olarak kendi türüyle yaşamak, geniş bir şekilde ve özgürce tanımlanmış toplumsal bir grup içinde kendi türüne özen ve sevgi göstermek üzere yapıldığını kesin olarak kabul edecektir.” (Öz. Ek. Syf. 454)”*

Ekolojik toplumda insan doğa ilişkisi ane çocuk ilişkisindeki doğal sevgiye benzecektir. İnsanın doğal ortam içinde yaşamını süreklileştirme çabası, doğadan kopu-

şuyla ortaya çıkan yabancılaşmadan farklıdır. İnsan toplumu kendi doğasına ve dışındaki doğaya müdahale etmeye başladıktan sonra ekolojik sorunlar da toplumsal bir nitelik kazanmıştır. Doğadaki bozulma da toplumsal bozulmanın bir sonucudur. Bu nedenle 21. yüzyılın başlarında yeni bir uygarlıksal gelişmenin arayışındaki insanlığın insan-doğa ilişkisini yeniden düzenlemesi, diğer sorunlarını çözmesi için de önem kazanmaktadır.

Her toplumun doğaya yaklaşımında kendine özgü kültürel özellikleri olmakla birlikte temel farklılık Doğu-Batı ayrımı şeklindedir. Doğu toplumlarının doğaya yaklaşımında Batı toplumlarından ayrılan temel özellikler vardır ve bu felsefi bir karakterdedir. Doğu-Batı yol ayrımının kavşak bir yaşamı esas alan felsefesi ile Batı’nın modernizmi bir karşıtlık göstermektedir. Batı modernleşmesi sürecinde ve günümüzde Doğu düşünce yapısında önemli bir yeri olan Zerdüşt’ün görmezden gelinmesi bu özeliğindendir. Zerdüşt’ün yeşilin korunmasını öğütleyen düşünce yapısı ile doğayı sanayileşmenin ham maddesi olarak gören modernizm birbiriyle gelişmektedir. Bu nedenle de Zerdüştilik Batı felsefecileri tarafından fazla bir tanıma konusu yapılmamış, adeta unutulmaya terk edilmiştir.

Kürtlerde Zerdüştiliğin temeli neolitiğin derinliğine yaşanmış olmasına dayanmaktadır. Kürtler neolitten sonraki uygarlıklar sürecinin hiçbirini neolitiğin yerine ikame edecekleri bir düzeyde benimsememişler, yapılarına özümsetmemişlerdir. Halen de neolitiğin ilişki, inanış ve yaşayış tarzının etkileri Kürtlerde devam etmektedir. Bu durum endüstrileşmede, teknolojinin geliştirilmesinde bir dezavantaj oluşturmakla birlikte gelinen aşamada insan toplumunun yenisinden doğaya dönmesi, onunla barışma ihtiyacı duyması Kürtler için bu etkileri bir avantaja dönüştürmektedir.

İnsan toplumunun kendisine ve dışındaki doğaya yabancılaşmasının sonuçları çok çeşitlidir. Cins ayrımcılığı ve kadının düşürülmüşlüğü, insanın emeğine ve emek ürünlerine yabancılaşması, kuşaklar arası gelişmeler ve anlaşmazlık, kültür farklılıklarına hoş görülme yaklaşmama, inanç farklılıklarının çatışma nedeni olması bunlardan sadece belli başlı olanlardır. İnsanlaşmaya paralel gelişen bu özellikler, doğadaki çok renklilik ve türölölüğe ters, her şeyi kendine benzetme gibi bir yaklaşımdan kaynaklanmaktadır. Kapitalizmin şafağında gelişen uluslaştırma hareketlerinin en uç noktaya çıkardığı, ulusçuluğun “biz” ve “onlar” ayrımında ortaya koyduğu kendisi gibi olmayana dışlama eğilimi de insani gelişmenin bir ürünüdür. Dünyada toplumlar arası ve toplum içi sorunların güç ve hakimiyet temelinde çözülmesinin geçerli görüldüğü koşullarda ulusal birlik ve homojenleşme çabalarının bir anlamı vardı. Ancak son yüzyılda insan toplumunun salt bu nedenle yaşadığı savaşlar, bu savaşların yol açtığı acı ve kayıplar göz önüne getirildiğinde bu gidişin eğer değiştirilmezse insanlığı bir felakete götüreceği açıktır. Bu savaşların yol açtığı kayıpları sadece can ve mal kaybı olarak düşünmek de doğru olmaz. İnsan türünün iç düşmanlığı, onun manevi moral yapısında ciddi rahatsızlıklara neden olmaktadır. Psikoloji biliminin araştırmaları insana sonradan musallat olan ve özünde mülkleştirme anlayışının yarattığı insanlar arası çekişme, kıskançlık, hükmetme, bencillik, şiddet uygulama vb özelliklerin kaynağının insan-doğa yabancılaşmasına dayandığı ortaya çıkarılmıştır. İnsanın kendi dışındaki doğaya yabancılaşması kendi doğasına yabancılaşmasını da getirmiştir. Bu da sınıflaşma, çıkar mücadelesi ve araçların amaçlarla yer değiştirmesi gibi olumsuzlukların da gelişmesinin zemini.

Ancak yine araştırmaların ortaya çıkardığı bir diğer gerçek, insan yıkıcılığının yapıcılığa dönüştürülmesi potansiyeli taşıdığıdır. Bu da tıpkı uygarlıksal gelişmelerde görülen yöntemle gerçekleşebilir. Bir uygarlık sistemini derinliğine yaşayan toplumlar içten dönüşümle kendi antitezini oluşturan yeni uygarlıksal gelişmeyi ortaya çıkarama-

makta, yeni uygarlıksal gelişme farklı alanlarda gerçekleşmektedir. Bunun gibi insan yıkıcılığının ürkütücü tablolarla sergilendiği Batı kapitalist dünyasının kendi içinden doğayla barışmayı sağlayacak bir zihniyet dönüşümünü gerçekleştirmesi olanaksız denemek kadar zordur. Bu görev, doğayla yabancılaşması derinleşmemiş, neolitik kültürü derinliğine ve özden yaşayan topluluklara düşmektedir. Bu bakımdan da Kürtler hem büyük bir avantaj sahibi olmakta, hem de insanlığın geleceğine ilişkin önemli görevler yüklenmiş bulunmaktadır.

İnsan-doğa ilişkisinde köklü bir düzeltme demokratikleşmenin çoğul anlamında gelişmeye paralel olacaktır. Bu yönüyle de yerel yönetimlerin demokrasi mücadelesindeki rolleri, aynı zamanda insan-doğa ilişkisindeki düzeltmeyi de içermektedir. Yerel insan yaşamının yeniden üretimi koşullarını sağlama sorumluluğu çevre sağlığı ve ekolojik dengenin korunması sorunlarına duyarlı yaklaşımında temeldir. Yerel yönetimlerin ekonomik güç odaklarının karlılık taleplerinden önce toplumun sağlığına önem vermesi, bunun için de çevre kirlenmesine yol açan, atıklarıyla canlı türlerini yok eden yatırımları ve teknikleri tedbirler geliştirmeye zorlaması gerekir. Ayrıca doğayla barışık bir kültürel gelişmenin gerçekleşmesi için eğitime ve bilinçlenmeye önem verilmelidir. Demokratik şehirçilik doğayla kendisini karşıt konumda gören değil, tersine yeniden doğal yaşamın ve beslenmenin teşvik edildiği bir tarzda geliştirilebilir.

Yerellik küresellik ve ilişkileri

Yerellik ve küresellik insani gelişmede mekana bağlı iki gerçekleşme düzeyidir. İnsan toplumunun yerleşik yaşam üzerinde uzun süreci kapsayan bir gelişmesi olduğu bilinmektedir. Dolayısıyla yerleşik yaşama geçiş bu süreçte mekana bağlı bir düzey kazanması anlamına gelmektedir. İnsanın toplumsal bir varlık olduğu, toplumla birlikte gelişebileceği gerçeği insani gerçekleşmede mekana bağlı ilk düzeyin yerellik olmasını getirmektedir. Bu bakımdan da tarihi kökleri en derin olan, toplum yaşamına ilişkin izlerin bırakılmasıyla bilinbilir somut verilere dayandırılan gerçekleşme olmaktadır.

Küresellik, çağımızda ulaşılan insani gerçekleşme düzeyidir. Bu gerçekleşmede bilimsel teknik düzeyin önemli bir rolü vardır. İnsan türünün varoluşunun yer küre düzeyinde birbiriyle bağıntılılığı felsefi düzeyde ileri sürülen ve bilinen bir olaydır. Küreselleşmenin ekonomik ve siyasal düzeyde gelişmesiyle bu bağıntılılık daha somut ve gözlenebilir bir olgu haline gelmiştir. Küreselleşme ile ilgili pek çok araştırma ve tartışma yürütüldüğünden ve bugün artık hiç kimse tarafından görmezden gelinmez bir duruma geldiğinden kavramın gelişimi ile ilgili ayrıntıya girmeye gerek duyulmamaktadır. Bu çalışmanın kapsam ve hedefine uygun olarak iki gerçekleşme düzeyinde insanın kendisini nasıl tanımladığı ve bugün nasıl anlamlandırılacağı üzerinde durmak yeterli görülmektedir.

İnsanın bilgiye ve daha iyi bir yaşayış düzeyine ulaşma çabası bugünkü dünya tablosunu ortaya çıkardı. İnsan toplumunun geçmiş tarihine ilişkin değerlendirme yapma ihtiyacı, gerçekleşen düzey ile olması gereken arasındaki kıyaslama ihtiyacından doğmaktadır. İnsan bir kez tasarımı geliştirme yeteneğine kavuştuktan sonra geleceğe ilişkin öngörü, bunları gerçekleştirmek üzere plan ve programlar geliştirmiştir. Her gelişme döneminin sonunda veya önemli aşamalarında bir değerlendirme yapma, gerçekleşen düzeyden sonuçlar çıkararak yeni gerçekleştirmelere yönelme de bir ihtiyaç olmaktadır. Bu yönüyle 21. yüzyıl insanlık için çözülmesi gereken sorunların çokluğu ve ağırlığı, çözüm imkanlarının da büyüklüğü yönüyle köklü bir değerlendirmeyi ve buradan hareketle yeni başlangıçlar yapmayı yakıcı kılmaktadır.

Dualistik karşıtlık insan yaşamında varolduğu sürece nasıl ki güzellik ile çirkinlik, iyilik ile kötülük birbirleriyle anlam kazanı-

yorlarsa yerellik ve küresellik de çağcıl gelişmeler içinde birbirlerinin varlığıyla yeni anlamlar kazanmaktadırlar. Başka bir ifadeyle çağcı gelişmeler yerellik ve küresellik kavramlarını yeniden anlamlandırmayı gerekli kılmaktadır. Yerellik insan aidiyeti dağıtıcılarında ilksel bir yer kaplamakta, küresellik ise insanın uyum gösterme çabasında olduğu bir gerçekleşme süreci olmaktadır.

Ekonomik ve siyasal küreselleşme, birey hak ve özgürlükleri çerçevesinde yaşamın sürdürüleceği mekan tercihinde alternatiflerin artmış olması, insanın gelişme düzeyiyle bağlantılıdır. İletişim ve bilişim imkanlarının dünya hakkında hemen herkesin bilgiye ulaşma imkanını arttırmış olması, ekonomik ve ticari ilişkilerin yoğunluğu, ulusal sınırların eski işlevinin bir engel durumuna gelmesi, uluslar üstü şirketlerin sınır tanımayan örgütlenmesi insan toplumunun ve bireyinin yeni sorunlarla karşı karşıya gelmesine yol açmıştır. Eskiden adeta bir ütopya gibi görülen sabahleyin New-york'da, öğleyin Tokyo'da, akşam da Londra'da veya Paris'te olma düşüncesi artık pek çok insanın yaşam tarzı haline gelmiş bulunuyor. Fakat bu küreselleşme sonuçları mekanın önemini, insanın aidiyet ihtiyacını ortadan kaldırmış değildir. Henüz küresel bir birlik oluşmadığı gibi kapitalizmin kar hırsı ve bunun için siyasal ve vicdani hiçbir sınır, ahlaki değer tanımayan yaklaşımı insan topluluklarını, grupları ve bireyleri büyük korkularla yüz yüze de getirmektedir. Bu korkunun en önemli nedenlerinden biri insanın marjinalleşmeyle karşılaşması, büyük anaför içinde kaybolma gibi bir kabusu yaşamasıdır. İşte bu ortamda insan toplulukları inanç, kültür, dil birliklerine dayalı varoluşlarını yerelliğe dayalı olarak anlamlandırmakta, yerellik bu anlamda daha büyük bir önem kazanmaktadır.

Yerellik, tanımlı zamanla bağlantılı değişen, göreceli bir durumu izah etmektedir. İlk şehirlerin oluşumunda kentin bütünselliği içinde kabileler ve klanlar, hatta aşiretler şehrin bir bölümünü kendilerine ait gören durumdaydı. Şehirlerin birleştirilmesiyle oluşan imparatorluklarda bu kez yerellik tanımına tek tek şehirler girmeye başladı. Birleşik krallıklar ve ulus devlet oluşumunda eyaletler yerelin devlet bütünü karşısındaki temsili oldular. Şimdi de küreselleşen dünyada ulus devlet neredeyse çağdaş kabile birliğine düşmüştür. Ama asıl yerellik, ister ata toprağı olarak bilinsin, ister tarihin canlı anılarını koruyan toprak parçası olarak anlam kazansın bireyin veya grupların kültürel, folklorik, inançsal ve psikolojik olarak bağlılık duyduğu, yüreğinde hep özel bir yeri olan mekandır.

Yerellik özgünlüktür. İnsan grupları ve topluluklarının kendilerini tanımlamada ruhsal olarak kendilerine ait ve başka kimse olmayan özelliklerinin yeşerme alanı yereldir. Bu yanılla her şeyden ve kendi dışındakilerden farklılığı temsil etmektedir. Ama aynı zamanda insan isteminin dışında gerçekleşen ilişkiler yoluyla da insan toplumunun parçası konumundadır. Yerel olmak, zamanda ve mekanda özgünlüğü yaşamak demektir. Feodal ekonomik ilişkilerin yerelle sınırlı olması, aynı zamanda yereller arasında yüksek duvarlar gibi sınırların bulunması anlamına geliyordu. O sürece insan topluluklarının yerel gelişmelerinin birbirlerinden farklılaşmaları anlamına geldiği dönem denilebilir. Kapitalist pazarın ulus devlet sınırları içinde birlik yaratma kurgusu yerellerin sınırlarının kaldırılmasını, kaynaştırılmalrı için yoğun bir ideolojik mücadele verilmesini, hatta pek çok psikolojik yöntemin de devreye konmasını gerektirmiştir. Şimdi de ulus devlet zihniyeti küreselleşen ekonomik gelişme karşısında siyasi düzeyde aynı konumu yaşamaktadır. Nasıl ki uluslaştırma çabası karşısında yerelliğin direnişi geriliğin ve gelenekselin direnişi olarak görülüyor ve olumsuzlanıyor idiyse şimdi de ulus devletlerin küresel ekonomik ve siyasal düzenlenişi karşısında direnişi aynı şekilde değerlendirilmekte ve olumsuzlanmaktadır. Ama bu konuda gelişmeyi tek yanlı ele almamak, insani gerçekleştirmeyi sadece tekniğin ilerlemesiyle sınırlı saymamak

“İnsanın demokrasi arayışı varoluş tarihiyle eşdeğer bir geçmişe sahiptir. Demokrasi halkın kendini yönetmesi, kaderini belirlemesi olarak da tanımlanmaktadır. Bu çaba ilk sözcüklerle, ilk tasarılarla ve ilk düşünüş biçimiyle toplumsal varlık olmanın doğası gereği başlamıştır. Bugünde değişik düzeyde devam etmektedir. Artık geline aşamada demokratikleşme, demokratik yaşam, ilişki ve düşünce önünde en azından söylem düzeyinde engel kalmamıştır.”

gerektiği de vurgulanmalıdır. Bu durum bugünkü küreselleşme zihniyeti, ekonomik ve siyasal olarak güçlü olanın diğer topluluklar ve uluslar üzerinde eritmeyi ve benzeştirmeyi haklı gören vicdan ve ahlak yapısını yansıtan siyasetleri karşısında durulması gereken, korunması gereken şeyler olduğu anlamına gelmektedir. Bu nedenle de bir kez daha dönüp yerelin tarihin derinliklerine inen köklerine, insani renkliliği yaratan özgünlüğüne anlam ve değer vermek gerekmektedir.

Yerellik zamanda ve mekanda somutluk demektir. Somutluk, evreni ve giderek kozmosa ilişkin bilgileri zihninde soyutlayarak yeni çıkarsamalar yapabilen insan karşısında bir sınırlılığı temsil ediyor olabilir. Ama bu soyutlama gücünün soyut emek, soyut değerler ve giderek mekandan soyutlanma ile insan yapısında yarattığı bir yabancılaşma olduğu açıktır. Bu yabancılaşmanın kapitalist uygarlığı geliştiren zihniyet elinde hiçbir değeri tanımayan, hiçbir bağlılığı olmayan, kendi türüne yabancılaşan bir tüketici tipi yarattığı güncel gerçekliktir. İnsanın toplumsal bir varlık oluşuyla ters düşen, bireyin toplumsal duyarlılığına zarar veren bu yabancılaşmanın giderilmesi insan toplumunun geleceğine ilişkin duyulması gereken temel bir kaygıdır. İşte yerelin somutluğu, yabancılaşmanın ilacı olarak artan bir önem kazanmış bulunmaktadır.

İnsanın ilk oluşum mekanı yereldir. Bu bakımdan hem bireyin hem de toplumun tarihi için başlangıç yereldir. İnsanın gün-celle geçmişi, başlangıçla sonu hep karşılaştırma ihtiyacında olması yerelin toplum yaşamının vazgeçilmez bir argümanı olmasını sağlamaktadır. Başlangıçların sonrakı gelişmeler üzerinde etkisi önemlidir. Bu bakımdan da hep örnek alınan bir konumdadır.

Yerelin gelenekseli temsil etmesi, modernist bakışla geri olan olarak tanımlanması bu özelliğindendir. Yaşamın özellikle siyasal yanına ilişkin insanın atadan gördüklerini tekrarlama eğilimi yerelde güçlüdür. Bu, biraz da tekniğin zorunlu kıldığı bir durumdur. Ama bilgiye ulaşma kolaylığı bakımından mekanlar arasında farklılık kalmadığından yerel ile evrensel bilinç arasında bir farklılık konmasının da şartları kalmamıştır. Tersine somut ilişkiler ve varoluş nedeniyle toplumsal-kültürel farklılıklar doğal bir kabulde karşılanmakta, bu ise kendiliğinden bir hoş görünün gelişmesini sağlamaktadır. Farklılıkların bir arada kardeşleşme temelinde yaşaması güncel demokratikleşme hedeflerinin başında gelmektedir. Yerel bu yönüyle demokrasi okulu rolünü görmektedir.

Yerelliğin bir aidiyet düzeyi olarak küreselleşmeyle birlikte yeniden öne çıkan önemli küreselleşmeyle karşıtık oluşturduğundan değildir. Yerellik, küreselliğe katılan bir renk olarak zenginleştirici bir etkiye sahiptir. Nasıl ki bütün dünyanın tek ölçüye indirgenmesi, tek yasayla yönetilmesi eğer farklılıkların ve özgünlüklerin görmezden gelinmesi anlamına geliyorsa ciddi bir adaletsizliği barındırır özellikle oluyorsa, her özgünlüğün kendi sınırlarına takılı kalması da gelişmeyi ve bütünselliği önlr.

Bütünsellik, tek gözle bakış, tek ölçüye tabi tutma, merkezi otoriteye bağlama anlamına gelmez. Günümüz küreselleşme mantığının bu yanı esas yanılgıdır. Bu da özünde iktidar, hükmetme, kendine göre yapma, kendi çıkarını esas almaktan kay-

naklanmaktadır. Bu ise doğal dünyaya bir satranç oyununun kurallarına benzer bir mantıksallıkla hakim olma yaklaşımıdır. Oysa doğanın kendiliğinden akışı vardır ve insan bilgisinin bu kendiliğinden akışla ilişkisi bir geminin dalgalara ve suyun akıntısına uyum göstererek hareketini sağlama şeklinde olmalıdır. Doğanın potansiyel gücünü insan yaşamının hizmetine sunmak ancak bu yaklaşım ile doğru sonuçlar verebilir.

İnsan doğası ile dışındaki doğanın birbirlerine ters, hatta karşıt konuma düşürül-müşlüğüünü ortadan kaldırmak bu bağlamda önem kazanmaktadır. Bunun bir diğer ifade şekli insan doğa barışmasıdır. Bugüne değin bilimsel teknik gelişmenin hep doğanın gemlenmesi, doğaya hükmetmek mantığıyla geliştirildiğinden insan doğa ilişkisinde ortaya çıkan yabancılaşma tehlikeli boyutlara ulaşmıştır. Bilimsel araştırma doğanın tanınması, teknik ise işleyişinin ortaya çıkardığı gücü hizmet haline getirme amaçlı olursa anlamlı olur. İnsan yaşamının doğanın bir bütünleyeni ve parçası olduğu yaklaşımla ele alınması, doğanın diğer bölümlerinin buna göre değerlendirilmesi hakimiyet dürtüsünün giderilmesi için önemli bir çıkış olabilir. Yoksa Gılgameş Destanındaki gibi Enkidu'nun insanlaşmaya adım atması doğadan kopuş olarak yorumlanır ve doğa-insan ilişkisi böylesi modernist bir bakışla yönlendirilir ise insanın kendi yaşam imkanlarını yok etmesi devam eder ve insan toplumunu ciddi tehlikeyle yüz yüze getirir. Bunun aşılması yerellik küresellik karşıtlığının da aşılması olur.

Yerellik küresellik birliği, birbiriyle uyumlu gelişimi insani gerçekleştirmede muazzam büyüklükte bir atılım oluşturacaktır. Yerelin küresel içinde kendi rengi ve sesiyle ifade imkanına kavuşacağı, bunun bir zenginlik olarak görüleceği dünya koşullarında uyum ve gelişme bir arada olacaktır.

Kürtler, yerelliği güçlü yaşamış ve halen yaşamakta olan bir toplumdur. Mezopotamya'nın tarihsel rolünün bir geçiş alanı olması Kürtlere evrensel katılma imkanı da tanımıştır. Bu bakımdan yerel ile evrensel bir arada yaşatabilecek olan imkanlar Kürdistan üzerinde mevcuttur ve halen de geçerli görünüm çok kültürlü haliyle budur.

Kürtlerde neolitiğin güçlü yaşanmış olması, zihinlerinin kültürel ve dinsel ritüeller biçiminde günümüze kadar taşınmasını sağlamıştır. Köyün şehir karşısında özgürlüğü temsil ettiğini savunan kesimler ve eğilimler vardır. Bu da köyün doğayla iç içe ve renkliliklerin uyumlu yaşamasını sağlama-sındandır. Buna benzer biçimde farklı inançların ve dinsel düşünüş biçimlerinin izlerinin ve etkilerinin varlığı, Kürdistan'ın farklılıklar içinde uyumu temsil etmesi anlamına gelir. Yerel, Kürdistan'da parçalanmanın ve karşıtlığın değil, birliğin ve güçlenmenin gerektisi rolünü oynamaya yatkındır. Bugün de çağcıl demokratik ölçü ve değerlerin geliştirilmesinde öncü bir misyon yüklenebilir.

Siyasetind emokratikleştirilmesinin imkanları ve yöntemleri

Siyasetin demokratikleşmesi düzeyini belirleyen uygulanma içerik ve biçimidir. Toplumsal yaşamın bütün alanlarını uygun örgütsel araçlarla düzenlemeyi işlevsel olarak amaç edinmesi gereken siyaset, güncel durumuyla uygulayıcıları elinde söy-

lemde bunu ifade etse de bu amaca oldukça uzak ve büyük oranda onunla ters düşen bir durumdur.

İnsanın demokrasi arayışı varoluş tarihiyle eşdeğer bir geçmişe sahiptir. Demokrasi halkın kendini yönetmesi, kaderini belirlemesi olarak da tanımlanmaktadır. Bu çaba ilk sözcüklerle, ilk tasarılarla ve ilk düşünüş biçimiyle toplumsal varlık olmanın doğası gereği başlamıştır. Bugünde değişik düzeyde devam etmektedir. Artık geline aşamada demokratikleşme, demokratik yaşam, ilişki ve düşünce önünde en azından söylem düzeyinde engel kalmamıştır. Toplumdan topluma gerçekleşme düzeyleri arasındaki fark bazen toplumların verili gerçeğinden de kaynağını alan yönlerle birlikte esas olarak egemen zihniyetlerin kalıplaşmış düşünce yapılarını, siyaset ve kurumsal işleyişleri dönüştürmede gösterdikleri direnç, hatta karşı çabadan kaynaklanmaktadır. Demokrasi mücadelesinin çağcıl anlamı demokratik uygarlık gerçekleşmesi doğrultusunda mücadele etmektir.

“Demokratik uygarlık çağını belirleyen temel unsurlardan biri de siyasetin demokratikleştirilmesidir. Tarih boyunca en üst yönetim gücünün yoğunlaşması ve kullanılması sanatı olan siyasetin kendi sırlı dar elbise ve maskelerinden kurtulması çağımızın şahane bir gelişmesidir. Bu, siyasetin adeta göklerden, allahattan yeryüzüne inmesi anlamına gelmektedir. Kaynağı hakkında bitmez tükenmez tartışmalar sona ermekte ve esas toplum olduğu itiraf edilmektedir. Yüzyıllarca insanları sürü haline getirmek ve kandırmak için en geliştirilmiş ve sahte bir yüceliğe büründürülmüş siyaset, toplum basit bir aracı durumuna getirilmiştir. Uzun vadeli ve hayatı çıkarların aracı olarak ifade edilebileceği bilincine ulaşmıştır. Bu yüzyılların sihirli, kudretli, tanrısal aracı gerçek anlamına kavuşturulmuş ve halka hizmet aracı olarak tanınmasını kabul ettirmiş olmakla demokratik uygarlık çağının belirgin bir özelliği haline getirilmiştir.”(Süm.Ra. Dev. Dem. Uy. Doğ. Syf. 431)

Siyasetin demokratikleştirilmesi önünde görünür hiçbir engelin kalmamış olması, esas sorunun zihniyet ve buna dayalı gelenek, alışkanlık, kültür yapısının dönüşümü olması bu alanda büyük imkan potansiyelinin varlığına işaret etmektedir. Siyasetin sırlı elbiselerinden çıkarılması bu şekilde anlamını bulmaktadır. Siyasetin demokratikleştirilmesi ile demokratik siyasetin uygulanması imkanları ifade olarak özdeş olmasalar da pratikleşme koşulları bakımından aynı içeriğe denk düşmektedirler. Bu nedenle siyasetin demokratikleştirilmesi, demokratik siyasetin uygulanması koşulları ve imkanları bağlantılıdır. Siyasetin demokratikleştirilmesi, demokratik düşünce, ilişki, yaşam ve bir bütün olarak demokratik zihniyet sahibi olanların işidir. Bunun koşulları siyaseti sırlı elbiselerinden çıkarma, gizemli haliyle egemen sınıfların elinde uygulama aracı olarak emekçi halkın karanlıklara hapsedilmesi işlevi gören halinden kurtarma siyaset gerçeğinin tanınması, bilince çıkarılması anlamına gelmektedir. Bu bilince çıkarma, siyasetin doğuş ve uygulanma alanlarına ilişkin bilinçlenmeyle doğrudan bağlantılıdır. Topluma ve doğaya ilişkin insan bilinci ve bilgisinin ulaşmış olduğu düzey demokratik bir yaşamın bütün alanlarda ve bütün boyutlarıyla uygulanmasını olanaklı hale getirmiştir.

Toplum yaşamının sosyal, kültürel, siya-

sal, ekonomik bütün alanlarını kapsayan siyasetin demokratikleşmesi, bu alanlarda kurumsallaşan ilişki ve alışkanlıkların da demokratikleşmesini gerektirir. Bu nedenle de en başta siyasetin uygulayıcısı kurum olarak devletin demokratikleşmesi siyasetin demokratikleşmesi kapsamında ele alınmak durumundadır. Devlet kendiliğinden demokratikleşmeyeceği gibi, beş bin yıllık egemenlik ve sınıf çıkarını en üstte tutan zihniyet yapısının kendi içinden demokratik dönüşümü gerçekleştirmesi olanaksızdır. Bu nedenle devletin uygulama alanı içindeki kitlelerin, devlet siyasetinin etkisi altında olanların bu siyasetin demokratikleşmesi ile devletin de demokratikleşmesini birlikte ele almaları gerekmektedir. Devleti yöneten zihniyetin demokratikleşmeye, dolayısıyla da demokratik siyaseti uygulamaya ihtiyacı yoktur. Tersine demokratik siyaset alışılmış, süre giden biçimiyle siyaseti uygulayan ve kitleleri yöneten yönetici sınıfın hesabına gelmemektedir. Siyasetin demokratikleşmesi, bu amaçla da demokratik siyasetin uygulanması bunda çıkarı olan geniş emekçi kitlelerin işi olmaktadır.

Siyasetin demokratikleştirilmesi, çoğunluğun çıkarına hizmet eden bir araç durumuna getirilmesi bu çoğunluğu oluşturan halk kitlelerinin kendi çıkarlarının bilincine varması, bu dönüşüm gücünün kendisinde varolduğunu görmesini gerektirir. Siyasetin demokratikleştirilmesi mücadelesinde temel dayanak kitlelerin demokratik eylem gücüdür. Ancak geniş kitlelerin bu gücü açığa çıkarmasının önünde birçok ve büyük engeller de bulunmaktadır. Bu engellerin en büyüğü ve köklüsü, devlete egemen zihniyet tarafından toplumun gelenek kalıpları, düşünüş ve inanış biçimlerine hapsedilmiş olmasıdır. Binlerce yıllık uygulama geçmişiyle toplumsal yaşamın bir parçası haline gelen ilişki, düşünüş ve davranış biçimlerini besleyen, her gün yeniden topluma hatırlatma ve telkinle zihinlerde canlı kalmasını sağlayan geleneksellik dinsel, kültürel, psikolojik pek çok beslenme kaynağına sahip bulunmaktadır. Gelenekselliğin devamından çıkarı olanlar da durumun devam ettirilmesiindeki etkenlerden birisi olmaktadır.

Başka bir deyimle siyasetin demokratikleşmesinin önündeki önemli engellerden biri geleneksel toplumdur. Kitlelerin imkan halindeki gücünü aktifleştirmeyi önleyen, geriye çeken, alışılmışı sürdürme eğilimi gelenekselliktir ve çekim gücü her zaman yeniliklerden daha fazla olmuştur. Bu insan doğasının bir gerçeğidir. Güvenlik duygusu, belirsizlikten çekinme, rahatı tercih etme, alışılmışın üretimindeki kolaylığa kapılma vb. nedenlerle insanın alışkanlıklarını yıkmak Einstein'ın deyimiyle atomu parçalamaktan daha zordur. Siyasetin demokratikleştirilmesinde esas rolünü oynayacak olan kitlelerin gücünü aktifleştirmede engellerin aşılması, demokratik siyaset alanının işlevselleşmesiyle mümkündür.

Demokratik siyasetin uygulanmasında belirleyici konumda olan kitlelerin düşünce, inanç, kültür, pratik yaşam alışkanlıkları vb alanlarında gelenekselliğin kalıplarını kırmaları için bilinç taşıyıcı ve pratik örgütlenme zeminin yaratan üçüncü alan veya sivil toplum alanıdır.

Siyasal partilerden kültür sanat kuruluşlarına, barış savunucularından doğal yaşamı koruma ve geliştirme taraftarlarına kadar pek çok alanda örgütlenme zemini ve imkanı bulan sivil toplum kurum ve kuruluşları devletle toplum arasında üçüncü bir hareket alanı olarak devletin olduğu kadar toplumun da demokratikleştirilmesinde işlev sahibidir.

“Üçüncü alan demokratik siyaset alanıdır. Karmaşık bir hal alan uygarlık koşullarının dayattığı her ihtiyaç için sivil bir araç zorunluydu. Bu araçlar ne sıkı devrim araçları, ne de devletin topluma uzattığı iletişim kayışlarıdır. Daha çok devletle toplum arasında ikisinden de belli bir mesafede duran, kendi kimliği olan, ihtiyaca göre şekillenen bağımsız örgütlenmelerdir. Ne devlete karşıdır ne de devletin işbirlikçisidir. İhtiyaçların emrindedir. Temel toplumsal örgütler de değildir. Bir din, ahlak kuruluşu değildir. Üyeleri sınırlı yerine getirdikleri görevlere

“Siyasetin demokratikleştirilmesinde sivil toplum alanının kazanmış olduğu inisiyatif büyük bir imkan ve yöntem zenginliği sunmaktadır. Siyasetin kandırma, komplo ve düzenbazlık alanı olmaktan çıkarılması, demokratikleştirilmesiyle mümkündür. Demokratikleştirilmesinde de katılım düzeyi, siyasetten etkilenen veya siyasetin uygulanma alanı içinde olan kitlelerin bu siyasetin belirlenmesi, uygulanması ve sonuçlarının denetlenmesindeki katılım düzeyiyle belirlenir.”

göre şekillenmiştir. Görevi bitince kendileri de biten örgütlenmelerdir, en azından yeni görevlere göre dönüşen örgütlerdir. Bu model, devrim ve karşı devrimin derinleştiği çıkmazdan kurtulmanın herkes için gerekli yolu olarak da varlığını etkili kılabilmiştir. İhtiyaçlar ekonomik alandan kültüre, spordan çevreye, barıştan insan haklarına kadar her alanda kendini dayattığı için, alanın önemi de her geçen gün artmaktadır.” (Sü. Ra. Dev. Dem. Uy. Doğ. Syf. 418)

Siyasetin demokratikleştirilmesinde sivil toplum alanının kazanmış olduğu inisiyatif büyük bir imkan ve yöntem zenginliği sunmaktadır. Siyasetin kandırma, komplo ve düzenbazlık alanı olmaktan çıkarılması, demokratikleştirilmesiyle mümkündür. Demokratikleştirilmesinde de katılım düzeyi, siyasetten etkilenen veya siyasetin uygulanma alanı içinde olan kitlelerin bu siyasetin belirlenmesi, uygulanması ve sonuçlarının denetlenmesindeki katılım düzeyiyle belirlenir. Antik çağ Atina'sında, Köleci Roma'da veya ondan öncesinde ilk Sümer kentleri Ur, Uruk, Ubeyd, Nippur, vb. siyasetin yönetenler tarafından insanların büyük çoğunluğunun mülkleştirilmesi aracı haline getirildiği bilinmektedir. Bu yanı sıra demokrasinin ilk uygulanma alanları olmakla beraber çalışanları bu süreçlerin dışında tutmak ve ağır bir tahakküm uygulaması bir arada yaşamaktaydı. Yine de insanlığın küçük bir bölümünün yararlandığı bir biçimde de olsa demokrasi kavramlaştırmasının ve uygulamasının ilk biçimi olarak tarihsel bir öneme sahip bulunmakta ve halen örnek alınmaktadır. Demokratikleşme veya demokrasi kavramının kapsamı feodalizmde aristokrat kesimle sınırlı kaldı. Kapitalist uygarlıkta demokrasinin sınırları biraz daha genişledi ve en son parlamenter cumhuriyetle seçme ve seçilme hakkının bütün vatandaşlara eşit ve tek dereceli bir hak olarak tanınması düzeyine ulaştı. Bu da siyasete katılım düzeyinin genişlemesi ve daha öncekilere oranla kitlelerin etkinliğinin artmasını sağladı. Ancak bu siyasetin uygulanma ve oluşturulma biçimiyle ilgili olan bir gelişmedir.

Siyasetin içeriğinde hala demokratik değerlere ters düşen özellikler ve uygulamalar oldukça yoğun bulunmaktadır. Bunun için de siyasetin demokratikleştirilmesi mücadelesinin ilk sınıflı, egemenlikli yönelime kaynaklık eden zihniyet ve maddi koşulların dönüşümüyle bağlantılı ele almak gerekmektedir. Bu çerçevede ele alındığında siyasetin demokratikleştirilmesinde en önemli dönüşüm mülkiyet anlayışı ve mülkleştirme zihniyetinde gerçekleşmek zorundadır. Bu nihai bir hedef olarak her zaman gözetilip esas alınırken siyasetin demokratikleştirilmesinde toplumsal bozulmaların, insan doğasına ters düşen sonuçların küçükten başlayarak ortadan kaldırılması da siyasetin demokratikleştirilmesinde izlenmesi gereken yöntem olmaktadır. Her şeyi devrim-karşı devrim, yıkma inşa etme, ak kara ikilemi içinde ele almak yaşamın diyalektiğine de uygun düşmemektedir. Bugün gerçekleşen zemin üzerinde üçüncü alanda demokratik siyasetin işlevselleştirilmesiyle iyasetin demokratikleştirilmesi geliştirilebilir. Gerçekleştirilmesi gereken üçüncü alanda siyasetin demokratik düzeyinin gelişkinliğidir. Bu da toplumsal katılımın nitelik ve nicelik olarak düzeyinin yükseltilmesidir.

Bunun için toplumun bugüne kadar atıl bırakılan gücünün işlevselleştirilmesi temeldir. Kadın, yaşlı ve çocuk katılımı nüfusun sınıf egemenlikli zihniyetler elinde bir kenara itilmiş olan kesiminin aktifleştirilmesiyle mümkündür. Bunun için bilimsel teknik gelişmeler çok elverişli koşullar yaratmıştır. Cins ayrımcılığının gerekçe ve zemin yapılabilecek bütün koşulları aşılmıştır. Geriye geleneksel toplumun ahlak ve vicdan yargılarının dönüşümü kalmaktadır. Bu da güçlü bir aydınlanma ile birlikte yürüyen pratikleşme yoluyla gerçekleşebilir.

Aydınlanma çalışmalarını sadece düşünce üretimi ve bunun yaygınlaştırılması olarak düşünmek dar yaklaşmak olur. Bu konuda geri ve aşılmış bir örnek olarak görülmesi gereken burjuva aydınlanması sü-

“Sınıflı toplumlar tarihiyle eş zamanlı bir gelişme sürecine sahip olan erkek egemenliği ve zihniyeti, insanın kendisi ve doğa hakkında yanlış, çarpık ve tek yanlı bilgilenmesine yol açarak bugün aşılmasında büyük zorluk çekilen önyargıların gelişmesine, bu önyargıların büyük oranda kültürlerin içine işlenmesine neden olmuştur. Bugünün insanındaki hoşgörü darlığı demokratik bireyin ve toplumun daha ileri bir düzeye gelmesi için, geleneksel tüm düşünüş ve yargı biçimlerinin yeni baştan oluşturulmasına ve bütün bir toplumlar tarihinin gözden geçirilmesine dayanmaktadır.”

reci dahi pratikleşme konusunda pek çok sonuç çıkarmaya yeterlidir. Birçok bilim adamının savunduğu düşünceler uğruna yakılmayı, aforoz edilmeyi veya mahkum edilmeyi göze aldığı bilinmektedir. Burjuva aydınlanması düşünce, kültür ve inanç yapısıyla öncelikle bir yaşam tarzını öngörmekteydi ve aydınlanmacılar bu yaşam tarzını bizzat kendileri pratikleştirmekle işe başladılar. Bunun sonucu olarak peş peşe bilimsel icatlar, büyük kültür sanat eserleri, görkemli mimari yapılar, hayranlık uyandıran müzik kompozisyonları ortaya çıkarılabildi. Aynı şekilde demokratik uygarlık sistemin bütün değerleri ve ölçüleriyle gerçekleşmesi, yaşam ve ilişki anlayışını özümseyen, bunu düşüncesinde olduğu kadar kültürel, davranışsal olarak sosyal bir olgu haline getirenler elinde demokratik aydınlanma sonucu alabilir ve beş bin yıllık zihniyetin bütün sonuçları aşılabılır. Demokratik bir ahlak ve vicdan anlayışına sahip olmayanlar demokratik toplumun kurucusu olamazlar. Reel sosyalizmin kurucularının zihniyet yapısında olduğu gibi “önce yanlış yıkılım, doğruları savunan ve oluşturanlar sonradan ortaya çıkar veya gelişir” yanlışlığı aşılmak zorundadır.

Siyasetin demokratik ahlak ölçülerine kavuşturulması en temel bir dönüşüm konusudur. İnsan yapısının temel itici gücü olan ahlaki ve vicdani ölçülerin demokratik bir içerikle yeniden yapılandırılması şarttır. Erkek egemenlikli sistemin ahlaki cinsellikle sınırlayıp bunu de kadın günahkarlığında somutlaştırması ve erkeğe her şeyi reva görmesi yaklaşımı aşılmak zorundadır.

Bunun için emeğe saygının esas alınıp güncel anlamıyla tanımlanması zorunludur. Bu şekilde kadının düşürülmüşlük konumundan çıkarılması da, yaşlıların ve çocukların araçsallaştırılmasının önlenmesi de mümkündür.

Kadın özgürleşmesi konusunda yaratılan gelişme siyasetin demokratikleştirilmesinde en önemli imkan durumundadır. Böylece erkek egemen zihniyetin topluma mal ettiği bütün yabancılaşma biçimlerinin giderilmesi yolu açılmış olmaktadır. Başta insanın toplumsal bir varlık olması özelliğine ters düşen ve birbirini bütünlmesi gerekirken cins ayrımcılığıyla dışlayan tutumu aşılabilecektir. Kadının yaratıcılığından temelini alan barışçılığı topluma demokratik yöntemlerin mal edilmesinde rolünü oynayabilmektedir. Şiddetin çözümsüzlük olduğu, siyasetin şiddet araçlarıyla yürütülmesinin de çözüm arayışında

tıkanıklıktan kaynaklandığı bilinmektedir. Tıkanıklığın temeli ise ister sınıf, ister dar ulus, isterse dar kümesel çakırları temsil etsin özünde erkek egemenliğinin insan bünyesine mal ettiği ben merkezciliktir. Uzlaşma ve paylaşma demokratikleşmenin kültürüdür ve sınıflı egemenlik tarihinin insan toplumuna yüklediği olumsuzlukların aşılması temelinde gerçekleşebilir.

Sınıflı toplumlar tarihiyle eş zamanlı bir gelişme sürecine sahip olan erkek egemenliği ve zihniyeti, insanın kendisi ve doğa hakkında yanlış, çarpık ve tek yanlı bilgilenmesine yol açarak bugün aşılmasında büyük zorluk çekilen önyargıların gelişmesine, bu önyargıların büyük oranda kültürlerin içine işlenmesine neden olmuştur. Bugünün gerçekleşen insanındaki kabul ve hoşgörü darlığı karşısında demokratik bireyin ve toplumun daha ileri bir gerçekleşme olması geleneksel tüm düşünüş ve yargı biçimlerinin yeni baştan oluşturulmasına, bunun için bütün bir toplumlar tarihinin gözden geçirilmesine dayanmaktadır. Bu da ancak uzun erimli aydınlanma çalışmasını gerektirir.

Böylece insan toplumunun maddi ve manevi emek yaratımında en verimli düzeye gelmesi için tüm toplum kesimlerinin aktifleşmesi gerçekleşebilir. Bunun toplumsal sinerji anlamına geleceği, toplumun kendi içinde egemenlikli tarihin yol açtığı iç çekişme, çatışma ve bu şekilde enerjisinin önemli bölümünü heba etmesi de önlenmiş olacaktır. Toplumda dil, din, kültür, cins ve bunlardan kaynaklı yaşam farklılıklarının hoş görüşle karşılanması, toplumsal sorunların çözümünde demokratik yöntemlerin ve tarzın gelişmesinin zeminini olabilecektir.

Bu şekilde demokratik siyasetin bir özelliği daha açığa çıkmış oluyor. Demokratik siyaset toplumun katılımını hem nüfusun en büyük çoğunluğunu aktifleştirecek biçimde geliştirirken eşitliğin bir boyutta gerçekleşmesiyle yetinmemektedir. Bunun için kültürel, dinsel grupların, etnik azınlıkların nüfus içindeki oranıyla sınırlı bir gerçekleştirmesi esas almamaktadır. Bu nedenle de demokratik kültürün gelişmesi de içinde olmak üzere değişik yol ve yöntemler denemek durumunda olduğunun bilincini gerektirmektedir. Demokratik siyasetin toplumsal katılımın etkinleştirilmesiyle çoğunluğun karar gücüne dayalı çözümler üretmek olduğu netleşmiştir. Bunun devlet elindeki siyasal kurum ve kuruluşlarda uygulama düzeyi sivil toplum kuruluşlarının aktivitesiyle

bağlantılıdır. Siyasetin demokratikleştirilmesi mücadelesinde devletin ve geleneksel toplumun direncinin kırılması üçüncü alan mücadelesinin misyonudur.

Siyasetin demokratikleştirilmesi, köklü bir dönüşümü gerektirmektedir. Bu nedenle öncelikle bu alanda böylesi bir ihtiyacın varlığı konusunda bir düşünce yoğunluğunun ve ikna olmanın gelişmesi gerekmektedir.

Çağcıl gelişmelerin daha da büyük bir önemle halkların gündemine koymuş olduğu demokratik hak ve özgürlükler sorunu etrafı bir demokrasi mücadelesinin geliştirilmesini gerektirmektedir ve bu büyük bir çoğunluk tarafından kabul görmektedir. Her ne kadar demokrasi kavramının içeriği konusunda farklılıklar bulunsada temel yaklaşımın halkın kendi kendini yönetmesi olması konusunda kimsenin farklı bir düşünce savunması da söz konusu olmamaktadır. Demokrasi konusu toplum yaşamının bütün alanlarını ilgilendiren siyasal bir içeriğe sahiptir. Dolayısıyla demokratikleşmenin ilk başta demokratik bir siyaset anlayışının gelişmesini gerektirdiği ortaya çıkmaktadır. Halen geçerli biçimi ve içeriğiyle siyasetin demokratik içerik kazanması için siyaset yapma yöntem ve araçlarının, siyasetin amacı ve biçiminin gözden geçirilmesi gerekmektedir. Demokratik uygarlık mücadelesi özellikle siyasetin demokratikleşmesi konusunu temel gündem maddelerinden biri olarak görmektedir. Siyaset demokratikleşmeden pek çok alanda demokratik gelişmenin sağlanması da çok zor görünmektedir.

Demokrasinin veya demokratik bir uygulamanın temel ölçülerinin halkın çıkarları doğrultusunda karar ve uygulama ile ölçüldüğü bilinmektedir. Fakat, zaten bütün iktidarlar da kendi varlıklarını ve uygulamalarını halkın çoğunluğunun, ulusun ve ülkenin çıkarlarına göre geliştirdiği kanısını yaratmak için ellerinden geleni yapmaktadırlar. Bu nedenle, yapılanların kimin çıkarına olduğu konusunda söylemlerden çok uygulamanın esas alınması öteden beri iktidarların gerçek niteliklerinin anlaşılmasında esas alınması gereken yöntem olduğu da bilinmektedir.

Halkın karar alma ve denetleme gücünün düzeyi, uygulanan rejimin, dolayısıyla da bu rejimin siyasetinin demokratiklik düzeyini gösterir. Bu da katılım, denetim ve sorumluluk bilinci gibi ölçülerle belirlenir.

Katılım, uygulanan karar alma yöntemleri, temsil sistemi ve bunun dışında halkın siyaset sürecine dahil edilmesi gibi biçimlerle

halkın en geniş kesimlerinin toplumsal sorunların çözümünde rol sahibi kılınmasıdır.

Demokrasi kavramının çok eski olması ve sürekli içerik değiştirmesi, hem halk kavramının tanımı, hem de katılım konusunun sürekli içerik değişikliğine uğramasındandır. Demokrasinin uygulama alanları olarak polislerde karar alma süreçlerinin doğrudan demokrasiye yakın bir biçimde yaşanması sürekli örnek gösterilmektedir. Ama burada seçme ve seçilme hakkına sahip olarak karar sürecine katılan kesimin sadece mülk sahipleri olması, ya da yurttaş kabul edilmeyen büyük bir kent sakin kesiminin bu sürecin dışında tutulması belki o koşullar içinde anlaşılır bir şeydir, ancak bugün için pek o kadar örnek alınacak bir yanı da yoktur. Bugün dünyada neredeyse bütün vatandaşlarını seçme ve seçilme hakkına sahip kabul etmeyen hemen hiçbir devlet bulunmamaktadır. Artık demokratik katılımın başka ölçüleri de gerektirdiği açıktır. Yani sadece seçme hakkına sahip olarak belirlenmiş adaylar arasından birisini seçme tercihinin sahip olmak ve bunun ardından yıllarca bu seçimlerin uygulamalarının sorumluluğunu paylaşmak yeterli bir demokratik gelişme düzeyi olarak görülmemektedir. Bunun dışında da süreçlere katılmak ve karar almada söz sahibi olmak kadar alınan kararların uygulanmasında denetleyici güce sahip olmak çağcıl demokrasinin vazgeçilmez bir gereği olarak görülmektedir.

Temsil sisteminin henüz önemli oranda varlığını sürdürüyor olması, seçimlerin nasıl ve hangi yöntemlerle yapıldığını önemli kılmaktadır. Özellikle barajlı ve iki dereceli seçimlerle parti sayısını düşürerek parlamentoda toplumsal muhalefetin sesini duyurmasının önünü kesen seçim sistemleri kendi içinde demokratik yaklaşımı engelleyen karakterdedir.

Temsilî sistemde halkın katılımını sağlayan seçimlerle birkaç yıllık bir sürede ülke yönetimini, iç ve dış konularda, ekonomik, siyasal ve sosyal alanda kararlar alacak ve uygulayacak bir yönetimin hesap verme zamanını bir sonraki seçime bırakmak, halkın denetim gücünü son derece sınırlamaktadır. Ayrıca bilinmektedir ki seçimler döneminde büyük sermayenin uyguladığı yöntemlerle kamuoyu önemli oranda kendi çıkarına olan dışına yönlendirilebilmektedir. Bu bakımdan seçimlerden seçimlere uygulanacak bir denetim mekanizması ile halkın çıkarlarını koruması, bu çıkarlarını koruyan yöneticiler tayin etmesi büyük zorluklar barındırmaktadır. Bunun için denetim seçim sürecine kalmadan değişik biçimlerde uygulanabilmesinin yasalarla güvence altına alınması demokratikleşmede bir gelişme olarak gündemdedir. Bu, önemli kararların halk oylaması ile alınması, yöneticilerin uygulamalarının sonuçlarından sorumlu tutulacakları ve bir yaptırım imkanı yaratacak, geri çekme de dahil değişik denetim yöntemlerinin ve düzeylerinin uygulanması demokratik siyasetin gelişiminde önemli role sahip olacaktır.

Demokratik siyasetin uygulayıcısı sivil toplum kuruluşlarının en fazla imkan ve güç sahibi olan yerel yönetimlerdir. Siyasal partilerin ilke ve vaatlerini de aşan hizmeti somut gerçekleştirme olanakları yerel yönetimlerin kitlelerle daha yakından ilişkilmesini sağlamaktadır. Her yerel yönetimin kendi kitlesine, siyasal ve tüzel konumuna, maddi ve teknik imkanlarına dayalı gerçekleşme potansiyeli yanında yereler arasındaki dayanışma ve birlikler oluşturmayla bunu katlaması imkanı da vardır. Böylece yerel inisiyatifler demokratikleşme konusundaki hedeflerin gerçekleştirmesinde güç birliğiyle devlet ve geleneksel toplum duvarını daha kolay aşma imkanına sahip olmaktadır. Ayrıca sahip olduğu iletişim, bina, ulaştırma, tüzel kişilik avantajları vb imkanlarla pek çok sivil toplum kuruluşunun katılımını aktifleştirebilir. Barış savunucuları, çevreciler, toplum eğitimiyle ilgili kuruluşlar, kültür sanat kuruluşları ve bireysel çalışanları gibi pek çok sivil toplum uğraşı aktifleştirilebilir, küçük suların birleştirilerek büyük bir enerji kaynağına dönüşmesi sağlanabilir.

DEMOKRATİK UYGARLIKSAL GELİŞME VE YEREL YÖNETİMLER -II-

Siyasetin demokratikleştirilmesi, kendi gizemli, dar elbiselerinden sıyrılarak bütün gerçeğiyle toplum tarafından anlaşılabilir hale getirilmesi, demokrasinin gelişimi ve sorunların çözümü için önemli bir yere sahiptir. Siyaset yapmanın toplumsal görevlerin eşitlik ve adalet ölçülerinde gerçekleştirilmesi aracına dönüştürülmesi demokratik uygarlıksal gelişmenin en önemli gerçekleşme alanı olacaktır. Uygarlık siyaset ilişkisi bunu yakıcı hale getirmektedir.

Toplumsal yaşamın bütün alanlarını kapsayan siyasetin demokratikleştirilmesinde yerel yönetimlerin demokratik siyasetin uygulama alanı olarak aşağıdan yukarıya devletin demokratikleştirilmesine kadar etkisi önemlidir. Başlangıçta reisler ve şefler bölgeler arası ürün değiş tokuşunun gerçekleşmesi rolünü üstlendi. Bunu giderek kendi konumlarını hiyerarşik bir yaklaşımla güvenceye almanın aracı haline getirdiler. Bu da toplumsal süreçler bakımından niteliksel bir değişimin ortaya çıkmasına yol açtı. Şamanların toplumsal eğitmen rolü ile bu şekilde ürün mal değiş tokuşunu yaşam tarzı ve kaynağı haline getirenlerin oluşturduğu hiyerarşi arasında büyük farklılıklar vardır. Yoksunluklar ve zorunlulukların belirleyici olduğu koşullarda bugüne göre hiç de gerekli olmayan bu gelişme belki de insanlığa kazandırdıklarından çok kaybetti- ren sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Yarattığı sonuçların düzeltililebilmesi, büyük zihniyet dönüşümü, vicdan devrimi, ahlaki yenilenmeyi gerektirmektedir. Bu nedenle de insani olan her şeyi ilgilendirmektedir.

Denebilir ki, insani olan her şey politiktir. Ancak bu, kavramın güncel anlamıyla kandırma kandırılma ilişkisine dönüştürülmüştür. Siyaset, seçme seçilme, denetim imkanları ve merkezi kararları etkileme imkanlarıyla gizemli elbiselerinden sıyrılmıştır. Ancak sınıflı egemenlik tarihinin insanlık bünyesinde yarattığı tahribat ya da sınıf ve dar zümre çıkarlarının başkaları, büyük çoğunluk aleyhine korunması aracı olarak uygulanan siyasetin kazandırdığı özellikler neredeyse dillerdeki tüm olumsuzlukları kapsayacak kadar geniştir. Böylece insanlığa, toplumlara daha iyi bir yaşam vaadi ve gerçekte sahip olunan imkanların en verimli biçimde ve planlı uygulanması anlamına gelen siyaset, egemen sömürücü sınıfların elinde geniş emekçi halk kitlelerini daha fazla sömürmenin, onları daha fazla yoksullaştırmanın aracı haline getirilmiştir. Bu, mitolojide ilahların, dinde tanrıların karşı çıkılmaz buyrukları olarak dayatılmıştır.

İktidarın böylesine pervasızca bir adaletsizlikle uygulanmasının sonuçlarını ortadan kaldırmak ve her şey gibi siyaseti de hizmetin aracı haline getirmek için demokratik yerel yönetimlerin iktidar kavramına yeni bir içerik kazandırmaları da gerekmektedir.

Yerel yönetimler iktidar sorununa ve onun temelindeki siyaset olgusuna yaklaşımları ideolojiye doğru bir tanım ve anlamlandırma yaklaşımıyla başlamak zorundadır. Çarpıtılmış bilinç, yanılsama olmaktan çıkarılmamış bir ideolojinin siyasi şekillenmesi daha fazla olumsuzluk içerecektir.

“İktidar kuvvete muvafakatin (rızanın) eklenmesinden başka bir şey değildir.” (Politika Biliminin Sorunları syf.84) tanımı sınıflı toplumlarda iktidar olgusunu tanımlamaktadır. Siyasetin en etkin uygulanma alanı olarak iktidarın rızayı içerdiği, ona dayandığı gerçektir. Ama zaten başlangıcında iktidarın zor olgusuna dayanması, kuvvet kullanımını gerektirmesi temeldeki çarpıklıktır. Bunun da ötesinde ömrünü kitlelerin, yönetilenlerin rızasına dayanarak sürdürmesi haklı ve adaletli olduğu anlamına gelmektedir. Unutmayalım ki, Sümer rahipleri de köleleri kendileri için zigguratların depolarına doldurdıkları ürünleri elde etmek için

çalışmaya ikna etmişlerdi. Kendi köleliklerinin doğruluğuna hatta bu şekilde köle olarak zigguratlar için çalışmanın kutsallığına inandırılmışlardı. Öyle ki, bir köleler sahibi öldüğünde onlarla beraber diri diri mezara gömülmeleri gerektiğine dahi inanmışlardır. Bunu yapan ise Sümer rahiplerinin ideolojik gücü ve siyasi uygulamalarıydı.

O halde bir yönetimin kitlelerin ne kadar desteğine sahip olduğu her zaman ve tek başına demokratikliği kriteri olamaz.

Siyaset gerçekte ideal olanın kesişme alanıdır

Siyasetin demokratikleştirilmesi ya da demokratik siyasetin yönetim anlayışı haline getirilmesi demokratik toplum, yaşam, ahlak, vicdan için vazgeçilmez ve yakıcı bir mücadele alanıdır. Siyasetin demokratikliği öncelikle demokratik bilinçle donanmış bir ortamı gerektirir. Yoksa binlerce yılın alışkanlıkları, kültür ve yaşam tarzının toplumsal gen haline gelmiş sonuçlarının kolayca ve egemenler eliyle kaldırılmasını beklemek boş bir beklenti olur ve insanı işlevsizleştirir, çözümlenici olmaktan uzaklaştırır.

Siyaset “insanoğlunun iç evrenindeki her şeyin bulunabildiği” (age. Syf...10.) bir alandır.

Bu iç evren ise “*tutku, irade, sevgi, açgözlülük, tiksime, bellek, öğrenme, muhakeme etme ve mantık yoluyla düşünme*” gibi özellikleri kapsamaktadır. Kavramların içeriğinin verili koşullarda sömürülü egemenlikleri meşrulaştıran, kabullenmeye iten özellikte olması göz önünde bulundurulmalıdır. Kısakançlık, kin, haset, rekabet vb özellikler temellerini yoksunluktan alsalar da, sınıflı egemenliklerin geliştirip gürbüzleştirdiği ve neredeyse en gelişkinlerinin yetiştirilen ürünler, yapılan işler misali ödüllendirildiği bir tarihe sahiptir. Dolayısıyla da egemenlerin değişebilirliğinin demokrasiye en fazla ihtiyacı olan emekçi kitleler tarafından geliştirilecek mücadeleyle olabileceği açıktır.

Siyasetin belki de en doğru tanımların-

dan biri “*siyasal bilim sözlüğünde ‘kaçınılmaz’, ‘çözülmez’, ‘hiç’ ya da ‘olanaksız’ gibi sözcüklerin bulunmamasıdır.*” (age. Syf.3) biçiminde yapılandır. Kuşkusuz her zaman gerçekleşen ‘kaçınılabilir,’ ‘çözülür,’ ‘olabilir’ ve ‘olanaklı’lar doğru ve adaletli anlamına gelmiyor. Ama siyaset her koşul altında yaşamın örgütlenebilmesi ve devam ettirilebilmesi sanatıdır. Başka bir ifadeyle gerçekte ideal olanın kesişme alanıdır. İdeal olanın çoğunluğun, giderek bütün herkesin olabilmesi çok derinlikli ve kapsamlı bir dönüşüm mücadelesini gerektirmektedir. Bu mücadelelerin yerel yönetimler eliyle yürütülecek olan hedeflerini gerçekçi tespit etmek de önem kazanmaktadır. Toplumun tümünü temsil eden politika ve uygulamalarıyla da bütünü etkileyip yönlendiren merkezi yönetimde hakim zihniyet yerel yönetimin alanını belirlemiyor olsa bile önemli oranda etkilidir. Yerel yönetimler bu mücadelelerinde demokratik siyaseti esas alıp geliştirmek durumundadırlar.

Siyasetin demokratiklik düzeyini gösteren temel kriterler katılım, inisiyatif ve sorumluluk paylaşımı ise öncelikle yerel yönetimlerin bu alanlarda kendilerini dönüştürmeleri ve bu dönüşümü süreklileştirmeleri gerekmektedir. Bu anlamda katılımın en geniş ve aktif, inisiyatifin en etkin, sorumluluk paylaşımının da sahiplenme düzeyinde gerçekleşmesi siyasetin demokratikleşmesi anlamına gelmektedir.

Katılım düzeyini belirleyen ise gelişmeler ya da gerçekleşen uygulamayı denetleme imkanlarıdır. Demokratik katılım seçme ve seçilme ilişkisi temelinde gelişir. Yönetimlerin seçilenlerden oluşması doğal olarak seçilenler karşısında daha ileri bir duyarlılık göstermelerini getirir. Aynı zamanda seçilenlerin nasıl, hangi seçim sistemine göre ve ne kadar çok aday arasından seçtiği de önem kazanmaktadır. Bu durum yerel yönetimler açısından demokratik bir düzeyin gerçekleşmesine elverişlidir. Partiler adına ya da partisiz birden çok adayın içinden en iyisinin seçilmesi seçmenin tercih kriterlerine, aydınlanma düzeyine bağlıdır.

20. yüzyılın son yıllarına kadar hakim olan yargı yerel yönetimlerin gelenekselliğinin ve tutuculuğun kaynakları olduğu dolayısıyla da ilerleme yanlısı olmayıp geri yapıların ayakta kalmasına hizmet ettiği şeklindeydi. Çağdaş demokrasinin köklerinin derine inmesi ve bilginin yayılmasının kolaylaşması, iletişim imkanları seçmenin bilinç düzeyini geliştirmiştir. Gelecekte bunun daha da fazla geliştirilmesinin koşulları vardır. Bir olumsuzluk olarak bilişim ve iletişim imkanlarının büyük oranda tekeller, egemen gruplar elinde bulunması ve bu yüzden de kitlelerin yanı sıra sevk edilmesi söz konusu olsa bile, demokrasi mücadelesi yürütmenin koşulları her zamankinden çok daha fazladır.

Bunun için küçük imkanları bir araya getirerek, kitlelerin üretim gücünün de devreye koyarak seçme bilincinin doğru temellerde geliştirilmesi imkan dahilindedir.

Demokrasi mücadelesi büyük emek ve çaba gerektirir

Yerel yönetimlerin seçmen katılımını seçimlerde oy kullanmayla sınırlamaları, daha fazla denetleyici konuma getirmeleri mümkün ve gereklidir. Bu da örgütlenmenin en geniş kesimleri kucaklayan yatay düzlemde geliştirilmesiyle olur. Bunun için belediyelerde semt, mahalle, sokak hatta apartman ya da blok örgütlerinin kurulması önemli kararlarda halk oyuna başvurulması başlangıç açısından önemlidir. Bu denetleme gücünün başarısız ve istenmeyen yöneticilere seçmenlerin kararıyla –olayları– işten elçektirilmesi daha ileri bir uygulama ve demokratik gerçekleşme olacaktır. Özünde sosyalistlerin yönetim anlayışı olan bu uygulamanın ilk örneği Paris Komünü sürecinde uygulanmıştır. Ayaklanma koşullarında demokratik karar alma görevini işletmenin zorlukları nedeniyle delegasyon yöntemine başvurulmuş olması da bugün doğrudan demokrasi savunucuları tarafından eleştirilmektedir. Ancak zamanın koşullarını gözetenek seçilenlerin geri çekilmesi hakkının kitlelerin eline bir

denetleme aracı olarak verilmiş olması önemli bir ileri demokrasi uygulamasıydı. Elbette her çoğunluk kararının yerinde ve zamanında gerçekleşmesinin ve sonuçlarının demokrasinin gelişmesine hizmeti seçmenin bilinç düzeyi ve karar gücüyle ilgilidir. Eğer tedbirleri geliştirilmezse ve gerekleri yapılmazsa halkın katılımının artmasının bazen tersi sonuçlar da vereceği, gelenekselliğin ve tutuculuğun yararına dönüşeceği de bir olasılıktır. Halkın gücüne, iradesine ve karar verme yetisine olan güvenle birlikte büyük sermayenin, medya tekellerinin, gelenekselliğin çekim gücünü de arkalarına alarak demokrasi silahını demokrasi savunucularına çevirmeleri olasılığı vardır. Fakat bu durum demokratik yöntem ve uygulamaların geliştirilmesi önünde bir engel olarak kabul edilemez. Olsa olsa demokrasi mücadelesinin daha fazla emek ve çabayı gerektirdiğini gösterir.

Demokratik siyasetin bir diğer ölçüsü kitlelerin gelişkin inisiyatifte kavuşturulmasıdır. Bu da üretim imkanlarının artırılması demektir. Çünkü inisiyatif yapabilmek yeteneği, imkan ve gücünü kullanmak demektir. Bu da emeğin düşünsel, fiziksel, ekonomik, siyasal, kültürel, sanatsal, akademik vb biçimlerinden herhangi biri ya da bir kaç yoluyla üretim sürecine katılmak ve daha iyi bir yaşamın gerekleri konusunda üzerine düşeni yapmak anlamına gelmektedir. Bunun en temel koşulu ise emek potansiyelinin açığa çıkarılması ve gerçekleşme koşullarına ulaştırılmasıdır. Bu da yerel ekonomiden kültür sanat çalışmalarına, düşünce üretim kurum kuruluşlarından siyasal etkinlik yollarının açılmasına kadar pek çok alanı kapsamaktadır. Bu konuda gelişme kaydedilmesinde bireylerden meslek gruplarına, inanç topluluklarından insan hakları ve barış savunucularına kadar tüm kesimlere düşen görevler kadar ve belki de yöneten belirleyendir esprisinin gereği olarak yerel yönetiminin öncülüğüne ihtiyaç vardır. Bunun da temelinde ortak sorumluluk taşımak, yani sahiplenmek bulunmaktadır.

Demokratik sahiplenmeyi halkın çıkarlarının sahiplenmesi olarak alıyoruz. Yerel yönetici de kendisini halkın içinde, halktan biri olarak görmeden; böyle bir yaşam, çalışma, ilişki ve sorumluluk bilinciyle hareket etmeden doğru bir başlangıç yapamayacaktır. Seçimden seçime oy verme ile sınırlandırılan bir katılım ile halkın sahiplenme duygusunun geliştirilmesi ancak bugünkü düzeye gelmiştir. Daha ileri bir düzey için karar süreçlerini zaman ve uygulama bakımından daha fazla ortaklık geliştiren düzeye ulaştırmak gereklidir. Bunun dünyada gelişen ve gelişkin olan örnekleri mevcuttur. Ve oldukça verimli sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Arazinin kullanımından ekonominin geliştirilmesine, çevreyi korumadan kaynakların değerlendirilmesine kadar pek çok alanda kararların alınmasında doğrudan ilgili birimlerin kitlelerinin olanaklı ve gerçekçi en geniş irade gerçekleşmesine imkan tanıyan bir karar süreci izlenmesi demokratikleşmenin geliştirilmesini sağlar. Bu tarz bir ortaklaşacılık aidiyetini yerellik düzeyinde geleneksel tutucu biçimlerini kırarak daha çok politik düzeye çıkarır ki, bu, bütün ülkeye karşı sorumluluğu da aktifleştirir.

Yerel yönetimlerin siyaseti demokratikleştirme amaçlı çalışmalarının doğru ve geliştiren bir tarzda sonuçlar vermesi izlenen yöntemlerle de ilgilidir. Çoğunluk çıkarını gözetme adına izlenecek ucuz bir popülizm, kısa vadeli bazı olumluluklar da içeren orta ve uzun vadeli olarak güncel ve yerel gerçeğine sıkışık kalmış uzak görüşlü olmayan ve genel çıkarları gözetmeyen bir şekillenmeye, tutumun gelişmesine yol açabilir. Bu da amaçlananla ters bir sonuçtur. Bu şekilde koşulları hazırlanmamış çok yönlü gerekleri yerine getirilmemiş ucuz bir demokrasicilik

“Siyaset her koşul altında yaşamın örgütlenebilmesi ve devam ettirilebilmesi sanatıdır. Başka bir ifadeyle gerçekte ideal olanın kesişme alanıdır. İdeal olanın çoğunluğun, giderek bütün herkesin olabilmesi çok derinlikli ve kapsamlı bir dönüşüm mücadelesini gerektirmektedir. Bu mücadelenin yerel yönetimler eliyle yürütülecek olan hedeflerini gerçekçi tespit etmek de önem kazanmaktadır.”

sonuçta gelenekselliğin daha fazla güçlenmesine yol açabilir. Bunun tedbiri en temelde aydınlanma, en küçük bir işle ilgili karar süreçlerinde halkı belirlenen amaç hakkında doğru bilgilendirme ve yönlendirmedir.

Doğru temelde geliştirilen bir yerel demokrasi ülkenin bütünündeki demokrasi mücadelesine önemli katkılar yapacaktır. Hem de küreselleşen dünyada yerelin insan aidiyetinde yeni bir düzeyde ortaya çıkmasını sağlayacaktır. Ulus aidiyeti yerine çok kültür-lü, çok dil ve dinli toplumlarda barış ve uyum içinde bir yaşamın örgütlenmesi için yerel küresel ilişkisini doğru değerlendirmek gerekiyor. Bu bakımdan da demokratik siyasetin rolü gereğince oynatılırsa çok etkin sonuçlara ulaşılması işten bile değildir.

Demokratik yerel yönetim modeli geliştirme çabaları bu süreçte en fazla gündemde olan bir konudur. Yönetim yerine yönetişim (governance) kavramının kullanılması da bunun sonucudur. Yönetişim, çok aktörlü yönetim olarak tanımlanmaktadır. Tek elden, şahısların, hanedanların ve dar zümrelerin yönetimleri yerine çok aktörlü yönetimlerin alması demokratik bir ihtiyaçtır. Biz bu çok aktörlü yönetimden, yönetim inisiyatifinin yetki ve imkan olarak paylaşılmasını anlıyoruz. Bunun en doğru gerçekleşmesi ise yatay örgütlerin olabildiğince geliştirilmesidir. Yatay örgütler bütün yerel nüfusu kucaklayacak düzeyde olmalıdır. Sadece mekanla ilgili bir ölçüyle örgütlenme de yeterli olmaz. Mahallelerin, semtlerin örgütlenmesi herkesin kendisini ihtiyaca cevap veren bir ifade aracına kavuşturmasını sağlamayabilir. Bunun için örgütlenme çerçevesini cinsiyet, meslek, yaş grubu, kültürel inançsal farklılıklar vb kadar genişletmek ve karar süreçlerini işletmede konunun özellik ve özgünlüklerine uygun bir uygulamayı geliştirmek gereklidir. Müslüman mahallesinde salyangoz satmak ne kadar yanlış ise, çevre sorunlarını sermaye gruplarına danışmayla sınırlamak da o kadar yanlıştır

Çok kültürlülük ve farklılıkların korunmasında yerel yönetimler

Kültürler arası iletişim, çok kültürlü yaşama hoşgörülü yaklaşım ve farklılıkların desteklenmesi sorunları günümüz dünyasının başat küresel sorunlarından. İnsanlığın ulaşmış olduğu gelişim düzeyi ırklar arası ve hatta ulusal sınırlar konularını giderek geri planda bırakmaktadır. Bilişim iletişim tekniğinin bilgi, zenginlik ve imkanları paylaşmada yarattığı kolaylığa, hatta neredeyse kaçınılmaz bir gereksinim durumuna getirmesine rağmen sömürücü egemen zihniyetlerin sahiplerinin konumlarını koruma dürtüsü, kültürler arası ilişkilerin düzelmesinde en ciddi engel durumundadır. Bu nedenledir ki, ABD öncülüklü emperyalist sistem 21. yüzyılı kültürler arası çatışma yüzyılı olarak planlamakta sistemin yaşama alanını bu çatışmanın yaratacağı kaos ve belirsizlikler canglı olarak belirlemektedir.

Bu bakımdan yeni bir yerel yönetim perspektifinin en fazla üzerinde durması gereken konulardan biri de, kültürler arası ilişkilerin barışçıl gelişimi, demokratik kültürleşme ve kültürlenme olmaktadır.

Egemen zihniyetlerin beslenme kaynaklarından biri olsa da ırklar arası sorunlar en son uç örneği yaşayan Güney Afrika'daki gelişmelerle birlikte insanlığın temel gündemlerinden biri olmaktan çıkmıştır. Böylece insanın biçiminin değil özünün güzelliğini arayışı daha çok öne çıkmaktadır. İnsani öz ise yaratımdır.

"İrk, insanın doğuştan ve kalıtım yoluyla

edindiği hem fizik, beden ve hem de ruh özelliklerini tanımlayan bir kavramdır, buna karşılık kültür doğumundan sonra insanın öğrenim yoluyla kazandığı özellikleri anlatır ve çevrenin kişi üzerindeki etkisini gösterir. Antropologlara ve sosyologlara göre, kültür bir kimsenin ya da bir grubun tüm yaşayış biçimini içine alan bir anlam taşır." (Pol. Bil. Tem. Sor. Leslie Lipson syf.128)

Bir insanın doğuştan taşıdığı özelliklerinden dolayı sorumlu tutulamayacağı, küçük görülemeyeceği yaklaşımı temel insan haklarının başında gelmektedir. Ama eğitim ve öğretimle edindiği özelliklerinden dolayı çevresi kadar kendisi de sorumluluk altına girmektedir. Bu sorumluluk biçimi gruba, kümeye, halka ve insanlığa ait değerler karşısındaki konumlanmasıyla ilgilidir.

Sayılamayacak kadar çok kültür tanımlanmaktadır. Ama en genelde yaşamın tümünü kapsayan şekillenme olarak tanımlanabileceğinden coğrafyadan dil yapısına kadar pek çok çeşitlilikte yaşam tarzının varlığı kültürel farklılıkların da kaçınılmaz ve zenginlik olarak değerlendirilmesini gerektirmektedir. Uluslar çağı olarak da nitelenen 19. ve 20. yüzyıllarda ulusal kültürlerini geliştiren topluluklar yerel farklılıkları ortak bir paydada birleştirmişlerdir. 21. yüzyıl küreselleşme yüzyılı olarak ulusal yapıların aşılmasını dayatmaktadır. Bu nedenle yerellik, yerel özelliklerin kökleri binyıllara dayanan zenginliği bir aidiyet biçimi olarak varlığını sürdürmektedir. Denebilir ki, insanlığın kültürel renkliliğinin uluslaştırma çağında az renkliliğe indirgenmesi çabası, kültürlerin siyasi zora dayalı bir potada eritilmesi girişimleri belirli oranda sonuç almıştır. Şimdi ise çok renkliliğin doğada ve toplumda korunması ve yeniden geliştirilmesi dayatıcı bir gereksinim olmuştur.

Dünyanın sayılı büyük güçleri ekonomik, teknik ve siyasal üstünlüklerine dayanarak egemen zihniyetlerin çağrılarını cevaplamak üzere yoksul halkların kültürlerinin görünür ve çıplak zora dayalı olmayan yoldan eritmeyi öngörüyor olsalar da, çağdaş demokratik değerler bu konuda yoksullardan ve emekçi halklardan yana bir gelişim içindedir. İnsanın özgürleşme düzeyi pek çok avantaj sağlamaktadır. Egemen zihniyetlerin en fazla gelişmesini istemedikleri ise eşitlik bilincidir. Kültürler arası ilişkiye eşitlikçi yaklaşım yüzyılımızı bekleyen pek çok tehlikenin önüne geçmede hayati öneme sahiptir. Frans Boas'ın da belirttiği gibi *"hiç bir kültür diğerinden üstün olamaz, yalnızca farklı olur."* (Aktaran A. Selami Sargut-Kültürler Arası Farklılaşma ve Yönetim syf.59) Bu bakış açısı insana yaklaşım kadar doğaya yaklaşımı da ilgilendirmektedir. Kültürel görecelliğin insan toplumuna bir renklilik ve zenginlik kazandırdığını öngörmek demokrasinin çağdaş anlamına denk düşmektedir. Ama elbette dünyayı tek kalemde mallarını pazarlayacağı tek renkten istemlerin ve zevklerin hakim olduğu bir kazanç meydanı haline getirmek isteyen zihniyetler açısından çok renklilik, çok kültürlülük, farklılıklar hiç de istenmeyen ve benimsenmeyen şeylerdir. Pek çok halkın ve kültürün geri olarak değerlendirilmesinin temelinde de bu hakimiyet epistemolojisi yatmaktadır.

Dillerin kültürlerle ilişkisi ve iç içeliği artık tartışılmaz bir gerçeklik olarak kabul görmektedir. Zeka ve kavrama düzeyleri arasındaki farklılıklar her ne kadar eğitimle ilgili yanı da olsa, dil ve kültür yapısından ayrı ele alınmazlar. *"Algılama insanların fiziksel organları tarafından belirlenmesine karşın, bilgiye ilişkin kavrama ya da kavramlaştırma uyguladığımız sistemlere dayalı olduğu için kültüre bağlıdır. Söz konusu simgesel sistemler*

de genellikle uygulanan dilin yapısı ve dünsünel öğelerce belirlenir." (bknz. Ludwig Van Betahanfly- General Sytem Theory- Aktaran A.Selami Sargut. Age.syf. 60. dpnt)

Çağdaş demokrasi mücadelesinin kazandığı boyutlar ve verili değerler karşısında kültür sorunu demokrat kesimlerce anlaşılır bir konudur ve bu nedenle bu denli vurguya da ihtiyaç olmadığı düşünülebilir. Ancak küreselleşmenin beraberinde getirdiği sorunlar karşısında belki de en fazla insan hak ve özgürlükleri açısından üzerinde durulması gereken konu durumundadır. Yine, insan emeğinin verimliliği bakımından da onun davranışlarının kökenindeki kültürel şekillenmeyi tanımak önem kazanmaktadır. Bu yönüyle de yerel yönetimlerin demokratik olma ölçütü olarak kültürel farklılıklara yaklaşımı yanında başarılı bir yönetim işlevselliği açısından kültür sorunlarına yaklaşımında daha fazla duyarlılık gereklidir. Yönetim anlayışında yönetilenlerin anlaşılabilmesi, yöneten yönetilen diyalogu açısından kültürel özelliklerin bilinmesi zorunludur. Yönetim çalışmalarına gösterilen ilginin ve tepkinin doğru değerlendirilebilmesinde de kültürel tanıma önemli bir yere sahiptir.

Bir yerel yönetim kültürel açıdan homojen bir alanda iş başında olabilir. Kültürler arası farklılıklar ve beraberinde getirdiği sorunlar doğrudan yaşanmıyor olabilir. Bu durum yerel yönetimin demokratik görevlerini azaltmaz veya ortadan kaldırmaz. Yereller arasındaki farklılıklara yaklaşımda demokratik ölçülerin egemen kılınması her yerel yönetimin görevidir.

Çok dilli, inançlı ve kültürlü bir mekanda görev yapan bir yerel yönetim açısından farklılıklar zenginlik anlayışıyla benimsenir ve yaklaşırsa mekanın doğal güzelliğinden daha büyük bir yaşam çekiciliği sağlanabilir. Bunun için inançlara laik bir yaklaşım, dillerin ve kültürlerin yaşamı renklendiren ve zenginleştiren özellikler olarak ele alınıp gelişmeleri ve yaşamaları için yerel imkanların adil paylaşımı toplumsal barışın en önemli etkeni olabilir. İnanç kimliği ile kültürel kimlik çoğunlukla iç içedir. Çok kültürlülük ve inançlılık, çok kimliliklik anlamına da gelmektedir. Pek çok kimliğin bir arada yaşaması yerelin kendi içindeki uyumu, çevreyle ve dünyayla da uyumunu güçlendiren bir etken olur.

Dillerin ve kültürlerin yaşamı zenginleştiren, insanın dünyayı daha doğru ve derinlikli kavramasına hizmet eden etkenler olarak ele alınması doğrudan bir yaşam gerçeğidir. Es-kimoların kutup yaşamından dolayı karın çok değişik biçimlerini yüzlerce kelimeyle tanımlamaları, ekvatorial bölge insanının yapabileceği bir şey değildir. Dünyadaki bütün bitki türlerinin yarısından çoğunu topraklarında barındıran Kürtlerin kelime dağarcıklarının bu konudaki zenginliğini Sahra çölündeki insanların üretmesi mümkün değildir. Ama aynı şekilde herhalde kupkuru bir çölde bir vahayı en güzel, en zengin tanımlayacak olanlar, oradaki bir avuç suyun insan yaşamı için değerini en yakını dile getirecek olanlar da yine çöl insanlarıdır. Bütün bunlar dünyanın güzelleştirilmesinde dillerin ve kültürlerin çokluğunun bir dezavantaj değil bir imkan olduğunu ortaya koymaktadır.

Bilişim ve iletişim teknolojisinin sağladığı olanaklarla dillerin zenginleşmesi için artık her topluluğun bizzat pratik bir çabanın ürünü olarak şeyleri ve olguları kavramlaştırması gerekmiyor. Diller arasında kendi etkinlik ve zenginliklerine göre geçişlerin dillerin kelime dağarcığının genişletilmesi yolu olarak değerlendirilmesi mümkündür.

Yerel yönetimlerin kültürel gelişme konusunda yapabilecekleri pek çok şey vardır. Mevcut düzeydeki kısıtlı imkanların geliştirilmesine paralel ve esas olarak da yerel halkın desteğiyle kültürel sembollerin, tapınak, anıt, eserler, yazıtlar vb korunmasında görevleri vardır. Bunun yanında kültür ve inanç gruplarının kendilerini ifade etmelerinde, eğitimlerinde yerel yönetim –belediye– imkanlarının bina, teknik ve eğitim olarak seferber edilmesi kardeşleşmede, güven yaratan bir unsuru olacaktır.

Kültür sorununun yaklaşımda yerel yönetimlerin kaçınması gereken bir yan yerelliğin sınırlarına takılıp kalmak ise diğeri ulus –halk– olarak sahiplenilmesi gereken kültür-

“Yerel yönetimlerin bir görevi de kültürel bilincin gelişmesini sağlayarak yöneten yönetilen mesafesini –bazıları buna güç mesafesi diyorlar– azaltmaktır. Güç mesafesinin çokluğu hiyerarşinin katılgını gösterir. Hiyerarşinin katılığı ise demokratik oluşuma terstir. Güç mesafesinin az olduğu ülkelerde bireysel atılganlık, sorumluluk ve inisiyatif daha gelişkindir. Aynı zamanda dayanışma da daha güçlü olmaktadır.”

rel değerleri dar milliyetçi yaklaşımlardan ayırmasıdır. Milliyetçiliğin dil, kültür ve tarih bilinci olarak kendini farklı, üstün görme yaklaşımına düşmeden ortak değerlerin sahiplenilmesi, yurtseverlik bilincinin doğru gelişmesini de sağlayacaktır.

Kültürel farklılıkları zenginlik olarak görmek ile klan anlayışının doğru yurtseverliğin gelişmesine engel olması birbirine karıştırılmamalıdır. Bu, aynı zamanda yerelin kendi içinde ve yereller arasında her zaman rantçı ve dar çıkarıcı grupların kısırtıcılığının da önüne geçmeyi sağlar.

Yerel yönetimlerin kültür yaklaşımı *"küresel düşün, yerel yaşa"* sloganına uygun olmalıdır. Bilişim iletişim imkanlarının kullanılmasıyla dünyanın bütünsel kavranması, insanlığın ortak çıkarının ön plana çıkarılması, kültürler arası farklılıkların çatışma zeminine dönüşmesini önlemek bakımından önemlidir. Bunun yanında yerel ve bölgesel kültürel özelliklerin korunması, modernizmin tersine tek potada eritme yerine renkliliğin korunması insan doğasının özüne uygun bir tanımlamaya da ulaşmayı sağlayacaktır.

Yerel yönetimlerin kültürel çalışma konusunda bir görevi de kültürel bilincin gelişmesini sağlayarak, yöneten yönetilen mesafesini –buna bazı araştırmacılar güç mesafesi adını vermektedir– azaltmaktır. Güç mesafesinin çokluğu hiyerarşinin katılgını gösterir. Hiyerarşinin katılığı ise demokratik oluşuma terstir. Güç mesafesinin az oluğu ülkelerde bireysel atılganlık, sorumluluk ve inisiyatif daha gelişkindir. Aynı zamanda dayanışma da daha güçlü olmaktadır. Yoksunluklar ve zayıflıklar karşısında yardımlaşma ve dayanışma kadar imkanların çoğaltılması yoluyla paylaşımı geliştirme yaklaşımı kültürel gelişme ve şekillenmeyle yakından ilgilidir.

Çağın bir önemli sorunu büyüyen metropollerde yaşam sorunlarının çokluğu ve ağırlığı nedeniyle yabancılaşmanın, ilişki kopukluğunun artmasıdır. Bu yabancılaşma kültürünün etkilerini sınırlandırmak ve giderek insanı kendi doğasıyla ve kendi dışındaki doğayla barıştırmak yerel yönetimlerin görevleri arasında yer almaktadır. Bunun için halk evleri, yerel lokaller, kültür evleri, etkinlik salonları, festivaller, sempozyumlar ve paneller geliştirmek, geliştirilmesi için imkanlarını harekete geçirmek yerel yönetimlerin görevleri arasındadır. Bunun dışında kültürler ve inançlar arasında ayırım yapmaksızın hizmet anlayışının içinde kültürel ve inançsal özgünlüklerin yaşanmasına ve yaşatılmasına imkan hazırlama da bulunmaktadır. Bu konuda en fazla sivil toplum kuruluşlarıyla ilişki ve iletişim içinde olmak yerel nüfusun ihtiyaçlarının tespiti ve yerel imkanlar geliştirilen politikalar hakkında bilgilendirilmesi de önemli role sahip olmaktadır.

Tarihsel mirasın korunmasında yerel yönetimler

Her yerleşim yeri tarihsel geçmişinin uzunluğuyla orantılı yaşanmış olgu ve olayların izleriyle bir bellek oluşturur. Bu belleğin kapsamı ve kalıcılığı o yerin ve yaşananların topluluk veya toplumun yaşamındaki –deyim yerindeyse kaderindeki– önemiyle belirlenir. Bir köydeki, hatta terk edilmiş bir yerleşim yerindeki canlı bitki örtüsünden kalyalara kadar her şey yüklenmiş anılar ve onların anlamlarıyla zihinlerde yer tutar. Oluşan bağlılık düzeyine göre de bu anılar yaşam bulur, yaşatılır, gelecek kuşaklara aktarılır.

Yurtseverliğin ilk biçimi olan anayurt sevgisi ve bağlılığı bu şekilde oluşmuştur. Bir aidiyet biçimi olarak insanların sadece geçmişi ilgilendirmekle ve onların ruhsal şekillenmesinde bir etken olmakla kalmaz, geleceği-

ni de etkiler. Bu da kendi kapsam ve boyutuna göre tarih bilincidir. Geleceğini doğru ve güzel kurmak isteyen toplumların tarih bilincine bu kadar önem vermeleri, kendi tarihlerini doğru öğrenme çabaları bu nedenledir.

Yerel yönetimlerin yerleşik bir alanın güncel ve geleceği ilişkin sorunlarını çözmek, insanlara kendiliğindenliğin sunabildiği karmaşa ve belirsizlikten çok daha iyi bir yaşam imkanı oluşturmak görevi öncelikle bir mekânı gerektirir. "Beled" sözcüğünün Arapça dilinde mekân anlamında, "belediye" sözcüğünün de mekânla ilgili anlamında olması bundandır. Bu nedenle de yerel yönetim denildiğinde günümüzde büyük veya küçük kent yönetimleri anlaşılmaktadır. Çok kalıcı ve tarihsel süreçleri kapsayan düzeylerde olmasa da, köylerin de yerleşikliği vardır. Ancak hem demografik büyüklük hem de ekonomik, sosyal, siyasal ilişkiler yönüyle kentle birlikte varolan, ondan ayrı düşünülemez bir parça olması nedeniyle kentlerin gölgesinde kalmaktadırlar. Ekonomik, ticari, sosyal, siyasal, kültürel, sanatsal vb insan yaşamını ilgilendiren bütün etkinlikler kentte yoğunlaştığından, insan yaşamının izleri en çok kentlerde bulunmakta, en çok orada paylaşılmakta ve toplumsal özellik kazanmaktadır.

Kent, toplumsal bellek alanıdır. İnsanlığın belleği ne kadar yüklüyse kentler de bu belleği oluşturan izler ve imlerle o kadar yüklüdür. Savaşların, siyasal mücadelelerin, ticari ilişkilerin, bilimsel arayışların, kıscacı insanın kendi kaderine hükmetme amaçlı bütün çabalarının izleri, bir mahkumun her gün için duvara çizdiği çizgi gibi kimileri belirgin, kimileri daha az canlı olarak kent mekanına serpilmiş olarak bulunmaktadır. Bu belleğin barındırdığı bilgilerin güncele taşınmasında, izleri yaratanların çabalarından ve yaptıkları işlerin öneminden çok, onunla birlikte toplumun tercihleri, egemen zihniyetin seçmeciliği ön plandadır. Bunun sonucu olarak öyle trajediler vardır ki, bazen bir grup çıkarının korunması için unutturulmak istenir. Bazen de büyük sevinçler vardır, toplumun büyük bölümü sahiplenir ve ters yöndeki çabalara rağmen küllendirilmesine kolay izin vermez. Güncelin, geçmişle geleceğin ara kesiti olması, istense de, istenmese de bir gerçeklik olarak işlemektedir. Bu nedenle de bugünün ve geleceğin güzellik, olumluluk, başarı düzeyi, geçmişin doğru okunmasıyla doğrudan bağlantılıdır.

Bu bağlamda emperyalist Batılı ülkelerin antropolojik ve arkeolojik araştırmalar adına yoksul ve gelişmemiş halkların tarihi değerlerini müzelerle doldurmaları tarihi açığa çıkarma aşkı değildir. Tarihin okunmasında kendi zihniyetlerinin gözlüklerinden bakma amacından ayrı düşünülemez. Nitekim şimdiden pek çok uygarlık izi ya da insan kümesinin tarihe mal ettiği yaşam izleri müzelerde unutturulmaya terk edilmiştir. Batı emperyalizminin müzeleri halkların tarihin derinliklerine inen yaşam köklerini mumyalayarak yaşamın canlılığından koparmak işlevini görmektedirler. Bunun da ötesinde halkların ve kültürlerin tarihlerinin rehin alınması gibi bir korsanlık örneği olarak değerlendirmek güncel gerçeğe aykırı düşmeyecektir.

Bu nedenle de kentlerde ve bütün yerleşim alanlarında tarihsel birikimleri sahip çıkarak geçmişe olduğu kadar geleceğe de sahip çıkmaktır. Tarihsel mirasa sahip çıkmak, toplumun düşünce üreten yeteneğini kaybetmesine, belleksizleştirilmesine karşı çıkmaktır.

Her yerin kent merkezi ve çevresiyle birlikte tarihsel mirası vardır. Bu mirasın acı tat-

“Yerel yönetimlerin demokratik olma ölçütü olarak kültürel farklılıklara yaklaşımı yanında başarılı bir yönetim işlevselliği açısından kültür sorunlarına duyarlı olması önemlidir. Yönetim anlayışında yönetilenlerin anlaşılabilmesi, yöneten yönetilen diyalogu açısından kültürel özelliklerin bilinmesi zorunludur. Yönetim çalışmalarına gösterilen ilginin ve tepkinin doğru değerlendirilebilmesinde de bu önemli bir yere sahiptir.”

lı, güzel ve kötü yanları mutlaka vardır. Acılar bir halkın içinde de yaşanmış olabilir. Güzellikler başka kültürlerin paylaşımında da oluşabilir. Ama yaşamın bütün canlılığıyla tarihin derinliklerinden güncel taşınması, en başta toplumun tercih gücünü geliştirir. İnsana ait tarihsel olmayan hiç bir şey yoktur.

Her zamanın kendine göre yaşamış doğruları ve yanlışları vardır. Güzel gelecek geçmişin yanlışlarından sonuç çıkarmak ve doğruyu sahiplenerek geliştirmek temelinde kurulabilir. Bu nedenle de tarihsel mirasın korunması daha iyi bir yaşam amacı ve iddiasındaki yerel yönetim çalışmalarının başta gerçekleştirmeleri gereken görevlerindendir. Bunun sadece merkezi yönetimin inisiyatifine bırakılması, ona ait bir görev ve yükümlülük olarak bakılması doğru bir yaklaşım olamaz. Nitekim Neronvari yıkımlarla iktidar kurmak isteyen egemenler karşısında tarihin bir tek gözenegini dahi aydınlatacak bir koruma, insanlığın geleceğine yapılmış bir hizmettir. Çünkü tarihsel mirası sahiplenme, onun bilincinde olma, kendi tarihini bilme tutkusu geleceğe dair de daha büyük sorumluluk ve kurma isteğinin duyulmasını getirecektir. Geçmişle geleceğe böylesi bir yaklaşım ise günceli, yaşanan anı doğru bir anlamlandırma ve en yoğun başarıları yüklemek çabalarıyla yaşamak edimini doğurur. Bu ise insanın toplumsal ve bireysel olarak kendi yaşamına anlam yüklemesi demektir ki, ruhsal sağlık açısından en büyük dayanaktır. Bu bakımdan tarih bilinci ile ruhsal sağlık arasında doğrudan bir ilişki vardır.

Tarih bilincinden yoksunluk kimlik oluşumunun sağlıklı gerçekleşmesine yol açar

İnsan toplumu aklı ile diğer canlılardan ayrılır. Düşünce üretim organı (merkezi) olarak aklı oluşturan ise tarihtir. Bu nedenle tarihleri kesintiye uğratılmış, olması gerekenden değişik yaşatılmış, yönü başka mecraya çevrilmiş olan toplumların da akıl oluşumunda kesiklikler, çarpılmalar ve rahatsızlıklar vardır. Sonradan çabalar ne kadar yoğun olursa olsun tamamlamanın eklektik olması, bünyeye uymayan bir yama olarak kalması önlenemiyor. Ya da tıpkı ilaç tedavisinde olduğu gibi yan etkilerinin, organizmaya zarar veren sonuçlarının ortadan kaldırılması mümkün olmuyor. Bundan daha da kötüsü tarihsel mirastan koparılma, tarih bilincinden yoksun bırakılmaktır. Çünkü böylesi bir durumda olan bir topluluğa veya halka egemen zihniyetin çıkarına olanlar daha kolayca hem de olması gerekenler olarak kabul ettirilmektedir. Bu ise bir başka topluma geçici yararlar sağlıyor görünse de, insanlık irmağının küçük topluluk derelerinin birleşiminden oluşması nedeniyle sonuçta insanlığa verilmiş bir zarar olarak sonuçlarını çok farklı biçimlerde de olsa ortaya çıkaracaktır.

Tarih bilincinden yoksunluk ya da tarih bilincindeki zayıflık öncelikle aidiyetin, kimlik oluşumunun sağlıklı gerçekleşmesine yol açar. Ve eğer emperyalizmin sağaltıcılığına bırakılırsa onun tarafından araçsallaştırılacak kader olarak kabul edilmiş demektir. Tarih bilinci, yaşamın öznesi olmak için yeri doldurulamaz bir koşuldur.

Yerel yönetimlerin tarihsel birikimi korumada avantajları bazı yönleriyle merkezi yönetimden daha fazladır. Mekanda yaşayan toplumun tümüne ulaşılabilmesi, birebir ilişkilene imkanı, ihtiyaçların daha gerçekçi ve doğru tespit edilebilmesi imkanlar dahilindedir. Tarihi mirasa sahip çıkma konusunda eğitilmesi gerçekleştirilebilecek bir imkandır. Bunun için yerel yöneticinin doğru bir tarih bilincine sahip olması, geçmişin yakıllı yıkılmadan, günlük yaşam dürtüleriyle talan edilmeden geleceğe taşınması ihtiyacını yadik olarak duyumsaması gerekir. Özcesi çok güçlü bir yurtseverlik duygusuna sahip olmak durumundadır.

Sosyolog İsmail Beşikçi'nin Kürtlerin kendi tarihlerine sahip çıkmaları konusundaki durumuna ilişkin söyledikleri acı ama bir gerçekliğin ifade edilmesidir. Beşikçi, "bir Kürt

elinde kazma bir şeyler arayan bir yabancıyı gördüğünde belki de hiç kimsenin göremeyeceği bir kuytulukta bulunan tarihi yerleşim yerini, bir kalıntıyı iyi bir şey yapıyormuşçasına ona gösterir" demektedir. Bu tespit Kürtlerin ulusal diriliş mücadelesinden öncesine ait bir gözlem de olsa bir ironidir. Ama suçlu bu tutumun sahibi olan yoksul Kürt'e ait değildir. Tarih bilincinden yoksun bırakılmışlığı, geçmişinin kalıntılarını, ata yurdunun anılarını, atalarına ait izleri yabancıların hoyrat ellerinden kiskanacak bir durumda olmayışı yoksul Kürt'ün değil, bütün değerlerini bir günlük rahatı için peşkeş çekenlerindir. Hatta yoksulların biraz da safça iyi niyetiyle tarihini başkalarının talan etmesine seyirci kalması, ortaya çıkacak bilgiden medet umduğundandır.

Ama sonuç kaybettiricidir. Çünkü egemenlikler dünyasında kendi tarihsel gerçekleri Kürt'e çarpıtılmış bilgi olarak dönmedir ve onu zehirlemektedir.

Aynı durum bütün sömürge, yarı sömürge ve benzeri bağımlılık ilişkisi içinde olmuş ve gelişmelerinin koşulları ortadan kaldırılmış bütün toplumlarda değişik düzeylerde yaşanmıştır. Yerelle sınırlı bir darlık da pek çok zararın nedeni olmaktadır. Ülkenin kendisinin saymadığı bir parçasında veya yerelindeki değerlerin talanına sessiz kalmakla yetinmemekte, bazen çarpıtılmış bakış açısıyla dar kümesel duyguların esiri olarak talanın kendisine yarar sağlayacağını dahi

nın yerleşim yeri ya da iş yeri haline getirilmesine kadar pek çok sorun yerel yönetimlerin gücünü aşan sorunlar ortaya çıkarılmaktadır. Çözümü için de merkezi yönetim politikalarının değişmesi, demokratik bir yapıya kavuşturulması gerekmektedir. Ama bu da yerel yönetimlerin beklentileriyle gerçekleşecek bir durum değildir ve tarihin korunması merkezi yönetimin insafına bırakılacak bir konu değildir.

Yerel yönetimlerin demokrasi mücadelesindeki yerinin önemi tarihsel birikimlerin korunması bağlamında hem neden, hem sonuçtur. Tarihin demokratik ya da en azından binlerce yılın sömürücü ve egemenlikçi uygulamalarının kirlerini temizleme çabasındaki zihniyetler tarafından okunması pek çok tarihsel gerçeğin gün ışığına çıkmasını sağlayacak, pek çok yanlışın, sapırtmanın ve inkarın da zeminini ortadan kaldıracaktır. Bu ise toplumun belleğini tazelerken arındırması, boş zihin hanelerini doldururken gerçekçi bilgileri seçmesini sağlayacaktır. Doğru ve sağlıklı bellek, sağlıklı ruh yapısının, davranışın ve ilişkisinin de temelini oluşturacaktır. Bu sonucun toplumsal yaşamda yarattığı etkinin dönüp yerel yönetimlerin inisiyatif ve işlevini geliştirilmesiyle daha güçlü bir demokratik mücadelenin gelişmesi koşulları oluşur. Tarihin açıklığa kavuşturulması ve doğru okunması toplumsal barışın hem yerelde, hem ül-

senmeyecek bir gelir kaynağı olan turizmin gelişmesinde önemli bir role sahiptir. Turizm hareketi tarihin gerçek haliyle geniş kesimlere tanıtılması yanında toplumlar arası ilişkilerin gelişmesi, kapalılığın aşılması, darlıkların giderilmesi için de aktif bir role sahiptir. Ayrıca turizm gelirleri hem halkın hem de yerel yönetimlerin artan maddi imkanlarla daha fazla hizmet üretmesi imkanı sağlar. Doğru bir tarih bilinciyle girilen çabalar sadece tarihi değerlerin korunmasını sağlamakla kalmıyor, manevi yaniyla birlikte maddi olarak da bir güçlenme kaynağı oluyor.

Çevre ve ekolojik denge sorunu ve ekolojik toplum yaratmada yerel yönetimler

Çevre kirlenmesi, ekolojik dengenin bozulması ve insan doğa ilişkilerinin yeni bir bakışla yapılandırılması çağımızın en temel sorunlarından biri haline gelmiştir. Sorunun önemi, ortaya çıkan sonuçların insanlığın geleceği bakımından oluşturduğu tehlikeden kaynaklanmaktadır.

Bu tehlike sadece insan çevre, insan-doğa ilişkisindeki yanlışlığın ve çarpıklığın yol açtığı doğa tahribatının yaşam imkanlarını daraltmasıyla ilgili değildir. Bir de insanlık tarihinin başından bugüne yaşamış ve yoğunlaşarak taşınmış zihniyetin insan ya-

şındaki doğadan kopartılan insanın aynı zamanda tarihini okumasındaki yanlışlara mahkum edilmişliği ve ütopyasızlaştırılması da aşılmış olacaktır.

İnsan doğa ilişkilerindeki bozulmanın sonuçları olarak bize yansıyan iklimlerdeki değişim, çölleşme, ozon tabakasının delinmesi, türlerin yok oluşuyla giderek canlılar dünyasının yoksullaşması doğaya yaklaşımla bağlantılıdır. "...İnsanlık ve doğa nerede birbirine karşı koydu ya da birbirinden koptu? (Uygurluk) tarihi, giderek tam bir karşıtlığa dönüşen sürekli bir doğaya yabancılaşma süreciydi. Bugün, her zaman olduğundan daha fazla bizi yalnızca kendi (ihtiyaçlarımız) ve (çıkarlarımızla) ilişkili olarak değil bizzat doğanın içindeki anlamlarla da ilişkili olarak da doğanın bir vechesi kalan telos görüşünü yitirdik." (M. Boockhin Öz. Ek. Syf. 452) Böylece insanın kendi doğasına da yabancılaşmanın da gelişimine yol açan çarpıtılmış bilinç insan yaratıcılığının bir yıkıcılığa dönüşmesine de neden oldu. İnsan doğası ile kendinde varolan doğa bir birinden kopmakla kalmadı, karşıt konuma geldiler. "Batı felsefesinin başlangıcına gidebilecek bir geleneği izlersek, insanlar tarafından yaratılan 'ikinci doğa' denilen toplumsal doğanın yanında, insani olmayan doğa 'ilk doğa' olarak" (age. Syf.31) dualist bir zıtlık konumuna geliş insanı gelişimdeki çarpıklıktan kaynaklanmaktadır. Doğanın kendinde varoluşunu anlamlandırma ve insan toplumunun varlığını bu bütünsellik içinde düşünme yerine sadece insanın ihtiyaçlarını karşılayacağı bir nesneler deposu gibi düşünmesi bugünün ekolojik hareketleri tarafından yanlış bulunmaktadır. "Doğal evrimde yaşamın karşıt konulmaz şekilde bilinçliliğe ve özgürlüğe doğru gelişimine kılavuzluk eden önceden belirlenmiş hedefler ya da bir telos olduğunu ileri sürmüyorum. Ama bilinçliliğe ve özgürlüğe ulaşmanın potansiyelinin varolduğunda ısrar ediyorum. Okura bu gelişimi, bir 'doğa yasası' olarak değil, yalnızca bir eğilim, makul bir olasılık, ya da fosil kayıtlarıyla desteklenen kaba bir olgu olarak görmesi önerilir... Asgari organik kendi kendini koruma anlayışından yola çıkarak edilecek tepkiden etkin etkileşime, amaçlılıktan seçime ve nihayet kavramsal düşünceye ve öngörüye giden bir nisan (baskı, dayatma, çaba, çalışma) varolduğunun makul bir şekilde ileri sürülebileceğine inanıyorum." (age.syf. 41) Bu bakış açısının felsefi içeriğinin getireceği tartışmalardan çok bizi ilgilendiren insan doğa ilişkilerinde öngördüğü değişim üzerinde durmayı doğru buluyoruz. Her şey bir yana bu düşüncenin doğaya yaklaşımda insana sadece ihtiyaçlarını karşılamada sınırsız bir özgürlük tanınaması, özne nesne ilişkisi olmaksızın çıkarılması gerekliliğinden kaynağını aldığı açıktır.

Daha açık bir deyimle insan yaratımının ürünü olan ikinci doğa ve birinci doğanın kendinde varolan doğanın barıştırılması gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Bu insan toplumunun varoluşunun getirdiği bir yükümlülüktür. "İnsan toplumu nihayet ayrı, dünya çapında bir olgu olarak ortaya çıktıktan sonra, ekolojik meselelerden yalnızca biyolojik terimlerle söz etmek anlamsız hale gelir. Hoşlanalım ya da hoşlanmayalım hemen hemen her ekolojik mesele aynı zamanda toplumsal bir meseledir. Aslında göreceğimiz gibi günümüzün tüm ekolojik sorunlarının temel kaynakları toplumsal bozukluklardır." (age. Syf.42)

İnsan doğa yabancılaşmasının, insanın varoluşunun kaçınılmaz bir sonucu olmadığı tersine bu yabancılaşmanın giderilmesi ne bağlı olduğu öngörüsü yerel yönetimlerin yapısı ve sorumlulukları konusunu da yakından ilgilendirmektedir. Yerel yönetimlerin artan önemi ve gücü bu sorun karşısında kısa vadeli, günceli ilgilendiren sınırlara takılıp kalmayan bir bakış açısını gerektirmektedir. Çevre sorunlarının günü ilgilendiren sonuçlarının da ancak böyle bir yaklaşımla çözülebileceği dünya toplumunun kapitalist sanayileşmenin doğa tahribatına sınırlar koyma arayışı ve çabalarıyla görülmektedir. Bu da insanın çevresiyle birlikte varoluşunun yeniden tanımlaması, 'ihtiyaçları' ve 'çıkarlarını' yeniden gözden geçirmesi anlamına gelmektedir.

varsaymaktadır.

Yerel yönetimlerin tarihsel mirasa sahip çıkmalarında tek sorun elbette tarih bilinci yetersizliği değildir. Maddi ekonomik imkanların yetersizliği pek çok yapılması gereken veya yapılabilecek çalışmanın koruma, araştırmalarla ortaya çıkarma, koruma altına alma, küçük paralar karşılığında babadan kalmış bazı değerli eserlerin ve folklorik eşyaların satın alınması gibi pek çok çabanın yapılamamasında en önemli etkenlerdendir. Bunun yanında merkezi yönetimin politikaları ve yerele tanıdığı inisiyatifin yetersizliği de sorunların başında gelmektedir.

Bunun dışında yerel yönetimin karşı karşıya bulunduğu sorunları çözmede dar yönetsel bakış açısı, günü kurtarma yaklaşımı da önemli etkenler arasındadır. Çarpık kentleşmeye kaynaklık eden tüm sorunların çözümü altında adeta nefessiz kalan yerel yönetimler amiyane deyimle idareci bir tutum sergilemekte ve tarihsel mirasa sahiplenememektedir. Bu nedenle de tarihsel yapı ve eserlerin onarılmasından kitlelerin görüp bilgileneceği, öğrenip yurt sevgisinin hamuru yapabileceği bir duruma getirmeye kadar her konuda çoğu kez eli kolu bağlı kalmaktadır. Artan göç ve nüfus yoğunlaşmasının ortaya çıkardığı gecekondulaşma, geçim yolu olarak tarihi eserlerin yok pahasına satılması, pek çok tarihi yapı-

ke düzeyinde ve hem de uluslararası alanda geliştirilmesinde de bilginin artan önemiyle birlikte artan bir güce sahip olarak rolünü oynayacaktır. Bu nedenle de yerel yönetimin kendisinin yönetsel, ekonomik gücüne dayanarak yapacaklarından çok fazlası halkın gücünün harekete geçirilmesiyle gerçekleştirilebilir. Halkın katılımının ve sorumluluk duygusunun geliştirilmesi fedakarlıklarını arttıracak, artan fedakarlık kentinin ve ülkesinin tarihini sahiplenmesini daha çok teşvik edecektir.

Yerel yönetimler tarihsel birikimleri korumada halkı eğitime başta olmak üzere tarihi değerleri saptayıp belgeleyerek ve koruma altına alarak işe başlayabilir. Onarılması gerekenler için uluslararası alan da içinde olmak üzere kamuoyunu bilgilendirerek yardıma çağırabilir. Merkezi yönetimin ekonomik ya da siyasal nedenlerle vermiş olduğu yanlış kararların geri alınması, tarihi değerlerin zarar görmemesi için yerel halkın hareketi geçirebilir ve bütün ülkeyi kapsayan kampanyaların gelişmesi için sivil toplum kuruluşlarıyla ilişki ve işbirliği geliştirilebilir. Onarılması ve korunması gereken tarihi eserler için haktan ve değişik kuruluşlardan yardım talebiyle değişik girişimlerde bulunabilir.

Bütün bunların hem kendisi hem de sonu yerelin tarih birikiminin kamuoyuna tanıtılmasıdır. Bu da günümüzde küçüm-

pısında yol açtığı bozulmaların düzeltilmesi bakımından da ertelenemez bir dönüşüm ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

İnsan doğa ilişkilerinin bugünkü duruma geliş, insanlık tarihi kadar eskiye (gerilere) giden bir sürecin sonucudur. Göksel hakimiyeti taklit ederek, benzeşerek başlayan öğrenme süreci karşıtına dönmüştü. Doğaya hükmetme, onun gücünü, işleyişindeki gizliliği gemleme insanın temel hedeflerinden biri haline geldi. Bu hükmeden hükmedilen ilişkisini değiştirme mücadelesinin sömürücü sınıf egemenliklerinin elinde büründüğü dinsel, felsefi, ideolojik zihniyet kalıpları insanın kendi doğasına yabancılaşması kadar, kendi dışındaki doğaya da yabancılaşması sonucunu getirdi. Doğanın nesneleşmesiyle insan toplumlarındaki ezilenlerin nesneleşmesi at başı bir gidişat izledi. Bu bakımdan emekçi insanın kendi doğasına yabancılaşmayı gidermesi, araç ve nesne olmaktan kendini kurtarması, özneleşmesi çabası ile doğaya yaklaşımındaki yanlışlığı ve çarpıtmayı düzeltmesi, paralel yürütülmesi zorunlu bir mücadelenin kapsamı içindedir. İnsanlığın ulaşmış olduğu bilimsel-teknik gelişme düzeyi "her şey insan için" belitinin yeniden anlamlandırılmasını gerektirmektedir. İnsanı, güncelin dar kalıplarına hapseden ve "her şeyi" günün kotarılması gereklerine indirgeyen yaklaşımın aşılması zorunludur. Böylece kendi ve di-

İnsanın tahakkümden kurtulması doğayla barışmasına bağlıdır

İnsanın tarihin başlangıcında doğa karşısındaki özgürleşme mücadelesinin hiyerarşik toplum oluşumu içinde ve insanların nesneleştirildiği egemenlikler dünyasında özünden koparılarak doğa karşıtlığına dönüşmüş olması çözümü aranan temel sorunlardandır. “...insan tarihi hiç bir zaman doğayla bağıni koparamaz. Göreceğimiz gibi doğayı ister bir balçık olarak, isterse bereketli bir ‘ana’ olarak adlandırma eğiliminde olalım, insan tarihi her zaman doğada gömülü olacaktır. İnsan dehamız için en zorlayıcı sınav, ne tür bir doğanın gelişmesini teşvik edeceğimizdir; son derece organik ve karmaşık bir doğa mı yoksa inorganik ve feci şekilde basitleştirilmiş bir doğa mı?” (age. Syf.116)

Bu sorunun cevabının sadece sanayileşmiş, ileri refah düzeyi yakalamış toplumlara özgü, biraz da fantezi içeren bir anlam olmadığı açıktır. Belki de onlardan daha çok, gelişmemiş, ancak kapitalist sanayinin bütün tortularının, sanayi artıkları ve havayı kirleten tekniklerin sonuçlarıyla uğraşmak zorunda kalan toplumların sorunu olduğu açıktır. İnorganikleşen yaşamı yeniden düzenlemek ve organik bir toplum yaratmak demokratik uygarlık mücadelesinin birey, yerel, bütünsel boyutlarda yürütülecek çalışmalarındandır.

“İnsanın, doğayı tahakküm altına almayamamış olduğu anlayışı kesinlikle insanlık kültürünün evrensel bir özelliği değildir. Her şeyi bir yana bıraksak bile bu anlayış ilkel ya da yazı öncesi denilen toplulukların bakış açısına tamamen yabancıdır. Kavramın çok tedrici bir biçimde daha geniş bir toplumsal gelişimden insanın insan üzerindeki giderek artan tahakkümünden ortaya çıktığını ne kadar vurgulasam azdır.” (age. Syf 126) Dolayısıyla insanın tahakkümden kurtulması ya da özgürleşmesi mücadelesi doğayla barışmasına yakından bağlıdır.

Bu yaklaşımın yerel yönetim perspektifi olması kentleşme ve daha genel olarak yerleşmenin doğadan kopuş, kır şehir ilişkilerinin karşılıklı haline gelmesi konularının da yeniden ele alınmasını gerektirmektedir. Demokratik uygarlığın yerel yönetimleri kentlerin yeni çehresini insan doğa ve kır şehir barışması temelinde oluşturmak durumdadır.

Bunun bir diğer anlamı artan bilişim ve iletişim imkanlarıyla kentin metropol megapol halinde organik olan her şeyi kendi içine çeken ve öğütürerek inorganik olarak dışı atan konumdan çıkarılması yerel yönetim perspektifi olmaktadır. Ya da kentleşme ve yerel gelişim düzeyinin ölçüleri bugüne kadar olduğu gibi bir kentin ne kadar çok büyüdüğü, ne kadar sanayi tesislerinin olduğu veya çevreyi kendisine ne kadar çok bağladığı olmayacaktır.

Yeni kentleşme, kendi gelişimini çevresiyle ölçen, imkanları ne kadar paylaştığı ve en küçük yerleşim birimiyle karşılıklı ilişkisi içinde olduğuyla ölçmektedir. Bu aynı zamanda kentli taşralı ayırımının da kategorik olarak geçersiz kılınmasını hedefler. Yaşam imkanlarının ve çekiciliğinin sadece teknik açıdan değil kültürel ve psikolojik olarak da eşit paylaşımına dayalı dağılımını getirir. Böylece kentler betonlaşmış yükseltiler ve tüten bacalar yığını olmaktan kurtulabilir.

Yerel yönetimlerin demokratik uygarlık mücadelesinde perspektifleri bu olmakla birlikte, bu hedefin gerçekleştirilmesi sürecinde güncel, kısa ve orta vadeli sorunlara

çözüm bulmaları, yaşamın optimum bir düzenlilik içinde devamını sağlamaları zorunludur. Dolayısıyla çevre sorunları ve ekolojik dengenin korunması konuları organik toplumun kurulması hedeflerine uygun gerçekleştirilebilir adımlarla ele alınmak zorundadır.

Bu temelde ister merkezi ekonomik politikaların uygulama sonuçları, ister yerel girişimciliğin sanayi kuruluşları ile olsun, ortaya çıkan ve çıkacak olan çevre kirliliği ekolojik dengeye zarar veren etkilerin önüne geçilmesi ya da en aza indirilmesi için demokratik mücadele gücünü, yasalardan kaynaklanan inisiyatifini kullanmalıdır. Bu konuda etkin bir rol oynaması merkezi yönetimin demokratikleşme düzeyiyle bağlantılı olsa bile demokrasi mücadelesinin karakteri gereği alttan denetimi yerel halk gücüyle yürütmek göreviyle karşı karşıyadır. Kentin mevcut durumuyla yeşil alanları büyüyen bir biçimde planlanması, bunun için gerçekleştirilebilir yeni düzenlemeler yanında yeni konutların buna uygun imar planına tabi tutulması gerekir. En çözümleyici yaklaşım kent imkanlarının çevre ilçe, belde ve köylerle paylaşarak kente yığılmanın önünün alınmasıdır. Ulaşım, iletişim ve günlük hizmetler konusunda kentten çok geride kalmayan, hem çalışma alanı hem yaşam alanı haline gelmiş küçük yerleşim yerlerinin çekiciliğini arttırmak yerel yönetimin imkanları ve yaklaşımıyla bağlantılıdır. Kent yaşamı ile kırsal alandaki yaşam arasındaki günlük ihtiyaçların karşılanması iş güvencisi ve sosyal güvenlikler konusunda farklılıkların azaltılması, kent-kır ayırımının da azaltılması anlamına gelecektir. Bu konuda Paris’te uygulanan decentralizasyon (merkezden çevreye dağıtma)ve delocalization (yer değiştirme, yerinden etme) uygulamalarının sonuçları oldukça önemlidir. Pek çok devlet hizmetinin ve eğitim kurumunun toplu sanayi tesislerinin şehir merkezinden uzaklaştırılması gibi çevreye dağıtılması Paris kenti için bir dezavantaj değil, kent yaşamının düzen ve örgütlülüğü açısından da pek çok avantaj getirmektedir.

İnsan doğa barışmasının yeniden sağlanması için çevre ve ekolojik dengeye ilişkin konularda arazinin değerlendirilmesine ilişkin kararlarda yerel nüfusun duyarlı ve sorumlu duruma getirilmesi bakımından doğrudan demokrasi uygulamaları, kararın halk oyuyla alınması önemli role sahip olmaktadır. Böylesi bir katılımcılık halkın sorumluluk bilincini geliştirecek ve pek çok araştırmada ortaya çıktığı gibi gönüllü katılımı halledilebilecek sorunlar için yardım etmesi sağlanabilecektir.

Tüketiciliği sınırsızca teşvik eden kapitalist ekonomik yaklaşımların yerine yeterlilik etiğinin doğaya ilişkin geliştirilmesi çevre sorunlarını çözmede idari ve yasal yaptırımların da uygulanmasını dışlamadan bilinçliliğe dayandırılması yeni toplumun üyesi yeni insanın oluşumunda temel alınmalıdır. Bunun da kültürel sanatsal etkinliklerin içinde olduğu bir aydınlanma ve eğitim hamlesini gerektirdiği açıktır. Yoksa başka türlü beş bin yıllık tarihin tüm mirasını bir çırpıda düzeltmek mümkün değildir.

Demokratik uygarlık toplumunun öncelikle siyasal ve toplumsal alanların tümünde yine bir ahlaki ve vicdani yaklaşım sahibi kılınması ihtiyacı vardır. Geçmiş sınıflı toplumların değişiminde hakimiyet sadece el değiştirirken bile yeni yaşam, toplum ve insan yoğun ve sistemli bir eğitimin ürünü olarak şekillenmiştir. Zigguratlar, camiler, kiliseler, sinagoglar, üniversiteler ve okullar hep yeni düzenin insanını eğitmek görevini yapmışlardır. Şimdi bu binlerce yıllık zihni-

yetin toplumsal genler haline gelen sonuçlarını dönüştürmek için en az onlar kadar yoğun, sistemli ve sürekli bir eğitimin geliştirilmesi zorunludur. Bunun yaşamın dirimselliği ile bütünlük içinde geliştirilmesi zorunludur. İnsan toplumlarını soyut ütopyik vaatlerle yönlendirmenin ve yürütmenin olanağı artık kalmamıştır. Güncel yaşamla bütünleşmeyen, onun değişim ve dönüşümüyle kendi canlılığını göstermeyen bir düşünce, öngörü veya vaat maddi bir güç haline, kitlelerin benimsediği ve savunduğu bir inanç haline gelemmez.

Bu gerçekliğin farkında olarak güncele takılıp kalmadan, ama geleceğe ilişkin vaatleri yönetim tarzı, demokratik işleyiş ve yaşam tarzıyla besleyecek bir yerel yönetim çevre sorunlarının pek çoğunu bizzat halkın katılım denetim ve sorumlu yaklaşımıyla çözecektir. Devlet vatandaş yabancılaşmasının ürünü olan pek çok alışkanlık ve yaşam kültürü aşıldığında yöneten yönetilen mesafesinin azaltılmasıyla orantılı her bireyin bizzat kendisinin sahip çıkma bilinci, duygusu ve duyarlılığı da gelişecektir.

Ekolojik bozulmalar toplumsal bozulmanın yansımaları

Çağcıl yerel yönetim ve demokratikleşme hedefinin toplumsal yaşamın tüm alanlarını ilgilendiren köklü bir dönüşümü gerektirdiği ortaya çıkmıştır. Uygarlıkların sınıflı ve sömürülü gelişim sürecinin geldiği aşamada ortaya çıkan sonuçları ve toplumsal yaşamın çözülmesi gereken sorunları stratejik bir zihinsel dönüşüm, çalışma planı ve uygulamısal kurumsallaşmayı zorunlu ve vazgeçilmez kılmaktadır. Bu bakımdan yönetim anlayışı ve kurumsallaşmasından insan doğa, toplumdaki farklılıklara yaklaşım, kent kır ilişkilerine kadar pek çok alanı ilgilendiren yeni bir yaklaşım ve anlamlandırma gereği vardır. Bu da her şeyden önce yeni bir kavramlaştırmayı, dili ve ifade tarzını gerektirmektedir.

Yeni uygarlıksal gelişmenin kendi kavramlaştırmasını da geliştireceği açıktır. Ama yönetme ve yönetilmenin de diğer teknik iş bölümleri gibi bir uzmanlaşma alanı olarak varlık bulduğu toplumsal düzeylerde dönüşüm mücadelelerinin kavramlaştırma düzeyinin ve dilin anlambilimsel olarak içten dönüşeceği öngörülebilir. Bu bakımdan bugünün diliyle de olsa geleceğin toplumsal düzenlenişini tanımlarken demokratik uygarlığın yerel yönetimleri kavramsal ve uygulamısal olarak tanımlamak zorluklarıyla birlikte yapılmaya çalışılmaktadır.

Yerel yönetimlerin demokratik bir toplumun oluşumu ve gelişiminde oynayacağı rol öncelikle böylesi bir toplumsal yaşamın kuruluşu ve gelişimi için gerekli donanımı zihinsel ve davranışsal uyumu zorunlu hale getirmektedir. Bu da bütün işbölümleri gibi yerel yönetimlerin de profesyonel olarak adlandırılan ve insanın tek yönlü gelişimine yol açması nedeniyle doğasıyla ters olan konumundan çıkarak evrimsel bir dönüşümle devletin sönüşüne paralel bir değişim geçirmesi insanlığın gelişim doğrultusunun kaçınılmaz bir gereği olmaktadır. Bu değişim yerleşme mantığının ve hedeflerinin de yeniden anlaşılandırılması demek olacaktır. Bu sıkça bahsettiğimiz zihniyet dönüşümünün, vicdan ve ahlak devriminin kendisi olacaktır.

Bu şekilde bakıldığında kentleşmeyle başlayan yönetim mesleğinin toplumlar tarihindeki gelişiminde yeni bir aşamanın yaşanması söz konusudur. Doğadan ve insanın kendisinden kaynaklı pek çok nedenle merkezleşme ihtiyacının da dışı vurumu olan kentleşme bugün desantralisasyon ihtiyacının yakıcı hale gelmesine neden olmuştur. Doğadaki erozyonun ağırılık merkezlerini kaydırarak dengeyi bozması ve büyük depremlere, yer kabuğunun büyük kırılma ve kaymalarla yerinden oynamasına yol açışı gibi insanlığın merkezleşme çabası da, ortaya çıkan metropol ve megapollerle toplumsal dengelerin büyük siyasal depremlerle yeniden oluşmasına yol açacak dengesizliğine yol açmıştır.

Burada insanın toplumsal karakteri dev-

“Merkezi yönetim demokratik gelişimle orantılı imkanları ve yetkileri yerelle paylaştığı oranda, eski merkez olma, dolayısıyla her şeyi belirleyen ve bu haliyle de hükmeden konumundan ayrılma anlayışını benimsediği oranda gerçek dönüşüm gerçekleştirilebilir. Bunun için köklü dönüşüm geçirmesi gereken zihinsel oluşumların başında milliyetçilik gelmektedir.”

reye girmekte, olaylara yön vererek kendi geleceği açısından en az zarar ve acıyla elde edilecek yöntemi uygulamaktadır. Bu yönüyle koşullar uygundur. İnsanın kendi doğası ve dışındaki doğa hakkında bilgisi, bu bilgiyi toplumsallaştırması çözümleyici güç olma düzeyindedir. Engeller toplumsal gen haline gelmiş olan alışkanlıklar, dürtüler ve zihniyetlerdir.

Yerel yönetim anlayışında köktenci bir dönüşümden bahsederken, bugün neredeyse kent yönetimiyle özdeşleşmiş olması nedeniyle kentsel dönüşümden bahsedilmektedir. Kentsel dönüşümün içeriğinin ise fiziki planlama ve yöneticiliğinde düzeltmelerle sınırlı olmadığı, bundan çok kentin mevcut işlevinin temelinde yatan zihniyetin ve kente bu rolü yükleyen toplumsal ilişkilerin dönüşümü ihtiyacı yakıcı olarak açığa çıkmıştır. Her şeyden önce bu kentsel yükseleşim hem işlevsel hem anlamsal olarak yol açtığı dengesizliğin bir yerde yeni bir düzenlenişle son bulması zorunludur. Aksi durumda toplumsal sorunların yol açtığı uçurumların büyük yıkımlara yol açmasından kaçınılmaz.

Kentlerin bu yeniden düzenlenişinin iktidar, tahakküm, sosyal kesimler arasındaki çıkar mücadelesi açısından da yeni bir düzenleniş ve anlamlandırma olması sorunun çözümünde köktencililiğinin nedenidir. İnsan doğa ilişkisi de kent kır ilişkisindeki değişim birbirine yakın bir paralellik izlemektedir. Bu nedenle demokratik kentsel gelişim, kentin kırla barışmışlığı olmaktadır. Organik bir yapı olarak kırsal çevresiyle yeniden bütünleşmek, kendisinde merkezleştirdiklerini decentralisation ve delocalisation yoluyla paylaşmak zorundadır. Bunun uygulamaları örnekler kabilinden de olsa başlamıştır. Ancak doğru bir zihniyet dönüşümüyle paralel gelişmediği için geleceği pek fazla çözümleyici görünmemektedir.

Bu nedenledir ki günümüz kentinin ev sahibi kent soylu kent merkezlerinden kaçmakta ve uyu kentlerde bütün yerel hizmetlerin özel şirketler tarafından yürütüldüğü yaşam ortamı kurmakta, böylece özel mülkiyetin ve hizmetin hüküm sürdüğü ve yaşamın bütün hücrelerine sindiği koloniler oluşmaktadır. Çözümleyici olmayışı da buradan gelmektedir. Mülkleştirmenin yumsatılması değil daha da katılaşması söz konusudur.

Halbuki tüm toplumsal bozukluklar mülkleştirmeden ve onun geline aşamada gereksizleşmesinden gelmektedir. Ekolojik bozulmalar da toplumsal bozulmanın yansımaları olmaktadır.

Demek ki yeni kentleşmeyi yaratma ya da kenti dönüştürme yaklaşımı kent kır paylaşımını temel olmak durumundadır. Bu, insan doğa ilişkisinde de benzer bir yaklaşımın gelişmesine dayanmak zorundadır. Bu şekilde doğaya hükmetme şeklinde kavramlaştırılan tahakküm epistemolojilerinin erkeğin kadına, gencin yaşlıya, yönetenin yönetilene, güçlünün güçsüze hükmetmekte kültürü de değişime uğrayacak ya da karşılıklı etkileşim içinde dönüşüm demokratik bir toplumun oluşumu şeklinde gerçekleşecektir. Bu sorunun ülkeden ülkeye şehirleşme, endüstrinin merkezileşmesi, toplumsal kurumsallaşmanın merkezileşmesi ile orantılı olarak ağırlığı değişmekle birlikte dünya toplumunun ortak bir sorunu olduğu açıktır. “Dünya küçük bir köy haline gelmiştir” tanımında bu sorunun ortak olduğu gerçeği saklıdır. Eğer soruna bu şekilde yaklaşılmazsa dünyanın bir bölümü megapol, bir bölümü köy olarak parçalı duracak, bu da kaçınılmaz olarak küresel çatışmaları beraberinde getirecektir.

Ancak yerel yönetim sorununa böylesi bir global bakış yanında dönüşümün bütünlüklü zihniyet dönüşümü mücadelesi ve parçadan bütüne aşamalı bir değiştirme çabasıyla gerçekleştirilmesi zorunludur. Nasıl ki “kent yaşamı yalnızca bir pazar yeriyile değil bir sunakla ve muhtemelen yalnızca savunma setleri olarak değil; kutsal alanı doğa alandan ayırma işlemini gören surlarla” (Öz. Ek. Syf.184) başlamışsa yeni zihniyet, demokratik bilinç bu ‘kutsalılık’ surlarını döverek kentsel dönüşümü gerçekleştirecektir. Bu dönüşüm mücadelesinde zihniyet dönüşümünün kendini açığa vurmada önemli alanlardan biri merkezi yönetim yerel yönetim ilişkileridir. Merkezi yönetim demokratik gelişimle orantılı imkanları ve yetkileri yerelle paylaştığı oranda, eski merkez olma, dolayısıyla her şeyi belirleyen ve bu haliyle de hükmeden konumundan ayrılma anlayışını benimsediği oranda gerçek dönüşüm gerçekleştirilecektir.

Bunun için köklü dönüşüm geçirmesi gereken zihinsel oluşumların başında milliyetçilik gelmektedir. Kentlinin modern ve dolayısıyla ileri, taşralının ise geleneksel ve geri olarak kabul edildiği ayırım, uluslaştırma çabasının sonucuydu. Şimdi, en ücra yerleşim yerine bütün teknik gelişmelerin ulaşması gerçekliğine ve metropoldeki bilgilenme ile taşradaki bilgilenme arasında ciddi bir imkan farkı kalmadığına göre bu ayırımın maddi zemini de kalmamıştır. Bunun kabul edilmesi için aynı kente, ülkede, yerleşim yerinde çok kültürün, farklılıkların paylaşımında eşitlikçi bir yaklaşım için ön koşuldur. Böylece halen geçerli olan aşılmış teknikleri, çevreye aktarılması ya da gelir dengesizliği nedeniyle imkanlardan yararlanma hukukunun soyut kaldığı koşulların, ilişkilerin, siyasal yapının da aşılması, dönüştürülmesi gerekliliği ortadadır.

İktidar erkinin paylaşımıyla başlayan merkez yerel ilişkisi, yerelin demokratik siyaseti ve kültürü geliştirmesiyle beslenip geliştiğçe toplumsal dönüşüm yabancılaşmanın her türünün –insan doğa, erkek kadın, yaşlı genç, yöneten yönetilen– de giderilmesi mümkündür. Böylece insanın kendi doğasıyla barışması, çevresiyle barışması da gerçekleştirilecektir. Bunun küçük adımlarla gelişeceği kesindir. Nasırlaşmış zihniyetlerin yontulması ilk dönemlerde küçük vuruşları ve küçük kazanımlarla yetinmeyi gerektiriyor. Bunun en çarpıcı başlangıcı yerel halkın “herkesin evinin önünü temizlemesi”ni kendisinin bir ihtiyacı olarak görmesi şeklinde olabilir! Böylesi bir adım yaşamın bütünselliğinin zihinlerde tasarımı, yönetime yabancıliğin kırılması ve sahiplenme duygusunun gelişimidir.

Demokratik uygarlık yönetimlerinin işlevleri yönetim anlayışında ve kültüründe de bir geçişi yaşamak olacaktır. Bunun gerçekleşmesi ise ne işveç modeli olarak bilinen ve daha çok reel sosyalizmi dengelemek isteyen Batı kapitalizmi tarzı rekabetçi yaklaşımları ki reel sosyalizmin çözülüşüyle bu tür yaklaşımlar da çözümsüzlüğe girmişlerdir ne de Türkiye’de sosyal demokrat belediyeçiliğin yüzeysel restorasyonla yetinen ve onu dahi gerçekleştirmede yeterli iradeyi gösteremeyen ucuz halkçılığıyla mümkündür.

Demokratik yerel yönetimler sonuna kadar halkçı olacaktır. Ama bu halk günlük yaşamın ağır baskısıyla bunaltılmış ve ufku daraltılmış bir halk değil, yüksek demokrasi bilinciyle yerelin sorunlarını ulusal ve global sorunlardan koparmayan, ama yerelin somutluğundan da uzak durmayan bir halk olacaktır. İşte yerel yönetimlerin asıl görevi de böylesi bir halkın gelişiminde yöneten, öncülük eden rolünü oynamaktır.

“Yeni kentleşme, kendi gelişimini çevresiyle ölçen, imkanları ne kadar paylaştığı ve en küçük yerleşim birimiyle karşılıklı ilişkisi içinde olduğuyla ölçmektedir. Bu aynı zamanda kentli taşralı ayırımının da kategorik olarak geçersiz kılınmasını hedefler. Yaşam imkanlarının ve çekiciliğinin sadece teknik açıdan değil kültürel ve psikolojik olarak da eşit paylaşımına dayalı dağılımını getirir.”

Komplonun değişmeyen hedefi karşısında söz bitmiş

Özgürlük ve demokrasi çizgisinde eylem emri verilmiştir

Baştarafı sayfa 36'da

İmralı süreci ve koşulları; 9 Ekim'de başlatılan ve temel hedefi Önderliği imha etmek, özgürlük ve demokrasi hareketimi-zi tasfiye etmek olan saldırının devam ettirilmesi, sürdürülmesidir. Amaç ortadadır, bundan asla kuşku duyulamaz. İmralı süreci başka türlü değerlendirilemez. Türkiye hükümeti bunu bugün açıkça söylüyor; "imha edeceğiz, kökünü kazıyacağız, yok edeceğiz" diyorlar. Bu işi yürütenler gizli saklı da yapmıyor, resmen, çok açık ifade ediyorlar. Kendi eylemlerinin hedefi haline getiriyorlar. Birçok çevre ile dünyanın dört bir yanında bu temelde ilişkisini sürdürüyor, ittifakını geliştirmeye çalışıyorlar.

Önderlik İmralı sistemini, yaşam koşullarını birçok yönüyle açıkladı. Önderliğin İmralı şartları ve sistemi üzerine söyledikleri, söylenmesi gerekenlerin çok az bir kesitidir. Fakat söylenenler bile biraz anlamasını, görmesini bilenlerin rahatlıkla görüp anlayabilecekleri gerçek bir imha sürecinin işletilme çabasıdır. Her anı işkenceyi, çürütmeyi, yok etmeyi içeriyor. Belki de tarih boyunca insanlar üzerinde uygulanan en ağır psikolojik baskı yürütülüyor. Hem de beşinci yılı dolmaya doğru gidiyor. Bu kadar uzun süre devam eden bir psikolojik işkence... Ada koşulları, tecrit, izolasyon koşulları, fiziki sağlık bakımından da insan vücudunun dayanmasının çok zor olduğu bir ortamdır. Başkan Apo açısından İmralı, sağlık durumuna en çok zarar verici olan bir yerdir. Bütün bunlar 9 Ekim'de Atina üzerinde, yine şubat başında Minsk'te, Korfu adasında gerçekleştirilemeyen imhanın, katliamın İmralı'da sürece yayılmış olarak adım adım daha az tepki uyandıracak bir tarzda gerçekleştirilmesi çabasının sürdüğü, komplonun devam ettiği anlamına geliyor. Hem de amacı değişmemiş, hedefinden milim geri adım atmamış olarak. Sadece alanı, yöntemleri, yürütenleri değiştirmiştir. Fakat komplonun amacı, hedefi değişmemiştir. Önderlik şahsında özgürlük ve demokrasi hareketini tasfiye amaçlanıyor. Türkiye'de gelmiş geçmiş bütün hükümetlerin söylediği 'kök kazıma', Kürt özgürlüğü, demokrasisi adına ne kadar gelişme varsa hepsini kurutma, yok etme amaçlanıyor. Bu komplo, bugün güncel olarak da her saniye saldırısını icra eder durumdadır. Halk olarak, hareket olarak böyle bir komplo saldırısının hedefi durumundayız. Bu mücadeleyi ruhunda, bilincinde yaşayabilen herkes bunu rahat görebilir.

AKP hükümeti de, '98'de başlatılıp geliştirilen bu komplo suçu sonuca götürme hedefini üzerine almış bir hükümet olarak görülüyor. Başkan Apo bu nedenle; *"bana yönelecek her türlü imhacı saldırının sorumlusu Başbakan Tayyip Erdoğan'dır"* dedi. Nasıl ki 9 Ekim ve 15 Şubat kompolarını gerçekleştiren Ecevit ve Mesut Yılmaz, Önderliğimize ve Özgürlük hareketimize karşı en büyük mücadeleyi yürüten kişiler olarak kendilerini

Türkiye'ye lanse etmeye çalıştırsa; yine nasıl ki 1993-94'te Tansu Çiller, çete terörüyle kendileri için kaybedilmiş gördükleri Kürdistan'ı geri kazandığını, dolayısıyla ikinci kurtarıcının kendisi olduğunu her fırsatta söylüyorsa, şimdi bütün bunların en son taklidi AKP'nin liderleri de Türkiye oligarşisi açısından uluslararası komplonun imha hedefini İmralı koşullarında gerçekleştirerek son kurtarıcı olmaya çalışıyorlar. Niyetlerinin bu olduğu, kendilerini böyle bir hedefe kilitledikleri, bunu başarmak için siyaset meydanına girdikleri her geçen gün daha net anlaşılıyor. Çünkü Abdullah Gül hükümeti, daha güvenoyu bile almadan, tecrit ve izolasyonu artırmayı başlattı. İlk icraatı budur. Ardından Tayip Erdoğan hükümeti de, halktan ve dış politik çevrelerden aldığı gücün tümünü buraya kullanan bir konumda, bunu çok daha sistemli ve derin sürdürüyor.

Saldırı en başta Önderliğidir. O her zaman saldırı altında; her saniye uluslararası gericiğin işkence baskısına maruz kalıyor, her saniye imhacı, katliamcı saldırı oklarının hedefi durumunda. Hem fiziki, hem ruhsal ve psikolojik olarak katliamı başarıya götürmeye çalışıyorlar. Önderlik bu imha amacını çok net çözümlediği için, bu hükümetin gerçekleri daha geniş açıklamaya çalıştı. Tek başına da olsa, bunu boşa çıkartmak üzere; tıpkı Atina'ya, oradan Moskova'ya, Roma'ya yürüyüş gibi direnişe geçti. Tek kişilik ordu biçiminde, ama tarih karşısında özgürlük ve demokrasi çizgisinde kalmak, yaşamak, böylece gerçek bir önderliğin her türlü baskıya karşı demokrasi ve özgürlük çizgisinin gereklerini düşüncede ve pratikte başarıyla yürütmesini sağlamak üzere böyle bir eyleme geçti. Bir çizgi sahibi olanın, gerçek bir mücadele yürütenin, onun gerekleri dışında herhangi bir düşüncesi hesabı olamaz, başka herhangi bir vaat, baskı, zor onu kendi çizgisinin gereklerini yerine getirmekten alıkoymaz. Nitekim koyamamıştır, koyamıyor. Her türlü mücadele yürütme gücünü elinde bulunduranların, birçok imkanı olanların sağa sola yalpalanmalarına, tereddütlerine rağmen Önderlik gerçeği, yerinde, zamanında gerekeni yapıyor. O, sözle söylenmesi gereken şeyler olduğunda sözle söylüyor, çözümleme gerektiği yerde çözümleme yapıyor, uyarıya uyarı, ikna ve izah gerekiyorsa yorulmadan usanmadan onu gerçekleştiriyor. Fakat bütün bunlar bittiğinde, söz sona erdiğinde, sıra eyleme gelince bir an bile gecikmeden eyleme geçiyor. Nitekim gerçekleşen bu olmuştur. Bugün geline nokta, uluslararası gericiğin İmralı koşullarında saniye saniye çürütme ve böylece katliam amacını başarma tutumuna karşı Önderlik, her türlü izahı geliştirdikten sonra pratik direnişe geçmiştir. 9 Ekim 1998'de Atina'dan Moskova'ya yürüyüş de komploya karşı büyük bir mücadeleydi. Komployu daha anlamadan, olup bitenleri hissederek, komploya karşı mücadeleci bir tavır almadı. Bu, Moskova'da da, Roma'da da sürdürüldü. Tuzaklar iç içe geliştirilip, bir

yığın aldatıcı tutum ortaya çıkarıldıktan sonra da Önderlik imhayı önlemek için gerekli tutumu gösterdi. İmralı'da da her saniyesi işkence olan yaşamı dört buçuk yıldır sürdürüyor. Kuşkusuz zorluklardan kaçınma, baskılardan çekinme, ağır fiziki ve psikolojik baskı içeren ortamlarda yaşamaya güç getiremeye gibi bir durumu yok. Böyle anlamak, değerlendirmek en yanlış, saptırma ve hakaret içeren bir görüş olur. Bazıları daha baştan Önderliğin komplocuların tezgahından çıkmayacağını, güç getiremeyeceğini hesap ettiler. Fakat öyle olmadığını, oyunlara gelinmediğini, her türlü zorluğun engelin aşılabildiğini, baskıya karşı direnildiğini, her zaman özgürlük ve demokrasi için neler yapılması gerekiyorsa tümüyle ona kilitlenip gereğini yapıldığını herkes gördü.

Katliamı hedefleyen, çürüten bir ortam var. Ama siyaseten gelişme yarattıkça özgürlük ve demokrasinin gelişimi, Kürt sorununun demokratik çözümü, Kürt ve Ortadoğu barışının yaratılması, kazanılması için hizmet ettikçe; fiziki ve psikolojik olarak her saniyesi en ağır işkence ve baskıyı içerse, yine organizmada tahribat yaratsa da Önderlik ona karşı büyük bir direnç içinde yaşamaya gücünü gösterdi. Dört buçuk yıl bunun için az değil, fazladır. Hiç kimsenin farklı bir biçimde anlayamayacağı, yorumlamayacağı, çarpıtmayacağı kadar netlik içeriyor.

Önderlik demek özgürlük ve demokrasi demektir

Bu durumda, bugün yapılmak istenen nedir? Fiziki ve psikolojik baskı ile katliam gerçekleştirilmek istense de, yapılan; fiziki bir imhadan ziyade, ideolojik, siyasi çizginin imha edilmesi, Kürt halkının özgürlük demokrasi umutlarının, çabalarının yok edilmek istenmesidir. On binden fazla şehidin kanıyla, milyonlarca kitlenin halkın tırnakla sökerek 30 yıldır ortaya çıkardığı gelişmeler tasfiye edilmek isteniyor. Ortadoğu'da halkların birliği, kardeşliği, demokratik yaşamı katledilmek isteniyor. Hedeflenen budur! Önderlik, bu imhayı kabul edemiyor işte! Önderlik bütün bu alanlara yönelik saldırıyı, imha amacını, bu konuda uluslararası gericiğin yeniden birlik oluşturma çabalarını gördüğü için, bunları bozmak üzere böyle bir direnişi başlatmıştır. Şimdi gerçekleşen direnişin kabul edemediği, karşı çıktığı bu gerçekliktir. *"Yeni bir süreç olacak. Yeniden bir başlangıç yapıyoruz"* dedi. Bu nedenle '98'den beri yürüttüğü sürecin bu yöntemlerle yürütülmesine bir nokta koyduğunu, yeni yöntemlerin devreye gireceğini, girmesi gerektiğini belirtti. Tıpkı '98 yılının 15 Ağustos sürecinde yeni bir değerlendirme yaparak yeni bir mücadele sürecine gireceğini, bütün sistemi buna göre değiştireceğini ilan ettiği ve ardından 1 Eylül sürecini başlattığı gibi, şimdi de 1 Eylül sürecinin artık bu biçimde yürümeyeceğini, sona erdiğini, yeni bir mücadele sürecinin başladığını

ilan etti ve görüşe çıkmayı reddederek böyle bir direnişi başlattı. Kuşkusuz bu, sadece Önderliğin yaşam koşullarının değiştirilmesi, sağlık sorunlarının çözülmesi için yapılan bir direniş değildir. Bununla da bağlı elbette. Önderlik demek; özgürlük ve demokrasi demektir, sosyalizm demektir, yurtseverlik, Kürt kimliği, özgürlüğü, iradesi demektir. Ortadoğu'da halkların birliği, kardeşliği, demokratik devrimi demektir. Önderliğin sağlığı bunların gelişimidir. Önderlik üzerindeki baskı, saldırı bunlara karşı saldırdır.

Nitekim Önderlik, ABD'nin Irak'a saldırısıyla yine Türkiye'de AKP hükümetinin iş başına getirilmesi ile bütün bu değerlere karşı bir saldırının başladığını gördü, değerlendirdi ve buna karşı pratik direniş başlattı. ABD'nin Irak müdahalesini; *"emperyalist imparatorluk kurmak üzere bir saldırı"* olarak boşuna değerlendirmedir. *"Bununla, Ortadoğu yeniden süper sermayenin egemenliği altına alınmak isteniyor"* diye boşuna demedi. Bütün bunları, bölgedeki demokratik özgürlükçü gelişme umutlarına karşı topyekün bir saldırı olarak gördü. Tabii aynı zamanda diğer yönüyle bölge statükosuna karşı da bir saldırıydı. Yani hem mevcut statükoya yönelik bir saldırı hem de bu statükoyu değiştirmek için gelişen halkların demokrasi ve özgürlük mücadelelerine, birlik ve kardeşlik tutumlarına karşı da yöneltilen bir saldırdır. Bu saldırı, daha önce Önderliğe karşı başlatıldı. Şimdi bütün bu gerici saldırılara karşı onu karşılamak, halkların özgürlük, demokrasi ve birlik iradelerini geliştirmek üzere pratik direniş başlatıyor. Yeni bir mücadele süreci başlamıştır, kuşkusuz geri dönüşü olmayacaktır. Gelişecek, büyüyecek, derinleşecek, yeni yöntemlerle sürecek ve sonuç verecektir. Başka bir durumu beklemek, başka türlü anlamak kesinlikle yanlıştır. Dolayısıyla 9 Ekim komplosunun altıncı yılını, Önderlik komploya karşı pratik direnişi başlatarak girmiştir. Bu önemli bir karardır, yeni bir duruştur.

Tümüyle Önderlikle bağlı bir durum da değil bu olgu. Mevcut Türkiye yönetimi ve onun iç dış bağlantıları, nasıl ki Önderliğe karşı tecrit ve izolasyonu derinleştirerek imhayı sonuca götürmek istiyorsa, benzer bir biçimde komplocu saldırılarını gerillaya da yöneltiyor. Gerilla da şimdi boy hedefidir. AKP hükümeti bütün gücünü, gerillayı dağıtmaya tasfiye etmeye veriyor. Son dönemdeki bütün çabaları, Irak müdahalesi ile ortaya çıkan durumdan yararlanma arayışlarının bütün hedefi; gerillayı dağıtmak, tasfiye etmektir. Bunun için pişmanlık kanunu çıkardılar. ABD'ye her türlü tavizi veriyorlar. Ekonomik ambargo, diplomatik siyasi baskı, polis baskısı, fiziki baskı ve saldırılar var. Askeri operasyonlarla kuşatmayı geliştirmek istiyorlar. Gerillayı ayakta tutan, organize eden yönetim kademesini, bir başka deyişle komuta kontrol sistemini dağıtmaya çalışıyorlar. Bir yandan baskı, şid-

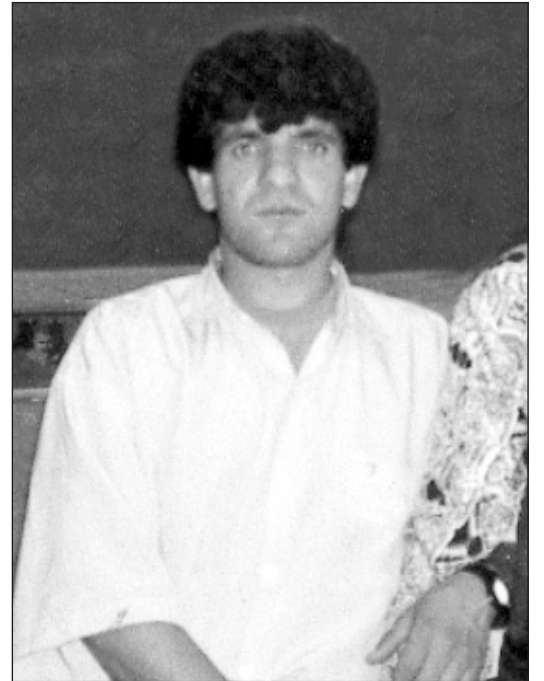
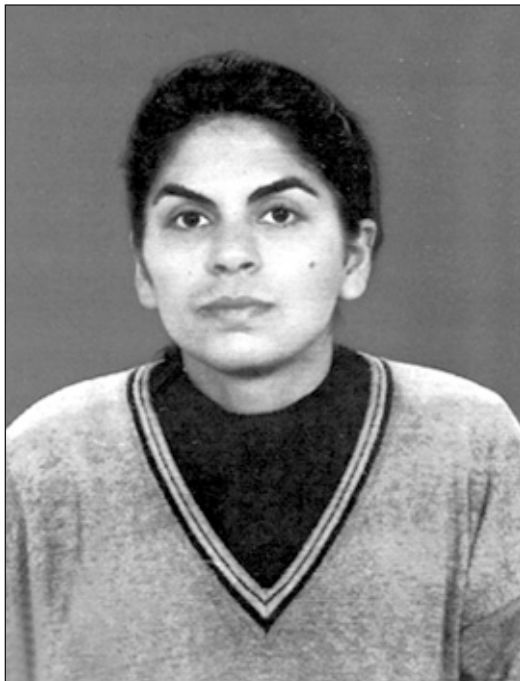
det, tehdit diğer yandan vaatler! Yani kamçı ve şeker bir arada. Gerillayı bununla dağıtmayı, tasfiye etmeyi hedefliyorlar.

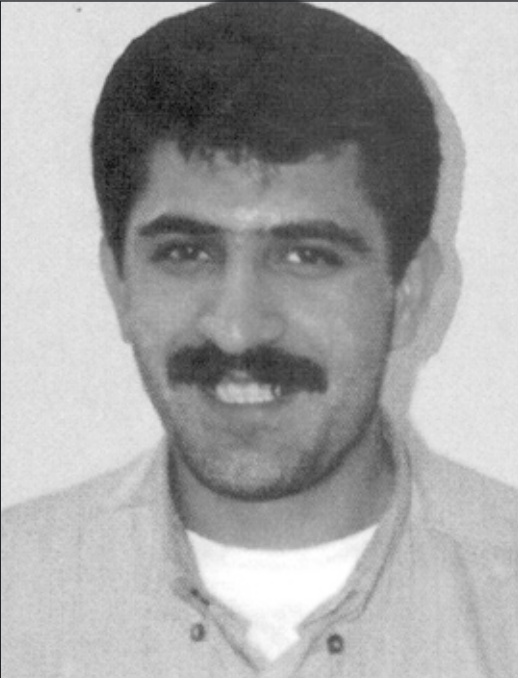
Hükümet temel programını oluşturdu, meclisten çıkardı. Açıkça KADEK'in tasfiyesi üzerine meclisten karar çıktılar. Tezkeredenilen ve hükümet programının özü budur. Tezkerenin özü, gerillayı tasfiye edebilecek bir ittifakı ve siyasi askeri ortamı yaratma çabasıdır. Bunun için AKP hükümeti mecliste her türlü yetkiyi eline aldı. Meclisin hükümete verdiği yetki; "gerillanın tasfiyesi için Türkiye'nin her şeyini satabilirsin" yetkisi oldu aslında. CHP'den, sivil toplum örgütlerinden çok cılız tepkiler geliyor. Anlaşıldır, anlamlıdır da. Ama amaç, hedef bu biçimde ele alınır, görülür ise gösterilen tepkiler bir halkın iradesini gösteremeyecek sahiplenemeyecek kadar geri, cılız ve zayıftır. Bu bakımdan değer vermekle birlikte sonuç vermeyecek tutumlar olduğunu da belirtebiliriz. Aslında kıyamet koparılması gerekiyor. AKP hükümeti Irak'a asker göndererek neye ulaşmak istiyor? AKP hükümetine ne verildi? Bunun karşılığında Türkiye'nin neyini veriyor, ABD'den ne alacak? Acaba sadece bir askerin Bağdat'a gidişi ve orada güvenlik sorunlarıyla uğraşması mı sağlanacak? Hayır! Kendilerine göre, bir askeri kuşatma da sağlamak istiyorlar. Gerillayı ekonomik siyasi diplomatik birçok cepheden kuşatmaya, daraltmaya çalıştı, şimdi de askeri bakımdan da daraltmak, kuşatmak istiyor. ABD ile görüşmelerinde, "beş aşamalı plan üzerinde anlaşıldı" diyorlardı. Ekonomik ambargodan, siyasi diplomatik kuşatmaya, Avrupa'nın KADEK'i terör örgütü olarak saymasına kadar birçok yol deneniyor ve en son olarak da askeri hareket öngörülüyor. Olmasa bile, Bağdat'a en azından başkalarının kazanmasını engellemek üzere bir karıştıncı güç olarak ordusunu sokmak istiyor. Bunun gerillaya karşı bir saldırı olduğundan, gerillayı tasfiye amacıyla geliştirilen bir çaba olduğundan kuşku yok.

Şimdi komplo bu şekilde devam ediyor. Komplo neydi, nereden ortaya çıktı, hangi aşamalardan geçti, şimdi nasıl temsil ediliyor? Elbette bunları yeniden yeniden değerlendirmemiz, gözden geçirmemiz gerekli.

20. yüzyıl sistemi Kürt'ü imha ve inkar sistemidir

Önderlik Demokratik Uygurlik Manifestosu'nda, uluslararası komplo olayını çok özlü ve bütün yönleriyle bir çözüme kavuşturdu. Beş yıldır tartışmalar da yapıldı, değişik çevrelerden birçok değerlendirme geldi. Örgüt olarak, halk olarak biz de tartıştık, tartışıyoruz. Komplo gerçeğini daha derin anlamaya çalıştık. Yeni dönemdeki yaşamımız ve mücadelemiz, uluslararası komploya karşı bir mücadele yaşamını ifade ediyor. Komplonun dayanaklarını, güçlerini, mantığını daha iyi anlamaya çalıştık, çalışıyoruz. Neden böyle bir dönemde ortaya çık-

tığını anlamak istiyoruz. Bütün bunlarda önemli bir noktaya ulaştık: Komplonun yüz yıllık Kürt inkar ve imha sisteminin, yine onun geçmişte yüzyıllarca devam eden Kürdistan'daki işgal istila tarihinin günümüzde Apocu hareket önderliğinde gelişen Ulusal özgürlük ve demokrasi hareketine karşı bir siyasal saldırı biçimi olduğu artık gün yüzüne çıkmış bir gerçek. Komplonun gerçekten tarihsel bir dayanağı var. Tamamen Kürdistan'daki işgal ve istila gerçeğine, Kürt halkını neredeyse uygarlık dışına iten bu tarihsel gerçeğe dayanıyor. Yine daha somut olarak I. Dünya Savaşı'yla oluşturulan ve Kürdistan'ı parçalayıp inkar ve imha altına alan sisteme dayanıyor. Bu sistem ki 20. yüzyıl boyunca Kürdistan'ın dört parçasında katliamlar geliştirdi. Bütün halklar ulusal bilinçlerini, örgütlülüklerini, yaşamlarını geliştirirken, Kürtler adeta ulus olarak yok edilmek istendiler. Bu sistem, bu tarzda yürütülen ulusal imhayı tersine çevirerek ulusal bilinç, irade, örgütlülük ve eylemi ortaya çıkaran, özgürlük ve demokrasi amaçlarıyla bağlı bir biçimde Kürt ulusal dirilişini doğuşunu yaratan harekete karşı da, kendisini uluslararası komplo olarak ortaya koydu. Çok iyi biliyoruz ki, bu imha ve inkar sistemi Başkan Apo'nun düşüncesi, iradesi ve eylemiyle yarattığı örgütlenme ve mücadele ile adım adım kırılmaya başlandı. Önce insanların ruhunda, bilincinde ve yaşamında kırıldı, ardından toplulukların yaşamında kırıldı. Buna karşı birey olarak duruştan, örgüt olarak duruşa geçiş oldu. Ardından halkın bilincinde ve yaşamında kırıldı. İnsanlık tarihi, '90'lara gelindiğinde ulusal diriliş devrimiyle Kürt'ün yeniden özgürlük ve demokrasi amaçlarıyla dolu olarak doğuşuna tanık oldu. Bunlar önemli gelişmelerdi. Gerçekten de Kürt'ü inkar ve imhaya alan sistemi ortadan kaldırarak yeni bir Kürdistan, yeni bir Ortadoğu, dolayısıyla yeni bir dünya yaratmayı öngören bir gelişmeydi. Apocu devrimi, PKK öncülüğündeki Ulusal özgürlük ve demokrasi mücadelesini kesinlikle böyle görmek gerekli. Halkı uyardı, bilinçlendirdi, örgütleyip eyleme çekti. Büyük bir örgüt gücü, siyasi ve askeri güç ortaya çıkardı.

Bütün bunlar aslında büyük gelişmelerdi. Gelişen gerilla savaşı, I. Dünya Savaşı ile Ortadoğu'da oluşan Kürtleri inkar ve imhayı öngören sistemin siyasi, askeri yapılanmasını ciddi biçimde darbeledi. Bu, yeni bir Ortadoğu yaratmayı öngörüyor. '90'ların başından itibaren böyle bir sürece girildi. Buna karşı Güney savaşıyla başlatılan imha süreci, gerillanın direnişi ile boşa çıkartıldı. Aslında '90'lı yıllardaki gerilla direnişi onun önderlikli çözümleyici, değerlendirci gücü yeni bir Ortadoğu yaratmada ne denli iradeli, iddialı, direngen olunduğunu ve Kürt toplumunun böyle bir Ortadoğu yaratma gücüne ne kadar sahip olduğunu açıkça gösterdi. Bu aslında sadece bir Ortadoğu'da değişimi de öngörmüyordu, uluslararası sistemde de değişimdi. Çünkü 20. yüzyıl uluslararası sistemi, Ortadoğu sistemi üzerinde oluşmuştu. Kürt'ü yok sayan ve imha etmek isteyen sistem sadece bölgesel bir sistem değildi, bir dünya sistemiydi. Kürdistan'da bunun parçalanması, uluslararası sistemin parçalanması anlamına geliyordu. İşte uluslararası komplo bunu engellemeye yöneldi.

Böyle bir sistemin gelişimi önünde 20. yüzyıl statükosu nasıl bir engelse, yeni bir dünya egemenliği kurmak isteyen süper sermaye de böyle bir gelişmeyi kendisi için bir tehdit olarak gördü. '90'lı yılların ortalarından itibaren adım adım tezgahlanıp örülen, '98'den itibaren de aktif olarak harekete geçirilen komplo böyle bir mücadele gelişimine karşı oldu. Tutucu gerici statükocu güçler bunu yaparken, diğer yandan sistemi süper sermaye lehine yeniden kurmak isteyen güçler de bu gelişmeleri kendileri için tehlikeli gördüler ve engellemek istediler. Bu biçimde bu mücadele, bölgede, dünyada herkesle çelişir ve çatışır hale geldi. Yeni bir insanlık iradesi, halklar iradesi, özgürlük ve demokrasi iradesi olarak ortaya çıktı. Başkan Apo gerçeğini öyle dar bir ulusal gerçek olarak görmek, yine sınırlı bir ulusal ve demokrasi hareketi olarak değerlendirmek çok yetersiz kalır. Bu, Önderliksel gerçekleşmenin özünü, kapsamını anlamamayı ifade eder. Öyle olsaydı bu kadar çatışma ortaya çıkmazdı, Kürt sorunu bu kadar dallı budaklı bir sorun olmazdı. Başkan Apo öncülüğünde oluşmaya başlayan yeni Ortadoğu ve dünyayı kendileri için tehlikeli gördüler. Buna karşı saldırıda ittifak yaptılar, birlik yaptılar. Uluslararası gerici birlik böyle oluştu. Kendi aralarında büyük çelişkileri çatışmaları yaşayan mücadele eden güçler, gündeme böyle bir örgüt, Önderlik, hareket gelince onun karşısında birleştiler. Komploda yer alan güçleri ve neden bu kadar birlik oluştuğunu anlamak açısından bu önemlidir.

ABD'nin tutumu da güncel durum açısından önemlidir. ABD'nin bir devlet politikası ve amaçları var. Devletin kendi yapısı ve derin gücü var. Hedeflerini, amaçlarını, stratejilerini orası belirliyor. Yönetimler oluşturmuyor bunu. Hükümetler, yönetimler aslında yöntem değişiklikleri yapıyorlar. Devlet politikasını kendilerine göre yöntemlerle uyguluyor, hayata geçiriyorlar. Dolayısıyla bütün yönetimlerin bağlı olduğu ortak bir amaç var. İster demokrat ister cumhuriyetçi yönetim olsun, fark yöntemedir. Cumhuriyetçiler biraz daha şiddet yanlısı, demokratlar ise biraz daha ılımlılar, reformistler. Şiddet yerine ekonomik ve siyasi yöntemleri yine istihbarat marifetlerini gündeme getiriyorlar. Bu bakımdan ABD'nin ortak bir stratejik duruşunun olduğunu bilmemiz gerekiyor. Bu değişmez, yöntem değişiyor. Bu bakımdan ABD'nin uluslararası komplodaki rolünü doğru anlamamız gerekiyor. Dün de yaptıklarını doğru anlamalıyız, bugün de ne yapacaklarını buna göre çıkarmalıyız. Eski statükocu güçler direnirken, mevcut statüko ile kısmi bir çelişki ve çatışmayı yaşayan ABD bu hareketi neden bu kadar tehlikeli gördü. Bunu anlamamız gerekiyor. Mevcut statüko ile ABD çelişiyordu, değiştirmek istiyordu, hala da istiyor. ABD, Sovyet sistemi çözüldükten sonra batı sisteminde de belli bir çözümlüyle birlikte sermayenin küreselleşmesi denilen teknik, ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel ve siyasal düzeye ulaşmak istiyor.

Demokrasiyi geliştirecek olan halkların mücadelesidir

Sermayenin küreselleşmesi sürecinde ABD'ye bir rol biçilmiş durumda. Sü-

per sermaye imparatorluğunun kurucusu olması istenmiştir, o da onun gereklerini yerine getirmeye çalışıyor. Sermayenin çıkarlarına göre bir dünya oluşturma stratejisi var. Bu hedef doğrultusunda 20. yüzyıl statükosu ile çelişiyor, çatışıyor. Avrupa'da, Asya'da çatıştı, Amerika'da çatıştı, işte Ortadoğu'da çatışıyor. Bu bir yanındır. Ama değiştirmek istediği değişikliklerle yaratmak istediği süper sermayenin çıkarlarına bir dünya kurmaktır. Dolayısıyla, ABD'nin herkesten önce uluslararası komployu Başkan Apo'ya, PKK'ye yöneltmesi tesadüfi ve boşuna değil. Daha '90'ların ortalarına geldiğinde Kürdistan'daki ulusal demokratik direnişi süper sermayenin amaçları doğrultusunda bir Ortadoğu ve dünya yaratma hedeflerinin karşısında bir tehlike gördü Amerika. Böyle bir tehdit değerlendirmesine girdi, bölgede eski statüko ile çatışmaya girip onu aşacak bir süreci geliştirmesi için öncelikle bu tehdidi ortadan kaldırmak, denetlemek gerektiği sonucuna vardı. Onun için '90'ların ortalarından itibaren uluslararası komployu örgütledi, tezgahladı. Uluslararası komplonun yürütücü gücü oldu. Komplo bir ABD örgütlemesi, yürütmesidir. Türkiye'nin ya da Avrupa'nın örgütlediği bir hareket değildir. Yunanistan teşvik edici bir rol oynamıştır, ama Yunanistan'da bu rolü oynayan çevrelerin süper sermaye ile iç içe olduğunu iyi biliyoruz. Demek ki ABD, Demokrasi ve özgürlük hareketimizi eski sistemi aşacak bir mücadeleye girmek açısından da tehlikeli gördü, öncelikle bizi tasfiye etmeyi, buna dayanarak da eski statüko ile çatışmaya girmeyi hedefledi. 9 Ekim komplosu bu temelde yürütüldü. Demek ki ABD'nin eski statükosunun parçalanması demek, halkların özgürlük ve demokrasi amaçları doğrultusunda bir dünya değişimi demek değildir. Tam tersine bu da ona karşıtlığı ifade ediyor. Süper sermayenin amacı neyi gerektiriyorsa önceligi oraya veriyor. Eski statüko ile çatışmayı gerektiriyorsa onlarla çatışıyor, yok eğer özgürlük ve demokrasi hareketi ile çatışmayı gerektiriyorsa önceligi oraya veriyor. Özgürlük hareketi ile çatışırken de eski statükocu güçlerle uzlaşıyor. Uluslararası komplo da biz bu uzlaşmayı gördük. Avrupa, Rusya ve Ortadoğu ile uzlaştı. İran'la bile zımnı de olsa böyle bir uzlaşma vardı. Önderliği Roma'dan çıkaran böyle bir uzlaşmadır. Bu kadar bütünlüklü bir uzlaşma olmasa Önderlik Roma'dan bu biçimde çıkarılamazdı.

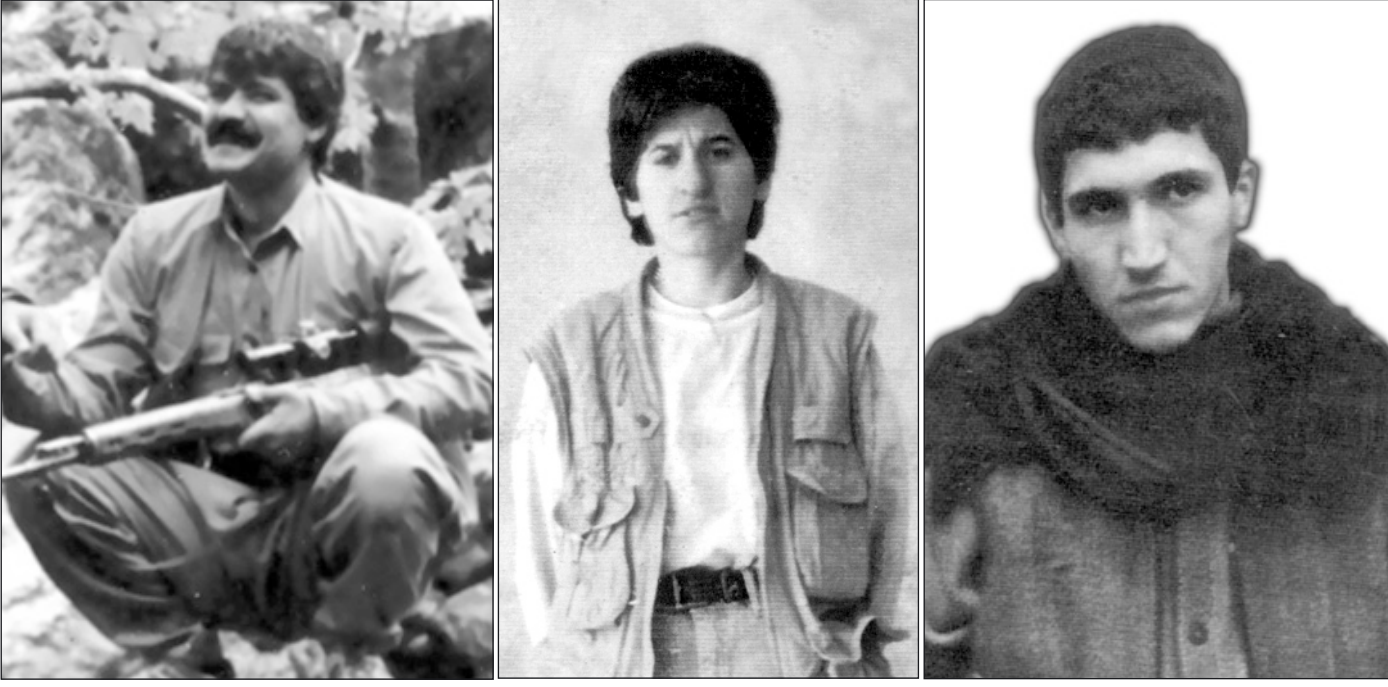
Güncel politika açısından da bunun iyi değerlendirilmesi gerekiyor. ABD Türkiye ile ne yapmak istiyor? Türk askerinin Irak'a girişi neyi doğurabilir? Komplonun bu aşamada yürütülmesinde nasıl bir rol oynayabilir? ABD'nin Irak rejimiyle çelişip çatışması, yine Suriye, İran ve hatta Türkiye'deki rejimle çelişkili durumda olması önemlidir. Bu, Ortadoğu'da halklarının iradi müdahalede bulunmaları açısından önemli bir ortam yaratıyor, fakat her şey bununla bitmiyor. ABD bir yandan eski statüko ile çatışırken, diğer yandan da halkların özgürlük ve demokrasi yönünde iradi gelişme sağlamalarını da tam bir kontrol altında tutmak istiyor. ABD'nin mevcut Ortadoğu statükosunu parçalaması demek eşittir demokratik Ortadoğu'nun yaratılması demek değildir. Süper sermayenin

emperyalist tahakkümünün Ortadoğu'da sağlanması demektir. Ama şu da bir gerçek; ABD-İngiltere ittifakının bölgedeki statüko ile çatışması, bölgede halkların demokrasi ve özgürlük yönünde çıkış yapmalarına, mücadelelerini yükseltmelerine oldukça elverişli bir zemin oluşturuyor. Demokrasiyi geliştirecek olan halkların mücadelesidir. Demokratik Ortadoğu'yu, halkların birlik ve kardeşlik içinde yaşadıkları bir Ortadoğu yaratacak olan halkların özgürlük ve demokrasi mücadelesidir. Başka kimse bunu yaratamaz. Bu gerçeği iyi görmemiz gerekli. Buradan yola çıkarak Türk-ABD ilişkilerini anlayabiliriz. ABD Irak'a müdahaleyi de Türkiye ile ittifak halinde yapmak istedi. Türkiye eski statükoyu temsil ettiği için müdahaleyi kendi çıkarına zarar verici buldu. Bağdat'ta çözülecek Saddam rejiminin kendi çözülüşünü yaratacağını düşündü ve ondan korktu. Dolayısıyla ABD ile birlikte Irak'ta savaşa girmek istemedi, hatta savaşı engellemeye çalıştı. Bu da ABD Türkiye ilişkilerini bozdu, çelişki ve çatışmaların artmasına neden oldu. Bu durum ABD'yi zorladı. ABD mevcut durumda siyasi olarak gerçekten zorlanıyor. ABD siyasetini uygulayacak bir Irak siyasi gücü yok, bölük pörçüktür. Bir çoğu ABD ile çelişki içerisinde. ABD askeri bakımdan da denetim sağlayamıyor. Az imkana sahip küçük gruplaşmalar bile ABD karşısında direniş gerçekleştirebiliyor. ABD'nin o dev gibi askeri makinesine öldürücü darbeler vurabiliyorlar. Bu da bir zorlanmayı ortaya çıkardı. Tabii Irak içinden bunu geliştirenler var, ABD karşıtlığı güçlü. Arap milliyetçiliği ABD karşısında direniyor. Suriye'nin ve diğer Arap devletlerinin etkisi var, radikal İslam direniyor. Yine İran'ın direnci sürüyor. 20. yüzyıl statükosu direniyor ve Türkiye de bu direncin arkasında. Türkiye Irak'taki çatışmaları ve istikrarsızlığı şimdiye kadar tahrik etti. Bunu özel kuvvetleri, MIT, Türkmenler ve birçok çevre ile yaptı. ABD'yi kendine muhtaç hale getirmek için Güney Kürdistan ve Irak'ı çatışmalı istikrarsız bir alan haline getirmeye çalıştı. Mevcut durumda böyle bir noktaya gelindi. ABD Türkiye ile ilişkilerini yeniden düzenlemeye çalışıyor. Türk askeri ABD tarafından Irak'a davet ediliyor. Iraklıların buna karşı olmasına rağmen AKP hükümeti de cılız bir muhalefet karşısında bu kez ABD'nin isteği doğrultusunda Irak'a asker gönderme kararı aldı. Çünkü geçen dönemde kendisinin geri plana düştüğünü gördü. Aslında Türkiye'nin amacı Irak'ta eski statükoyu, Saddam Hüseyin rejimini korumaktı ve onun için çalıştı. Ama şimdi bu rejimin zaten çözülmüş olduğunu gördü. Irak'ta yeni bir durum var. Yeni bir siyasi sistem kurulacak ve Türkiye bunun içinde yer alarak buradaki sistemin kendi siyasetine göre şekillenmesini istiyor. Kürt inkarını ve imhasını aşacak bir sistemin oluşturulmasını ise engellemeyi amaçlıyor. O nedenle yeni dönemde Irak'a girmeyi kendi çıkarlarına uygun bularak asker gönderme tezkeresini meclisten geçirdiler. Tezkere hükümetin eline, Irak'ta kendi siyasetini uygulaması için siyasi askeri bir pazarlık gücü olarak verildi. Böylece ABD-Türkiye ilişkilerinde yeni bir durum ortaya çıktı. Çelişkiler tümünden ortadan kalkmadı, fakat ABD Irak'ta içine düştüğü durum soncunda Türkiye'ye biraz daha

muhtaç hale geldi. Türkiye'yi Irak'ta kendi çıkarları doğrultusunda değerlendirmek istiyor. Türkiye de ABD'nin içine düştüğü ya da düşürüldüğü durumu fırsat bilerek Irak siyasetinde etkili hale gelmek istiyor.

Türkiye ne yapmayı öngörüyor? Türkiye'nin, Kürdistan'daki gelişmeleri engelleme amacı dışında herhangi bir önceliği veya politikası yok. Ne Türkmenleri korumak istiyor, ne ticaret yapmak istiyor, ne de petrol almak istiyor. Elbette bu tür istemleri de var, ama bunlar birincil planda değil. Türkiye oligarşisinin tek bir istediği var, o da Kürdistan'daki gelişmelerin engellenmesidir. Kürtlük adına Kuzey ve Güney'de en ufak bir gelişmenin olmasını engellemektir. Türkiye'nin stratejik durumu bu. Eski statükonun inkar ve imhayı içeren özünü ABD'nin yaratmak istediği yeni sisteme de taşımak istiyor. Dolayısıyla bu çerçevede, Amerika ile uzlaşmaya çalışıyor. "Karşılıklı hassasiyetlerimizi görelim, bir çıkar uzlaşması yapalım" diyor. Şimdi aralarında böyle bir mücadele var ve bu mücadele devam edecek. Hükümet tezkere ile bu mücadelede kendisini biraz daha güçlendirmeye çalıştı. Daha çok pazarlık yapacak, ama mücadele sürececek. ABD-Türkiye ve KDP-YNK çıkarları bir yerde uzlaştırılmaya çalışılacak. Böyle bir uzlaşma yaratıldığında kendi lehlerine yeni bir sistem kurmuş olacaklar. Pazarlık yapıyorlar, KDP ve YNK kendilerine daha fazla yer sağlamak istiyor. Bu güçlerin ellerinde de belli imkanlar var ve Türkiye karşısında bu imkanları kullanarak daha fazla taviz almaya çalışıyorlar. Oluşturulacak yeni sistemde kendilerine bir yer edinmeye çalışıyorlar. Türkiye ABD'nin Irak'ta içine düştüğü durumdan yararlanarak Kürt sorununu denetimine almak isterken, ABD ise tüm bu güçlere dayanarak Irak'ta kendine bağlı bir sistem yaratmak istiyor. Irak'ta bu sisteme ulaşabilir ve bunu Ortadoğu'nun diğer alanlarına da yayarsa, Ortadoğu'yu denetim altına alma ve emperyalist imparatorluk kurma hedefini gerçekleştirmiş olacak. Irak'ta bu hedefini belirttiğimiz güçlerin dışında kimseyle yapamaz. Sadece KDP ve YNK ile yapamadı, yalnız başına Türkiye ile de yapamıyordu. Bu güçler de birbiriyle en azından kolay uzlaşıyorlar. Şimdi arada çelişki var ve uzlaşma sağlanana kadar da mücadele sürecektir.

Böyle bir ortamda halklar özgürlükçü ve demokratik çıkış yaparlarsa ilerleyebilirler. Uluslararası ve bölgesel güçler arasındaki bu mücadele bir yerde uzlaşmaya varabilir mi? Varabilir. ABD '98'de de uluslararası komployu harekete geçirirken bu güçlerle uzlaştı. Şimdi de Türkiye ile uzlaşma yapabilir, nitekim buna doğru gidiyor. Hatta Türkiye ile KDP ve YNK'yi uzlaştırmak için yoğun çaba harcıyor. Apocu harekete karşı olma temelinde birbirlerine ekonomik siyasi tavizler vererek uzlaşma sağlayabilirler. KDP ve YNK Türkiye'den belli tavizler alırsa Türkiye ile uzlaşabilir. Nitekim geçmişte kendi özerk bölgelerinin korunması karşılığında Türkiye ile bize karşı ortak operasyonlar yaptılar ve savaşı onlar yürüttü. Türkiye daha ileri bir özerkliği kabul ederse bu güçler Türkiye ile birlikte yeni bir askeri operasyona girebilirler. Türkiye aslında Güney'de de Kürt-

ler adına bir statükonun gelişmesini engellemeye çalışıyor. Ama bunu engelleyemeyeceğini görüyor. Bu nedenle KDP ve YNK'yi kısmi bir statüko karşılığında yeniden bize karşı ittifaka çekmeye çalışıyor. Türkiye Kürdistan'da asker bulundurmayı, Güney Kürdistan'daki gelişmeleri denetimine almanın en önemli adımı olarak değerlendiriyor. Türkiye'ye en azından belli alanlarda askeri güç bulundurma ve bu alanları denetim altında tutma imkanı verilirse, o da KDP ve YNK'nin Güney'i yönetmesini kabul edebilir. Bu anlamda şu söylenebilir, nasıl ki geçmişte çıkarları çelişen bu güçler karşılıklı tavizler vererek özgürlük ve demokrasi hareketine saldırma temelinde uzlaşmışsa, şimdi de gerillaya saldırı temelinde bir ittifak geliştirebilirler. Nitekim bunu hazırlamaya da çalışıyorlar. Birçoklarının aklında bu var. Çelişkiler var, ama bunların aşılamaz olduğunu düşünmek yanlıştır. Çelişkiler asla giderilemez, ittifak yapılamaz denilmemeli. Uzun vadeli bir ittifak oluşmayabilir, ama bizim tasfiyemiz üzerinden bazı çıkarlar elde etmeye dayanan kısa vadeli bir ittifak oluşabilir. Şimdi yapılmak istenen de bu. Altıncı yılda uluslararası komployu gerillayı tasfiye etme amacıyla yeniden örgütleyip saldırıya geçirme çizgisi budur. Türkiye'nin, KADEK'in tasfiyesi üzerine tezkere oluşturması tamamen buna dayalıdır. Gerillaya karşı uluslararası komployu yeniden örgütleyerek saldırmak istiyorlar. Nitekim öyle olacağı da benziyor. Türkiye eğer Suriye ve İran karşısında ABD'ye istediği askeri desteği verirse, ABD zaten bizi terör örgütü sayıyor, gerillaya karşı da her türlü saldırının önünü açabilir. Hatta ona siyasi, askeri ve ekonomik olarak destek de verir.

Uluslararası kompunun günümüzde nasıl yürüdüğünü, mantığının ne olduğunu bu biçimde çözümlemek gerekiyor. Demek ki uluslararası komplo aslında bir mücadeledir. Tarihsel süreç içerisinde Kürdistan'da yaşanan işgal istila hareketlerinin, 20. yüzyıllardaki inkar ve imha sisteminin Apocu hareket tarafından parçalanması karşısında sistemin aldığı son siyasal biçim oluyor. Bu nedenle sistem içindeki tüm güçlerin birliğini yaratıyor. Kürt özgürlük ve demokrasi hareketine karşı kendi içerisinde çelişkili olan bölgesel ve uluslararası güçler bile bir yerde ittifak yapabiliyorlar. Sürekli olmasa da zaman zaman daha ileri düzeyde bir askeri birliğe yol açıyor. Ama genelde zaten bir çıkar birliği var, ekonomik siyasi çıkar böyle sağlanıyor. Bu güçler siyasi varlıklarını Kürdistan'ın parçalanması, inkarı ve Kürt özgürlüğünün imhası üzerine kurmuşlardır. Dolayısıyla hepsinin bu sistem içinde bir yeri ve duruşu var. KDP YNK de inkar ve imha sisteminin parçalanmakta olduğunu, yeni bir Kürdistan ve Ortadoğu sisteminin yaratılmaya doğru gittiğini gördükleri için '98'de uluslararası gericiliği saldırıya geçirdiler. Daha önce '88 ve '92'de de bunu yaptılar. Aslında inkar ve imha sistemi bütünüyle Kürt halkına yönelik saldırılara dayanıyordu. Bu görünmüyor, bilinmiyordu. PKK hareketi bunu açığa çıkardı. Kürt halkının iradesini, örgütlülüğünü ve gücünü yaratarak, Kürdistan üzerinde nasıl bir egemen-

liğin kurulduğunu, Kürt halkına karşı nasıl bir baskı ve saldırı uygulandığını açığa çıkardı. Bir mücadele yarattı ve egemenleri zayıflatma, parçalama noktasına geldiğinde de gericilik daha ileri düzeyde bir birlik oluşturarak, komployu gündeme getirdi. Uluslararası kompunun temel hedefi aslında inkar ve imha sisteminin korumak, bunun için Kürdistan'da özgürlük, demokrasi, kimlik ve insanlık adına ortaya çıkan gelişmeleri ezmektir. Kürdistan'ın inkarını, Kürt ulusal varlığının imhasını öngörüyor. Başlangıçta bu böyleydi ve hala devam ediyor. İmha Önderlik üzerinde en ağır tecrit, izolasyon; her anı işkence olan yürütmeyi içeren bir uygulama ile sürdürülmeye çalışılıyor. Gerillaya karşı da belirttiğimiz pazarlıklar temelinde yürütülüyor. Yani adeta herkes son kozunu ortaya koydu, pazara sürdü. Gerçekten de bir kasaba pazarından mal satın alınmasına benzer pazarlıklar sürdürülüyor. "Sen şu kadar verirsın, ben şu kadar veririm, sen şu-raya gelirsın, ben buraya gelmem." Siyasi değer gibi olgular çok geriye düştü. Neden? Çünkü zorlanıyorlar ve zayıflıkları var. İç çelişkileri fazladır. Bir yandan böyle zayıflık, çelişki ve çatışmaları yaşıyorlar, diğer yandan ise ne pahasına olursa olsun Kürdistan üzerindeki inkar ve imha sistemini ayakta tutmak istiyorlar. Bunun için de kasaba tüccarı düzeyinde her türlü tavizi vermeye, her türlü pazarlığı sürdürmeye açık görünüyorlar. Türkiye hükümetinin yaklaşımları böyle. Basına bakın, ortada ne onur ne şeref ne siyasi bir dil var; halkın onuru bırakılmıyor. Neden? Çünkü zayıftırlar. Bir yandan zayıflar, diğer yandan ise amaçlarını mutlaka gerçekleştirmek istiyorlar. Bunu kendileri için varlık yokluk sorunu olarak görüyorlar. Bu şu anlama geliyor, her türlü tavizi verebilirler. Nitekim Türkiye bu noktada her tavizi veriyor ve daha da vereceğe benziyor. Öyle anlaşılıyor ki Türkiye ya yok olacak ya da Kürdistan'daki her türlü gelişmeyle savaşacaktır. Tabii bu normal bir siyasi duruş değil. Hatta bir ideolojik duruş da değil, bir hastalık duruşu, psikolojik bir durum. Hiçbir siyasi sistemin esas almadığı bir duruş. Türkiye sorunu şöyle koyuyor; ya Kürt varolacak ya ben varolacağım. İkimiz birlikte bu dünyada var olamayız. '25'ten sonra cumhuriyetin içine çekildiği siyasi sistem bu. '25'e kadar Türkiye cumhuriyetinin şekillendiği, kemalist hareketin olduğu dönemde yaklaşım farklıydı. Cemiyet-i Ahvam belgelerine bakalım, o zaman Musul ve Kerkük'te herkes Türkiye'nin gelmesini istiyordu. Bütün Kürtler Türkiye devletinden yanaydılar. İngiliz hükümeti o dönem Cemiyet-i Ahvam'a, "çok geridirler, kendi iradelerini temsil etmekten acizdirler Kürtleri adan saymamak gerekir" şeklinde rapor verdi. O nedenle '22'de Güney Kürdistan'da halk oylaması yapılamadı. Bunu İngiliz hükümeti engelledi. Şimdi değil Güney Kürdistan'da, Kürdistan'ın hiçbir yerinde Türkiye gelsin diyen bir tek Kürt bile yok. Hepsisi "Türkiye gelmesin" diyor. Başkalarına da karşıtlıklar var, ama ortak bir Türkiye karşıtlığı var. Türkiye böyle bir politikaya çekildi. '20'de veya '23'te böyle değildi. '25'ten bu yana ise böyle bir durum

ortaya çıktı. '25'ten bu yana şekillenen Türkiye Cumhuriyeti devleti ile Kürt toplumunun bu dünyada birlikte yaşaması imkansız gibi görünüyor. Çözüm bir türlü sağlamadı. Yani devlet kendini değiştirmede, demokratik tutuma biraz açık hale getirmeye yöneltilemedi. Mevcut durumda Irak'a yönelimi, KDP, YNK, AB, Yunanistan ve Rusya ile ilişkileri de tümüyle Kürdistan üzerinden sürüyor. Karşımızda böyle bir sistem var, bunu görmemiz gerekiyor.

9 Ekim komplosunun altıncı yılı komploya karşı yeni bir mücadele yıldır

9 Ekim komplosunun altıncı yılına girenken bu sistem zayıflatılmıştır, ama aşılamamıştır. Hatta bugün uluslararası komployu yeniden örgütleyip harekete geçirmeye çalışıyor. Önderliğe yönelik tecrit, izolasyon ve imha süreci yürütülüyor. Gerillaya yönelik saldırı yürütmeye çalışıyor. Gerillayı dağıtacak, tasfiye edecek topyekün bir saldırıyı örgütlemeye çalışıyor. İç siyasi birliğini buna göre kuruyor, yasalarını da buna göre çıkardı. Bölge ve uluslararası planda gerillaya karşı böyle bir saldırı yürütecek siyasi ortamı yaratmaya çalışıyor. AB'ye girmek için çıkardığı uyum yasalarının hepsi buna dayanıyor. Amerika ile ilişkileri de kesinlikle bu çerçevededir. Hükümetin Irak'a asker göndermek için bu kadar çaba harcamasının amacı bu. Yoksa Irak komşu devlet olduğu için veya Arap toplumu ile kardeşlikten dolayı değil. İslam kardeşliği hiç değil. Yardım etme amacı yoktur. Amerika ile de dostluğu falan yok. Onu böyle bir yönelim içine sokan tümüyle Kürt karşıtlığıdır. Eğer Türk gençlerini ateşin içine bu kadar atmaya hedefliyorlarsa, bu kesinlikle Kürdistan'daki gelişmeleri engellemek içindir. Bu nedenle bu kadar ekonomik taviz veriyorlar. Ekonomiyi IMF'ye bağladılar. Diplomatik taviz veriyorlar. KADEK'i terör örgütü saysın diye dünyada herkese taviz veriyorlar. İşte askerlerini Irak'taki savaşın ortasına atıyorlar. "ABD ordusu saldırılar karşısında yaşayamadı, imha oldu biz ölmeye hazırız diyorlar. Yeter ki Kürdistan'daki gelişmeleri bizim siyasetimiz doğrultusunda yönlendirin; Kürtleri inkar siyasetini kabul edin. Onun karşılığında biz her yerde sizin askeriniz oluruz, Türk gencini her türlü ateşe atarız" diyorlar. AKP hükümetinin söylediği budur. Türkiye oligarşisinin yürütmeye çalıştığı bu. Tezkerre ile yeniden bu temelde bir uzlaşma yaratmaya çalışıyorlar. Böyle bir uzlaşma sağlanabilir mi? Çelişkileri derindir, ama güncel çıkarları dikkate alırsak, yine geçmiş pratiğe bakarsak uzlaşma ihtimali var. Gerillayı tasfiye etmek üzere yeni bir siyasi konsept oluşturma yönünde yoğun çaba harcıyorlar. Türkiye saldırı ortamı yakalamak için tüm gücünü ortaya koymuş durumda. KDP ve YNK'ye de çeşitli tavizler verilerek böyle bir noktaya çekilecekler. ABD Dışişleri Bakanı geldi ve baskı uyguladı. O görüşmede Türkiye ile uzlaşmaları için bu güçlere baskı yaptıkları kesindir. Nitekim görüşmenin hemen ardından Soran bölgesi hükümet başkanı Ankara'ya gitti. Halbuki YNK ile Türkiye kanlı bıcaklıydı.

Türkiye basını Celal Talabani için söylemedik söz bırakmamıştı. Berhem Salih Ankara'ya nasıl gitti? Celal Talabani'nin de gideceği söyleniyor. Şimdi KDP ve YNK Güney Kürdistan'da Türk askeri istemiyoruz diyor. Abdullah Gül de "zaten askerlerimiz var" diyor. Gerçekten de var. Behdinan'ın birçok alanını Türk askeri denetliyor. Bunu biz çok iyi biliyoruz. Geçmişten gelen denetimini sürdürüyor. Türk askerini bu süreçte Güney Kürdistan'dan çıkaramadılar. Sorun Türkiye'nin mevcut olanı az bulması ve daha fazla asker göndermek istemesidir. KDP ve YNK ise daha fazlasını istemiyor. En azından pazarlık gücü olarak kullanıyorlar. Önümüzdeki

haftalarda da Bağdat'a Tikrit'e Türk askeri gidecekse Kürdistan üzerinden gider mi gitmez mi konusunu tartışacaklar. Birbirinden karşılıklı taviz koparmak için bunu yapacaklar. KDP ve YNK biraz isteksiz, ama Türk askerini hiç istemeyecekler, Türkiye'ye karşı savaş açacaklar anlamına da gelmiyor bu. Unutmayalım ki, 9 Ekim komplosunu harekete geçirme startı 17 Eylül 1998'de Washington'da verildi. Düğmeye Celal Talabani ile Mesut Barzani bastı. Bunu belli tavizler karşılığında yaptılar. Şimdi ekonomik işleri biraz düzenliyorlar diye bunların büyük güçler olduklarını da sanmamak lazım. Belli tavizler verilirse yine kabul edebilirler.

Önderlik bu tehdidi gördüğü için direnişe geçti. Her türlü tehlikenin önüne geçmek istiyor. Her türlü tehdidi karşılamak, tehlikeler karşısında örgütün ve halkın gaflet içinde kalmasını engellemek istiyor. Bu bakımdan 9 Ekim komplosunun altıncı yılı, yeni bir saldırı yılı olduğu gibi uluslararası komploya karşı da yeni bir mücadele yılı olmaya başlamıştır. Önderlik yeni tarz ve yöntemlerle böyle bir mücadeleyi başlattı. Örgüt yönetimimiz aldığı kampanya kararı ile mücadeleyi demokratik kitle eylemliliği çerçevesinde geliştirmeye çalışıyor. Tabii bir yandan da meşru savunma konumumuzu güçlendirmeye çalışıyoruz. HPG de yaptığı konferansla kendisini yeniden değerlendirdi. Mevcut gelişmeleri gözeterek eski mevzilenmesini değiştiriyor. Bunda belli bir düzey yakaladı. HPG, gerillayı tasfiye etmeyi hedefleyen saldırılar karşısında kendini daha aktif savunabilmek için uygun mezilendirmeye ulaşıyor. Diğer yandan aktif savunma taktiği geliştiriliyor. Yeni bir taktik süreç tanımlaması var. Elbette demokratik serhildanı yeni bir düzeyde geliştirmeyi hedefliyor ve bunun içerisinde gerillanın aktif savunma duruşu da var. Saldırıları karşısında kendini, halkı, Önderliği, özgürlük ve demokrasi mücadelesini savunma görevi var. Saldırıları askeri boyut kazanırsa buna karşı çok sert bir gerilla direnişinin olacağı kesindir.

Bu nedenle altıncı mücadele yılının çok daha kapsamlı geçeceği kesin. Çünkü '98'de sadece Önderliğe yönelik bir saldırı vardı. Şimdi saldırı Önderliği hedeflediği gibi gerillayı da hedefliyor. Uluslararası komplo yeni saldırı konseptini gerillayı tasfiye üzerine kuruyor. Dolayısıyla Önderliğin yanı sıra gerilla da birinci hedef oluyor. Halk geliştirdiği serhildanlarla bunun karşısında gerçekten duyarlı olduğunu gösteriyor. 9 Ekim ardından fedai çizgisinde "Güneşimizi karartamazsınız" kampanyasını nasıl geliştirdiyse, bugün de Önderliğe ve gerillaya yönelen saldırı tehditleri karşısında son derece duyarlıdır. Yemiyor, içmiyor, yorulmuyor; sokaktadır ve eylem yapıyor. Kuzey'de, Doğu'da, Küçük Güney'de ve yurtdışında böyle. Büyük Güney'de de giderek böyle olacak. Genelde bir duyarlılık var ve halkın katılımı iyi. Ama burada da halkı daha etkili mücadeleye çekebilecek örgütlü bir güce ihtiyaç var. Örgütümüz bu görevi yerine getirmekle karşı karşıyadır.

İçinde bulunduğumuz dönemin bizden istediği görevler bunlardır. Mücadelemizin

karakteri böyle olmak durumunda. Halk bununla bir bütündür. Süreç çok hızlı işliyor. Karşıtlarımız beklemiyor ve zaman su gibi akıyor. Bunun için gafletin her türünden uyanma zamanıdır. Komplolar karşısında ikinci kez duyarsız ve hazırlıksız yakalanmamalıyız. Beş yıldır çok iyi çalıştık, çok tartıştık. Apocu hareketin kadrosu otuz yıllık mücadele tarihi içerisinde hiç bu kadar bilinçlenmemiştir. O düzeyde bile geçmişin o destansı mücadelesi yaratıldıysa, mevcut kadro eğer sürecin gereklerini asgari düzeyde yerine getirirse buradan çok daha büyük bir atılım çıkar. İkinci 15 Ağustos Atılımı gerçekleşir. Yeni bir taktik hamle ortaya çıkar ki bu da uluslararası komployu param parça eder, Ekim Devrimi gibi, 21. yüzyılın başında Ortadoğu Demokratik Devrimi'ni geliştiren bir çıkış gerçekleşir. Bunun imkanları var. Güncel görevlerimize iyi sahip çıkar ve militanlığın gereklerini yerine getirirsek, bu temelde Önderlik ve halkla iyi bütünleşirsek 9 Ekim komplosunu altıncı yılında mezara gömebiliriz. Bu bir abartı değil. Günümüzde siyasi ve askeri mücadele içinde olan güçler benzer özellikler taşıyor. Herkesin çok güçlü ve çok zayıf yanları var. Burada sorun kimin güçlü yanını harekete geçirerek inisiyatif kazanacağı, aktivite geliştireceğidir. Bunu kim yaparsa o kazanacak. ABD de Türkiye de biz de buna sahibiz. Hangi güç zayıflıklarını giderir ve güçlü yanlarını aktifleştirir, 9 Ekim komplosunun altıncı yılında o kazanacaktır.

Burada süreci basite almalı, niyetlerimiz veya sübjektif yaklaşımlarımızla değerlendirmemeliyiz. Somut durumu objektif çözümlemeliyiz. Bir de anladığımızı eyleme geçirmeliyiz. Önderlik, sözün bitip eylemin başladığını söyledi. "Söz söylemek artık zarar veriyor" dedi. Nasıl zarar veriyor? Söylenince sanki pratikte yapılmış gibi bir izlenim yaratıyor. Örneğin Önderlik demokratik cumhuriyet iyidir, demokratik cumhuriyeti yaratmak lazım, demokratik cumhuriyette yaşamak gerekiyor, onun iyi bir yurttaş olmak lazım dedi. Bunu yaratmak için çok kapsamlı, planlı, örgütlü bir stratejik taktik mücadele yürütmek gerekirken, sanki demokratik cumhuriyet gerçekleşmiş gibi bir hava hakim oldu. Bu da yanıltıyor. Bu bakımdan söz bitmiş sıra eyleme gelmiştir. Önderlik eyleme geçti, bu herkes için geçerlidir. Bunu biraz anlayabilen herkes pratiği çok yönlü geliştirebilir. Örgütümüz en büyük hazırlığı bu dönemde yaptı, en kapsamlı tartışmaları bu dönemde yaşadı. Kadronun en ileri düşünsel gelişimi bu dönemde oldu. Çok yoğun toplantılar yaptı, kararlar aldı, yeni örgütlemeler geliştirdi. Örgütsel açılımı Kürdistan'ın ve dört parçasında ve dünyanın dört bir yanında geliştirdi. Yapılan toplantılarda yüzlerce karar alındı. Bu bakımdan örgütsel açılımlar yapılmıştır, şimdi tüm bunları harekete geçirmek için pratikleşme zamanıdır. Önderlik eylem sürecini başlattı. Başladığı yolda sürekli ve tempolu bir biçimde ilerleyecektir. Önderlik her zaman tarz tempo ve üslup üzerinde durdu. Şimdi de bir yola düşmüştür ve yürüyecek. Biz de Önderlik yürüyüşüne hızla katılmalıyız, tehlikelerle yüz yüze gelirez. Önderlik mücadeleyi daha ileri götürdüğünde bu sefer çok geride kalmış olur ve zorlanırız.

9 Ekim'in altıncı yılını bunların bilinciyle karşılamak önemli. Bunun için imkanlarımız fazlasıyla var. Dönemin militanlığı bunu başarmaktır. Kürdistan'ın dört bir yanına kahramanca yürüyen, gericilikle çatışan ve şehit düşen yoldaşlarımız Önderlikle bütünleşmenin seçkin örneğini oluşturmuşlardır. Onlar yolumuzu aydınlatıyorlar. Dönemin militanlığının nasıl olması gerektiğini, Önderlik bağlılığını Önderlik çizgisini uygulamanın ne demek olduğunu gösteriyorlar. Biraz da yeni dönem mücadelesine yürürmenin zorluklarını aşmamızı sağlamışlardır. Yeni dönem mücadelesine kolaylıkla katılmanın köprüsü olmuşlardır. Bize düşen, Önderliği ve bu şehitlerimizin bize yol gösteren gerçeğini doğru anlamak, halkın büyük gücünü doğru ele alıp işletmek ve bunları birleştirerek uluslararası gericiliğe altıncı yılda ölümcül darbeyi vuracak mücadeleyi yaratmaktır.

Özgürlüğe akan bir ırmak: MUNZUR

*Bırak alsın yeryüzü
nesi varsa kendisinin
Çünkü ben insanım
sonum yoktur benim...*

Bazı insanlar vardır, akıp giden yaşamımız içerisinde belki binyıllardır tekrarlanan herhangi bir davranışı öyle kendilerine özgü gerçekleştirirler ki, sevdirebilir bize o davranışı. Yaşamın içerisinde hep var olan bir kavramı yeniden keşfetmeye, onun peşinden hesapsız yürümeye çekerler bizi. Yaşamdan yitirdiğimiz parçalarımızı yeniden birer birer toplamaya yöneltir böyle insanlar bizi, yani insan olmaya. Aynı zamanda yaşamla aramızdaki mesafenin ölçü birimidir bu insanlar; kendi-

ölüm demeyeceğimiz ve hiçbir veda sözcüğü ile karşılamayacağımız gidişinin ilk haberi ile Onu anlatmanın telaşına düştük yoldaşlara. Çünkü bazı tanıklıklar geleceğe aktarmakla yükümlü olduğumuz kutsal emanetlerdir bize. O'nu anlattıkça yüzleştik kendimizle ve yaşamla. Yürüdük ardından Dersim'e ve Munzurlar'a, sonra sonsuzluğa karıştığı Tokat'a ulaştığımızda, tüm ağırlıklarımızdan kurtulmuş, evreni yeniden kuracak güce ulaşmıştık. "İşte böyle savaşılır" dedik ve mücadeleyi bir kez daha orada sevdik.

O'nu herkes tanısin istedik. Onu anlatmak için dağarcığımızdaki tüm güzel sözcükleri bir araya toparlamanın şart olduğunu biliyorduk. Çıkınımızdakileri dök-tük ortaya. Her girişimde Munzur yoldaşın sözcüklerin daracık sınırlarını aştığını ve en güzel bileşimlerin bile Onun karşı-

çevrili küçük köylerde büyük zorluklar, yokluklar, baskılar ile merhaba der çocuklar yaşama. Ondandır kolları sıvayıp onları bekleyen yaşama yürümenin zamanı gelir. Munzur yoldaşın kendi yaşamını anlatırken en çok dile getirdiği "yaşamın tüm zorluklarına rağmen üstüne üstüne yürüme" ifadesi özetler tüm Kürt çocuklarını bekleyen yaşam biçimini. Munzur yoldaş ta baştan gördüğü bu gerçek ile yaşama merhaba dediği coğrafyanın tarihi arasında şöyle bağlantı kuruyor:

"Dersim, tarihten itibaren sürekli baskılara karşı direnmiş, başarı sağlayamasa da teslim alınamayan özellikler taşımaktadır. Hititlere, Roma'ya, Serçuklulara Moğollara karşı mücadele etmiş, en son Osmanlı'ya karşı biriken öfkesi Cumhuriyete karşı patlak vermiş, yenilse de

rı arasında O'nu aradık:

"Köyümüz sanki dışardan bir saldırı beklercesine birbirine sokulan ev kümelerinden oluşuyor. Ekonomik olarak kendini zar zor geçindirecek düzeyde bir gelire sahip olan, akşama kadar hiç kimse-nin boş durmadığı, sağa sola koşuşturduğu bir aile gerçeğine sahip olduğumu belirtebilirim. Üretim araçları açısından gelişkin tekniğe sahip olmadığımızdan dolayı, çok çalışıp az ürün elde eden bir düzeyi yaşıyorduk. Köyde gerçekleştirilen üretim ve gelir düzeyi aileyi geçindirmeye yetmediğinden, ek iş arayışlarına girilerek dış memleketlere başkalarının ülkelerine gidilerek gurbet ellerde ekme parası aranmıştır."

Yoğun feodal etkileri yaşayan babası; barışçıl, zeki ve evde alınan kararlar-da etkin olan annesinin en fazla beklentili oldukları çocukları evin en küçüğü Munzur'dur. Karakterinin şekillenmesinde de belirleyici olan annesi, Munzur'a kendince bir gelecek çizmektedir. Okula giderek geleceğini garantiye alma, içki, sigara vb kötü alışkanlıklar edinmeme, sağ sol herhangi bir örgüte bulaşmama, küçük bir memurluk da olsa razı olma şeklinde bir yaşamdır bu. Okul çağı gel-

de durmadığım için ailem okul dönemimin geldiğini düşünmüş olacak ki, daha bir yıl olmasına rağmen okula göndermeye karar verdiler. Köyümüzde okul olmadığından, 45 dakika uzaklıktaki Pirinççi köyündeki ilkokula başladım. Okul ile herhangi bir sorunun yaşanmaması da, gittiğimiz köyün çocuklarıyla bir türlü birbirimize ısınmadığımızdan, birçok kez kavga ediyor, üstüm başım yırtık kirli eve dönüyor, bu kez de evde azar işitiyordum. Fakat kavgayı çıkaran diğer köyün çocukları olduğundan, biz suçlu sayılmazdık. Neyse ki bizim köyün çocuklarıyla birbirimizi savunuyorduk. Yine soğuk ve yağışlı günlerde birbirimize yardım ediyorduk."

Teknoloji ve bilimsel gelişmelerin en son uğradığı coğrafyalardan olan Kürdistan'da, geç ve güç ulaşılan her teknolojik nimetin büyük bir heyecanla karşılandığına çok tanıklık etmişizdir. İlkokul son sınıfta elektrik ve TV ile tanışan köy halkı ve kendisinin gösterdiği refleksi biraz esprili bir dille anlatan Munzur yoldaş, geri bırakılan bir halkın ortak resmini de çiziyor:

"Köyümüzde elektrik olmadığı için bilim tekniğin hiçbir ürününden yararlanamıyorduk. İlkokul son sınıftayken köy halkının da özel çabasıyla köye elektrik verildi. O gün tüm köy için bayramdı. Kurbanlar kesilerek, davul zurna eşliğinde halk halaya dizilmiş, elektrikliğin gelişini bayram gibi kutlamıştı. Silah patlatılarak elektrik bırakılmış, şenlik gece de sürmüştü. TV'yi ilk o zaman seyretmiştim. O kadar çok etkilenmişim ki, halen seyrettiğim ilk filmi baştan sona olduğu gibi anlatabilirim. Sanki bambaşka bir dünyaya, yeni bir ortama gitmişim. İnsanlar küçültülerek bir kutunun içerisine konulmuş, konuşuyor, dolaşıyor ve aynı zamanda birbirini dinleyebiliyorlardı. Bende o kadar hayranlık uyandırmıştı ki, o anda çevreyi duymayacak kadar pür dikkat kesilmiş, karşımdakine dalmıştım. Bu durum hemen hemen tüm köy halkında yaşanmış, TV seyredilen odaların pencereleri bile tıkım tıkım dolmuştu. Sonraki süreçlerde TV temel ilgi alanım haline gelecek, yapmak istediğim şeylerin resmini çizecekti."

Tüm zorlu koşullara rağmen ilkokulda ki başarısı, ortaokulda da devam eder ve ortaokulu birincilikle bitirir. Ortaokuldan sonra, toplumsal ve kültürel gerçekliği Dersim'den çok farklı olan Bitlis yatılı öğretmen lisesini kazanır. Kabesi insan olan Alevilik öğretisinin yoğun etkisiyle yetişen Munzur yoldaş için Bitlis'te karşısına çıkan

"Can pahası köprülerdir onlar aynı zamanda yitik dünyalarımızdan özgürlüğe, umuda ve geleceğe. Onlara tutunarak geçeriz en sarp patikalar ve en derin uçurumlardan. Bizden önce onların yolu uğramıştır oralara ve hiçbir engelin aşılmaz olmadığını kanıtlamışlardır. Bize düşen sadece kurdukları köprülerden geçmek, yaşamdan korkmamak ve üstüne üstüne yürümektir."

mizi vurduğumuz teraziler, boyumuzu ölçtüğümüz aynalar, hayallerimizi sınadığımız dünyalar.

Bazen bir bebeğin sıkıca tuttuğu elimizde hissettiğimiz enerji yaşam bağlılığımızı, bazen bir işçinin elindeki kazmayla toprağı işlediği andaki ahengi emekle barışıklığımızı sınar; bazen bir kadın ya da erkeğin tüm kirleriyle sisteme meydan okuyuşu cesaretimizi ölçer bazense tanıdığımız birinin dünyayı doldurduğu yüreği ile her şeye hükmedebildiklerini sananlara karşı bir kahkaha patlatırcasına toprağa düşüşü, geçmiş ve geleceği ile tüm insan yanlarımızı -eğer varsa- diriltir. Onlar gibi olmak isteriz içten içe; öyle kaygısız, öyle cesur, öyle içten ve öyle yiğit. Belki fark eder ya da etmeyiz ama onlar bizim ve başkalarının kahramanlarıdır. Çünkü onlar hiçliği erdem sayan bir düzenin öğrettiklerinin dışına çıkarak işledikleri "suçla" orantılı bir cezayı göze alarak, aslında hepimizin yüreklerinde saklı olanı yüksek sesle söylemişlerdir. Yani bir yerlerde yitirdiğimiz bir şeyleri bize geri vermişlerdir. Çünkü onlar yaptıkları şey ne olursa olsun hakkını vermişlerdir. Hakkını vererek, doyarsa ve tüm kirlilerden arınmış haliyle. Diğer insanlarla onlar arasındaki sade ve gerçek fark budur. O yüz-dendir ki sevdirebilir bize en büyük acılar ve zorluklarla yüklü bir yaşam mücadelesini. Yaşama sevdalı genç yüreklerimiz sevdalı olmasa da ölüme, öyle bir kavgaya girişleri vardır ki, onların ardından ak-mak isteriz delice mücadeleye. Hayatımız boyunca kendimize sorduğumuz "nasıl bir yaşam" sorusuna aradığımız yanıtı onlarda bulur ve "işte bu" diyerek düşmek isteriz peşlerine. Onlar, kabul etsek de etmesek de kahramanlarımızdır dedik de, tabi, bu da yetmez ifadeye. Can pahası köprülerdir onlar, aynı zamanda yitik dünyalarımızdan özgürlüğe, umuda ve geleceğe. Onlara tutunarak geçeriz en sarp patikalar ve en derin uçurumlardan. Bizden önce onların yolu uğramıştır oralara ve hiçbir engelin aşılmaz olmadığını kanıtlamışlardır. Bize düşen sadece kurdukları köprülerden geçmek, yaşamdan korkmamak ve üstüne üstüne yürümektir.

Yeni bir dönüm noktasını yaşayan özgürlük yürüyüşümüze yeni yollar döşemek üzere yönünü yangınların başladığı yere çeviren Munzur yoldaş (Hüseyin Gül) da henüz tazeliğini koruyan gidişi ile bir kez daha düşündürdü tüm bunları ve daha söylenemeyen çok şeyi bize. Adına asla

Adı, soyadı: Hüseyi Gül
Kod adı: Munzur
Doğum yeri ve tarihi: Pertek, 1974
Mücadeleye katılım tarihi: 1993 Ekim
Şehadet tarihi ve yeri: 23 Eylül 2003
Almus-Cevreli köyü-Tokat

"Önceden şehre çıkış için kullandığımız gizli hattımız şimdi canımızı kurtarmaya yarayacaktı. Bodrum katta bulunan kırık camlı pencereden atlayarak uzaklaşmıştık. Hiç arkamıza bakmadan doğruca memleketin yolunu tutmuştuk. Oradan bu şekilde uzaklaşırken, yaşamının da öyle sanıldığı kolay olmadığını, önemli çelişkileri içerdiğini anlamıştım. Fakat yaşamak böylesi zorlu bir mücadeleyi de dayatsa üstüne üstüne gitmekten başka çaremin olmadığını da görüyordum."

boyun eğmemiştir. '38'in ağır etkilerinin yanında egemen sistemin beyaz katliam politikasını geliştirmesiyle kurtuluş umutlarını önemli oranda yitirir bir duruma getirilmek istenmiştir. Özgürlük umudu kırılarak bir daha ayağa kalkmaması sağlanmak amacıyla, bilinç çarpıtması ve iradesizleştirmeye dönük yoğun bir savaşım verilmiş, fakat istenilen sonuca ulaşılamamıştır. Dıştan yenilmiş asimile edilmiş bir tablo çizse de, bu durum sadece olgunun kabuğu için geçerlidir. Özünde müt-hiş kin, öfke ve intikam duygularına sahip olduğu, Özgürlük mücadelesinin gelişmesiyle beraber açığa çıkmıştır."

İnsan yaşadığı yere benzer sözünden hareketle yine Munzur yoldaşın şu satırla-

meden önce Munzur'a okuma yazmayı öğretmesi, yine Kürtçe konuşmayı yasaklaması da çizdiği bu geleceği garanti-leme amaçlı çabalar. Kendisi için kurulan gelecek planlarından habersiz Munzur ise köydeki çocukluk heyecanları ve zor koşullarda başladığı ilkokul günlerini şöyle anlatıyor:

"Çocukken karanlık basana kadar komşu çocuklarıyla oyunlar oynamayı çok severdim. En hoşlandığım şeylerden biri köye araba geldiğinde gidip yolda gizlenerek araba geçince arkasına asılmaktı. Şoför bizi fark ederse hızlanarak yere düşürüyordu. Tabi, bir daha ki gelişinde de ya tekerlerinin havasını indiriyor ya da camlarını taşıyorduk. Köyde beş dakika yerim-

mezhep gelişisi duvarı, belki de yaşamının ilk zorlu sınavıdır. Bu çelişki kendisini okuldan ayrılmak zorunda bıraktığında ise artık yaşamın zorluklarla dolu olduğunu görmüş ve önemli bir karar almıştır:

"Okulda hemen hepsinin Dersim'i olduğu küçük bir grup arkadaş vardı. Bu grubun dışındakiler genellikle namaz kılıyor, dini ibadetlerini yerine getiriyorlardı. Bizim grubun kendi arasındaki yakın ilişkisi diğerlerinde büyük rahatsızlıklar yaratmış olacak ki, Ramazan ayının daha ilk günlerinde tepkileri çoğalarak çok kötü bir şekilde patlak vermişti. Okuldakilerin dışında şehirden de destek alarak öldürme amaçlı bıçaklı, zincirli saldırıya geçmişlerdi. Önceden şehre çıkış için kullan-

diğimiz gizli hattımız şimdi canımızı kur-tarmaya yarayacaktı. Bodrum katta bulu-nan kırık camlı pencereden atlayarak uzaklaşmıştık. Hiç arkamıza bakmadan doğruca memleketin yolunu tutmuştuk. Oradan bu şekilde uzaklaşırken, yaşı-manın da öyle sandığı kolay olmadığını, önemli gelişmeleri içerdiğini anlamıştım. Fakat yaşamak böylesi zorlu bir mücade-leyi de dayatsa üstüne üstüne gitmekten başka çaremin olmadığını da görüyordum. Mücadele edecektim, geriye dönük adım atmıyacaktım, ama daha akıllıca ve zengin yöntemlerle yaklaşacaktım.”

Mücadeleden vazgeçmeme kararı alan Munzur yoldaş kaydını Malatya Öğ-retmen Lisesi'ne alır. Toplumsal çelişkiler ve nedenleriyle ilgili merakı giderek derinleşirken, bunu anlamaya dönük araş-tırmalar yapar. Yatılı okulun askeri disiplinini dayatan ortamında ulusal anlamda da ilk soru işaretleri oluşmaya başlamış-tır. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakülte-si'ne bağlı sınıf öğretmenliği bölümünü kazandığı dönemde ise peş peşe anne ve babasını kaybeder. Bu olaydan çok etkilense de, okulu bitirme kararından vazgeçmez. Yaşamın 'kahredici' diye ni-telediği gerçekliğine karşı duyduğu öfke O'nu giderek daha ciddi bir arayış ve sorgulamaya iter. Birçok siyasi grubun, önemli ideolojik ayrılıkların ve politik zıt-laşmaların yaşandığı okul ortamında bir örgütte karar kılmaktan ziyade, kendisini yetkinleştirmeyi, eğitmeyi ve işin ciddiye-tiyle bilinçli yaklaşmayı önemli bulur. O dönem yaşadığı sorgulamalar adım adım gideceği adresi de belirler:

“Söz ile pratiğin mükemmel uyumu şeklinde gelişen özgürlük mücadelesine karşı ilğim her gün biraz daha artıyordu. Türk solunda yaşanan demagojik yakla-şımlara karşılık, PKK hareketi her gün mücadeleyi daha fazla geliştirmenin ve savaşı daha fazla tırmandırmanın yankı-ları içerisinde kitleselleşerek kişiyi kendi yürüncesine çekiyordu. O dönemde Önderliğin çözümlemelerini okuyarak kim olduğum, neden bu durumda olduğum yönünde bir sorgulama ve araştırma içerisi-ne girmiştim. Yapılan siyasi değerlendirmeler aydınlatmaya yönelik yoğunlaşma içerisine sokarken, aynı zamanda insan olmanın, topluma yararlı olmanın gerek-leri nelerdir noktalarına ilişkin net görevler belirliyordu. Artık siyasetin cezbedici etkisiyle giderek okuldan uzaklaşıyordum. Bir dönemler ne olursa olsun oku-yup devlet memuru olmaya heveslenir-

cak şey belliydi. En şerefli ve onurlu seçi-min dağlara çıkarak gerillaya katılma ol-duğunun bilinciyle '93 yılının Ekim ayı sonlarında bir grup arkadaş olarak Amed eyaletinde gerillaya katıldık.”

Özgürlükle kölelik arasında süren tarihin en eski mücadelesinde bir yürek da-ha özgürlük hanesine yazılmıştır. Eşitsizlik, adaletsizlik ve çürümeyi örten yapay şehir ışıklarını arkasında bıraktığı her adım Munzur yoldaşı yıldızlarla koyun koyuna duran zirvelere biraz daha yak-laştırırken, verdiği kararın anlamı da da-ha bir netleşir beyinde:

“Onursuzluğun ve inkarcılığın dayatıl-dığı bir dönemde onurlu ve namuslu olma-nın koşulları ortadaydı. Özgürlük mücadelesine katılmak, onun bir üyesi olmak yapı-labilecek en anlamlı davranış olacaktı. Bu mantık ve anlayışla gerillaya, onun kutsal mekanına, özgürleştirici yuvasına gelmiş-tim. İnsanları büyüleyen kutsallığına bür-rünmek istiyordum. Ucunda ölüm de olsa bu ölüm şereflice olacaktı. Geride kalanlar bu davranışla övünecek, gurur duyaca-klardı. Katılırken kendime fazla bir ömür biçmiyordum. Tek istediğim şey gerilla or-tamını, onun havasını solumak; gerilla ya-şamını, arkadaşları tanımak ve onlarla kı-sa da olsa bir arada yaşamaktı.”

Munzur yoldaş ilk kışı Amed'de geçirir

“Savunmaları ilk okuduğumda büyük bir gurur duyarak ‘İşte bizim böyle bir Önderliğimiz var, artık kimse bize engel olamaz’ şeklinde düşünerek buruk bir sevinç yaşadım. Okurken kendimi adeta emekleme dönemindeki bir çocuğun gördüğü her şey karşısında gösterdiği tavır ve davranışları gösterir gibi hissediyordum. Her cümleyi tekrardan okuma, okudukça aydınlanma, aydınlandıkça daha fazla okuma ihtiyacı duyuyordum.”

ken, artık bunlar bana çok basit duygular olarak geliyordu. Toplumun yaşadığı en-kazı görüp, bireylerin bu düzeyde kendi-sine yabancılaştırıldığını anladıktan son-ra devlet için çalışarak ona hizmet ede-cek değildim. Özellikle tarihi gerçeklere ilişkin öğrendiklerim, katliam girişimleri ve çarpıtılan onca kahramanlıktan sonra, devlete karşı güçlü bir tepki geliyordu. Bu tepkilerin bir sonucu olarak yavaş ya-vaş eyleme geçiyordum. Fakat yürüttü-ğüm çalışmalar beni tatmin etmediği gibi vicdanen de rahat değildim. Artık yol ay-rımına yaklaştığımı anlıyordum. Böylesi karışık duyguları yaşadığım dönemde, devletin halka yönelik katliam girişimleri de artıyordu. Serhildanları bastırmaya dönük girişimler katliam düzeyine var-mıştı. Şırnak, Lice vb yerlerde hiç çekin-medeyen insanları katlediyordu. Yaşlı ka-dınları panzerlerin peşinde yerlerde sü-rüklerken, çocukları ezip geçiyorlardı. Savunmasız insanlara hayvanca saldırı-yorlardı. Bütün bunları gördükten sonra eğer biraz namus ve onur varsa yapıla-

ve kış bitiminde bulunduğu bölüğün Der-sim'e geçmesi kararı alınır. Tanıdık toprak-lara doğru başlayan yürüyüşte adeta yüre-ği Ondand önce kanatlanır da ulaşır Der-sim'e. Dersim'de kaldığı 5 yıl boyunca halkçı özellikleri çok sevilmesine neden olur. Militanının halkı eğitime ve bilinçlen-dirme çabasını önemli bulur ve bunu örgüt-lülüğün geliştirilmesi açısından vazgeçil-mez olarak değerlendirir. İlk yılından itiba-ren önemli sorumluluklar alır. Hangi dönem olursa bilinçli katılımı esas alır. Bu nedenle giderek güçlenen bir katılımın sahibi olur.

Dersim'den sonra bir yıl kaldığı Kara-deniz'de yaralanarak tekrar Dersim'e dö-ner ve burada uzun süredir beklediği bü-yük buluşmanın müjdesini alır. Önderlik Sahası'na gönderilmek üzere hazırlanan grupta Onun da adı vardır. Buluşmanın heyecanı Önderliğin Ortadoğu'dan çıktığı haberi ile gölgelenirken, bir gün mutla-ka buluşacağı umuduna sarılır. Önderlik sahasına gidemeyen grup Güney'e ge-çerken, onları burada uluslararası komp-lonun kara yüzü karşılar. Munzur yoldaş

için son noktaya varılmıştır ve artık feda-lik zamanıdır:

“İntikam almak için ilk defa kendimi o kadar güçlü ve bir o kadar da kaygısız his-sediyordum. Bunu onlara kötü ödettirme-liydim. Gerilla ve halk, Önderliği savunmak için birleşmeli, düşmanın üzerine yürüme-liydi. Önderlikle olmanın, Onu yalnız bırak-mamanın ancak böyle mümkün olabilece-ğini düşünüyordum.”

Komplo sonrası başlayan yeniden ya-pılanma, halkın milyonlara varan eylem-selliği ile yanıt bulurken, yeni dönemin ye-ni dilini anlamaya dönük bir sorgulama içerisine girer Munzur yoldaş. Halkın bü-yük eylem gücü karşısında heyecanlanan Munzur yoldaş için yeni stratejinin militanı olmak amacıyla yenilenme vakti gelmiştir. Mücadeleye yeniden yürüyebilmek için özgürlük silahlarının bilinmesi ihtiyacı vardır. Özgürlük silahlarından biri eylem-

Savunmalarda Önderlik bizleri tarih üze-rinde bir gezintiye çıkarıyordu. Diğer tarih-çilerin kuru, tek düze anlatımlarına karşı-lık; Önderliğin oldukça akıcı, sürükleyici bir o kadar da bilimsel, felsefik özellikler taşıyan yazım tarzı ile konu genişliği, an-la-yış derinliği ve anlatım ustalığına sahip in-sanı büyüleyen heyecan verici düzeyde değişimleri içeren bir yapıt oluyordu. Kısa-ca savunma, reel sosyalizmin hedefleyip de başaramadığı özgürlük ve eşitlik ütöp-yasına ulaşmayı sağlayacak yeni bir uy-garlığın geliştirilmesini ifade etmektedir.

Dünya insanlığına olduğu kadar bizlere de ulaşan savunmalar karşısında takın-mamız gereken tutum nasıl olmalıdır soru-su elbette önemlidir. Her şeyden önce böylesi bir uygarlığın yaşamsallaştırılması kendiliğinden olmayacağı gibi, tarihi gelişi-min bir sonucu ya da zorunluluğu olarak da gelişmeyecektir. Objektif olarak gelişt-

yonel bir askerlik bilinciyle, nerede ne ya-pacağına doğru ölçüp biçen bir pratiğin ser-gilenmesi gerekir. Gerillanın demokrasi mücadelesinin temel güvencesi olduğu gerçeği unutulmamalıdır. Bu da imhaya ka-palı bir mevzilenme içerisinde yönelimleri boşa çıkaran, savaş sanatının her türlü in-celiklerini kullanan nicelik ve nitelik düzeye ulaşarak, 'ormanların kırıltı aslanın duruşu ve heybetine' erişebilmesine bağlıdır.”

Önderlik savunmalarıyla tepeden tırna-ğa kuşandığı eğitim süreci sona ererken, artık sıra uygulamaya gelmiştir ve kaybe-decek zaman yoktur. Son bir kez, kendisi-ni bekleyen görevlere hazırlık düzeyi ve içi-ne sığmayan heyecanını Önderlik, şehitler ve yoldaşlar ile paylaşmak istencesine şu satırları düşer raporunun son sayfalarına:

“Gördüğümüz eğitimin sonra ben par-ti çalışmalarına hazır değilim ya da ben bu işe giderim, şuna gitmem gibi sözler sarf et-

mek herhalde partiye ve yaratılan değerle-re yapılacak en büyük saygısızlık olacaktır. Bunu duygusal bir yaklaşım olarak söylemi-yorum. Vicdani yönden bile sorgulandığın-da büyük bir vicdansızlık olacağı açıktır. Zi-ra ben bu yaklaşım ve anlayış içerisinde verilen onca emek ve değere layık olma-manın verdiği büyük ağırlığın sorumluluğu-nu da hissederek, yeni döneme yürürken partinin önüne koyduğu her türlü çalışma-ya hazır olduğumu belirtmekten büyük bir kıvanç duymaktayım. Önümde beni müca-dele etmekten çalışma yürütmekten alıko-yacak herhangi bir engelin olmadığını da büyük bir içtenlikle ve samimiyetle ortaya koymak istiyorum. Aldığım güçle önümüz-deki görevlere yaklaşacağıma dair büyük bir istek ve coşkuyla hazır olduğumu belirt-mekten büyük onur duyuyorum...”

Devre bitiminde Dersim'e, yeniden gi-deceğini öğrenir. Çocukluk hayallerini kur-duğu, ilk gerilla türkülerini söylediği, ilk mücadele derslerini aldığı Dersim'e bu kez yeni bir yürüyüşün öncü komutanların-dan biri olarak gitmektedir. Dört yıl önce özgürlük güneşimize ulaşmak için güney yönünde yürüdüğü yolları, dört yıl sonra (2002) güneşi Munzurlar'da karşılamak üzere kuzey yönünde yürür.

Görkemli özgürlük yürüyüşüne çıkma-dan bir saat önce gördük O'nu. Kiskandık gözlerindeki kabına sığmayan çocuk gülü-şünü ve “haydi heval geç kaldık” dercesine kavgaya yürüyüşünü. Söylemek iste-diklerimiz sönük kaldı her halyle bize an-latıkları karşısında. Bencilliğimiz tuttu bir de özlemlerimizi yükledik sırtına, “bizim için de geç koşar adım o yollardan” dedik, yanıtı “siz onu bana bırakın” dercesine Munzurca bir gülüş oldu. Bir de gözden kaybolmadan hemen önce gökyüzüne çiz-diği “V” işareti. Her hatırlamada hep o son resim gözümüzde canlanırken ve henüz son tokalaşmanın sıcaklığını taşıırken, yer-yüzünü sarartan eylülün soğukluğuyla yüklü haberi çıkageldi geçen ay. İlk aklıma-za gelen, “son sözünü tuttu, sözünü eyle-miyle birleştirdi” oldu. Birçok duyguyu bir arada yaşadık, ama esas olan, uzaklara değil yüreğimize doğru yol alan Munzur'la bir kez daha sevdalandık mücadeleye. Ya-ni eksilmedik çoğaldık, yani çoğalmanın bir yolunu daha keşfettik, yani mücadeleye sevdalı yüreklerimizde büyüyen kavga gücümüzle baştan yendik O'na mermi sı-kan tetiğin sahiplerini.

Yani seninle gerçekten buluştuk yol-daş...

Anınız önünde saygıyla eğiliyoruz !

**Mücadele yoldaşları adına
Siya Yılmaz**

rilmesine uygun bir zemin olsa da bu tek başına yeterli değildir. Onun için Önderli-ğin her söylediğini defalarca ölçüp biç-e-rek, ne anlama geldiğini iyi özümseyerek, gereklerini pratikleştirecek düzeyde bir ör-gütlülük düzeyine ulaşmak gerekiyor. Top-lumda bir yeniden doğuşu hedefliyorsak, o zaman öncelikle kendimizde yeniyi yarata-bilmeliyiz. Kendimizi yaşamın tüm alanla-rında bunun mücadelesini yürüten, bu ko-nudaki sorumluk ve yükümlülüklerimizi gö-ren bir düzeye ulaştırabilmeliyiz.

Doğru anlama ve anladığının gerek-le-rine göre hareket etme zorunluluğunu iliklerine kadar hisseden Munzur yolda-şın egemen sisteme karşı son yıllarda en güçlü yanıt verenlerden biri olmasının nedeni belki de O'nu çok gerçekçi çö-zümleyebilmesidir:

“Yeni dönemin temel mücadele yön-te-mi olarak sivil toplum örgütlerinin geliştiril-mesi ve bu temelde bir mücadele perspek-tifi öngörülürken, bunun çok rahat bir or-tamda hiçbir baskıya maruz kalmadan geliştirebileceği de sanılmamalıdır. Böylesi bir mücadele ortaya çıkınca, çıkarları sar-sılan kesimlerin zor uygulamaları ve en-gellemeleriyle karşı karşıya kalınacaktır. Böylesi bir durum geliştiğinde evrensel hu-kukta güvenceye kavuşan meşru savun-ma hakkı bu uygulamalara son verilene kadar devam ettirilmelidir.

Bunun gerillada doğru uygulanabilmesi ise her şeyden önce doğru bir şiddet an-la-yışına kavuşmayı gerektirmektedir. Profes-

ÖZGÜRLÜĞÜN TADI

✪ Adı, soyadı: **Fikret ARAS**
Kod adı: **Berxwedan Batman**
Doğum yeri ve tarihi: **1979 Batman**
Mücadeleye katılım tarihi: **1994, Batman**
Şehadet tarihi ve yeri: **28 Eylül 2000, Güney savaşı**

Sesine Geldim

Sesine geldim

*Fetih zamanlarına yayılmış seni bulmaya
Ruhumu dayadım cana:
Can, işgal dokunmazı gök dağıtan fatihtir,
Ruh, fethedilmiş bir avuç topraktır.
Yüreğimi lanetlerden kurtarır esintin,
zaferi eker, zirveye çeker
Sen, varamadığım o zirvesin
-ki hep dokunmayı özlerim
Seni düşündükçe içimdeki ırmak çoğalır
kendi yatağını arar, sende aklanır
sıradagılar sıralanır diyaloguna yıldızlar, ay ve tüm evren.
Karanlıkların zifire boğduğu gecede güneşi toplarım güllüşünde içimde çakan bir şimşektir güllüşün.
Baktığın yerde fırtınalar kopar, fırtınalarına umut ederim.
Seni bir gün, seni bir an solumak...
Evrenin ibadet susuşunda nefesini duymak...
Susuz yüreğimde mızrap vuruşların
Senin ritminde açar tohum
her tohumda bir intifada büyüür
özlenen yarınlarla çiçeklenen ruhum senin ezginle semaha durur.
-ki yaşam, coşkulu bir semahdır
seninle şimdi barış adasındasın, yüreğin dağlarda
kimsenin uğramadığı, herkesin orada olduğu adada...
söz söyledin, mana vereyim
yıldızlardan yol serdin, geleyim.
geleyim,
yarınlara avuç açan çocukların
yürek atışlarını toplayıp geleyim.*

Dilzar DİLOK

Hayatta en güzel şey özgürlük değil mi? Nice kavgalara sebep olan hayatın ötesine saklanan özgürlük insanları arında koşturur da durur. İnsanoğlunun kalbinde yanan bir umut ışığıdır. Sınır

tanımayan bir yel gibi savrulur da savrulur. Tenhaya verir kendini, damıtmaz, aranırdı bulunmak ister. Bizler de arar dururuz. Zaman, mekan ve şartlar ne olursa olsun ona ulaşmak için büyük bedeller öderiz, her onurlu toplum gibi.

Biz de bizden öncekiler gibi sürekli bir arayış içerisinde olduk. Sayımız çok olmasa da, yalnız da kalmadık. Yanıbaşımızda sürekli bir yoldaşımız var oldu, umut. Ödün vermedik hiçbir zaman. Tek silahımız umudumuz olarak algıladık. “Umut zaferden daha değerlidir” dedi, ve sabırlı olmayı öğretti bize Önderliğimiz. Aşkın sabrına gömüldük ve tek taraflı ilan ettik aşkımızı. Aşkın bedeli ağır oldu. Kan, sel oldu taşıtı, Dicle’ye, Munzur’a, Habur’a ve Zap’a. Yeni bir güneş doğdu. Uçsuz bucaksız Batman ovasına gök gürledi, yer inledi. Bir ananın çığlıklarıyla gözlerini açtın, bu fani dünyaya. Mama yerine yufka ekmele büyütüldün. Fakirlikti yaşadığın en büyük sorun, tüm akranların gibi. Koçero bir düş olup girmişti rüyalarına bir gece vakti. Batman’ın sokakları bir nehrin taşkınına uğramış sel olup akmıştı. Bunca insan yığını tek bir amaç için toplanmıştı meydanlarda. Ve sloganları da ortaktı: “Biji Serok Apo, Biji Kürdistan.”

Ama düşman da boş durmamıştı. Batman’ı faili meçhul cehennemi haline getirmişlerdi. Silahların sesinin duyulmadığı gecelere hasret kalmıştın. Her sabah fırlardın sokağa kaç kişi ölmüş diye. Korku, ölüm gibi sarmıştı senin gibi bütün şehri de. Büyük bir öfke ve kin içerisinde, intikam günlerini beklerdin.

Bütün bunlara rağmen, büyük bir sorumlulukla çalışıp çabalıydın. Kendi emeğinle yaşamayı bu sayede öğrendin. Aynı zamanda kendine güvenen, onurlu bir genç olmuştun. Yaşama dair umut dolu, ele avuca sığmayan bir yapın vardı. Ama bu şehir sana dar geliyordu artık. Özgürlüğe aşık olmuştun çünkü. Ve binlerce akranın gibi genç yaşta silaha sarılmıştın.

Her gün düşman baskımına uğrayan, sürekli itilip kakılan, hakaret, işkence, saldırıların gündelik yaşama döndüğü bir ortamda yaşam sürdürülemezdi. Bir yandan özel timler, bir yandan kontralar, bir yandan Hizbullahçılar ve bir yandan da korucuların baskısı yaşamı dayanılmaz hale getirmişti. Kime, ne zaman kurşun degeceği bilinmiyordu. Birçok yurtsever ve demokrat sokak ortasında vuruyor, vurulanlar elini kolunu sallaya sallaya çekip gidiyorlardı. Polis, asker gözetiminde insanlar öldürülüyordu.

Toprağını sevmek, insan olduğun söylemek bile suç olmuştu. Aras ailesi de toprağını, ülkesini ve mücadelesini sevdiği ve onurlu bir yaşamı seçtiği için sürekli baskı görüyor, tehditler alıyordu. Ama kimse baş eğdirememişti onlara. Çünkü büyük

bedeller ödemişlerdi. En yakınlarını mücadelede şehit vermişler, düşen birisinin yerini bir başkası almıştı. Bu şehitlerden bir tanesi de Kamuran yoldaşıtı. 1993 yılında Mardin’de kutsal mertebeye ulaşmıştı ve sana bırakmıştı emanet olarak, silahını ve bayrağını. Evin tek çocuğu kalmına rağmen Kamuran’ın silahını yerde bırakmayacaktın.

’95’in sonlarına doğru gerçekleş-tirmiştin en büyük hayalini. Zincirlerini kırarak, özgürlüğe kanat çırp-mıştın. Özgürlüğün destanının yazıldığı, aşkların masal olup anlatıldığı kutsal topraklara ayak basmıştın. Geçmişin ve geleceğin mukaddes yeri olan Gabar’da almıştın ilk silahı eline ve ilk eğitimini de orada tamamlamıştın. İlk kurşunu, ilk şehadet acısını orada yaşamıştın. Bu eşsiz topraklarda kaç yığının şehadet şerbetini içtiğini yaşayarak öğrendin. Ve her şehitle biraz daha güçlendin, biraz daha büyüdün. Onları kendinde yaşatmak için daha fazla savaştın, mücadele ettin.

Daha sonra tekrar yolculuk ve bu defa insanlığın ilk yaşam alanları olan Zagroslara ayak bastın. Her gördüğün yerde hayretler içerisinde kalıyordun. Ülkenin bu kadar güzel olduğunu hiç düşünmemiştin, yaşayarak, görerek sevdin ve aşık oldun ülkenin tekrar tekrar. Henüz eski sayılmazdın gerillada. Ama sanki yılların savaşçısı gibi davranıyordun, her yerde. Fedakar, cesaretli, atak ve çalışkan...

Yüzündeki içten gülümseme, bütün yoldaşlarının yüreğini ısıtıyordu. Neredeyse seni sevmeyen, saygı duymayan kimse yoktu. Ve bunun ödülünü de çok geçmeden alacaktın. Arkadaşlarının önerisi ile komutan olacaktın. Her zaman iyi bir asker olmanın çabasında iken, şimdi de iyi bir komutan olma çaban başlamıştı. Artık daha fazla çalışıyor, daha fazla enerji harcıyordun.

Bağlılığın ve cesaretin ile eylemlerin vazgeçilmez bir üyesi olmuştun. Herkes seninle saldırı grubunda olmak istiyordu. Senin olduğun yer-

de arkadaşların büyük bir cesaret ve moral alıyordu.

Moralsizliği kendine can düşmanı olarak görür ve en zor anlarda bile moralini bozmamaya, hiç değilse kimseye göstermemeye çalışırdın. Çünkü moralin başarının yarısı olduğunu yaşayarak öğrenmiştin.

Erdemli yaşamak en büyük arzundu. Ve hep öyle yaşayamaya çalıştın. Sayısız eylemlerde yaralanmana rağmen, asla kimseye yük olmadın. Çok zor durumda kalmanın dışında.

Gelişme isteğin derin bir kuyu gibiydi. Doldur doldur bitmiyordu. Bu yüzden kendin daha çok geliştirmek için ideolojik eğitim önerisi yapmıştın. Uygun görülüyordu önerin. Çünkü gelişmeye açık yapın, komutanlaşma arzunu görülmüyordu...

Zamanın çarkı hep geleceğe yönelik olur. Zaman geriye alınabilirse belki de en çok Kürtler geriye alırdı. Çünkü zamanın çarkına kapılan çok şey vardı. Geçmiş tam anlamıyla karanlık bir mezardan öteye değildi. Gelecekte böyle olmasını isteyen insan avcılarıyla doluydu etraf. Hayatı yaşamamanın, güzelliğin, sevginin ne olduğunu bize öğreten Ulusal Önderimiz Başkan Apo Uluslararası bir komployla tutuklanmıştı. Kürtler şoktaydı. Binyılların köleliğini kırarak, Kürtleri özgürleştiren, Özgürlük mücadelesinin mimarı Başkan Apo artık düşmanın elindeydi. Kürtlerin bulunduğu her yer ateş çembere dönüşmüştü. Hem kendilerini, hem de çevresini yakıyorlardı. Gerilla da büyük bir hazırlıkla intikam savaşına hazırlanıyordu. Binlerce gerilla fedailerle, yeni dönem savaş tarzını da yaratıyorlardı; Fedai savaş... Bu bizim için bir tercih değildi. Ama Önderliğe dokunan elleri de kırmak gerekiyordu.

Sen de fedai eğitimine katılmıştın. Büyük bir kin ve öfkeyle tamamlamıştın eğitimi. Ulusal Önder Başkan Apo’ya bağlılığı bir gereği olarak, sürecin fedai ruhunu yakalamak ve fedailerle istiyordun. Eğitim sonrası

hazırlıklar başlamıştı. Fedailer dağılacak ve Türkiye’nin kalbinde patlayacaktı hepsi. Ama tam bu süreçte Önderliğin esaretini fırsat bilen işbirlikçi ihanetçi güçler, Uluslararası komplo-nun ikinci ayağı olan gerillayı tasfiye etme planını önüne hedef olarak koymuş ve harekete geçmişti. Her türlü kirli ve alçakça politikalarda yer alan YNK, Önderliksiz bir gerillayı etkisizleştirmenin daha kolay olacağını düşünüyordu. Savaş başlamıştı.

Sen ve içinde olduğun fedai birliğinin yüzü ilk defa gülüyordu. Çünkü intikam saati gelmişti. Yıllardır Kürt halkının değerlerinden satmadık yer bırakmayan, her türlü çirkinlikle бүtүнleşen, onursuzluğu bir yaşam biçimi olarak benimseyen bu güce iyi bir ders vermek gerekiyordu. Her şeyden önemlisi de Önderliğin yakalanmasında onların da büyük payı vardı.

Büyük bir saldırı ruhuyla YNK saldırılarını karşılamak, Apocu militanlığın yenilmezliğini göstermek gerekiyordu.

Her hamle geçmişten, gericiikten alınan bir intikamdı. Birinci hamlede savaşın en kızgın yerlerindeydin. İlk saldırı başladığında gece karanlık basmış yıldızlar seyirci olarak çıkmışlardı. O gece yer ve gök sükunete bürünmüş, olacakları sanki önceden bilircesine hüzünlüydüler. Saldırı bütün gücüyle başlamıştı. Ortalık mahşeri andırıcısına patlayan bombaların, kurşunların sesiyle yankılanıyordu. İnsan çığlıkları, “Biji Serok APO” sloganların ardı sıra kesilmiyordu. Bir çığlık daha atarak moral ve coşku saçıyordun etrafa. Sabaha kadar devam etmişti çatışma. Ve o lanet kurşun bulmuştu bedenini sabaha karşı. Kani Cengê’de vurulmuş ve şehitler kervanına katılmıştın. Ama silahın yerde kalmadı ve asla da kalmayacak. Yoldaşların seni yaşatmaya devam edecek.

**Mücadele arkadaşları adına
Kamuran KANDİL**

Önderlik gündemiyle bütünlüklü olmak, Önderliğin komplo karşısındaki mücadelesini anlamakla mümkündür

Baştarafı sayfa 2'de

Örgüt de Önderliği anlamaya, kendini eğitip yenilenme ve yeniden yapılandırma çalışması içinde oldu. Kongreler, konferanslar, yine çeşitli tartışma ve karar toplantıları yaptı. Serhildanı tanımlamaya, halkı serhildanlara yönlendirmeye çalıştı. Aynı zamanda gerillayı da yeniden örgütleme çabası içinde oldu. Barışı kazanma ve demokratik çözümün önünü açmada, bir üslup, duruş kazanarak etkide bulunmaya çalıştı, ama bu biraz kopuk ve parçalı oldu. Atılan adımlar, düzenlenen kampanyalar birbirine eklenerek, daha güçlü bir birikim yaratılabildi. Biraz parça parça kaldığı ve parça parça kullanıldığı için birbirinin üzerine eklenerek, daha büyük bir birikime dönüşmedi. İkinci aşamada, kompilonun imha tehlikesi zayıflatıldı, ancak imha tehdidi tümenden ortadan kaldırılmadı. İmha tehdidini tümenden ortadan kaldıracak bir çözümün önünü açma düzeyi yakalanamadı.

Türkiye gericiliği Özgürlük ve demokrasi mücadelesi karşısında Önderliği bir rehin konumuna düşüren, sözde yaşamasına evet derken, özgürlük ve demokrasi çizgisini çürüterek yok etmeyi hedefleyen bir çizgiye oturdu. İşte kırılamayan budur. Türkiye'de ister yönetim, ister değişik toplumsal kesimler düzeyinde olsun, varolan zihniyet kırılmadı. İnkâr ve imha sistemi tümenden aşlamadı, parçalanamadı. Örgüt yaklaşımları Türkiye oligarşisini, ona dayanak olan gerici sistemi mevcut politikalarından vazgeçmeye götüremedi, inkar-imha sistemini kırmaya yetmedi. Sistemi parçalayacak, inkar ve imhaya dayalı siyasi yapılanmayı aştırtacak bir caydırıcılığa ulaşamadı. Önderlik yapabileceğini fazlasıyla yaptı. Süreci aydınlatmada, değişik kesimlere gerekli mesajları vermede çok ileri bir düzeyi yakaladı. Halk da sevk edildiği ölçüde, Önderliğin istemlerine sonuna kadar cevap vereceğini, her türlü fedakarlığı, cesareti göstereceğini, mücadele edeceğini ortaya koydu. 15 Şubatlar ve Newrozlar, günümüz dünyasının en büyük gösterilerinden birileri oldu.

Parça parça da olsa, demokratik serhildan kampanyaları sürekli geliştirildi. Bu bakımdan halkın zayıf kaldığı, işleri yürütmediği, ayağa kalkmadığı yönündeki eleştiriler yanlıştır. Söz konusu eleştirilerden öte, halka şükran ve minnet duymamız gerekiyor. Kuzey Kürdistan, Küçük Güney, Doğu, Büyük Güney, Avrupa ve Rusya gibi alanlarda, halk mücadeleyi büyük bir fedakarlıkla yürüttü. Elbette ulaşamadığında, halk kendiliğinden ayağa kalkamaz. Kendiliğindenci yaklaşım, Kürdistan'da doğru olmayan, geçerlilik kazanmayan bir yaklaşımdır.

Örgütün birliği, bütünlüğü, kendini yenileme çabaları, ayakta kalması, kompilonun barşasını engelledi. Bu dönemde de uluslararası kompilonun başarıya gitmesini engelleyen bir faktör oldu, ancak yaşanan kimi zayıflıklar nedeniyle, barışı kazanma ve demokratik çözüm sürecinin önünü açma başarısız oldu. Yalnız bunu tek yanlı ele almak doğru değildir. Barış kazanılmadı, demokratik çözümün önü açılmadı, o zaman örgüt tek başarısız kalmıştır demek, yetersiz bir değerlendirmedir. Yine örgüt ayakta, uluslararası gericilik başarıya gidememiştir, o zaman görevlerimizi çok iyi yaptık demek de doğru değildir. Tek yanlı olmamak, hata ve yetersizlikleri açıklıkla görüp, göstermek gerekir.

“Söz bitti sıra eylemde”

15 Şubat 2003'den itibaren Önderlik, uluslararası komploya karşı mücadelede yeni bir süreç başlatmak istedi. 3 Kasım seçimleriyle birlikte ulaşılan düzeyi yeniden ele alarak, yoğun tartışmalar ve değerlendirmeler yaptı. Peşinden ABD'nin Irak'a müdahalesi dolayısıyla Ortadoğu'daki gelişmeler kapsamında, yeniden değerlendirme sürecini daha da geliştirerek, derinleştirdi. Türkiye'deki 3 Kasım seçimleri ile ABD'nin Irak müdahalesi ardından gelişen sürecin stratejik analizini ve taktik tespitlerini yaptı. ABD'nin nasıl bir strateji izlediğini, diğer devletlerin nasıl bir stratejik yaklaşım içerisinde olduklarını, güncel taktiklerini neler olduğunu,

nu, buna karşılık Kürt halkının ve diğer halkların taktiklerinin neler olması gerektiğini, yine güncel olarak neleri yapmaları gerektiği hususlarını çok somut bir formülasyona kavuşturdu. Öte yandan Irak müdahalesi ardından, uluslararası plandaki bölgesel düzeydeki, yine Kürdistan üzerindeki gelişmeleri stratejik taktik değerlendirmeye tabi tutarak, bir yol haritası çizdi. 1 Eylül 1998'de başlattığı ve '99 yılında daha ileri bir aşamaya götürdüğü yaklaşımlarında, artık köklü değişiklikler yapma gereğini tespit etti ve ilan etti. Buna göre; 1 Eylül sürecinin tamamlandığını, bu yaklaşımlarla barışı kazanmanın ve demokratik çözümün önünü açmanın mümkün olmadığını, böyle durmanın dış güçlerin bölgeye daha fazla müdahalesini getirdiğini, halklara daha çok zarar verdiğini, bunu önlemek için bölgede iç dinamiklerle çözümü geliştirmek ve bu temelde de müdahale etmek gerektiğini belirledi. 1 Eylül'ü bir dönemeç olarak ele aldı. 1 Eylül 1998 ve '99'da başlattığı sürecin aşılması anlamında 1 Eylül 2003'ü yeni bir mücadele döneminin başlangıcı olarak tespit etti. Bu, uluslararası komployu yenilgiye uğratma, parçalama ve aşma aşamasıdır. Bu da, uluslararası kompilonun dayandığı inkar ve imha sistemini aşmayı, dolayısıyla barışı kazanmayı, Kürt sorununa demokratik çözümü Türkiye'nin ve bölgenin demokratik değişimi temelinde gerçekleştirmeyi hedefliyor. Önderlik böyle bir yaklaşımı süreç açısından gerekli gördü. Bunun için ilgili bütün taraflardan görüşlerin netleşmesini ve ortak noktalarda buluşulmasını istedi. Diğer yandan yol haritası sunarak, bu konudaki görüşlerin belirlenmesini istedi. Ne var ki, Türkiye yönetiminin, özellikle de AKP hükümetinin tutumu yeni bir özel savaş planlamak oldu. Pişmanlık kanunu, böyle bir özel savaş konseptinin bir parçasıdır. Yürütülen diplomatik çalışmalar, halk üzerindeki baskılar, Irak'a asker gönderme, ABD ile pazarlıklar bir saldırı konseptini ifade ediyor. Burada hedef gerillayı tasfiye etmektir. Gerillayı tasfiye edebilmek için de, onu ayakta tutan, birlik içinde

tutan, yönlendiren örgüt gücünü, yönetim gücünü dağıtmaktır. Şimdiki Türkiye yönetimi, mevcut konseptiyle bütün çabalarını bu hedefe yöneltmiş durumda. Bununla Önderliği tecrit edeceğini, izolasyona alacağını, Önderlik düşüncelerini etkisiz hale getirilebileceğini hesaplıyor. Bununla da, halkın serhildana daha fazla kalkamayacağını, giderek halk serhildanının tasfiye olacağını değerlendiriyor. Burada ara halkayı, yani örgüt gerçeğini parçalamak, ortadan kaldırmak istiyor. Türkiye oligarşisinin hesabı budur. Örgüt ise; tartışmalar, değerlendirmeler yaparak kararlar aldı ve daha ayrıntılı bir yol haritası hazırlayarak, kamuoyuna sundu. 1 Eylül gününden itibaren de uygulamaya koydu. 1 Ekim'de yol haritasının birinci aşamasını pratikleştirmeyi hedefleyen yeni bir demokratik kitle eylemliliği kampanyası başlattı. İçinde bulunduğu süreçte böyle bir mücadele yaşanıyor.

Önderlik bu süreci daha etkili geliştirebilmek için yeni bir yaklaşım geliştirdi. Görüşü terk etti. Artık avukatlarının görüşe gelmelerini istedi. Görüşü durdurmak, direnişe geçmek demektir. Cezaevinde birçok kişi tutuluyor, birçoğu görüşe çıkmıyor, açlık grevine de başlıyorlar, Önderlik de öyle yapıyor diyemeyiz. Bu, bir çizginin böyle bir dönemde alması gereken pratik tavrı ifade ediyor. Şimdi bu; “söz bitti, sıra eylemde” şeklinde formüle edildi, sloganlaştırıldı. Önderlik de zaten bir bildiri yayınladı ve bildiriyi birlikte artık söz söylemenin herhangi bir anlamının ve yararının kalmadığını, zarar verici gördüğünü, sürece zarar vermemek için de görüşmek ve konuşmak yerine direnmeyi, eyleme geçmeyi tercih ettiğini ilan etti. Bu, yeni dönemin ilanıdır. Aslında yeni dönemin mücadelesinin belirlenmesidir. Bunu başka türlü ele almak doğru değildir. Geçen süreçte parçalanamayan inkar ve imha sistemini parçalayacak, aşacak, barışı ve demokratik çözümü yaratacak bir dönemi böyle bir direnişle, mücadeleyle yaratmanın zorunluluğunu görüyor Önderlik. Diğer yandan eyleme geçmenin artık ertelenemeyeceğini görüyor ve anlaşılır diye eyleme

geçiyor. Şimdi bu, bizim her şeyimizdir. Eğer gerçekten bu çizgiye bağlıysak, bizim başka gündemimiz olamaz. Burada bir tutum geliştirmemiz gerekiyor. Bunu doğru anlamamız ve gerçekten duyarlı davranmamız gerekiyor.

Artık geriye dönüş olamaz. Ya bu gerçekler görülür, pratik görevlere sahip çıkılır, süreç devrimci bir biçimde karşılanır, gericiliği darbeleyen, barışı kazanan, geliştiren bir mücadele ortaya çıkartılır, dolayısıyla Önderliğin içinde bulunduğu durum çözüme kavuşur ya da Önderlik için geriye dönüş olmayacağı gibi, böyle bir yaşamı kabul etmeyeceği de bilinmelidir. Önderlik hep şunu söyledi: “Olacaksa yaşam, ya özgürce olacak, ya da olmayacak.” Şu da Önderlik ilkesiydi: “Eğer canlı olarak varolacaksa, bu mücadeleye hizmet ettiğimiz ölçüde olacaktır. Mücadeleye hizmet ediyorsa, sonuna kadar bağlanmak ve korumak gerekir. Ama canlı olarak kalmak mücadeleye hizmet etmiyor, tersine zarar veriyor ise, o zaman o canlılığı kabul etmemek gerekir.” Büyük zindan direnişçiliğini böyle değerlendirmişti. Fedailiği böyle ele aldı ve değerlendirdi. PKK'nin fedai çizgi bu anlayışla gelişti, şekillendi. Elbette etkili bir militanlık da pratikleşti.

Eğer görev ve sorumlulukları omuzlamaz, onları başarıyla pratikleştirmez ve süreci başarıyla kazanmazsak, Önderlik mevcut direnişini daha da ileriye götürecektir. Önderliğin böyle bir sürece girmesinden kuşku duymamak lazım. Ve bunun ilgili çevrelerce bir uyarı olarak ele alınması lazım. Yakıcı bir gündemle yüz yüzeyiz. Olguları doğru değerlendirmek gerekiyor. Kendine göre ayrı bir gündem oluşturmak doğru değildir. Olguları, gelişmeleri yeterli anlayabilmek için kahin olmak da gerekmiyor. Vicdan sahibi olmak, her şeyi anlayabilmek için yeterlidir. Kendimize geçerli olmayan gündemler yaratmayalım. Çizginin gereklerini güncel olarak yerine getirmeli ve Önderlik gündemi ile buluşmalıyız. Önderlik gündemiyi buluşmak, onun pratikleştirici olarak yaşamak, hareket etmek, ona göre davranmak ve yaşamak gerekir.

Demokratik ekolojik cinsel devrim çağdaş demokrasiyi yaratacak ve insanlığı sosyalizm yolunda ilerletecektir

Baştarafı sayfa 15'te

Şimdi örgütlenmenin de, bütün bu devrim programlarını hayata geçirecek strateji ve taktiklere göre şekillenmesi gerekiyor. KADEK bu konuda önemli bir tartışma yürütüyor. Kendini bu görevleri yerine getirecek bir yeniden yapılanmaya uğratmak için çaba harcıyor. Başkan Apo tarafından bunun ölçülerini savunmalarda çizilmiş, mevcut devrim adımları ile birlikte bu stratejik taktik yaklaşımları somutun tahlii temelinde ayrıntıları ile ortaya konulmuş durumda. Buna göre bir örgütlenme anlayışı da var kuşkusuz. Bu geçmişe göre ciddi bir yenilik arz ediyor. Yeni dönemin özelliklerine ve görevlerine göre bu örgütlenmenin gelişmesi gereklidir. Burada bir kere bütün toplumsal kesimlerin örgütlülüğü öngörülüyor. Bu örgütlülükte herkesin kendi özgünlüğüne göre örgütlenmesi ve katılımcı olması önemlidir. 20. yüzyılda, sınıf örgütlenmesi ve her şeyin bir sınıfın örgütlenmesine bağlanması, ona göre şekillenmesi esastı. Şimdi bu geniş devrimci değişim döneminde, demokratik siyasal mücadelelerin gelişiminde her kesimin buna katılabilmesi için kendi örgütlülüğünü yaratması, iradi gücünü ortaya çıkarması gereği var. Demokratik ölçüler çerçevesinde en geniş toplumsal ittifakın kurulabilmesi için böyle bir örgütlülük gerekli. Bu bakımdan herkesin siyaset yapma hakkı olmalıdır. Siyasal mücadeleye herkes katılmalıdır. Bunun için de her kesim kendini örgütlemeli, katmalı. Bunun en somut biçimlenişi sivil toplum örgütlülüğünün geliştirilmesi oluyor. Sivil toplum örgütlülüğü, başta gençler, kadınlar, işçiler, memurlar, köylüler olmak üzere aydınlar, sanatçılar, esnafılar, tüccarlar, tüketiciler, üreticiler bütün kesimlerin kendi özgünlüğünde kendi örgütlülüğünü yaratmalarını, yaşama bu örgütlülük temelinde kendi iradeleri ile katılmalarını öngörüyor. Başkan Apo buna; “Üçüncü Alan örgütlülüğü” dedi. Yani resmi devlet ve o devlete göre şe-

killenmiş resmi toplum dışında, sivil toplumu ifade eden üçüncü alanın örgütlülüğü oluyor bu. Her kesim, örgütlenirken kendi gücünü ortaya çıkarıyor, ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel yaşamı üzerinde söz sahibi haline geliyor. Bu da aslında, en büyük demokrasi ve katılımcılıktır. Bir ittifak gücü haline gelebilmesi, toplumsal yaşama ve mücadeleye katılabilmesi bununla gerçekleşiyor. Toplum böyle örgütlenirken, resmi devlet ve resmi toplumun daha da daraltıldığı, sınırlandırıldığı bir düzeyin gelişmesi gerçekleşebilir. Bu da devleti, sınırlanmaya, demokratik duyarlılığını geliştirmeye, demokrasiyi kabul eder ve benimser kılmaya veya demokratik ölçülere gittikçe daha fazla razı olmaya, onları dikkate almaya götürür. Bu gelişme önemlidir tabii ki. Devletin daraltılması ve giderek sönüşü, böyle gerçekleşebilir. Yoksa askeri yollarla yıkıp karşıt bir devleti geliştirmek devleti daraltmadı, onu sönüşe de götürmedi. Tam tersine, bir baskı sisteminin yerine bir başkasını getirdi. Sivil toplumun gelişmesi genişletilmedi, bu temelde toplumsal yaşamın her alanına değişik kesimlerin kendi örgütlülükleri ile kendi iradelerini koruma temelinde katılmaları, devletin etki alanını gittikçe daraltacak, sınırlandırılacak, demokratik duyarlılığını geliştirecektir. Buna mecbur edecektir ve giderek sönüşe kadar götürebilir. Böyle bir örgütsel yapı, günümüzün demokratik toplum yaratma mücadelesini gerçekleştirecek bir örgütlenme olmaktadır. Bunların bir koordinasyona, demokratik toplum koordinasyonuna ihtiyacı vardır tabii. Devlet ortaya çıkarken bir yerde zor egemenlik ve sömürü gücü olurken bir yerde de farklı çalışmaları koordine eden bir güç de oluyor. Şimdi zor, sömürü, baskı yanı asılır, bu bakımdan devlet çözülüşe uğratılırken, onun koordine işlerinin yerine getirilmesi gerekiyor. Toplamların ve toplumsal yaşamın böyle bir koordinasyona ihtiyacı var. İş ve yaşam koordinasyonu diyebileceğimiz,

demokratik toplum koordinasyonu ile birleşen bir yapı gelişebilir. Bu, devletin koordinasyon rolünü üzerine alan, bu bakımdan da devleti gereksizleştiren bir işlev görebilir. Elbette devlet gibi zor, baskı, sömürü yöntemlerine ve araçlarına dayanmayacaktır. Rolü sadece bir koordinasyon olacaktır. Sivil toplum örgütlülüğünün en üstte böyle bir koordinasyonla birleşmesi; artık özgür ve demokratik toplumun, örgütsel olarak iradesini geliştirmiş bir toplumun devletsiz kendini yaşatabileceği bir sisteme bu biçimde gidilecektir.

KADEK, günümüzde demokratik, ekolojik ve cinsel devrimleri geliştirmek açısından, bunun gerektirdiği demokratik siyasal mücadeleyi her alanda aktif biçimde verebilmek için böyle bir örgütlülüğü gerekli görmekte, örgütlü yaşamı öngörmektedir. Bu da önemli bir olgudur. Özgür birey ne kadar gelişip katılımcı olursa, bu aynı zamanda o kadar özgür ve örgütlü toplumun da gelişimi olacaktır. Özgür birey gerçekte bilinçli, iradeli ve örgütlü bireydir. Özgür toplum da; bilinçli, iradeli ve örgütlü bir toplum demektir. Dolayısıyla birey bilinçlenip örgütlenirken ve toplum da bilinçli ve örgütlü bir toplum haline geldikçe, farklı güçlerin baskısına boyun eğme ya da yönlendirmesine ihtiyaç duyma ortadan kalkacaktır. Toplamların kendini yönettiği, kendi sorunlarını kendilerinin çözdüğü, kendi yaşam ölçülerini kendilerinin kurduğu bir düzene bu temelde ilerlenecektir. Elbette buna katılım önemlidir. Bu katılımcılığı öngörüyor. Düşüncede buna yol açma, pratikte eylemde buna katılma, topluma bu bilinci taşıma, değişik toplumsal kesimleri bu temelde örgütlenme, buna öncülük etme gereği de var. Her kesimin örgütlülüğü, bu öncülüğü sağlayacaktır. Yine böyle bir değişime ve gelişime ihtiyaç duyan, bunu erkenden kavrayan bireyler kendilerini eğitip örgütleyerek böyle bir mücadeleye daha aktif, daha önde katılacak, onun kadroları örgütleyicileri haline gelecek-

tir. Kendi aralarında örgütlülüklerini de geliştireceklerdir. En üstte koordinasyonların oluşumunu ve bütün çalışmaları, mücadeleyi örgütlenmeyi yönlendirecek, yön verecek demokratik karar planlama ve yönlendirme güçleri bu biçimde ortaya çıkacaktır.

Yeni dönemin örgütlenmesi bakımından da böyle bir yeni açılım gelişmektedir. Yeni koşulların ve yeni gelişme adımlarının gerektirdiği bu örgütlenme yapısının gelişmesi, açılımın gerçekleşmesi; elbette kitlelerin bilinç ve örgütlülüğe dayalı meşru savunma konumunu geliştirmesine de bağlıdır. Bunun bir de bu ayağı vardır. Marks buna “kitlelerin silahlandırılması” diyordu. Günümüzde bu silahlandırmayı bilinçli, donanımlı olma, yine örgütsel gelişme ve buna dayalı bir de öz savunmayı geliştirme olarak ele alabiliriz. Bu bakımdan da bütün bu örgütlenmelerin gelişimi, mücadelenin yürütülmesinin meşru savunma kapsamında ele alınıp geliştirilmesi, her türlü baskı ve saldırı karşısında kendini meşru savunma çizgisinde, öz savunmasını yapacak konumda tutması, onun araçlarına örgütlülüğüne kavuşması da gereklidir. Bu anlamda bütün bu örgütlenmeler ve mücadeleler, meşru savunma çizgisinde gerekli anlayış ve örgütlenmeye dayalı, gereken araçlarla donanmış bir vaziyette olmak durumundadır. Bu da önemli bir husustur. Meşru savunma, her zaman en doğal haktır, demokrasi ve özgürlüklerin gelişmesinde de önemli bir rolü vardır. Günümüzde toplumsal değişimin yürütülmesi mücadelesinde meşru savunma konumunun önemli bir yeri olacaktır. Değişik ülkelerde ve toplumlarda meşru savunma düzeni, örgütlülüğü, donanımı farklı olabilir. Gerilla da meşru savunma çizgisinde kaldıkça, bir meşru savunma kuvvetidir. Kitlelerin öz savunma güçleri de meşru savunma kapsamındadır. Bilinçli ve örgütlü bireyin ve kesimlerin sözle, kararla ve örgütlü eylemle kendilerini korumaları da bir meşru savun-

madır. Saldırıların karşısında eğer örgütlenmiş, kendilerini güçlendirmişlerse her yöntemle de koruyabilirler. Böyle bir meşru savunma anlayışına sahip olmak, bir savunma bilinci ve örgütlülüğü geliştirmek, sivil toplum örgütlülüğünü böyle bir meşru savunma anlayışına ve örgütlenmesine dayandırmak, onunla birlikte ele alarak yürütmek de mücadeleyi başarıya götürmek bakımından bu dönemin önemli bir yaklaşımı olmaktadır.

21. yüzyıla girdiğimiz bu dönemde, sosyalizm ideolojik olarak kendini yenilemiştir ve çok daha zengin bir teorik dağarcığa sahiptir. Politik bakımdan önüne yeni, tarihi ve güçlü hedefler koymuştur. Demokratik, ekolojik, cinsel devrim gibi büyük devrimsel adımları, çağdaş demokrasiyi yaratacak ve insanlığı sosyalizm yolunda ilerletecek büyük devrimsel adımları önüne koymuştur. Bunun için bütün demokrasiden özgürlükten insan haklarından yana olan, kadın özgürlüğünü ve eşitliğini esas alan, çevre bilincini taşıyan herkesi böyle bir mücadeleye katmayı, bütün bunların mücadele ittifakını oluşturmayı öngörmektedir. Yine bu hedefe bu kesimleri taşıyacak çok yönlü mücadele yöntemlerini uygulamaya dayanmaktadır. Demokratik, siyasal, kültürel, ideolojik mücadele yöntemlerini, hedefe insanlığı taşıyacak mücadele biçimleri olarak öngörmektedir. Bunları sağlamanın yüksek bir bilinç, örgütlülük, meşru savunmayı geliştirme, bütün kesimleri kendi özgünlüğü ile örgütlenme ve demokratik koordinasyonlara kavuşturarak, devleti ve resmi toplumu da gittikçe daraltma sınırlandırma temelinde aşılmasını sağlayan, demokratik duyarlılığa çeken bir örgütsel modeli de esas almaktadır. Bütün bunlar sosyalizmin 21. yüzyılın başında yenilendiğini göstermektedir. 21. yüzyılın insanı açısından yeni sosyalizm, yine geliştirici, kurtarıcı, ilerletici ideoloji düşünce olmaktadır. Yenilenen sosyalizm 21. yüzyılda insanlığın ruhu, coşkusu, umudu ve eylem kılavuzu olacaktır.

Komplonun değişmeyen hedefi karşısında söz bitmiş

Özgürlük ve demokrasi çizgisinde eylem emri verilmiştir

9 Ekim’le başlayan uluslararası komplo ve elbette ona karşı yürütülen mücadele altıncı yılına giriyor. Komployu ve ona karşı mücadeleyi değerlendirip anlamaya çalışırken öncelikle Önderliğimizin de Atina savunmasını adadığı, **“Güneşimizi Karartamazsınız”** kampanyasıyla kendisini ateş topu yaparak komploya karşı Kürt fedailiğini en üst düzeye çıkaran şehitlerimizi saygıyla anıyoruz.

Beş yıl önce tezgahlanan hain bir tuzakla Başkan Apo imha edilmek istenmişti. Bir yandan Türkiye’nin yine Mısır yönetiminin baskılarıyla Suriye Önderliğimiz üzerinde belli bir baskı uygularken, diğer yandan Yunanistan hükümetinin yanıltıcı, aldatıcı davet ve çağrılarıyla bu tuzak kurulup pratikte işletilmişti. Avcı deyimiyle, Simitis hükümetinin sahte daveti, Türkiye’nin ve Mübarek yönetiminin tehditleriyle, tavşanı yuvasından çıkartma rolü oynamıştı. Bir kere kendi sisteminin dışına çıktığında da rahatlıkla avlanabileceği hesap edilmişti. Başkan Apo Atina savunmasında, esas komplonun burada başladığını, Simitis hükümetinin ve genelde Helen devletinin komplocu mantığının, yaklaşımlarının burada aranıp çözüme kavuşturulmasını doğru bulmuştu. Yapılan, ABD’ye dayanarak –Türk devletinin– Suriye’ye savaş tehdidiydi. Hüsnü Mübarek yönetiminin Suriye yönetimi –özel olarak da Hafız Esat– üzerinde oluşturduğu baskı, yönlendirme diğer yandan ise Avrupa’nın çeşitli ülkelerinden gelen demokratik çözüm sinyalleri, Yunanistan hükümeti içerisinde çeşitli çevrelerin dostluk gösterileri, davetleri, –sözde– Kürt sorunun çözümünü işlemeleri ve yardımcı olma çabaları birleşerek Önderliğin Suriye’den Atina’ya gitmek üzere çıkışını hedeflemiş, sonuçta bunu gerçekleştirmişlerdi. Atina’da ise, her şey tersi bir durumu arz ediyordu. Önderlik daha Rusya’dayken, ortada davetçilerin olmadığını, tam tersine istihbarat şefinin çok azgın bir hakaret ve saldırısı ile karşılaştığını açıklamıştı. Daha sonra savunmalarında da bu gerçeğe hep parmak bastı. Suriye’den çıkıp boşluğa düşürüldükten sonra Atina’da da derhal Yunanistan’ı terk etmesi istenerek, Türkiye’nin savaş tehdidinde yem edilmek istenmişti.

Bu ne mübalağa ne de bir yorumdur. Siyaset çoğunlukla yorumlara dayanıyor. Siyasi değerlendirme, olay ve bilgilerin bir araya getirilip yorumlanmasını ifade ediyor. Dolayısıyla siyasi değerlendirmelerde, siyasi amaca göre yönlendirme durumu, hata ve vurgu payı bırakma çokça yaşanıyor. Fakat Başkan Apo’nun Atina’da karşılaştıkları ve onunla hedeflenen, böyle bir yorumdan da öte somut olaylar zincirinin gelişimini ifade ediyor. Türkiye’nin savaş tehdidi,

Akdeniz kıyısındaki askeri hareketliliği ve hazırlıkları, Yunanistan yönetiminin çok saldırgan tutumu dikkate alınırsa, boşluğa düşürülüp yeryüzünden ayağı kopartılarak Önderliğimizin imha edilmek istendiği açıkça ortaya çıkıyor. Önderliğin Rusya’ya gidişi temelinde, bu çaba, bu tuzak –çok hazırlıksız da olursa– geriye dönmek yerine ani bir kararla ve riskleri göğüsleyen bir tutumla bozuldu. Eğer geri dönüş gibi bir arayışa girilse ve öyle bir irade gösterilemeseydi, 9 Ekim bir imha günü olacaktı. Bundan asla kuşku duymamamız gerekiyor. Komplo olayını, amaçlarını, nedenlerini, komplocuları, birbirleriyle ilişkilerini, komplodaki rollerini en iyi 9 Ekim olayında çözümleyip anlayabiliriz. Bütün olayları açığa çıkartacak bu kadar somut verileri içinde barındıran bir olay da 9 Ekim... Moskova’ya gidiş, bu

Kuşkusuz Roma süreci derinleştirilseydi, 9 Ekim ile başlayan komplonun ve ona karşı mücadelenin gelişim seyri çok daha farklı olabilecekti. Uluslararası gericilik, bölge gericiliği, yerel işbirlikçilik, ihanet, inkar ve imha sisteminin tüm güçleri el birliği ile yine saldıracaklardı. Sorunlar hemen çözümlenmeyecekti, kolay bir sonuç ortaya çıkmayacaktı. Çok karmaşık, çok yönlü, büyük fedakarlık ve cesaret isteyen mücadele yine yaşanacaktı. Fakat alanı ve koşulları farklı olacaktı, dolayısıyla izlenecek yöntemler farklı olacaktı.

Ancak biliyoruz ki 9 Ekim’de Atina’da kurulan tuzak bozulduktan sonra, uluslararası gerici sistem yeniden bir tuzağı nasıl öreceğinin arayışı içerisine girdi. Moskova’da yönetim üzerinde kurulan baskı ile Başkan Apo’nun kalmasına izin verilmedi. Ardından,

netimiyle de ortak planlamaya dayanan iş bölümü temelinde uluslararası komployu bozma imkanı veren Roma yürüyüşünü geriye çevirmeyi başardılar. O süreçte birçok oyun oynandı, tezgah yeniden işletildi. Yeniden çok yönlü tuzak kurulmaya çalışıldı. Atina’dan geri dönüşü reddeden, yeni alanlara yürüyerek komploya karşı bir mücadele süreci başlatan Önderliğimiz, talihsiz bir biçimde, nedenini tam olarak anlayamadığımız bir tarzda Roma’dan geri döndürüldü. Hem de izlediği hat, yürüdüğü yol üzerinde. Bu konuda bilebildiklerimiz kendisine davetlerin çıkartıldığı, güvencelerin verildiği, çağrılarının yapıldığı yönündedir. Savunmada ve avukat görüşmelerinde şimdiye kadar ancak bu düzeyde açıklamalar yapıldı. Rusya yönetimi adına istihbarat çevrelerinin, yine oradaki temsilci olarak Mahir Welat’ın so-

nizine yakın bir coğrafyada yalnız başına bırakmak, imha etme arayışıdır. Bundan asla kuşku duyulamaz. Fakat Önderliğin baskıları, zorlamaları ve katliamı uygulamakla görevli olanların bu işi yürütmeye başarılı olamamaları öyle bir katliamın gerçekleşmesini engelledi. Arkasından Korfu adasında uçağa çarptırılarak yapılmak istenen katliam –biraz da tesadüfen– kıl payı önleniyor. Orada öyle çok önleyici bir çaba da yok. Fakat öyle anlaşıyor ki, katliamcılar çok ürkekler. Yaptıkları haince işin ağır psikolojik baskısı altında serin kanlı davranamıyorlar, çok örgütlü değiller. Bunu, zayıf veya dar bir çekirdeğin kendi içinde yaptığı anlaşıyor. Bu işi gizli saklı yürütmek isteyince de başarılı olmak kolay olmuyor. İtalya ve Rusya dönüşü, Yunanistan üzerinde böyle bir imha saldırısı iki defasında da başarısız kılınmıştır.

Önderlik şahsında Özgürlük ve demokrasi hareketinin tasfiyesi amaçlanıyor

Ardından bu tarzda imha etmek mümkün olmayınca, komplocular artık yeni imha yöntemlerini deneyemeyecekleri bir duruma düşünce, gündeme Kenya gidişi ve oradan Türkiye’ye teslim etme geliyor. 15 Şubat kaçırma hareketini böyle değerlendirmek gerekiyor. Baştan itibaren komplonun bu biçimde tezgahlanıp planlandığı düşüncesi doğru ve yeterli değildir. Böyle bir düşünce komployu doğru bir biçimde anlamama ve çözememeyi beraberinde getirir. Baştan itibaren hakim olan imha yaklaşımıdır. Üç dört ayı kapsayan bir süre yoğun bir çaba harcadıktan sonra imha gerçekleşmeyince teslim etme, kaçırma gündeme geliyor. Komplonun başka yöntemlerle sürmesi bu biçimde gerçekleştiriliyor. Nitekim Önderlik, Kenya’dan kaçırılanların açıkça tehdit ettiğini ifade etti; “istesek seni denize atarız, istediğimiz gibi imha ederiz. Kimsenin bundan haberi bile olmaz” biçiminde birçok söz söylüyorlar. Bu, amaçlarının ne olduğunu, esasında neyi düşündüklerini açık gösteriyor.

Elbette imha hesaplanmış, planlanmış, gerçekleştirilmeye çalışılmış, fakat başarısızlamıştır. Önderliğimizi ve Önderlik şahsında özgürlük ve demokrasi hareketimizi imha etmeyi hedefleyen komplocu saldırının, 9 Ekim ile başlayıp 15 Şubat’a kadar varan aşamaları böyle gelişiyor. Daha sonrasında ise, beş yıldır her saniyesi işkence, baskı, zulüm ve adım adım imha olan bir ortamda, imralı koşullarında komplonun sürdürülmesine çalışıldığı biliniyor.

tuzağı en azından 9 Ekim aşamasında başarısız kılmayı, bozmayı bildi. Böylece komployu daha iyi anlama, çözümleme, örgüt ve halk olarak komploya karşı mücadeleyi geliştirecek bir ortama yönelme imkanı yaratıldı. Önderlik bu tuzağı bozan ilk hamlesiyle, komployu anlamamıza ve ona karşı mücadele etmemize bir fırsat yarattı.

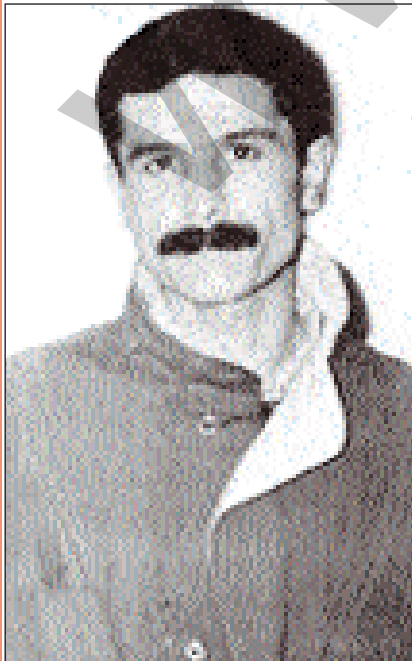
Düşmanca tehditlerle sahte dostluk çağrıları 9 Ekim’de buluştu

Moskova’dan Roma’ya yürüyüş, komploya karşı mücadelede önemli bir aşamaydı. Önderliğimizin komployu bozmak üzere önemli bir fırsat kazanması, halkın ve örgütün belli bir bilinçlilik içine çekilmesi idi. Nitekim büyük fedai hareketi “Güneşimizi Karartamazsınız” kampanyası zindanlarda, yine halk tarafından Kürdistan’ın, dünyanın dört bir tarafında kahramanca bir tarzda bu dönemde geliştirildi. Komplo anlaşılmasına çalışıldı ve teşhir edildi. Bir duyarlılık ortaya çıktı. Komploya karşı onu tümüyle bozacak, yenilgiye uğratacak mücadelenin başlangıç adımları atıldı.

başta ABD olmak üzere hemen herkes tarafından, İtalya hükümetine yönelik yoğun bir örgütlü baskı geliştirildi. Bu, AB yönetimleri tarafından uygulandı. Dalema hükümetinin AB çerçevesinde bir Kürt konferansı toplayarak çözüm arama arayışı AB devletleri tarafından reddedildi. Almanya, 15 yıl sürdürdüğü tutuklama kararını kaldırarak, yük altına girmekten kendini kurtarmaya çalıştı. Diğer bir anlamıyla Önderliğimize yönelik komplonun gerçekleşmesi, komplocuların saldırılarını yürütmesi için elverişli bir ortam yaratmayı hedefledi. Bölgede Arap devletleri baskı uyguladılar. Türkiye’nin zaten baskısı vardı. Önderliğin komployu bozup denetim dışı kalmasına fırsat verilmemesini sağlamak için onlar da yoğun bir baskı uyguladılar. Bir de Kürt işbirlikçiliğinin çabaları vardı. Biliyoruz ki, Barzani yönetimi ve Celal Talabani AB’ye, Yunanistan hükümetine, ‘PKK’nin ve Önderliğimizin nasıl terörist olduğunu kanıtlama’ amacıyla dosyalar götürdüler. İtalya hükümeti üzerinde bütün güçlerin baskısı gelişirken, Atina yönetiminin bir kez daha sahte dostluk içeren, davetler öngören ikiyüzlü yaklaşımı bunları tamamladı.

9 Ekim’de başaramadığını bir kere daha birçok aracıyı devreye koyarak, Rusya yö-

mut teklifleri, davetleri, güvenceleri olmuştur. Daha sonra komployu bizzat pratikte yönlendiren, Yunanistan yönetimi içindeki çeşitli kişilerin Yunan devleti adına davetleri, çeşitli teklifleri olmuştur. Bunlar ne düzeydeydi tam bilemiyoruz. Ama Önderlik son savunmada yine somut, açık, ileri düzeyde olduğunu yazdı, ifade etti. Tıpkı Suriye’den çıkışı gibi, Roma’da da bir yandan uluslararası, bölgesel, yerel gerici güçlerin baskısı; diğer yandan Rusya ve Yunanistan cephesinin sahte dostlukla yardım vaat eden çağrıları Önderliği Roma’dan Rusya’ya, oradan da Atina’ya çıkardı. Bunlar planlıdır. Roma’dan çıktıktan sonra Rusya ve Atina süreci tümüyle ayarlanmış, planlı, çok gizli görüşme ve ortak çalışmalarla yürütülen bir süreçtir. Roma’dan çıkarken de komplonun yine Yunanistan üzerinden tezgahlandığından hiçbir kuşku yok. Rusya sadece dengeyi bozmak, boşluğa düşürmek, Önderliği komplocuların daha iyi yönlendirebilecekleri bir konuma düşürebilmek için ara bir halka rolünü üstlendi ve oynadı. Şubat başında, Yunanistan’da Önderliğin ikinci kez imha edilmek istendiğini biliyoruz. Önce Minsk’te, sonra Korfu’da katledilmek istenmiştir. Gece yarısı, bir uçağa kuzey buz de-

Devamı Sayfa 29’da